



WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



**Wojewódzki Urząd Pracy
w Kielcach**

**ANALIZA I OCENA
SYTUACJI NA RYNKU PRACY
W WOJEWÓDZTWIE
ŚWIĘTOKRZYSKIM
W 2008 ROKU**

————— **Kielce, maj 2009** —————

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KIELCACH

ul. Witosa 86
25 - 561 Kielce
tel. 041 36 41 600, fax 041 36 41 666

Niniejsza publikacja udostępniona jest
na stronie internetowej
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach:
www.wup.kielce.pl

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wyłącznie z podaniem źródła.

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE



SPIS TREŚCI	str.
Uwagi metodyczne	10
1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE	13
1.1. Uwarunkowania demograficzne	13
1.1.1. Ludność	13
1.1.2. Ludność według wieku	15
1.2. Sytuacja gospodarcza	18
1.3. Rynek pracy	21
1.3.1. Pracodawcy	21
1.3.2. Pracujący	24
1.3.3. Zatrudnienie	26
1.3.4. Bezrobocie	27
1.3.5. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w woj. świętokrzyskim na tle innych województw	29
2. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA	30
2.1. Poziom i stopa bezrobocia	30
2.1.1. Zmiany poziomu bezrobocia	30
2.1.2. Stopa bezrobocia	31
2.1.3. Bezrobocie regionalne: poziom i stopa bezrobocia w powiatach	32
2.1.4. Podstawowe składniki bilansu bezrobotnych	33
2.2. Zmiany w strukturze bezrobocia	35
2.2.1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku	35
2.2.2. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia	36
2.2.3. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	38
2.2.4. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności	39
2.2.5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	41
2.2.6. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności	42
2.3. Podsumowanie	47
3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH	48
3.1. Bezrobocie wśród mieszkańców wsi	48
3.1.1. Poziom bezrobocia	48
3.1.2. „Napływ” i „odpływ” z bezrobocia	48
3.1.3. Udział kobiet	49
3.1.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku	49
3.1.5. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	50
3.2. Bezrobotne kobiety	52

	str.
3.3. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	54
3.3.1. Bezrobotni do 25 roku życia	54
3.3.2. Długotrwale bezrobotni	56
3.3.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	56
3.3.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	56
3.3.5. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	56
3.3.6. Bezrobotni niepełnosprawni	57
3.4. Podsumowanie	60
4. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	61
4.1. Oferty pracy	61
4.2. Aktywne programy rynku pracy	65
4.2.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy	65
4.2.2. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych	66
4.2.3. Podjęcia działalności gospodarczej	66
4.2.4. Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	67
4.2.5. Staż u pracodawcy	67
4.2.6. Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	68
4.2.7. Prace społecznie użyteczne	68
4.2.8. Szkolenia i przekwalifikowania	68
4.2.9. Poradnictwo zawodowe	70
4.2.10. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy	71
4.3. Podsumowanie	73
5. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY	74
5.1. Współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Sejmikiem, komisjami problemowymi Sejmiku i Zarządem Województwa Świętokrzyskiego	74
5.2. Współdziałanie Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Wojewódzką Radą Zatrudnienia	79
5.3. Realizacja wojewódzkich programów mających na celu tworzenie nowych miejsc pracy i likwidację negatywnych skutków bezrobocia	82
5.4. Organizowanie i koordynowanie oraz świadczenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijanie na terenie województwa	98
5.5. Realizacja zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych	102
5.6. Realizacja zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami członkowskimi Unii Europejskiej	106
5.7. Realizacja innych zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników	111

	str.
5.8. Prowadzenie Rejestru Agencji Zatrudnienia	111
5.9. Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych	114
5.10. Opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę oraz współdziałanie z organizacjami właściwymi w sprawach oświaty w zakresie dostosowania kierunków kształcenia zawodowego, organizowania szkolenia bezrobotnych z uwzględnieniem potrzeb wojewódzkiego rynku pracy	115
5.11. Współdziałanie z partnerami rynku pracy	121
5.12. Realizacja zadań w zakresie służby zastępczej	126
5.13. Realizacja zadań w zakresie systemu audytu wewnętrznego	128
5.14. Realizacja zadań w zakresie organizowania, prowadzenia i finansowania szkoleń kadry publicznych służb zatrudnienia	130
5.15. Podsumowanie	133
6. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ŚWIĘTOKRZYSKĄ WOJEWÓDZKĄ KOMENDĘ OHP	137
6.1. Zatrudnienie obywateli polskich za granicą	137
7. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ ADMINISTRACJĘ RZĄDOWĄ W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM	139
7.1. Zatrudnienie cudzoziemców	139
7.2. Kontrola legalności zatrudnienia	140
7.3. Zadania wynikające z ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	145
Aneks statystyczny	151 - 213
Tablice	
Kartogramy	
Wykresy	
Adresy urzędów pracy województwa świętokrzyskiego	214 - 215

SPIS T A B L I C**str.**

1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2008	155
2. Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy w latach 1999-2008	156
3. Jednostki osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i pozostałe jednostki gospodarki narodowej	157
4. Jednostki osób prawnych i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej	157
5. Liczba bezrobotnych w grudniu 2007 roku i w grudniu 2008 roku według województw	159
6. Stopa bezrobocia w grudniu 2007 roku i w grudniu 2008 roku według województw	160
7. Oferty pracy zgłoszone w latach 2007 - 2008 według województw	162
8. Średnia liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w latach 2002-2008 według województw	163
9. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia według powiatów	165
10. Bezrobotni, oferty pracy, podjęcia pracy oraz podmioty gospodarcze w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2008	166
11. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2008	167
12. Poziom bezrobocia rejestrowanego według powiatów w latach 1999-2008	168
13. Bezrobotni zarejestrowani („napływ”) i wyrejestrowani („odpływ”) w 2008 roku	169
14. Bezrobotni, którzy podjęli pracę	170
15. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej	171
16. „Napływ” i „odpływ” bezrobotnych, w tym osoby które podjęły pracę, wg powiatów	172
17. Stan i struktura bezrobocia	173
18. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku według powiatów	174
19. Bezrobotni zarejestrowani według wieku	175
20. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia	175
21. Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy	175
22. Zarejestrowani bezrobotni według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	176
23. Struktura „wiekowa” bezrobotnych według powiatów	177
24. Poziom wykształcenia bezrobotnych według powiatów	178
25. Staż pracy bezrobotnych według powiatów	179
26. Czas oczekiwania bezrobotnych na pracę według powiatów	180
27. Bezrobotni oraz oferty pracy według wielkich grup zawodów w 2008 roku	181
28. Bezrobotni rejestrujący się w 2007 i 2008 roku oraz ilość ofert pracy wg 3-cyfrowych grup zawodów	182 - 185
29. Bezrobotni wg 3-cyfrowych grup zawodów na koniec grudnia 2007 i 2008 roku	186 - 189
30. Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg 3-cyfrowych grup zawodów w 2008 roku	190 - 192
31. Bezrobotni zamieszkali na wsi „napływ” i „odpływ”	193
32. Rejestrowane bezrobocie na wsi w 2008 roku - „napływ”, „odpływ” oraz podjęcia pracy	194

	str.
33. Rejestrowane bezrobocie na wsi według powiatów	195
34. Zarejestrowani bezrobotni ogółem, w tym zamieszkali na wsi	196
35. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku	197
36. Bezrobotni zamieszkali na wsi według poziomu wykształcenia	197
37. Bezrobotni zamieszkali na wsi według stażu pracy	197
38. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku, wykształcenia i stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	198
39. Bezrobotni do 25 roku życia zarejestrowani „napływ” i wyrejestrowani „odpływ” w 2008 roku	199
40. Niepełnosprawni zarejestrowani na koniec 2007 i 2008 roku	200
41. Niepełnosprawni według wieku	201
42. Niepełnosprawni według poziomu wykształcenia	201
43. Niepełnosprawni według stażu pracy	201
44. Bezrobotni niepełnosprawni zarejestrowani według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	202
45. Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w 2008 roku	203
46. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2008 roku według powiatowych urzędów pracy	204
47. Środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	207
48. Wydatki z Funduszu Pracy poniesione na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2008 roku według powiatowych urzędów pracy	208
49. Podstawowe dane o bezrobociu w miastach i gminach woj. świętokrzyskiego	210 - 213

KARTOGRAMY

Charakterystyka woj. świętokrzyskiego - Ludność według stanu na 31.12.2007r.	151
Stopa bezrobocia w Polsce według województw i powiatów	161

WYKRESY

1. Ludność województwa świętokrzyskiego według wieku	152
2. Pracujący według sektorów w województwie i kraju w 2007 roku	153
3. Pracujący w województwie świętokrzyskim wg sekcji PKD w 2007 roku	154
4. Zharmonizowana stopa bezrobocia w krajach Unii Europejskiej w grudniu 2008 roku	158
5. Liczba bezrobotnych w latach 2007 - 2008	164
6. Efektywność poszczególnych form aktywizacji zawodowej w 2007 roku w województwie świętokrzyskim	205
7. Efektywność zatrudnieniowa aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w 2007 roku w powiatowych urzędach pracy	206
8. Struktura wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2008 roku	209

UWAGI METODYCZNE

1. Podstawę prawną do sporządzania sprawozdawczości rynku pracy stanowi ustawa z dnia 29 czerwca 1995r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz następujące rozporządzenia:
 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 października 2007r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008 (Dz. U. Nr 210, poz. 1521, z późn. zm.),
 - Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 2008r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008 (Dz. U. Nr 36, poz. 202, z późn. zm.).
2. Podstawową jednostką z zakresu sprawozdawczości rynku pracy są powiatowe urzędy pracy. Statystyka dla miasta Kielc i powiatu kieleckiego, za okres od 1 stycznia 2000r. do 31 grudnia 2008r., sporządzana była przez Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach. Z dniem 1 stycznia 2009r. rozpoczął działalność Miejski Urząd Pracy w Kielcach, który realizować będzie sprawozdawczość dot. miasta Kielce.
3. Dane o liczbie bezrobotnych obejmują osoby zarejestrowane w urzędach pracy, zgodnie z definicją zawartą w *ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.).
4. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy, to osoby w stosunku do których powiatowy urząd pracy w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji, powinien przedstawić propozycje zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy (po nowelizacji ustawy - przygotowania zawodowego dorosłych) lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zgodnie z art. 49 ustawy, zalicza się*:
 - bezrobotnych do 25 roku życia,
 - bezrobotnych długotrwale lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
 - bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
 - bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
 - bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
 - bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
 - bezrobotnych niepełnosprawnych.

* Zgodnie z nowelizacją ustawy, od dnia 01.02.2009r., do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczani są ponadto *bezrobotni po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt 2.*

5. Według ustawy długotrwale bezrobotnym jest osoba, która pozostaje w rejestrach powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy (po nowelizacji ustawy - przygotowania zawodowego dorosłych). Definicja ta różni się od przyjętej w sprawozdawczości urzędów pracy, zgodnie z którą czas pozostawania bez pracy liczony jest w pełnych miesiącach od momentu ostatniego zarejestrowania się bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy. Pierwsza grupa opisana została w rozdziale 3 „Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy”, natomiast druga w rozdziale 2 „Stan i struktura bezrobocia”.
6. Przyrost naturalny to różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów. Wartość dodatnia oznacza liczbę urodzeń przewyższającą liczbę zgonów, ujemna - odwrotnie. Jeśli mamy do czynienia z wartością ujemną, mówimy o ubytku naturalnym.
7. Przez „Ludność aktywną zawodowo” (cywilna siła robocza) należy rozumieć zbiorowość składającą się z osób uznanych według klasyfikacji GUS za pracujące oraz osoby bezrobotne, o których mowa w pkt. 3.
8. Przez „Stopę bezrobocia” należy rozumieć procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.
9. Przez „napływ” bezrobotnych należy rozumieć liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych w urzędach pracy w danym okresie sprawozdawczym.
10. Przez „odpływ” bezrobotnych należy rozumieć liczbę bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy w danym okresie sprawozdawczym.
11. Przez „Wskaźnik płynności rynku pracy” należy rozumieć wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.
12. Analiza ofert pracy dokonana została na podstawie:
 - sprawozdania miesięcznego MPiPS-01 o rynku pracy,
 - półrocznej sprawozdawczości o rynku pracy: załącznika nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy” i załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”.
13. W statystyce bezrobotnych według zawodów i specjalności stosuje się kryterium klasyfikacji bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu wykonywanego przez nich w ostatnim miejscu pracy. Bezrobotnych dotychczas niepracujących klasyfikuje się według zawodu wyuczonego, zgodnie z posiadanym świadectwem (dyplomem) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego. Grupa „bez zawodu” obejmuje osoby, które nie spełniają jednocześnie dwóch warunków: a) nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego, b) nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

14. Powyższa statystyka sporządzana jest zgodnie z obowiązującą od 1 stycznia 2005r. Klasyfikacją Zawodów i Specjalności wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644, z późn. zm.).
15. Sprawozdawczość statystyczna rynku pracy w grupie bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dot. zakładu pracy uwzględnia osoby zarejestrowane na mocy zapisu art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE

Województwo świętokrzyskie zajmuje powierzchnię 11.710 km², co stanowi 3,7% obszaru kraju. Terytorialnie obejmuje 14 powiatów, w tym 13 ziemskich i 1 grodzki oraz 102 gminy, w tym: 5 miejskich, 26 miejsko - wiejskich i 71 wiejskich.

1.1. Uwarunkowania demograficzne

1.1.1. Ludność

W końcu **2007 roku ludność Polski** liczyła **38.115 tys. osób**, tj. o ponad 10 tys. mniej niż w 2006 roku. Liczba ludności zmniejsza się już od 11 lat, w latach 1997-2007 liczba osób zmniejszyła się o 180 tys.

Bezpośrednią przyczyną malejącej liczby ludności kraju jest notowany w latach 1984-2003 spadek liczby urodzeń przy niewielkich zmianach w liczbie zgonów. W 2007 roku, dzięki pozytywnym zmianom w poziomie urodzeń (odnotowano istotny wzrost liczby urodzeń, ale także zwiększenie liczby zgonów) **przyrost naturalny** był dodatni i wyniósł prawie 11 tys.; przeciętnie - na każde 10 tys. ludności - przybyły 3 osoby (w 2006 roku - 1 osoba). Dodatni przyrost naturalny odnotowywany jest drugi rok (w 2006 roku wyniósł plus 4 tys. osób). Lata od 2002 do 2005 charakteryzowały się ubytkiem naturalnym, a najwyższy wynoszący minus 14,1 tys. odnotowano w 2003 roku.

W końcu **2007 roku liczba ludności województwa wyniosła 1.275,6 tys. osób**, co stanowiło 3,3% populacji kraju. Na przestrzeni 12 miesięcy ubyło 4,3 tys. mieszkańców (w 2006 roku - 5,2 tys. osób).

W Świętokrzyskim przyrost naturalny był nadal ujemny, ale wykazywał tendencje rosnące. W 2007 roku wyniósł minus 1,7 tys., podczas gdy przed rokiem - minus 2,5 tys. Jedynym powiatem, mającym dodatni przyrost naturalny pozostaje powiat kielecki - 324 (przed rokiem - 186). Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, w najwyższym stopniu zwiększył się w powiecie włoszczowskim - minus 0,6 wobec minus 2,4 w 2006 roku. Obniżył się w powiatach: koneckim i sandomierskim (o 0,1 pkt) oraz opatowskim (o 0,8 pkt).

Drugim składnikiem ubytku rzeczywistego powodującego zmniejszenie liczby ludności Polski jest **ujemne saldo migracji zagranicznych**, tzw. definitywnych (na pobyt stały). Szacuje się, że w 2007 roku ujemne saldo migracji zagranicznych wyniosło ok. 21 tys. i było o ok. 15 tys. mniejsze niż w 2006 roku, w którym odnotowano gwałtowny wzrost liczby emigracji na pobyt stały. Jednocześnie systematycznie wzrastała liczba imigrantów (powracających Polaków) - z ok. 11 tys. w 2006 roku do prawie 15 tys. w 2007 roku.

W województwie ujemne saldo migracji, będące konsekwencją przewagi rocznych odpływów ludności nad wielkością napływów, tj. przewagi liczby mieszkańców wymeldowanych z pobytu stałego nad liczbą zameldowanych na pobyt stały, wyniosło minus 2,9 tys. osób (w 2006 roku minus 3,5 tys.). Za granicę wymeldowały się z pobytu stałego 633 osoby, tj. o 30,0% mniej niż w 2006 roku. Całkowity odpływ ludności (wymeldowania z pobytu stałego do innej gminy w kraju oraz za granicę) wyniósł 17,2 tys. osób wobec 16,4 tys. w 2006 roku. Na 633 osoby emigrujące 38,1% wyjechało do Wielkiej Brytanii, 15,5% do Niemiec i 9,3% do Stanów Zjednoczonych.

Pod względem liczby ludności Polska znajduje się na 31 miejscu wśród krajów świata i na 6 w krajach Unii Europejskiej. Na 1 km² powierzchni mieszkają 122 osoby (w miastach około 1.095, na wsi 51). W Świętokrzyskim na 1 km² powierzchni przypada 109 osób. Najwięcej w mieście Kielce 1.879 osób/km². Powiatami o dużej gęstości zaludnienia były: skarżyski, ostrowiecki i starachowicki, zaś o najmniejszej włoszczowski (52 osoby/km²).

Nadal maleje liczba i udział mieszkańców miast w ogólnej ludności kraju; obecnie ludność miejska stanowi 61,2%, natomiast sukcesywnie rośnie liczba ludności zamieszkałej na wsi.

W Świętokrzyskim ludność mieszkająca w 31 miastach stanowiła 45,4% mieszkańców województwa (udział zamieszkałych na wsi wyniósł 54,6%). W mieście Kielce mieszkało 205,9 tys. osób (16,1% ogółu ludności). Liczba mieszkańców Kielc zmniejszyła się w porównaniu z 2006 rokiem o 1,3 tys. osób (rok wcześniej - o 1,0 tys.). W głównych ośrodkach miejskich województwa mieszkało odpowiednio: w Ostrowcu Świętokrzyskim - 5,7% ogółu ludności, Starachowicach - 4,1%, Skarżysku-Kamiennej - 3,8% oraz Sandomierzu - 2,0%. W 3 największych miastach, liczących powyżej 50 tys. ludności (Kielce, Ostrowiec Św., Starachowice) mieszkało łącznie 331,6 tys. osób, tj. ponad ¼ mieszkańców Świętokrzyskiego. Niski udział ośrodków miejskich szczególnie cechował powiaty: kazimierski, pińczowski, opatowski, włoszczowski oraz buski, a także kielecki, który stanowi otoczenie grodzkiego (miasta Kielce).

W 2007 roku w czterech województwach, charakteryzujących się od lat zwiększaniem liczby mieszkańców, odnotowano przyrost liczby ludności (małopolskie, mazowieckie, pomorskie i wielkopolskie). W pozostałych województwach liczba ludności zmniejszyła się, a najszybciej w województwach: opolskim, łódzkim i świętokrzyskim.

W ogólnej liczbie ludności Polski kobiety stanowiły prawie 52%. **W Świętokrzyskim udział kobiet** był również nieznacznie większy niż mężczyzn i wyniósł - **51,3%**, (w mieście Kielce - 52,6%). Współczynnik feminizacji, określający liczbę kobiet przypadającą na 100 mężczyzn, wyniósł 105 (w kraju 107). Przewaga liczby kobiet nad mężczyznami była wyższa w miastach, gdzie wskaźnik miał wartość 110 wobec 101 na wsi. Najwyższy współczynnik wystąpił w Kielcach - 111, najniższy w powiecie kieleckim - 101.

1.1.2. Ludność według wieku

Struktura wiekowa ludności, prezentowana według tzw. ekonomicznych grup wieku, tj. ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym oraz miejsce zamieszkania decydują o zróżnicowaniu terytorialnym zasobów siły roboczej na lokalnych rynkach pracy.

Rezultatem przemian w procesach demograficznych w kraju jest **gwałtowne zmniejszenie się liczby dzieci i młodzieży**. Dzieci w wieku poniżej 15 roku życia stanowią obecnie niespełna 16% ogólnej populacji wobec prawie 25% w 1990 roku (w 2000r. ponad 19%).

Jednocześnie występuje **proces starzenia się zasobów siły roboczej** powodowany zwiększeniem się liczby osób w wieku niemobilnym, tj. powyżej 44 roku życia. Udział ludności w tym wieku wyniósł 24,4% i był o ponad 3 punkty procentowe większy niż w 2000 roku, kiedy osiągnął 21,0%. Coraz mniej korzystne stają się relacje pomiędzy poszczególnymi grupami wieku, co obrazuje **współczynnik obciążenia ekonomicznego** - na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 56 osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym łącznie). Udział osób w wieku 65 lat i więcej stanowił 13,5% populacji i wykazywał tendencje wzrostowe (w 2000 roku - 12,4%, w 1990 roku - 10,2%).

W Świętokrzyskim obserwowano także niekorzystne zmiany świadczące o starzeniu się społeczeństwa. Nastąpiło zmniejszenie udziału dzieci i młodzieży (w wieku 0-17 lat) przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyzn w wieku 65 lat i więcej oraz kobiet w wieku 60 lat i więcej). Odsetek ludności **w wieku przedprodukcyjnym** obniżył się z 20,0% w 2006 roku do **19,5%** w 2007 roku, natomiast **w wieku poprodukcyjnym** wzrósł z 17,2% do **17,4%**. Proces demograficznego starzenia społeczeństwa był większy na wsi niż w mieście - 56,5% grupy osób w wieku poprodukcyjnym to mieszkańcy wsi. Zwiększył się nieznacznie udział ludności **w wieku produkcyjnym** (kobiety 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lata) i wyniósł **63,1%** (w 2006 roku 62,8%). Niekorzystną tendencją jest stałe zmniejszanie się liczebności grupy mobilnej (18-44 lata), obejmującej 38,5% ogółu mieszkańców województwa (w 2006 roku 38,4%) oraz 60,9% (w 2006 roku 61,1%) zbiorowości w wieku produkcyjnym. Pozytywnym następstwem zwiększenia się populacji w wieku produkcyjnym jest spadek „obciążenia” ekonomicznego ludności. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 58 osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) wobec 59 w 2006r. Najmniejsze obciążenie wystąpiło, podobnie jak w 2006 roku, w mieście Kielce - na poziomie 49 osób¹.

¹ „Podstawowe informacje o rozwoju demograficznym Polski w 2007 roku” Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, styczeń 2008. oraz „Stan i ruch naturalny ludności w województwie świętokrzyskim”, Urząd Statystyczny w Kielcach, maj 2008.

Struktura ludności według wieku jest zróżnicowana w zależności od miejsca zamieszkania i wynosi dla wieku:

	w mieście	na wsi
- przedprodukcyjnego	17,2%,	21,3%,
- produkcyjnego	66,1%,	60,7%,
- poprodukcyjnego	16,7%,	18,0%.

Wieś charakteryzuje się wyższym niż miasto udziałem ludności w wieku przed i poprodukcyjnym, niższym zaś odsetkiem osób w wieku największej aktywności zawodowej.

Powiaty, w których zanotowano najwyższy udział ludności w poszczególnych kategoriach wieku:

- przedprodukcyjny: kielecki - 22,8%, staszowski - 21,5%, włoszczowski - 21,4%,
- produkcyjny: m. Kielce - 67,0%, ostrowiecki - 64,2%, skarżyski - 63,9%,
- poprodukcyjny: kazimierski - 20,3% oraz buski i pińczowski - po 19,9%.

Struktura wieku ludności ulega nadal dynamicznym zmianom. Liczba ludności w wieku produkcyjnym determinuje podaż zasobów siły roboczej na rynku pracy. Zmiany demograficzne, obserwowane od 2006 roku, polegające na wzroście liczby urodzeń mogą wskazywać na przełom w dotychczasowym rozwoju ludności. Jednak perspektywa przełamania dotychczasowej trudnej sytuacji demograficznej jest dość odległa. Dzietność polskich kobiet kształtuje się na najniższym poziomie wśród krajów UE i jest jedną z najniższych w całej Europie. Jednocześnie coraz więcej osób wyjeżdża z Polski deklarując pozostanie za granicą przez dłuższy czas. Głęboki niż demograficzny z lat 90-tych oraz utrzymująca się emigracja za granicę (zwłaszcza czasowa ludzi młodych, o najwyższym natężeniu od 2004 roku) przyczynią się do niekorzystnych tendencji w rozwoju demograficznym, co wpłynie na rynek pracy oraz system zabezpieczeń społecznych.

Aktualna **prognoza demograficzna dla Polski jest bardziej optymistyczna** od opracowanej przez GUS w 2003 roku na lata 2003-2030. Przewidywane zmiany w liczbie urodzeń i zgonów mogą spowodować utrzymanie się dodatniego przyrostu naturalnego do 2013 roku. Najwyższa liczba urodzeń spodziewana jest w 2011 roku - 411,2 tys. (w 2007 - 390,3 tys.). W kolejnych latach, wraz z postępującymi niekorzystnymi zmianami w strukturze ludności według wieku, takimi jak: starzenie się społeczeństwa, zmniejszanie się liczebności kobiet w wieku rozrodczym, przewidywane jest pogłębienie ujemnego przyrostu naturalnego.

Wyniki najnowszej długookresowej prognozy ludności na lata 2008-2035 wskazują, że w perspektywie najbliższych 28 lat liczba ludności Polski będzie się systematycznie zmniejszać, przy czym tempo spadku, wraz z upływem czasu, będzie coraz wyższe. W 2010 roku liczba ludności osiągnie prawie 38.092 tys. osób, w 2020 - ok. 37.830 tys., zaś w 2035 roku - ok. 35.993 tys. Ubytek ludności w stosunku do 2007 roku wyniesie w końcu horyzontu prognozy ponad 2,2 mln osób, tj. o 5,6% ludności mniej.

Obserwowany od kilku lat proces przemieszczania się ludności z miast na obszary podmiejskie będzie stanowił dodatkowy czynnik wpływający na przebieg procesów demograficznych w miastach i na wsi. W miastach do 2035 roku będzie następował nieustanny ubytek ludności, podczas gdy na terenach wiejskich do 2022 roku liczebność zamieszkującej tam populacji osiągnie 102,6% stanu z końca 2007 roku.

Struktura ludności według wieku będzie ulegać dynamicznym zmianom w całym prognozowanym okresie. Liczba osób w wieku produkcyjnym będzie się systematycznie zmniejszać z poziomu 24.545 tys. w 2007 roku do 20.739 tys. w 2035, czyli o prawie 3,8 mln, przy czym największy spadek przypadnie na pięciolecie 2015-2020 (o ok. 1,2 mln osób). Znaczne zmiany wystąpią wewnątrz struktury wieku produkcyjnego, tj. pomiędzy wiekiem mobilnym (18-44 lata) oraz niemobilnym (45-60/65 i więcej). Udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej strukturze ludności Polski zmniejszy się do 2035 roku o prawie 7 punktów procentowych, zaś osób w wieku produkcyjnym mobilnym zmniejszy się o 10 pkt. Jednocześnie wzrośnie udział osób w wieku produkcyjnym niemobilnym do poziomu ok. 27,5% w 2035 roku (w 2007r. - 24,3%).

Wymienione zmiany spowodują gwałtowne zmniejszenie i starzenie się zasobów pracy, a w konsekwencji pogarszanie się podaży siły roboczej na polskim rynku pracy.

Niekorzystnym zmianom w strukturze wieku produkcyjnego towarzyszyć będzie zwiększenie liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Przewiduje się, że udział osób w poprodukcyjnym okresie życia do 2035 roku wyniesie 26,7%, co oznacza wzrost o prawie 11% w porównaniu do 2007 roku. Jednocześnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie zwiększać się przeciętnie o ponad 100 tys. osób rocznie.

Osoby w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) będą w 2035 roku stanowiły zaledwie 15,6% ogółu ludności, co w porównaniu do 2007 roku oznacza spadek o 4 punkty procentowe. Pogarsza się także relacja pomiędzy poszczególnymi grupami wieku ludności; współczynnik obciążenia demograficznego ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym zwiększy się z 56 w 2007 roku do 73 w 2035².

² „Prognoza ludności Polski na lata 2008-2035”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, lipiec 2008.

1.2. SYTUACJA GOSPODARCZA

W 2008 roku tempo wzrostu gospodarczego w kraju było wolniejsze od bardzo wysokiego osiągniętego w latach 2006-2007. Pomimo notowanych w II półroczu w wielu obszarach gospodarki oznak spowolnienia, Polska należała do krajów o najwyższym wzroście PKB w Unii Europejskiej. Kumulacja niekorzystnych zjawisk na globalnych rynkach finansowych oraz pogarszająca się koniunktura gospodarcza wpływały na stopniowe osłabienie dynamiki popytu zagranicznego i pośrednio oddziaływały na przedsiębiorców krajowych. Według wstępnych szacunków realny produkt krajowy brutto w 2008 roku był wyższy niż w 2007 roku o 4,8% (w 2007 o 6,7%). Wartość dodana brutto zwiększyła się o 4,9% (w 2007 o 6,6%), najwięcej w budownictwie (o 11,3%) i usługach rynkowych (o 5,6%). Znacznie wolniejszy niż w 2007 roku był wzrost wartości dodanej brutto w przemyśle (3,7% wobec 9,9%).

Od połowy 2008 roku obniżyła się dynamika **produkcji w przemyśle**, a w IV kwartale produkcja sprzedana ukształtowała się poniżej poziomu z 2007 roku. Według szacunków produkcja sprzedana przemysłu była o 3,3% wyższa niż w 2007 roku, a najwyższy wzrost nastąpił w przetwórstwie przemysłowym - o 4,0%.

Nadal wysoki, chociaż wolniejszy niż w 2007 roku i latach poprzednich był wzrost **produkcji budowlano-montażowej**, która w 2008 roku zwiększyła się o 11%.

Szacuje się, że w 2008 roku wzrost **sprzedaży detalicznej** ogółem był mniejszy niż przed rokiem i wyniósł 5,3%. Po wysokim wzroście, notowanym w I połowie 2008 roku, w kolejnych okresach notowano stopniowe spowolnienie wyników sprzedaży.

W IV kwartale 2008 roku zwolnieniu uległa dynamika **cen towarów i usług konsumpcyjnych**, jednak średnioroczny wzrost cen konsumpcyjnych w 2008 roku był znacznie wyższy od notowanego w 2007 roku (4,2% wobec 2,5%). Wpływały na to przede wszystkim szybko drożejące towary i usługi związane z mieszkaniem oraz żywność i napoje bezalkoholowe.

Pomimo obserwowanych od października 2008 roku niekorzystnych zmian w ujęciu miesięcznym, sytuacja na rynku pracy na przestrzeni roku była korzystniejsza niż w 2007 roku. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** ukształtowało się na poziomie 5.398,3 tys. i było o 4,8% wyższe niż w 2007 roku (wobec wzrostu o 4,7% w porównaniu do 2006 roku). Wpłynął na to m.in. wzrost zatrudnienia w obsłudze nieruchomości i firm (o 9,2%), budownictwie (o 9,1%) oraz handlu i naprawach (o 8,0%). Przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę (o 0,6%). W wyniku stopniowego spadku liczby

bezrobotnych obserwowanego do października, stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie znacznie niższym niż w 2007 roku, osiągając w maju 2008 roku poziom jednocyfrowy (9,8%). Wśród osób zarejestrowanych niższy niż w 2007 roku był udział osób długotrwale bezrobotnych i bez kwalifikacji zawodowych, wzrósł natomiast odsetek osób młodych³.

W 2008 roku sprzedaż produktów i usług zrealizowana przez przedsiębiorstwa przemysłowe w **Świętokrzyskim** była wyższa niż w 2007 roku. Wpłynął na to wzrost przychodów w przetwórstwie przemysłowym oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz i wodę.

Produkcja budowlano-montażowa przewyższała ubiegłoroczną. Wzrost sprzedaży robót w ujęciu rocznym odnotowano we wszystkich grupach przedsiębiorstw, przy czym największy wystąpił w firmach wykonujących instalacje budowlane.

Na przestrzeni 2008 roku **poziom zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw** wzrósł w porównaniu do 2007 roku o 4,4% i osiągnął poziom 116.637 osób, jednak od lipca ulegał on systematycznemu osłabieniu. Zatrudnienie zwiększyło się we wszystkich sekcjach działalności gospodarczej, przy czym w największym stopniu w usługach hotelarsko-gastronomicznych (o 22,1%) oraz obsłudze nieruchomości i firm (o 10,8%).

Obserwowano dalsze **ograniczenie poziomu bezrobocia**, jednakże tendencja malejąca nie została utrzymana na przestrzeni całego 2008 roku. W końcu roku liczba bezrobotnych wyniosła 77.716 osób i była o 6,7% niższa niż w grudniu 2007 roku oraz o 8,4% wyższa w porównaniu do października 2008 roku. Liczba ofert pracy zgłoszona przez podmioty gospodarcze w ciągu dwunastu miesięcy była większa o 12,7% niż w 2007 roku i wyniosła 32.753.

Na przestrzeni 2008 roku wartość sprzedaży w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych przewyższała wielkości osiągnięte w 2007 roku. Poziom **sprzedaży hurtowej** zwiększył się o 2,7%, a **detalicznej** o 9,8%. W jednostkach handlowych roczna wartość sprzedaży detalicznej oraz hurtowej przewyższała wartość sprzedaży z 2007 roku odpowiednio o 10,9% oraz o 5,9%.

W porównaniu do 2007 roku zwiększyła się liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Urzędowym REGON w województwie o 1,5 tys. jednostek gospodarczych, tj. 1,4%⁴.

³ „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. Rok 2008”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, styczeń 2009 rok.

⁴ „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego. Grudzień 2008”, Urząd Statystyczny w Kielcach, styczeń 2009 rok.

Badania ankietowe przeprowadzone wśród polskich pracodawców przez Narodowy Bank Polski oraz dane statystyczne wskazują na dalsze pogorszenie koniunktury gospodarczej oraz nastrojów społecznych, w wyniku osłabienia sytuacji finansowej przedsiębiorstw, spadku popytu i produkcji, aktywności inwestycyjnej i zatrudnieniowej przedsiębiorstw oraz trudniejszego dostępu do kredytów, jak również wzrostu ich kosztów.

Wnioski z badań:

- Oceny stanu i perspektywy popytu uległy pogorszeniu. Wskaźnik prognoz popytu zmniejszył się w porównaniu do 2007 roku. Zmniejszeniu uległ również wskaźnik prognoz zamówień w odniesieniu do 2007 roku.
- Dalszemu obniżeniu uległ wskaźnik ocen i prognoz eksportu. Wskaźnik ilości zawartych umów eksportowych spadł o 15,3% w porównaniu do 2007 roku i przyjął ujemną wartość, zaś wskaźnik prognoz eksportu zmniejszył się o 14,9 punktu procentowego, ale pozostał dodatni.
- Mniej przedsiębiorstw planuje inwestycje. Wskaźnik prognoz inwestycyjnych zmniejszył się o 5,9 punktu w porównaniu do 2007 roku, obniżając się do poziomu sprzed 2004 roku. Spadek aktywności inwestycyjnej największy był wśród eksporterów i w największych przedsiębiorstwach.
- Przedsiębiorcy zakładają wolniejszy wzrost cen. Średnia planowana podwyżka cen na produkty własne zmniejszyła się o 0,4 punktu procentowego. Spadek dynamiki cen na produkty własne wynika m.in. z oczekiwanego spadku tempa cen surowców i materiałów wykorzystywanych do produkcji. Jednocześnie zależność między wzrostem płac a wzrostem cen osłabiła się. Spadek wskaźnika cen na produkty własne miał miejsce we wszystkich branżach, w tym największa redukcja obserwowana była w budownictwie.
- Przedsiębiorstwa częściej będą zwalniać niż zatrudniać nowych pracowników. Wskaźnik prognoz zatrudnienia po raz pierwszy od 2005 roku przyjął wartość ujemną i zmniejszył się o 12,3 punktu procentowego w porównaniu do 2007 roku. Zmniejszenie zatrudnienia planują najczęściej firmy przemysłowe (zwłaszcza w przetwórstwie przemysłowym), transportowe oraz budowlane.
- Zmniejszyła się presja na wzrost płac. Poprawiła się relacja między wzrostem płac a wydajnością pracy, wciąż jednak na przestrzeni 2008 roku w wielu firmach sektora przedsiębiorstw płace rosły szybciej niż wydajność⁵.

⁵ Na podstawie „Informacji o kondycji sektora przedsiębiorstw z uwzględnieniem stanu koniunktury w IV kwartale 2008 roku oraz prognoz na I kwartał 2009 roku”, Narodowy Bank Polski, styczeń 2009.

1.3. RYNEK PRACY

1.3.1. Pracodawcy

Na koniec grudnia 2008 roku w **Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej** w województwie świętokrzyskim zarejestrowanych było **108.399 podmiotów gospodarki narodowej** (bez rolników indywidualnych).

Liczba zarejestrowanych podmiotów była wyższa o 1.495, tj. o 1,4% w porównaniu do 2007 roku. Na przestrzeni 2008 roku wpis do rejestru zgłosiły 8.084 podmioty, a wyrejestrowano 6.442 jednostki.

Sektor prywatny obejmował 96,7% (104.833) ogółu podmiotów, a udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w tym sektorze wyniósł 83,2%.

Wśród zarejestrowanych podmiotów 4.439 to spółki handlowe, w tym 537 z udziałem kapitału zagranicznego, 7.076 spółek cywilnych, 505 spółdzielni, 5 przedsiębiorstw państwowych, 162 fundacje, 2.767 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 87.202 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W porównaniu ze stanem na koniec 2007 roku o 128 zwiększyła się liczba spółek handlowych, o 1.482 wzrosła liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, powstało 107 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 7 fundacji.

Zwiększenie liczby podmiotów gospodarki narodowej nastąpiło we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem handlu i napraw, gdzie liczba jednostek **zmniejszyła się** o 346: budownictwo (wzrost o 1.014), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (o 205), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (o 173), obsługa nieruchomości i firm (o 162) oraz pośrednictwo finansowe (o 132).

Jako podstawowy rodzaj działalności 36,8% ogółu podmiotów zadeklarowało działalność z sekcji handel i naprawy, 12,3% - budownictwo, 11,8% - obsługa nieruchomości i firm, a 9,3% - przetwórstwo przemysłowe. Łącznie wymienione jednostki stanowiły 70,2% potencjału gospodarczego województwa.

**Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze
KRUPGN - REGON w województwie świętokrzyskim**
stan na koniec grudnia 2007 i 2008 roku

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2007 rok</i>	<i>2008 rok</i>	<i>Wzrost/ spadek do 2007r.</i>	<i>Udział w % 2008r.</i>
RAZEM	106.904	108.399	1.495	100,0
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	1.709*	1.739*	30	1,6
Górnictwo	99	102	3	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	10.038	10.056	18	9,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	144	152	8	0,1
Budownictwo	12.330	13.344	1.014	12,3
Handel i naprawy	40.198	39.852	-346	36,8
Hotele i restauracje	2.845	2.851	6	2,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	7.588	7.649	61	7,0
Pośrednictwo finansowe	3.738	3.870	132	3,6
Obsługa nieruchomości i firm	12.619	12.781	162	11,8
Administracja publiczna i obrona narodowa	1.271	1.275	4	1,2
Edukacja	2.745	2.770	25	2,6
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4.635	4.808	173	4,4
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	6.943	7.148	205	6,6
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	1	1	-	-
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	1	-	-

Źródło: dane uzyskane z Urzędu Statystycznego w Kielcach, *bez rolników indywidualnych.

Poziom rozwoju poszczególnych sektorów gospodarki oraz stopień urbanizacji wpływa na ilościowe zróżnicowanie terytorialne podmiotów gospodarki narodowej.

Znacznie więcej podmiotów gospodarczych działa na terenach powiatów, w których dominuje sektor przemysłowy i usługowy. Na terenach o przeważającym charakterze rolniczym liczba jednostek gospodarczych jest znacznie mniejsza.

Najwięcej podmiotów prowadzi działalność na terenie Kielc (26,5%) oraz w powiatach: kieleckim (12,0%), ostrowieckim (10,5%), skarżyskim (7,2%), starachowickim (6,5%), koneckim i sandomierskim (po 6,0%), jędrzejowskim (5,6%), buskim (5,2%), staszowskim (4,7%), a najmniej w powiatach: opatowskim (3,1%), włoszczowskim (2,9%), pińczowskim (2,2%) i kazimierskim (1,4%).

Najliczniej reprezentowane podmioty handlowe skupione były głównie w aglomeracjach miejskich, tj. Kielcach - 9.824 oraz powiatach: kieleckim - 4.752, ostrowieckim - 4.714, skarżyskim - 3.098, sandomierskim - 2.731, koneckim - 2.495 i starachowickim - 2.480.

Najwięcej jednostek związanych z obsługą nieruchomości i firm funkcjonowało na terenie m. Kielce - 5.072 i powiatów: ostrowieckiego - 1.196, kieleckiego - 1.033, skarżyskiego - 1.003.

Największa liczba podmiotów branży budowlanej prowadziła działalność w m. Kielce - 3.072 oraz powiatach: kieleckim - 2.089, ostrowieckim - 1.304, koneckim - 919, staszowskim - 908 i buskim - 907.

Przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego funkcjonowały głównie na terenie m. Kielce - 2.274 oraz powiatów: kieleckiego - 1.268, ostrowieckiego - 913 koneckiego - 908 i skarżyskiego - 856.

Podmioty gospodarki narodowej według liczby pracujących

Ogółem	108.399
z tego:	
• małe do 9 osób	103.153 (95,2%),
• średnie od 10 - 49	4.298 (4,0%),
• duże od 50 - 249	826 (0,7%),
• powyżej 249	122 (0,1%).

O potencjale gospodarczym regionu decyduje liczba działających na jego terenie podmiotów. Na rozwój przedsiębiorczości, tak w kraju jak i w województwie, znaczny wpływ wywiera Sektor Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Wśród jednostek małych o liczbie pracujących do 9 osób, dominują podmioty osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą⁶.

Szczegółowe dane dotyczące podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON przedstawiają Tablice Nr 3 i 4 Aneksu Statystycznego.

⁶ Na podstawie materiałów Urzędu Statystycznego w Kielcach – „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego. Grudzień 2008”, styczeń 2009 oraz „Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w województwie świętokrzyskim, Stan na koniec 2008 r.”, luty 2009.

1.3.2. Pracujący

W kraju w 2007 roku liczba pracujących, z uwzględnieniem jednostek małych oraz pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych, wyniosła **13.456.973 osoby**. Przeszło trzykrotnie więcej osób pracowało w prywatnym sektorze gospodarki - 10.151.264 (75,4%), w publicznym zaś 3.305.709 (24,6%). Ponad połowę (55,6%) stanowili pracujący w trzech sekcjach PKD: przemyśle (23,2%), handlu i naprawach (16,4%) i rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie (16,0%).

W województwie liczba pracujących w 2007 roku wyniosła **457.101 osób** i była niższa o 137.142 osoby (o 23,1%) w porównaniu do 2000 roku, natomiast w odniesieniu do 2006 roku odnotowano wzrost o 13.921 osób, tj. o 3,1%.

Z ogólnej liczby pracujących większość zatrudniona była w sektorze prywatnym - **359.459 osób (78,6%)**, w mniejszości zaś pozostawali pracownicy sektora publicznego - **97.642 osób (21,4%)**.

Najwięcej pracujących pozostaje nadal w rolnictwie (31,5%), następnie w przemyśle (19,5%), handlu i naprawach (14,2%), edukacji (6,7%), ochronie zdrowia i pomocy społecznej (5,8%), budownictwie (4,8%), obsłudze nieruchomości i firm (4,5%) oraz transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (4,3%). Łącznie pracujący w tych sekcjach stanowili **91,3% ogólnej ich liczby**.

W strukturze pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki występują dysproporcje pomiędzy województwem a krajem.

W sektorze I gospodarki (głównie w rolnictwie) pracowało **31,5% ogółu pracujących** (w kraju 16,0%), w sektorze II (przemysł i budownictwo) - **24,3%** (w kraju 29,0%), zaś w sektorze III (usługi) - **44,2%** (w kraju 55,0%).

Udział pracujących w rolniczym sektorze gospodarki w województwie jest niemal dwukrotnie wyższy niż w kraju, natomiast sektory produkcyjny i usługowy mają mniejszą reprezentację pracujących (odpowiednio o: 4,7 i 10,8 punktu procentowego).

Tendencją w strukturze pracujących w kraju jest systematyczny spadek liczby pracujących w rolnictwie i przemyśle, a wzrost w usługach. W województwie zmiany strukturalne zachodzą nieco wolniej, lecz zauważalne jest już zmniejszenie udziału pracujących w rolnictwie (z 33,0% w 2002 roku na 31,5% w 2007 roku) i nieznaczny wzrost w usługach (z 44,1% w 2002 roku do 44,2% w 2007 roku) oraz nieco większy w sektorze przemysłowo - budowlanym (z 22,9% w 2002 roku do 24,3% w 2007 roku).

Pod względem udziału pracujących w rolnictwie woj. świętokrzyskie zajmuje 3 miejsce w kraju po lubelskim i podlaskim.

Dynamika pracujących w 2007 roku

Sekcje i Działy PKD	Świętokrzyskie	Polska
	koniec 2006=100	
Ogółem	103,1	104,3
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	100,1	100,2
Przemysł	107,0	104,6
w tym:		
przetwórstwo przemysłowe	108,0	105,4
Budownictwo	113,2	113,0
Handel i naprawy	104,4	105,2
Hotele i restauracje	106,3	104,9
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	100,7	104,9
Pośrednictwo finansowe	102,2	106,3
Obsługa nieruchomości i firm	104,6	108,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	102,2	102,5
Edukacja	99,3	100,7
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	101,7	103,1
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	106,8	103,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Kielcach

1. Dynamika wzrostu liczby pracujących w 2007 roku, w porównaniu do 2006 roku, była wyższa w kraju niż w województwie - o 1,2 punktu procentowego.

2. Ogólnopolska liczba pracujących w gospodarce narodowej rosła we wszystkich sekcjach PKD, podobnie w Świętokrzyskim, gdzie zmniejszyła się jedynie nieznacznie w Edukacji (o 0,7 punktu procentowego).

3. Najwyższy wzrost w województwie i kraju odnotowano w budownictwie, gdzie dynamika wzrostu liczby pracujących w Świętokrzyskim była nieco (o 0,2 punktu procentowego) wyższa od ogólnopolskiej.

4. Liczba pracujących szybciej rosła w województwie niż w kraju w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (o 2,6 punktu procentowego), hotele i restauracje (o 1,4 punktu procentowego) oraz działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (o 3,3 punktu procentowego).

5. W pozostałych sekcjach krajowa dynamika pracujących wyprzedzała wojewódzką, zwłaszcza w: transporcie i gospodarce magazynowej - 104,9 wobec 100,7; pośrednictwie finansowym - 106,3 wobec 102,2 oraz obsłudze nieruchomości i firm - 108,6 wobec 104,6.

1.3.3. Zatrudnienie

Sytuacja na rynku pracy, w kraju, w 2008 roku była korzystniejsza niż w 2007 roku, pomimo odnotowanych w końcu roku niekorzystnych zmian w ujęciu miesięcznym. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w porównaniu z 2007 rokiem, jednak w drugiej połowie roku nastąpiło zmniejszenie tempa wzrostu.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2008 roku ukształtowało się na poziomie **5.398,3 tys. osób** i było o 4,8% wyższe niż w 2007 roku.

Wpływ na to miał przede wszystkim wzrost zatrudnienia w sekcjach: obsługa nieruchomości i firm (o 9,2%), budownictwie (o 9,1%) oraz handlu i naprawach (o 8,0%).

Przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (o 0,6%)⁷.

Na przestrzeni 2008 roku poziom zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w **Świętokrzyskim** wykazywał wzrost, chociaż od lipca ulegał systematycznemu osłabieniu. Zatrudnienie zwiększyło się we wszystkich sekcjach działalności gospodarczej, a w największym stopniu w usługach hotelarsko-gastronomicznych, natomiast w najmniejszym w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło **116.637 osób** i było wyższe niż w 2007 roku o 4,4%. Na przestrzeni dwunastu miesięcy zatrudnienie zwiększyło się w sektorze prywatnym o 5,0% (do 101.638 osób), zaś w publicznym wzrosło tylko o 0,3% (do 14.999 osób).

Zatrudnienie wzrosło we wszystkich firmach sektora przedsiębiorstw, a najwięcej w hotelach i restauracjach (o 22,1%) oraz w obsłudze nieruchomości i firm (o 10,8%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego o znaczącym udziale w zatrudnieniu największy wzrost liczby pracowników odnotowano w produkcji wyrobów z metali - o 7,2% oraz w produkcji maszyn i urządzeń (o 4,5%), natomiast spadek w produkcji odzieży i wyrobów futrzarskich - o 10,4%⁸.

⁷ „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. Rok 2008”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, styczeń 2009.

⁸ „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego. Grudzień 2008”, Kielce, styczeń 2009.

1.3.4. Bezrobocie

Poziom i struktura bezrobocia

Poziom bezrobocia w województwie na koniec grudnia 2008 roku był najniższy od 1999 roku. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 77.716 osób.

Na przestrzeni 2008 roku zarejestrowano 99,7 tys. bezrobotnych, tj. o 3,3 tys. więcej (o 3,5%) niż w 2007 roku. Liczba wyrejestrowanych wyniosła 105,3 tys. osób i w porównaniu do 2007 roku była niższa o 7,1 tys. (o 6,3%).

W porównaniu do grudnia 2007 roku zmniejszyła się populacja zarówno bezrobotnych kobiet o 3,3 tys. osób (o 7,2%), jak i mężczyzn o 2,3 tys. (o 6,2%), jednocześnie zmniejszył się udział pozostających bez pracy kobiet (z 55,2% w 2007 roku do 54,9%), natomiast wzrósł odsetek bezrobotnych mężczyzn (z 44,8% do 45,1%).

Z ogólnej liczby bezrobotnych 43.725 osób mieszkało na wsi. W Świętokrzyskim udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi był jednym z najwyższych w kraju i wyniósł 56,3% ogółu zarejestrowanych (*kraj - 45,5%*). Wyższy odsetek odnotowano jedynie w woj. podkarpackim (62,8%).

Bezrobotni pozostający w ewidencji urzędów pracy to głównie osoby, które poprzednio pracowały - 72,6% ogółu (56.455 osób), spośród nich 2,6% utraciło pracę z przyczyn dotyczących zakładów pracy.

Odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2008 roku wyniósł 20,9% i był o 1,2 punktu procentowego wyższy niż w 2007 roku (19,7%). Osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 50,5% ogółu pozostających bez pracy.

Nieznacznie zwiększył się udział w bezrobociu osób powyżej 50 roku życia. Pod koniec 2008 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawało 15.438 osób (19,9% ogółu) należących do tej kategorii bezrobotnych, których odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł o 0,6 punktu procentowego.

Charakterystyczną cechą struktury bezrobocia pozostaje niski poziom wykształcenia zarejestrowanych oraz długotrwałe pozostawanie bez pracy. Najwięcej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (29,3%) oraz gimnazjalne i niższe (24,6%). Łącznie obie grupy stanowiły 53,9% ogółu bezrobotnych.

W rejestrach urzędów pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 43,2% ogółu bezrobotnych, wśród których ponad połowę (60,1%) stanowiły kobiety.

Wskaźnik płynności rynku pracy w 2008 roku wyniósł 42,1%, przy czym w: I półroczu - 50,0%, II półroczu - 35,6%. Spadek wskaźnika w II półroczu wynikał z większej liczby zarejestrowanych bezrobotnych i jednoczesnego zmniejszenia podjęć pracy.

Stopa bezrobocia

W kraju stopa bezrobocia na koniec 2007 roku wyniosła 11,2%, a w **2008 roku 9,5%**. W województwie odpowiednio: 14,9% i **13,9%**.

Stopa bezrobocia rejestrowanego to wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo (bezrobotnych i pracujących).

W kraju stopa bezrobocia była bardzo zróżnicowana w zależności od województwa. Najwyższa dla warmińsko-mazurskiego 16,8%, natomiast najniższa dla wielkopolskiego 6,4%. Sytuacja taka jest spowodowana m.in. nierównomiernym stopniem rozwoju gospodarczego i infrastruktury w poszczególnych regionach kraju, a także wysokością nakładów przeznaczonych na ich rozwój.

W Unii Europejskiej wzrasta stopa bezrobocia, w grudniu 2008 roku wyniosła **7,6%** (w grudniu 2007 roku wynosiła 6,8%). Najniższe bezrobocie zanotowano w Holandii - 2,7%, Danii i Słowenii - po 4,1% oraz Austrii i na Cyprze - po 4,2%, a najwyższe w Hiszpanii - 14,3% i na Łotwie - 11,4%⁹.

Oferty pracy

Ze względu na różnice w poziomie rozwoju poszczególnych województw oraz ilość podmiotów gospodarczych działających na regionalnych rynkach pracy występują znaczne dysproporcje pod względem liczby ofert zgłaszanych do urzędów pracy. W 2008 roku w kraju na 1 ofertę pracy przypadało średnio 12 bezrobotnych. Najwięcej poszukujących pracy ubiegało się o 1 ofertę pracy w województwie świętokrzyskim (28 osób), podkarpackim (24) i lubelskim (21), a najmniej w śląskim (6 osób) i pomorskim (7).

⁹ EUROSTAT.

1.3.5. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w woj. świętokrzyskim na tle innych województw

Podstawowe dane liczbowe dotyczące bezrobocia w latach 2007 - 2008

Lp.	Wyszczególnienie	GRUDZIEŃ 2007r.			GRUDZIEŃ 2008r.		
		Województwa	liczba	poz.	Województwa	liczba	poz.
1	Liczba bezrobotnych	POLSKA	1.746.573		POLSKA	1.473.752	
		Świętokrzyskie	83.339	12	Świętokrzyskie	77.716	12
		Mazowieckie	219.924	1	Mazowieckie	178.028	1
		Śląskie	165.960	2	Śląskie	122.748	2
		Dolnośląskie	127.457	3	Podkarpackie	115.567	3
		Podkarpackie	126.360	4	Dolnośląskie	113.890	4
		Kujawsko-Pomorskie	123.243	5	Kujawsko-Pomorskie	110.256	5
2	Stopa bezrobocia*	POLSKA	11,2		POLSKA	9,5	
		Świętokrzyskie	14,9	3	Świętokrzyskie	13,9	2
		Warmińsko-Mazurskie	18,7	1	Warmińsko-Mazurskie	16,8	1
		Zachodniopomorskie	16,4	2	Zachodniopomorskie	13,4	3
		Kujawsko-Pomorskie	14,9	3	Kujawsko-Pomorskie	13,4	3
		Podkarpackie	14,2	5	Podkarpackie	13,1	5
		Lubuskie	14,0	6	Lubuskie	12,4	6
3	Liczba bezrobotnych kobiet	POLSKA	1.017.348		POLSKA	833.435	
		Świętokrzyskie	45.985	13	Świętokrzyskie	42.663	12
		Mazowieckie	117.442	1	Mazowieckie	93.650	1
		Śląskie	101.539	2	Śląskie	73.071	2
		Kujawsko-Pomorskie	76.067	3	Kujawsko-Pomorskie	65.964	3
		Wielkopolskie	74.192	4	Podkarpackie	64.122	4
		Podkarpackie	73.127	5	Dolnośląskie	63.378	5
4	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	POLSKA	785.719		POLSKA	670.434	
		Świętokrzyskie	46.792	8	Świętokrzyskie	43.725	7
		Mazowieckie	99.596	1	Mazowieckie	82.511	1
		Podkarpackie	79.888	2	Podkarpackie	72.544	2
		Lubelskie	65.765	3	Lubelskie	55.468	3
		Małopolskie	61.612	4	Małopolskie	54.302	4
		Kujawsko-Pomorskie	56.585	5	Kujawsko-Pomorskie	50.590	5

* Stopa bezrobocia w 2007r. po korekcie GUS.

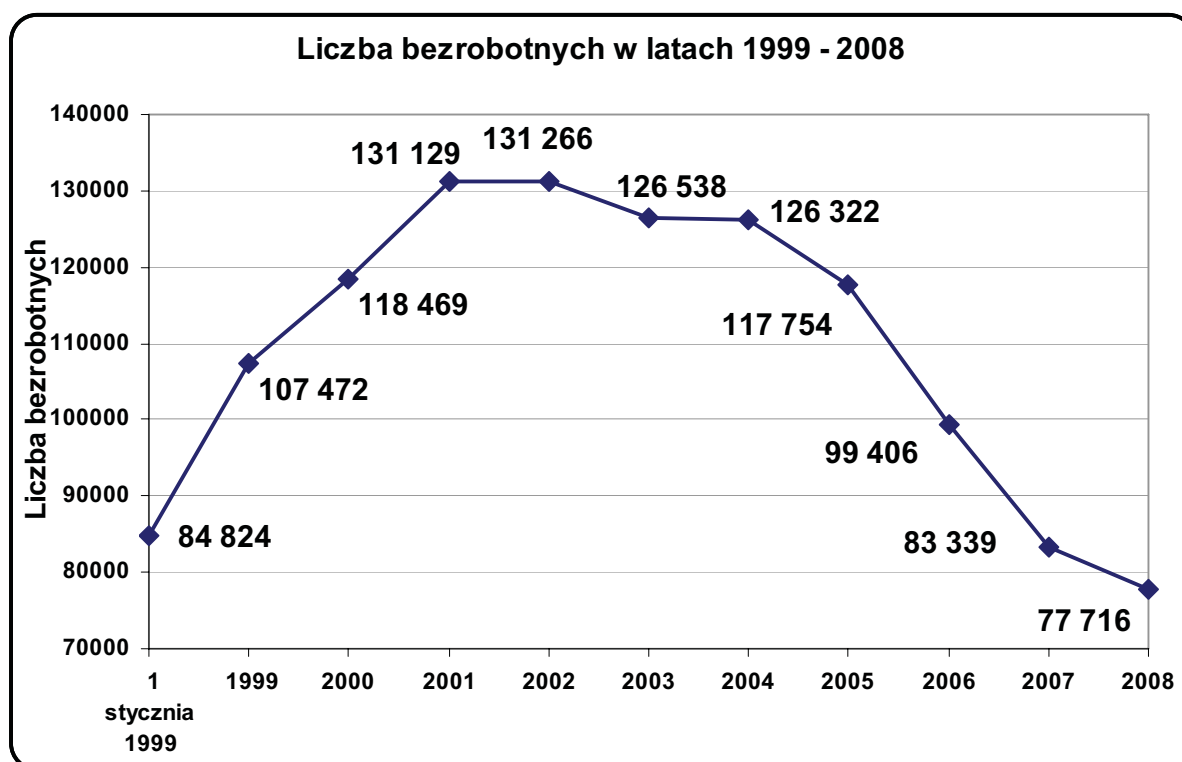
2. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

2.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

2.1.1. Zmiany poziomu bezrobocia

Na koniec 2008 roku liczba bezrobotnych w województwie wyniosła **77.716 osób** i była **najniższa od 1999 roku**. W odniesieniu do 2007 roku odnotowano spadek bezrobocia o 5.623 osoby, tj. o 6,7%.

W latach 2003-2008 poziom bezrobocia systematycznie zmniejszał się i w porównaniu do 2002 roku był niższy o 53.550 osób, tj. o 40,8%.



Liczba bezrobotnych na koniec 2007 roku oraz w poszczególnych kwartałach 2008 roku przedstawia się następująco:

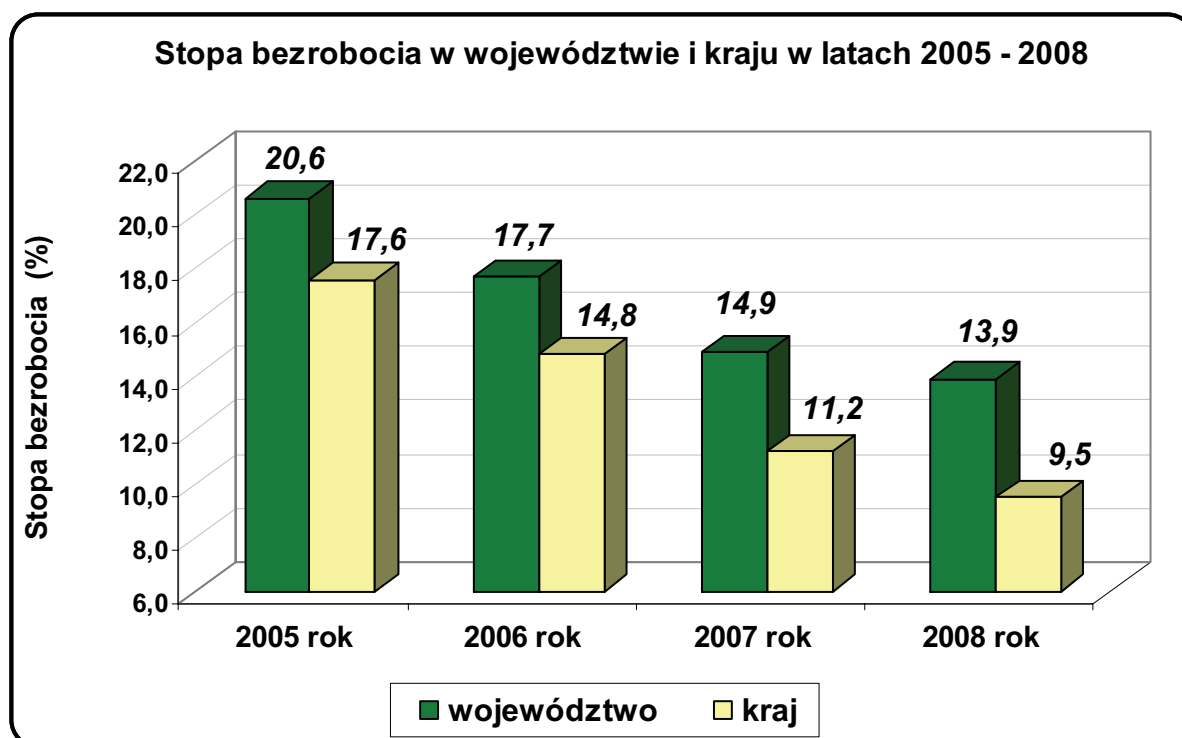
<i>Kwartał</i>	<i>Liczba bezrobotnych na koniec kwartału</i>	<i>Wzrost / spadek bezrobocia w liczbach bezwzględnych</i>	<i>Dynamika wzrostu / spadku bezrobocia w %</i>
IV 2007	83.339		
I 2008	81.766	-1.573	- 1,9
II 2008	74.337	- 7.429	- 9,1
III 2008	73.370	- 967	- 1,3
IV 2008	77.716	4.346	5,9

Główne czynniki kształtujące sytuację na rynku pracy:

- utrzymujący się wzrost gospodarczy, Polska należała do krajów o najwyższym wzroście PKB w Unii Europejskiej,
- napływ środków unijnych na inwestycje i infrastrukturę, rozwój przedsiębiorczości i kapitału ludzkiego oraz rozwój obszarów wiejskich i ochronę środowiska,
- zwiększone środki Funduszu Pracy na aktywne programy rynku pracy,
- kumulacja niekorzystnych zjawisk na globalnych rynkach finansowych oraz pogarszająca się koniunktura gospodarcza w II półroczu 2008 roku, które wpływały na stopniowe osłabienie dynamiki popytu zagranicznego i pośrednio oddziaływały na przedsiębiorców krajowych,
- nieprzedłużanie umów o pracę zawartych na czas określony,
- zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładów pracy powodowane kryzysem,
- wzrost liczby osób powracających po okresie zatrudnienia poza granicami kraju.

2.1.2. Stopa bezrobocia

Na koniec **grudnia 2008 roku** stopa bezrobocia w województwie wyniosła **13,9%**, w kraju **9,5%**. Na przestrzeni **2008 roku** stopa bezrobocia **zmniejszyła się o 1 punkt procentowy** w województwie i o **1,7** w kraju.



2.1.3. Bezrobocie regionalne: poziom i stopa bezrobocia w powiatach

Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było w powiatach:

- kieleckim	14.298 osób,	- ostrowieckim	7.331,
- m. Kielce	10.469,	- skarżyskim	6.567,
- koneckim	7.973,	- starachowickim	5.357.

Najmniej bezrobotnych odnotowano w powiatach:

- pińczowskim	1.576 osób,	- włoszczowskim	3.013,
- kazimierskim	1.684,	- buskim	3.212.

W porównaniu do grudnia 2007 roku bezrobocie było niższe w większości powiatów.

Największy spadek bezrobocia wystąpił w powiatach: ostrowieckim - o 1.314 osób (o 15,2%), skarżyskim - o 1.277 (o 16,3%), sandomierskim - o 951 (o 19,7%), staszowskim - o 742 (o 17,1%), koneckim - o 353 (o 4,2%) oraz m. Kielce - o 272 (o 2,5%).

Stopa bezrobocia informuje o natężeniu bezrobocia i jest zróżnicowana terytorialnie w zależności od sytuacji na rynku pracy. Najniższą stopę bezrobocia posiadał powiat pińczowski - 8,3%, a najwyższą skarżyski - 22,5%.

Terytorialne zróżnicowanie wysokości stopy bezrobocia na koniec 2008 roku:

- **najniższa** na południu województwa w: spadek w punktach proc. do 2007r.

▪ pińczowskim	8,3%,	(- 1,0),
▪ buskim	8,9%,	(- 0,1),
▪ m. Kielce	9,7%	(- 0,3),
▪ kazimierskim	10,1%,	(- 0,8),
oraz sandomierskim	10,1%	(- 2,2).

- **najwyższa** na północy województwa w: spadek w punktach proc. do 2007r.

▪ skarżyskim	22,5%,	(- 3,4),
▪ koneckim	22,2%,	(- 0,9),
oraz kieleckim	20,1%,	(- 0,1).

Największy spadek stopy bezrobocia o 3,4 punktu procentowego wystąpił w powiecie skarżyskim, przy wskaźniku 22,5%.

W pozostałych powiatach stopa bezrobocia wyniosła: 16,4% w opatowskim, 16,3% w ostrowieckim, 13,9% w starachowickim i włoszczowskim, 11,6% w jędrzejowskim oraz 10,5% w staszowskim.

Szczegółowe dane dotyczące stopy bezrobocia w powiatach na koniec 2007 i 2008 roku przedstawiono w **Tablicy Nr 9 Aneksu Statystycznego**.

2.1.4. Podstawowe składniki bilansu bezrobotnych

I. Nowo zarejestrowani bezrobotni „napływ”

W 2008 roku w powiatowych urzędach pracy województwa zarejestrowano **99.710 bezrobotnych**. W porównaniu do 2007 roku „napływ” zwiększył się o 3.339 osób, tj. o 3,5%.

Wśród nowo zarejestrowanych:

- 18,7% stanowili rejestrujący się po raz pierwszy, tj. 18.620 osób, (w 2007 roku - 18,9%, tj. 18.224 osoby),
- 81,3% powracający do rejestracji po raz drugi i kolejny, tj. 81.090 osób, (w 2007 roku - 81,1%, tj. 78.147 osób).

Jednocześnie z ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych:

- 48.926 osób zamieszkiwało w mieście (49,1%),
 - 50.784 osoby zamieszkiwały na wsi (50,9%),
 - 50.616 osób to kobiety (50,8%), a 49.094 to mężczyźni (49,2%),
 - 18.549 osób posiadało prawo do zasiłku (18,6%),
 - 16.960 to osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (17,0%),
- osoby pozostające w szczególnej sytuacji na rynku pracy:
- 39.171 to bezrobotni do 25 roku życia (39,3%),
 - 5.034 to osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (5,0%),
 - 37.517 to długotrwale bezrobotni (37,6%),
 - 13.046 to bezrobotni powyżej 50 roku życia (13,1%),
 - 23.146 to bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych (23,2%).

Z analizy „napływu” bezrobotnych do powiatowych urzędów pracy w 2008 roku wynika, że **najwięcej nowo zarejestrowanych zanotowano w PUP: Kielce - 28.468 osób, Ostrowiec Św. - 11.855, Skarżysko Kam. - 9.650, Końskie - 9.412, Starachowice - 9.117. Najmniej osób zarejestrowano w PUP: Kazimierza Wielka - 1.533 oraz Pińczów - 2.015.**

W porównaniu do 2007 roku w 12 powiatach zwiększyła się liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych, mniej osób zarejestrowano tylko w dwóch powiatach (m. Kielce - o 662 osoby i pińczowskim - o 128).

Największy wzrost nowych rejestracji bezrobotnych miał miejsce w powiatach: skarżyskim (o 1.114 osób), ostrowieckim (o 704), kieleckim (o 593), koneckim (o 305), włoszczowskim (o 273), sandomierskim (o 257) oraz opatowskim (o 222).

II. Bezrobotni wyrejestrowani „odpływ”

Na przestrzeni 2008 roku **wyłączono** z ewidencji urzędów pracy **105.333 bezrobotnych**, tj. o 7.105 osób mniej (o 6,3%) niż w 2007 roku.

Podstawową przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było podjęcie pracy przez 41.958 osób, tj. 39,8% wyrejestrowanych, z tego:

- zatrudnienie niesubsydiowane podjęło - 33.260 osób, tj. 79,3% ogółu podejmujących pracę (o 6.561 osób mniej w odniesieniu do 2007r.), w tym: pracę sezonową - 708 osób,
- zatrudnienie subsydiowane podjęło - 8.698 osób, tj. 20,7% (o 159 mniej).

Drugą co do wielkości składową odpływu stanowili wyłączeni z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy - 26.048 osób, tj. 24,7%.

Ponadto 37.327 bezrobotnych (35,5%) wyłączonych zostało z powodu:

- rozpoczęcia stażu - 10.957 osób, tj. 10,4% wyłączeń,
- rozpoczęcia szkolenia - 4.960 osób, tj. 4,7%,
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy - 4.850 osób, tj. 4,6%,
- rozpoczęcia prac społecznie użytecznych - 1.229 osób, tj. 1,2%,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego - 4.661 osób, tj. 4,4%,
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych, uprawnień do świadczenia przedemerytalnego, ukończenia 60/65 lat - 1.024 osoby, tj. 1,1%,
- innych przyczyn (podjęcie nauki, inne) - 9.646 osób, tj. 9,1%.

Najwięcej bezrobotnych wyrejestrowano w PUP: Kielce - 28.738 osób, Ostrowiec Św. - 13.169, Skarżysko Kam. - 10.927, Końskie - 9.765 oraz Starachowice - 9.028, natomiast najmniej w PUP: Kazimierza Wielka - 1.668 osób i Pińczów - 2.215.

Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani w latach 1999 - 2008

Lata	„Napływ”	„Odpływ”	Wzrost / spadek bezrobocia	
			w liczbach	w %
1999	108.716	86.068	22.648	-
2000	94.206	83.209	10.997	10,2
2001	92.872	80.212	12.660	10,7
2002	95.158	95.021	137	0,1
2003	95.477	100.205	- 4.728	- 3,6
2004	102.670	102.886	- 216	- 0,2
2005	104.700	113.268	- 8.568	- 6,8
2006	100.891	119.239	-18.348	- 15,6
2007	96.371	112.438	-16.067	- 16,2
2008	99.710	105.333	-5.623	- 6,7

Na przestrzeni lat 1999 - 2002 napływ do bezrobocia był wyższy od odpływu, co zadecydowało o wzroście liczby bezrobotnych w województwie.

W latach 2003 - 2008 następowało systematyczne zmniejszanie bezrobocia, co wynikało z wyższej liczby osób wyłączonych z ewidencji urzędów pracy w porównaniu do nowo zarejestrowanych.

Szczegółowe dane dotyczące nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych bezrobotnych w 2008 roku, w podziale na kwartały oraz wg powiatowych urzędów pracy, przedstawiono w **Tablicach Nr 13 i 16 Aneksu Statystycznego**.

2.2. ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOCIA

2.2.1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku

Prawo do zasiłku na koniec 2008 roku posiadało 11.713 osób, tj. 15,1% ogółu bezrobotnych (*w kraju 18,4%*), bez prawa do zasiłku zarejestrowanych pozostawało 66.003 osoby, tj. 84,9% (*w kraju 81,6%*).

W porównaniu do 2007 roku nastąpiło zwiększenie liczby bezrobotnych z prawem do zasiłku o 2.087 osób (a udział wzrósł o 3,5 punktu procentowego), zmniejszyła się natomiast liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku o 7.710 osób.

Udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku był:

- najwyższy w powiatach: starachowickim - 29,6%, koneckim - 20,5%, ostrowieckim - 19,6% oraz skarżyskim - 18,1%,
- najniższy w powiatach: kazimierskim - 4,8%, sandomierskim - 9,1%, m. Kielce - 9,3% i opatowskim - 9,8%.

Wysoki udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku posiadały powiaty: kazimierski - 95,2%, sandomierski - 90,9%, m. Kielce - 90,7%, opatowski - 90,2%, jędrzejowski i pińczowski - po 89,8% oraz buski - 89,3%, które kształtowały się znacznie powyżej średniej wojewódzkiej (**84,9%**).

W 2008 roku wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych udział osób z prawem do zasiłku wynosił 18,6% (analogicznie w 2007r. - 18,6%, 2006r. - 21,0%, 2005r. - 22,9%), bez prawa do zasiłku, tak jak w 2007r. - 81,4% (w 2006r. - 79,0%, 2005r. - 77,1%).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku i bez prawa do zasiłku wg powiatowych urzędów pracy przedstawiają **Tablice Nr 18 i 49 Aneksu Statystycznego**.

2.2.2. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia

I. Według wieku

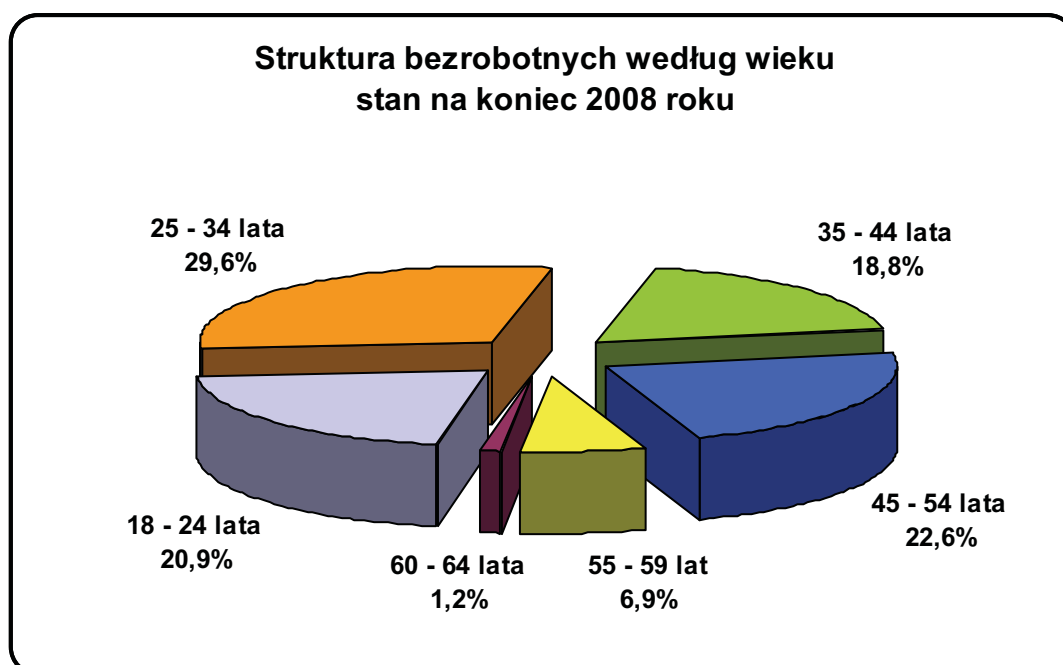
W końcu grudnia 2008 roku najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku **25-34 lata - 23.058**, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych wyniósł **29,6%** (w kraju - 28,4%). Odnotowano zmniejszenie liczby bezrobotnych w tej grupie wiekowej o 1.514 osób, a ich udział zwiększył się o 0,1 punktu procentowego w porównaniu do 2007 roku.

Bezrobotni w wieku **18-24 lata** stanowili grupę **16.234 osób**, tj. **20,9%** (w kraju - 20,7%). Omawiana populacja zmniejszyła się o 219 osób, natomiast udział jej wzrósł o 1,2 punktu procentowego w odniesieniu do 2007 roku.

Łącznie osoby w wieku **18-34 lata** stanowiły **50,5%** ogółu bezrobotnych (w kraju - 49,1%).

Udział bezrobotnych w pozostałych grupach wiekowych wynosił: 35-44 lata - 18,8% (14.607 osób), **45-54 lata - 22,6%** (17.547), **55-59 lat - 6,9%** (5.350), **60-64 lata - 1,2%** (920).

W latach 1999-2008, na koniec grudnia, nastąpiło **znaczne zmniejszenie** udziału bezrobotnych w wieku: **18-24 lata** (z 31,0% do 20,9%) i **35-44 lata** (z 24,6% do 18,8%). **Zwiększył się natomiast udział osób w wieku: 25-34 lata** (z 28,3% do 29,6%) oraz **45-54 lata** (z 14,7% do 22,6%).



W porównaniu do 2007 roku zanotowano spadek liczby bezrobotnych w większości grup wiekowych, natomiast wzrost bezrobocia nastąpił w grupie wiekowej 55-59 lat.

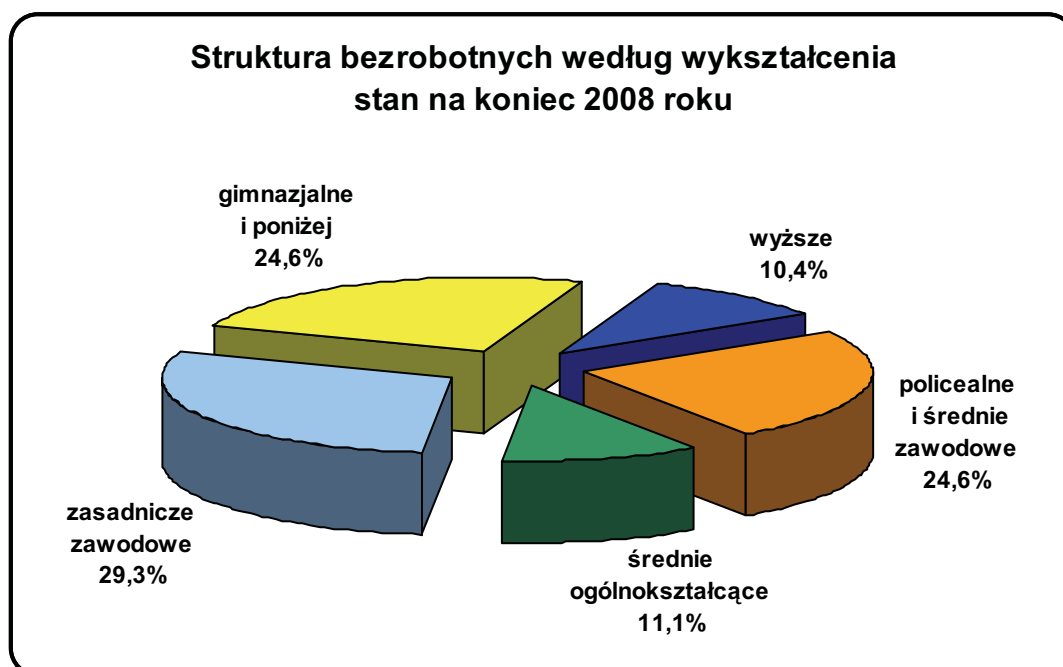
II. Według poziomu wykształcenia

Niekorzystną cechą struktury bezrobocia pozostaje niski poziom wykształcenia bezrobotnych. Podobnie jak w poprzednich latach, najczęściej osób posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe - 22.768**, tj. **29,3%** (w kraju - 28,6%) oraz **gimnazjalne i niższe - 19.142 osoby**, tj. **24,6%** (w kraju - 30,4%). Łącznie te dwie grupy stanowiły - **53,9%** (w kraju - 59,0%) ogółu bezrobotnych.

Świadectwo ukończenia **szkół policealnych i średnich zawodowych** posiadało **19.111 osób - 24,6%** (w kraju - 22,3%) ogółu bezrobotnych, **średnich ogólnokształcących - 8.599 osób**, tj. **11,1%** (w kraju - 10,2%). Dyplomami **wyższych uczelni** legitymowało się **8.096 osób - 10,4%** (w kraju - 8,5%).

W porównaniu do grudnia 2007 roku zanotowano zmniejszenie liczby bezrobotnych w grupach z wykształceniem zasadniczym zawodowym - o 2.922, gimnazjalnym i niższym - o 2.708 oraz policealnym i średnim zawodowym - o 1.022. Zwiększyła się natomiast liczba bezrobotnych z wykształceniem wyższym o 804 osoby oraz średnim ogólnokształcącym - o 225.

W zależności od poziomu wykształcenia zróżnicowany był **udział długotrwale bezrobotnych**. **Najniższy** wśród osób z wykształceniem wyższym (29,2%) i średnim ogólnokształcącym (33,2%), natomiast **najwyższy** wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (52,3%) oraz zasadniczym zawodowym (46,9%).



Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych wg wieku i poziomu wykształcenia zawierają **Tablice Nr 19, 20, 22, 23, 24 Aneksu Statystycznego**.

2.2.3. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

I. Według stażu pracy

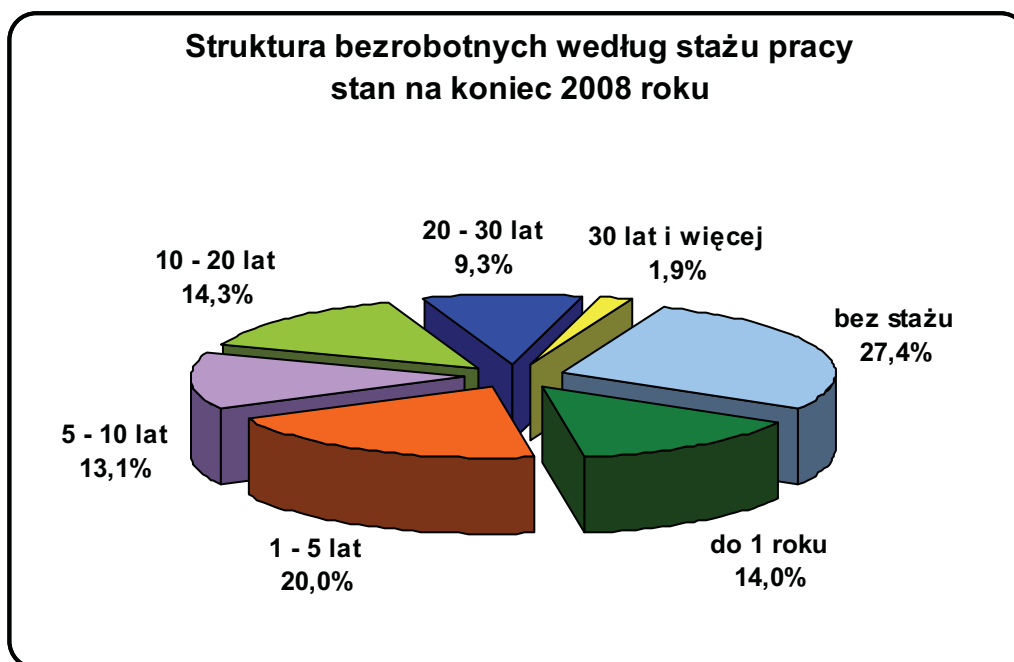
W końcu grudnia 2008 roku spośród zarejestrowanych bezrobotnych najliczniejszą populację stanowiły **osoby bez stażu pracy - 21.261 (27,4%)**, czyli o 1.814 osób mniej, tj. o 7,9% niż na koniec 2007 roku (*w kraju - 22,3%*).

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących, najwięcej osób posiadało staż pracy: od **1 do 5 lat - 15.573 (20,0% ogółu)**, od **10 do 20 lat - 11.115 (14,3%)**, **do 1 roku - 10.907 (14,0%)**, od **5 do 10 lat - 10.151 (13,1%)**.

Kolejne grupy, to bezrobotni legitymujący się długim stażem pracy: od **20 do 30 lat - 7.236 osób (9,3%)**, **30 lat i więcej - 1.473 osoby (1,9%)**.

W porównaniu do 2007 roku zmniejszyła się liczba bezrobotnych we wszystkich grupach według stażu pracy, w tym najwięcej w grupie osób posiadających staż od 10 do 20 lat (o 1.192 osoby).

Udział długotrwale bezrobotnych był najwyższy wśród osób ze stażem pracy od 10 do 20 lat (49,8%) oraz od 20 do 30 lat (47,8%), a najniższy ze stażem 30 lat i więcej (30,5%).



II. Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec grudnia 2008 roku **prawie połowa** bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy - **43,2% (33.587 osób) oczekiwała na pracę ponad rok (*w kraju - 34,0%*)**, z tego:

- **22.080 osób**, tj. **28,4%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- **11.507 osób**, tj. **14,8%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

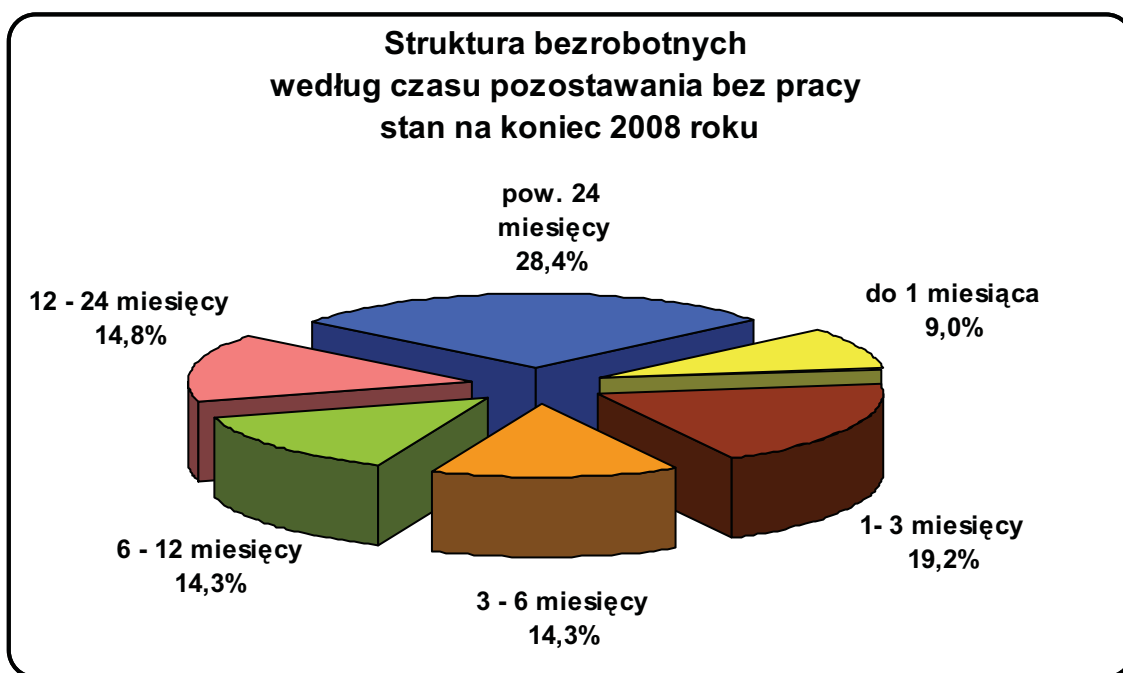
Liczba długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 7.794 osoby, tj. o 18,8% w porównaniu do 2007 roku.

Najwyższy udział wśród długotrwale bezrobotnych stanowiły osoby:

- **w wieku: 25-34 lata** (28,6%) oraz **45-54 lata** (28,5%),
- **z wykształceniem: zasadniczym zawodowym** (31,8%) oraz **gimnazjalnym i niższym** (29,8%),
- **bez stażu pracy** (26,4%) oraz **ze stażem pracy od 1 do 5 lat** (18,7%).

Ponadto udział bezrobotnych pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy wynosił **19,2%** (14.916 osób), od 3 do 6 miesięcy - **14,3%** (11.111 osób), od 6 do 12 miesięcy - **14,3%** (11.076 osób).

Najmniej osób pozostawało bez pracy do 1 miesiąca - 7.026, tj. **9,0%**.



Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych wg stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy przedstawiono w **Tablicach Nr 21, 22, 25, 26 i 49 Aneksu Statystycznego**.

2.2.4. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Populacja bezrobotnych, którzy pracowali przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy wyniosła - **56.455 osób**, tj. **72,6%** ogółu. W porównaniu do 2007 roku zbiorowość ta zmniejszyła się o 3.809 osób, tj. o 6,3%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących:

- 33.258 osób, tj. 58,9% pracowało w zakładach sektora prywatnego,
- 9.068 osób, tj. 16,1% w zakładach sektora publicznego,
- 14.129 osób, tj. 25,0% w zakładach o niezidentyfikowanej działalności.

Większość bezrobotnych pracowała poprzednio w zakładach należących do sekcji: przetwórstwo przemysłowe (17,7%), handel i naprawy (13,7%), działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (11,2%), administracja publiczna (9,5%) oraz budownictwo (8,8%). W zakładach pracy wymienionych sekcji pracowało **60,9% bezrobotnych** poprzednio pracujących.

Jednocześnie większość ofert zgłoszonych w 2008 roku do urzędów pracy (71,8%) wpłynęła od pracodawców prowadzących działalność w powyższych sekcjach. Ponadto zgłoszono 2.223 oferty pracy zakwalifikowanych do sekcji „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, 1.837 do „Obsługi nieruchomości” oraz 1.674 do „Edukacji”.

Bezrobotni poprzednio pracujący według Polskiej Klasyfikacji Działalności

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni poprzednio pracujący stan na 31.12.2008r.	w tym: zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	Oferty pracy zgłoszone w 2008 roku
Ogółem	56.455	1.473	31.861*
w tym sekcje:	38.051	1.154	26.078
- przetwórstwo przemysłowe	10.001	638	4.233
- handel i naprawy	7.740	197	5.729
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	6.338	97	3.808
- administracja publiczna i obrona narodowa	5.367	20	6.789
- budownictwo	4.978	76	2.318
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1.266	40	2.223
- transport, gospodarka magazynowa i łączność	1.194	55	739
- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1.167	31	239

* Według załącznika 2 do sprawozdania MPiPS-01 w 2008 roku zgłoszono 31.861 ofert pracy, podana liczba nie uwzględnia 892 ofert, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

2.2.5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Spośród 56.455 osób poprzednio pracujących, które zarejestrowane były na koniec grudnia 2008 roku, liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy wyniosła **1.473 osoby**, tj. **2,6%**.

Najwięcej zwolnionych w tym trybie pochodziło z zakładów należących do: przetwórstwa przemysłowego (43,3%), handlu i napraw (13,4%), działalności usługowej komunalnej, społecznej i indywidualnej, pozostałej (6,6%) oraz budownictwa (5,2%).

W 2008 roku **19 zakładów pracy zwolniło 806 pracowników**, w tym:

- 6 zakładów z sektora publicznego zwolniło 29 osób,
- 13 zakładów z sektora prywatnego zwolniło 777 osób.

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2008 roku według powiatów

Powiat	Liczba zakładów	Liczba osób
Buski	3	3
Kazimierski	2	2
m. Kielce	2	137
Kielecki	1	9
Konecki	5	104
Ostrowiecki	2	143
Starachowicki	3	401
Staszowski	1	7
Razem	19	806

W 2008 roku pracę utraciło o 73 osoby więcej niż w roku 2007, kiedy to w 14 zakładach pracy zwolniono 733 pracowników.

Najwięcej osób zostało zwolnionych z:

- branży odzieżowej - 481 pracowników (59,7%),
- branży motoryzacyjnej - 150 pracowników (18,6%),
- przetwórstwa spożywczego - 126 pracowników (15,6% ogółu zwolnionych).

2.2.6. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności

W populacji bezrobotnych przeważają osoby posiadające zawód. **Wśród 77.716 bezrobotnych** zarejestrowanych na koniec grudnia 2008 roku w powiatowych urzędach pracy pozostawało:

- **58.493 bezrobotnych posiadających zawód, tj. 75,3%,**
- **19.223 bezrobotnych bez zawodu, tj. 24,7% ogółu.**

W porównaniu do 2007 roku zmniejszyła się populacja bezrobotnych posiadających zawód (o 4.675 osób) oraz nieznacznie grupa bezrobotnych bez zawodu (o 948 osób).

Wśród grup zawodowych najwyższy spadek bezrobocia dotyczył robotników przemysłowych i rzemieślników o 2.152 osoby, tj. o 9,6%. Ponadto zmniejszyła się liczba bezrobotnych techników i innego średniego personelu o 963 osoby (o 6,3%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców o 906 osób (o 10,6%).

Wzrost bezrobocia wystąpił jedynie w grupie specjalistów o 365 osób (o 5,4%).

Bezrobotni oraz oferty pracy według wielkich grup zawodów

Symbol grupy	Nazwa grupy	Bezrobotni zarejestrowani na 31.12.2008r.		Oferty pracy zgłoszone w 2008r.	Udział grup zawodów w %	Udział kobiet w %
		Ogółem	kobiety			
	OGÓŁEM	77.716	42.663	31.861	100,0	54,9
	Bez zawodu	19.223	10.818	0	24,7	56,3
	Bezrobotni posiadający zawód	58.493	31.845	31.861	75,3	54,4
„1”	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	92	42	54	0,1	45,7
"2"	Specjaliści	7.165	5.201	2.203	9,2	72,6
"3"	Technicy i inny średni personel	14.253	8.514	5.241	18,3	59,7
"4"	Pracownicy biurowi	1.702	1.354	5.668	2,2	79,6
"5"	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7.654	6.949	6.148	9,9	90,8
"6"	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1.122	737	280	1,4	65,7
"7"	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	20.246	6.256	4.023	26,1	30,9
"8"	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2.086	610	1.705	2,7	29,2
"9"	Pracownicy przy pracach prostych	4.173	2.182	6.539	5,4	52,3

Bezrobocie w grupach zawodowych kształtowało się następująco:

W grupie „1”- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy zarejestrowanych było **92 bezrobotnych**. Grupa ta stanowiła **0,1%** populacji bezrobotnych. Wśród zarejestrowanych najczęściej było kierowników małych przedsiębiorstw - 35 osób oraz kierowników pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych - 25 osób.

W grupie „2” - specjaliści zarejestrowanych było **7.165 osób**, tj. **9,2%** ogółu bezrobotnych. Najwyższe bezrobocie odnotowano wśród:

- **specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania - 2.480 osób**, tj. **34,6%** ogółu grupy (w tym: 1.440 ekonomistów, 753 specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania oraz 240 specjalistów ds. finansowych),
- **nauczycieli i specjalistów szkolnictwa - 1.221 osób**, tj. **17,0%**. Wśród bezrobotnych **nauczycieli i wychowawców** przeważali nauczyciele: gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych - 649 osób, szkół podstawowych - 212 osób oraz przedszkoli - 132 osoby.

Ponadto wśród specjalistów bez pracy pozostawali: archeolodzy, socjologowie i pokrewni (693 osoby), filozofowie, historycy i politolodzy (355), specjaliści administracji publicznej (287), pielęgniarzy (216), specjaliści ochrony zdrowia (197), inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska (193) oraz inżynierowie mechanicy (176).

W grupie specjalistów udział długotrwale bezrobotnych wyniósł 21,7% i był najniższy w porównaniu do pozostałych grup zawodowych.

W 2008 roku dla specjalistów pracodawcy zgłosili **2.203 oferty pracy**.

W grupie „3” - technicy i inny średni personel bez pracy pozostawały **14.253 osoby**, tj. **18,3%** ogółu.

Najwyższe bezrobocie dotyczyło pracowników ds. finansowych i handlowych - 3.553 osoby (24,9%) oraz techników mechaników - 2.349 (16,5%). Ponadto licznie zarejestrowani pozostawali technicy: budownictwa, ochrony środowiska (1.177 osób), rolnicy, leśnicy i pokrewni (1.067), technologii żywności (761), dietetycy i żywieniowcy (694) oraz agenci do spraw sprzedaży /handlowcy/ (578).

Pracodawcy zgłaszali **znaczne zapotrzebowanie na pracowników posiadających wykształcenie techniczne**.

Do urzędów pracy wpłynęło **5.241 ofert pracy** przeznaczonych dla analizowanej grupy zawodowej, w tym najczęściej dla pracowników administracyjnych (2.282).

W grupie „4” - pracownicy biurowi w rejestrach bezrobocia pozostawało **1.702 bezrobotnych (2,2% ogółu)**. Wśród pracowników biurowych kobiety stanowią zdecydowaną większość - 79,6% ogółu bezrobotnych.

Najwięcej osób zarejestrowanych było w zawodach: pracownicy obsługi biurowej - 843 (49,5%), magazynierzy - 327 (19,2%) oraz pracownicy do spraw finansowo-statystycznych - 158 (9,3%).

Pracodawcy zgłosili **5.668 ofert pracy**, które głównie dotyczyły zatrudnienia pracowników obsługi biurowej (3.866).

W grupie „5” - pracownicy usług osobistych i sprzedawcy zarejestrowane były **7.654 osoby**, tj. **9,9% ogółu**. Charakterystyczny dla tej grupy jest bardzo wysoki udział bezrobotnych kobiet - 90,8%.

Ponad połowa grupy - 50,8% (3.888 osób) to bezrobotni **sprzedawcy**, którzy zajmują pierwsze miejsce w rankingu zawodów bezrobotnych. Ponadto licznie zarejestrowani byli: kucharze - 1.752 (22,9%), fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni - 1.065 (13,9%) oraz kelnerzy i pokrewni - 504 (6,6%).

W 2008 roku dla *pracowników usług osobistych i sprzedawców* zgłoszono ogółem **6.148 ofert pracy**, w tym **3.731 dla sprzedawców**.

W grupie „6” - rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy zarejestrowane były **1.122 osoby**, tj. **1,4% ogółu bezrobotnych**.

Najwyższe bezrobocie odnotowano wśród rolników produkcji roślinnej - 347 osób (30,9%), rolników produkcji roślinnej i zwierzęcej - 247 (22,0%), ogrodników producentów warzyw i kwiatów - 225 (20,1%) oraz robotników leśnych - 126 (11,2%).

Do urzędów pracy trafia niewiele propozycji zatrudnienia dla osób związanych z rolnictwem. W 2008 roku wpłynęło **280 ofert pracy** dla tej grupy zawodowej.

W grupie „7” - robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy zarejestrowanych było **20.246 bezrobotnych**, tj. **26,1% ogółu** i była to największa grupa zawodowa. W grupie tej dominowali mężczyźni, których udział na koniec 2008 roku wyniósł 69,1%.

Wśród oczekujących na pracę licznie zarejestrowani byli: ślusarze i pokrewni - 1.994 osoby (9,8%), mechanicy pojazdów samochodowych - 1.933 (9,5%), krawcy i kapelusznicy - 1.913 (9,4%), mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń - 1.769 (8,7%), murarze - 1.325 (6,5%), ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali - 1.315 (6,5%) oraz piekarze i cukiernicy - 1.314 (6,5%).

Pracodawcy zgłosili **4.023 oferty pracy** dla bezrobotnych **robotników przemysłowych i rzemieślników**.

W grupie „8” - operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń zarejestrowanych było **2.086 bezrobotnych (2,7%)**, w tym: 456 kierowców samochodów ciężarowych i osobowych oraz 199 operatorów maszyn i urządzeń do obróbki metali.

Dla danej grupy pracodawcy zgłosili **1.705 ofert pracy**.

W grupie „9” - pracownicy przy pracach prostych zarejestrowano **4.173 osoby**, tj. **5,4%** ogółu. Najwięcej bezrobotnych było wśród: pomocy i sprzątaczek biurowych, hotelowych - 950 osób (22,8%), robotników przy pracach prostych w przemyśle - 767 osób (18,4%).

Wśród ofert zgłoszonych do urzędów pracy w 2008 roku największy udział (20,5%) stanowiły propozycje zatrudnienia dla *pracowników do prac prostych* - **6.539 miejsc pracy**.

Pomimo znacznej ilości ofert pracy skierowanej do tej grupy zawodowej, osoby o niskim poziomie wykształcenia miały trudności z podjęciem pracy. Potwierdza to wskaźnik długotrwałego bezrobocia (49,4%), który był najwyższy w porównaniu do pozostałych grup zawodowych.

Wnioski z analizy struktury bezrobotnych według zawodów:

- **Największy udział** wśród bezrobotnych stanowili *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (26,1%)*, **najniższy** *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (0,1%)* oraz *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (1,4%)*.
- **Najwięcej ofert pracy** pracodawcy zgłosili dla bezrobotnych z grupy zawodowej *pracownicy przy pracach prostych* - 6.539, tj. 20,5% ogółu, **najmniej** dla *przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników* - 54 (0,2%) oraz *rolników, ogrodników, leśników i rybaków* - 280, tj. 0,9%.
- **Najwyższy współczynnik feminizacji** wystąpił wśród bezrobotnych:
 - *pracowników usług osobistych i sprzedawców (90,8%)*,
 - *pracowników biurowych (79,6%)*,
 - *specjalistów (72,6%)*.
- **Bezrobotni mężczyźni przeważali** wśród:
 - *operatorów i monterów maszyn i urządzeń (70,8%)*,
 - *robotników przemysłowych i rzemieślników (69,1%)*.
- **Najwyższy udział długotrwałe bezrobotnych** odnotowano w grupie zawodowej *pracownicy przy pracach prostych (49,4%)*.
- **Najmniej zagrożone** długotrwałym bezrobociem były osoby z wyższym wykształceniem zaliczane do grupy *specjalistów (21,7%)*.

Z rankingu zawodów bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2008 roku wynika, że spośród 58.493 osób z określonym zawodem najbardziej liczną grupą byli bezrobotni:

◆ sprzedawcy i demonstratorzy	3.888,
◆ pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	3.553,
◆ technicy mechanicy	2.349,
◆ ślusarze i pokrewni	1.994,
◆ mechanicy pojazdów samochodowych	1.933,
◆ krawcy, kapelusznicy i pokrewni	1.913,
◆ mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	1.769,
◆ kucharze	1.752,
◆ ekonomiści	1.440,
◆ murarze i pokrewni	1.325,
◆ ustawiacze - operatorzy obrabiarek skrawających do metali	1.315,
◆ piekarze, cukiernicy i pokrewni	1.314,
◆ technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1.177,
◆ technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1.067,
◆ fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1.065 osób.

Łącznie osoby z zawodami obejmującymi 15 pierwszych pozycji w rankingu zawodów bezrobotnych (grupy powyżej 1 tysiąca) stanowiły **47,6%** ogółu zarejestrowanych posiadających zawód.

Dane dotyczące zawodów bezrobotnych opracowano wg 4-cyfrowych kodów zawodów. **W Tablicach Nr 27, 28, 29 i 30 Aneksu Statystycznego przedstawiono bezrobotnych oraz oferty pracy wg grup wielkich oraz 3-cyfrowych kodów zawodów.**

2.3. PODSUMOWANIE

- Bezrobocie w 2008 roku było najniższe na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat.
- Stopa bezrobocia w województwie wyniosła 13,9%, w kraju 9,5% i była niższa o 1 punkt procentowy, w kraju o 1,7 w porównaniu do 2007 roku.
- Z ogólnej liczby wyrejestrowanych bezrobotnych 39,8% podjęło pracę.
- Udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku wynosił 15,1% (w kraju 18,4%).
- Osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 50,5% ogółu bezrobotnych (w kraju 49,1%).
- Utrzymuje się zróżnicowanie natężenia bezrobocia według poziomu wykształcenia. Najwięcej bezrobotnych - 53,9% posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe bądź gimnazjalne i niższe, najmniej wyższe - 10,4%.
- Znaczny udział wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez stażu pracy (27,4%) oraz bez zawodu (24,7%).
- Z ogółu bezrobotnych 43,2% oczekiwało na pracę ponad rok (w kraju 34,0%). Wśród długotrwale bezrobotnych najczęściej było osób w wieku 25-34 lata i 45-54 lata, o niskim poziomie wykształcenia oraz bez stażu pracy.
- Większość bezrobotnych, przed zarejestrowaniem pracowała w zakładach pracy należących do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, handel i naprawy, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała, administracja publiczna oraz budownictwo - łącznie 60,9%.
- Z przyczyn leżących po stronie pracodawcy zwolnionych zostało 806 osób z 19 zakładów pracy.
- W strukturze zawodowej bezrobotnych najwyższy udział stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 26,1% oraz technicy i inny średni personel - 18,3%.
- Najwięcej bezrobotnych kobiet posiadało zawody zaliczane do grupy technicy i inny średni personel oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, natomiast mężczyźni to w większości robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.
- Najwyższy współczynnik feminizacji wystąpił wśród bezrobotnych pracowników usług osobistych i sprzedawców, pracowników biurowych oraz specjalistów, natomiast mężczyźni stanowili większość wśród operatorów, monterów maszyn i urządzeń oraz robotników przemysłowych i rzemieślników.
- Wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - 55,7% posiadało zawód, najczęściej byli to specjaliści lub technicy.

3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH

3.1. BEZROBOCIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW WSI

3.1.1. Poziom bezrobocia

W końcu grudnia 2008 roku w ewidencji bezrobotnych znajdowało się **43.725 osób zamieszkałych na wsi**, tj. **56,3%** ogółu (*w kraju - 45,5%*). Liczba zarejestrowanych w analizowanej grupie zmniejszyła się o 3.067 osób, tj. o 6,6% w porównaniu do 2007 roku.

Gospodarstwa rolne posiadało 6.398 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 14,6%.

Bezrobocie na wsi charakteryzuje znaczne zróżnicowanie terytorialne:

najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi zanotowano w powiatach:

kieleckim - 92,1%, włoszczowskim - 79,2%, opatowskim - 77,6%, buskim - 73,9%, kazimierskim - 73,2% i koneckim - 71,7%,

najniższy w: ostrowieckim - 31,3%, skarżyskim - 33,8%, starachowickim - 41,0%.

Wysokość analizowanego wskaźnika wynika ze struktury demograficznej ludności. Najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi występuje w powiatach, w których dominuje ludność wiejska.

3.1.2. „Napływ” i „odpływ” z bezrobocia

W 2008 roku **zarejestrowano 50.784 bezrobotnych** zamieszkałych na wsi, tj. **50,9%** ogółu nowo zarejestrowanych. Napływ tej kategorii bezrobotnych był o 2.056 osób wyższy w porównaniu do 2007 roku.

Na przestrzeni 2008 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 53.851 bezrobotnych** omawianej populacji, czyli **51,1%** ogółu wyrejestrowanych.

Najważniejszymi przyczynami odpływu z bezrobocia było podjęcie pracy przez 21.244 osoby (39,5% odpływu) oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy - 13.021 osób (24,2%). Staż rozpoczęło 6.029 osób (11,2%), szkolenie - 2.481 (4,6%), natomiast przygotowanie zawodowe w miejscu pracy - 2.455 (4,6%). Ze statusu bezrobotnego dobrowolnie zrezygnowały 2.602 osoby (4,8%).

Najwięcej osób podjęło pracę w II kwartale - 6.517 bezrobotnych. Korzystną sytuację odzwierciedla odnotowany w tym okresie najwyższy wskaźnik płynności rynku pracy - 56,8% (w II kw. 2007r. - 72,8%).

Trudna sytuacja wystąpiła w IV kwartale 2008 roku. Pracę podjęły wówczas 4.403 osoby, a wskaźnik płynności rynku pracy wyniósł 29,9% i był najniższy na przestrzeni całego roku (IV kw. 2007r. - 38,6%).

W porównaniu z 2007 rokiem nastąpiło zmniejszenie wskaźnika płynności rynku pracy w poszczególnych kwartałach, w wyniku większego „napływu” do bezrobocia i jednoczesnego spadku liczby podejmujących pracę.

Podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej osób uzyskało zatrudnienie w II i III kwartale. Zjawisko to wynika z sezonowości pracy w rolnictwie i budownictwie.

3.1.3. Udział kobiet

Według stanu na koniec 2008 roku liczba bezrobotnych **kobiet zamieszkałych na wsi wyniosła 24.186 osób**, tj. **55,3%**, natomiast **mężczyźni stanowili 44,7%** (19.539 osób) ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi. W odniesieniu do grudnia 2007 roku zmniejszyła się zarówno populacja kobiet (o 1.524 osoby), jak i mężczyzn (o 1.543 osoby).

W okresie 2008 roku **zarejestrowano 26.060 kobiet**, tj. **51,3%** „napływu” bezrobotnych zamieszkałych na wsi, natomiast **wyrejestrowano 27.584 kobiety**, tj. **51,2%** „odpływu”. W grupie zarejestrowanych (48,7%) oraz wyłączonych (48,8%) mniej było mężczyzn.

Kobiety przeważały wśród: rozpoczynających przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (81,3%), podejmujących naukę (77,0%), skierowanych na staż (75,0%), wykonujących pracę społecznie użyteczną (68,2%) oraz dobrowolnie rezygnujących ze statusu bezrobotnego (71,0%).

Niższy udział kobiet niż mężczyzn odnotowano wśród aktywizowanych w ramach szkoleń (33,3%) oraz podejmujących pracę (45,4%), jak również nie potwierdzających gotowości do pracy (41,1%).

3.1.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Wśród zarejestrowanych na koniec grudnia 2008 roku **bezrobotnych zamieszkałych na wsi prawo do zasiłku posiadały 6.500 osób**, tj. **14,9%**. Odnotowano znacznie wyższy udział osób z prawem do zasiłku wśród mężczyzn - 18,9% (3.702 osoby) niż kobiet - 11,6% (2.798 osób).

Bez prawa do zasiłku pozostawało 37.225 osób, tj. **85,1%** ogółu zarejestrowanych na wsi, w tym 21.388 kobiet oraz 15.837 mężczyzn.

Dla porównania, **wśród bezrobotnych zamieszkałych w miastach prawo do zasiłku posiadało 5.213 osób**, tj. **15,3%**. Odsetek kobiet pobierających zasiłek wyniósł 13,9%, a mężczyzn - 17,1%.

3.1.5. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Według wieku

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, jak i w mieście, znaczny udział stanowią ludzie młodzi. **W końcu grudnia 2008 roku zarejestrowanych było 13.289 osób w wieku 25-34 lata, tj. 30,4% ogółu zamieszkałych na wsi** (analogiczny udział wśród zamieszkałych w mieście wynosił 28,7%). W analizowanej grupie wiekowej długotrwale bezrobotni, oczekujący na pracę powyżej roku, stanowili 46,6%.

Drugą pod względem liczebności grupą pozostawali bezrobotni w wieku **18-24 lata - 10.579 osób (24,2%)**.

Łącznie udział osób w wieku **18-34 lata** wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyniósł **54,6%** (w mieście 45,3%).

Bezrobotni w wieku: **35-44 lata** stanowili **18,8%** (8.233 osoby), **45-54 lata - 19,8%** (8.665 osób), **55-59 lat - 5,7%** (2.499 osób), **60-64 lata - 1,1%** (460 osób).

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, kobiety przeważały w grupach wiekowych: 25-34 lata (61,5%), 35-44 lata (58,6%) oraz 18-24 lata (58,5%), mężczyźni natomiast stanowili większość w grupach wiekowych 55-59 lat (72,0%) oraz 45-54 lata (50,4%).

Według poziomu wykształcenia

Znaczny udział w populacji bezrobotnych stanowią osoby o niskim poziomie wykształcenia. Najwięcej pozostających bez pracy mieszkańców wsi posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe - 31,7% (13.865 osób)** oraz **gimnazjalne i niższe - 27,3% (11.937 osób)**. Łącznie udział analizowanych grup wynosił **59,0%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi (w mieście 47,4%).

Świadectwo ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych posiadało 10.136 osób (23,2%), średnich ogólnokształcących - 4.385 osób (10,0%). Studia wyższe ukończyło 3.402 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (7,8%).

W porównaniu do 2007 roku zmniejszyła się liczba osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (o 1.819), zasadniczym zawodowym (o 1.813) oraz policealnym i średnim zawodowym (o 177), zwiększyła się natomiast liczba osób z wykształceniem wyższym (o 405) i średnim ogólnokształcącym (o 337).

Najwyższy udział długotrwale bezrobotnych wśród zamieszkałych na wsi wystąpił w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (56,5%) oraz zasadniczym zawodowym (49,9%), natomiast najniższy wśród osób z wykształceniem wyższym (29,3%).

Bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje niższy poziom wykształcenia w porównaniu do zamieszkałych w mieście. W grupie osób zamieszkałych na wsi odnotowano wyższy udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym - 59,0% (w mieście 47,4%), natomiast niższy z wykształceniem wyższym i średnim - 41,0% (w mieście 52,6%).

Według stażu pracy

W końcu grudnia 2008 roku z ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców wsi najliczniej reprezentowane były **osoby bez stażu pracy - 13.643**, tj. **31,2%** (w mieście 22,4%).

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących najwięcej osób posiadało krótki staż pracy od **1 do 5 lat - 8.944 (20,5%)**. Liczną grupę stanowili zarejestrowani legitymujący się bardzo krótkim stażem pracy **do 1 roku - 6.035 osób**, tj. **13,8%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Kolejne grupy bezrobotnych posiadały długi staż pracy od **10 do 20 lat - 5.748 osób**, tj. **13,1%** i od **5 do 10 lat - 5.599 osób**, tj. **12,8%**.

Znacznie mniej zarejestrowanych było osób ze stażem pracy od **20 do 30 lat - 3.162 bezrobotnych (7,2%)** oraz **30 lat i więcej - 594 (1,4%)**. W mieście udział bezrobotnych z długim stażem pracy wyniósł 14,6% (na wsi 8,6%).

Według czasu pozostawania bez pracy

Z ogólnej liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi - **19.991 osób**, tj. **45,7%** pozostawało bez pracy ponad rok, z tego:

- **13.620 osób**, tj. **31,1%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- **6.371 osób**, tj. **14,6%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

Populacja długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o **4.382 osoby**, tj. o 18,0% w porównaniu do 2007 roku.

Największy udział wśród długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (30,9%), o niskim poziomie wykształcenia - zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym (68,3%), bez stażu pracy (30,7%) lub posiadający krótki staż od 1 do 5 lat (19,1%).

Długotrwale bezrobotni stanowili wyższy udział wśród zamieszkałych na wsi (45,7%) niż w mieście (40,0%).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych zamieszkałych na wsi przedstawiono w **Tablicach od 31 do 38 Aneksu Statystycznego**.

3.2. BEZROBOTNE KOBIETY

Na koniec grudnia 2008 roku zarejestrowane były 42.663 kobiety, które stanowiły 54,9% ogółu bezrobotnych (w kraju 56,6%). Udział mężczyzn wyniósł 45,1% (35.053 osoby).

W porównaniu do grudnia 2007 roku zmniejszyła się zarówno populacja bezrobotnych kobiet - o 7,2% (o 3.322 osoby), jak i mężczyzn - o 6,2% (o 2.301).

Udział bezrobotnych kobiet pozostawał zróżnicowany terytorialnie, najwyższy w powiatach: jędrzejowskim (65,4%), staszowskim (59,4%), pińczowskim (58,9%) i starachowickim (58,0%), natomiast najniższy w powiecie opatowskim (49,3%).

Bezrobotne kobiety w województwie w latach 1999 - 2008

Stan na koniec roku	Liczba bezrobotnych		
	ogółem	kobiety	udział %
1999	107.472	56.982	53,0
2000	118.469	62.820	53,0
2001	131.129	67.047	51,1
2002	131.266	64.740	49,3
2003	126.538	61.699	48,8
2004	126.322	62.839	49,7
2005	117.754	60.387	51,3
2006	99.406	53.421	53,7
2007	83.339	45.985	55,2
2008	77.716	42.663	54,9

W populacji bezrobotnych na przestrzeni lat 1999-2001 przeważały kobiety, natomiast w latach 2002-2004 dominowali mężczyźni. Od 2005 roku, pomimo systematycznego zmniejszania się liczby bezrobotnych kobiet, ich udział w populacji bezrobotnych pozostawał wyższy od udziału mężczyzn (o 9,8 punktu procentowego na koniec grudnia 2008 roku).

Większość bezrobotnych kobiet (69,7%) i mężczyzn (76,2%) pracowała przed nabyciem statusu bezrobotnego. Prawo do zasiłku posiadało 12,6% ogółu kobiet i 18,1% mężczyzn.

W ewidencji urzędów pracy pozostawały 8.704 kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, tj. 20,4%.

Zarejestrowane kobiety, które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 2,5% ogółu bezrobotnych kobiet.

Liczba kobiet pozostających bez pracy powyżej roku wynosiła **20.180 osób**, tj. **47,3%** ogółu kobiet, z tego:

- **13.768 osób**, tj. **32,3%** pozostawało bez pracy ponad 24 miesiące,
- **6.412 osób**, tj. **15,0%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

W porównaniu do stanu z końca 2007 roku liczba długotrwale bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o **4.934 osoby**, tj. o **19,6%**.

Odsetek kobiet długotrwale pozostających bez pracy był znacznie wyższy od analogicznego wskaźnika wśród mężczyzn (38,2%).

Więcej kobiet niż mężczyzn zarejestrowanych było w większości grup wiekowych: **25-34 lata** (60,8%), **35-44 lata** (57,8%), **18-24 lata** (57,2%) i 45-54 lata (52,6%). Kobiety przeważały wśród bezrobotnych z **wykształceniem średnim ogólnokształcącym** (73,7%), **wyższym** (70,0%) oraz **policealnym i średnim zawodowym** (60,5%). Bezrobotne kobiety częściej niż mężczyźni **nie posiadały stażu pracy** (60,8%) lub posiadały **krótki staż do 1 roku** (58,4%), **staż pracy od 5 do 10 lat** (55,8%), **od 10 do 20 lat** (55,0%) oraz **od 1 do 5 lat** (52,2%).

W 2008 roku zarejestrowano **50.616 kobiet** i **49.094 mężczyzn**, tj. odpowiednio **50,8%** i **49,2%** nowo zarejestrowanych.

Kobiety rejestrujące się po raz pierwszy stanowiły 19,3% ogółu nowo zarejestrowanych kobiet, natomiast po raz drugi i kolejny 80,7%.

Wyłączono z ewidencji bezrobotnych **53.938 kobiet** i **51.395 mężczyzn**, tj. odpowiednio: **51,2%** i **48,8%** ogółu wyłączonych bezrobotnych.

Do najczęstszych przyczyn wyłączenia z rejestrów należało podjęcie pracy przez **19.839 kobiet** (47,3%) i **22.119 mężczyzn** (52,7%) oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy przez **10.828 kobiet** (41,6%) i **15.220 mężczyzn** (58,4%). Na staż skierowano **7.869 kobiet** (71,8%) i **3.088 mężczyzn** (28,2%), przygotowanie zawodowe w miejscu pracy rozpoczęło **3.808 kobiet** (78,5%) i **1.042 mężczyzn** (21,5%), natomiast szkolenie - **1.836 kobiet** (37,0%) i **3.124 mężczyzn** (63,0%).

Sytuacja kobiet na rynku pracy pozostaje nadal trudna. Pomimo wyższej dynamiki spadku bezrobocia wśród kobiet niż mężczyzn w 2008 roku, to jednak kobiety stanowią większość w populacji bezrobotnych w województwie. Kobiety łatwiej tracą pracę i mają większe trudności z jej podjęciem. Długotrwale bezrobocie jest wyższe wśród kobiet niż mężczyzn. Większy odsetek kobiet niż mężczyzn w wieku mobilnym 18-44 lata pozostaje bez pracy.

Dane dotyczące udziału kobiet w strukturze bezrobocia przedstawiono w **Tablicach Nr 10, 17 i 49 Aneksu Statystycznego**.

3.3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

3.3.1. Bezrobotni do 25 roku życia

Na koniec grudnia 2008 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawały **16.234 osoby do 25 roku życia**, czyli **20,9%** ogółu bezrobotnych (w kraju 20,7%), w tym 9.281 kobiet, tj. 57,2%.

Odnotowano zmniejszenie liczby zarejestrowanych w tej grupie wiekowej o 219 osób, tj. o 1,3% w porównaniu do 2007 roku.

Większość analizowanej grupy stanowili zamieszkali na wsi (65,2%). Prawo do zasiłku posiadało 1.691 bezrobotnych, tj. 10,4%.

W populacji bezrobotnej młodzieży najwyższy udział dotyczył osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (34,6%) oraz średnim ogólnokształcącym (28,0%) - łącznie 62,6%. Analogiczny odsetek wśród bezrobotnych ogółem wyniósł 35,7%. Niższy był udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej - 28,8% (wśród bezrobotnych ogółem - 53,9%). Najmniej osób posiadało wykształcenie wyższe (8,6%).



Najwięcej osób do 25 roku życia pozostawało bez pracy od 1 do 3 miesięcy - 5.039 osób (31,0%). Wśród młodzieży notuje się niższy udział długotrwale bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (20,8%) w porównaniu do ogółu bezrobotnych (43,2%).

Zdecydowana większość bezrobotnej młodzieży to osoby, które wcześniej nie pracowały. Na koniec 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 10.765 osób bez stażu pracy (66,3%).

W 2008 roku **zarejestrowano 39.171 bezrobotnych** w wieku do 25 roku życia, tj. **39,3%** ogółu nowo zarejestrowanych. „Napływ” do bezrobocia był wyższy o 811 osób, w porównaniu do 2007 roku. W grupie tej udział kobiet wyniósł 56,1%, a mężczyzn 43,9%.

W grupie młodych bezrobotnych 13.016 osób rejestrowało się po raz pierwszy (33,2%), natomiast 26.155 to osoby powracające do rejestrów po raz kolejny (66,8%).

W 2008 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 36.634 osoby w wieku do 25 roku życia (34,8% odpływu)**, tj. o 3,4 tys. mniej niż w 2007 roku. Większość (55,8%) stanowiły kobiety.

Przyczyny wyłączeń:

- **podjęcie pracy przez 10.858 osób**, co stanowiło **29,6%** ogółu wyłączonych, z tego:
 - praca niesubsydiowana - 9.218 osób, tj. 25,1%,
 - praca subsydiowana - 1.640, tj. 4,5%.w tym:
 - zatrudnieni w ramach prac interwencyjnych 629 osób,
 - podejmujący pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego 580,
 - podejmujący działalność gospodarczą 335,
- **rozpoczęcie stażu 10.401 osób**, tj. **28,4%**,
- **nie potwierdzenie gotowości do pracy 8.142**, tj. **22,2%**,
- **rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy 1.298**, tj. **3,5%**,
- **rozpoczęcie szkolenia 1.265**, tj. **3,5%**,
- **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego 1.185**, tj. **3,2%**,
- **podjęcie nauki 755**, tj. **2,1%**,
- **prace społecznie użyteczne 55**, tj. **0,2%**,
- **inne 2.675**, tj. **7,3%**.

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych do 25 roku życia przedstawiono w **Tablicach Nr 19, 22, 23 i 39 Aneksu Statystycznego**.

Ponadto, w ewidencji powiatowych urzędów pracy na koniec 2008 roku pozostawało **1.211 osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia**, tj. **1,6%** ogółu. Udział kobiet wyniósł 66,4%. W porównaniu do 2007 roku liczba bezrobotnych zwiększyła się o 141 osób.

W 2008 roku **zarejestrowano 5.034 osoby** z analizowanej populacji (5,0% napływu), w tym 3.575 kobiet (71,0%). Z rejestrów **wyłączono 4.893 osoby**, w tym z tytułu podjęcia pracy 1.403 osoby (28,7%).

3.3.2. Długotrwale bezrobotni

Według stanu na koniec grudnia 2008 roku zarejestrowanych było **45.952 długotrwale bezrobotnych (59,1% ogółu)** pozostających w rejestrach urzędów pracy ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat¹⁰. Większość stanowiły kobiety (59,3%).

W odniesieniu do 2007 roku populacja ta **zmniejszyła się o 9.838 osób, tj. o 17,6%**.

W 2008 roku **zarejestrowano 37.517 osób (37,6% napływu)**, w tym 21.195 kobiet (56,5%). Z ewidencji **wyłączono 47.355 osób (45,0% odpływu)**, w tym 26.659 kobiet (56,3%). Najważniejszymi przyczynami wyłączenia z rejestrów było podjęcie pracy przez 16.663 osoby (35,2%) oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy - 13.922 osoby (29,4%).

3.3.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Liczba **osób powyżej 50 roku życia** zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na koniec grudnia 2008 roku wyniosła **15.438, tj. 19,9% ogółu**, w tym 6.426 kobiet (41,6%).

W 2008 roku **zarejestrowano 13.046 bezrobotnych**, w tym 5.069 kobiet (38,9%), a **wyłączono 13.671 osób**, w tym 5.233 kobiety (38,3%).

Spośród wyrejestrowanych bezrobotnych - 5.126 osób podjęło pracę, (37,5% odpływu), a 3.854 osoby nie potwierdziły gotowości do pracy (28,2%).

3.3.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

W końcu grudnia 2008 roku liczba bezrobotnych **bez kwalifikacji zawodowych wyniosła 19.631 osób, tj. 25,3% ogółu**, w tym 11.563 kobiety (58,9%).

W 2008 roku **zarejestrowano 23.146 osób** z tej kategorii (23,2% napływu), w tym 13.363 kobiety (57,7%). Pracę podjęło 7.428 bezrobotnych.

3.3.5. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia

Na koniec 2008 roku w ewidencji bezrobotnych pozostawało **4.421 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, tj. 5,7% ogółu**, w tym 3.744 kobiety (84,7%).

Na przestrzeni 2008 roku **zarejestrowano 4.842 osoby** z tej grupy, w tym 3.859 kobiet (79,7%).

¹⁰ Art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

3.3.6. Bezrobotni niepełnosprawni

➤ Poziom bezrobocie

Na koniec grudnia 2008 roku w rejestrach pozostawało **2.764 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **3,6%** ogółu (w kraju - 5,0%). Większość stanowili mężczyźni (51,5%).

W porównaniu do 2007 roku odnotowano wzrost liczby bezrobotnych niepełnosprawnych o 532 osoby.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych było 996 osób zamieszkałych na wsi (36,0%) i 1.768 w mieście (64,0%).

Prawo do zasiłku posiadało 587 osób (21,2%), natomiast bez prawa do zasiłku pozostawało 2.177 osób (78,8%).

W 2008 roku **zarejestrowano 4.602 bezrobotnych niepełnosprawnych**. Udział kobiet wyniósł 48,0% (2.208 osób), a mężczyzn 52,0% (2.394 osoby).

Wyrejestrowano 4.070 osób, w tym z powodu podjęcia pracy 1.682 (41,3% odpływu). Szkolenie rozpoczęło 189 osób, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy 157 osób, natomiast staż 133 osoby.

W ewidencji powiatowych urzędów pracy, poza osobami zarejestrowanymi jako bezrobotne niepełnosprawne, znajdowały się **784 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu**.

➤ Oferty pracy

Na przestrzeni 2008 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy **578 ofert pracy** dla osób niepełnosprawnych. Stanowiły one 1,8% ogólnej liczby ofert w województwie.

Z sektora prywatnego pochodziły 532 oferty, tj. **92,0%** wszystkich ofert. Większość propozycji zatrudnienia dotyczyła pracy subsydiowanej - 513 ofert (88,8% ogółu).

➤ Podjęcia pracy

W 2008 roku **pracę podjęło 1.682 niepełnosprawnych bezrobotnych**. Większość podjęła zatrudnienie niesubsydiowane - 1.106 osób, tj. 65,8%, natomiast z zatrudnienia subsydiowanego skorzystało 576 osób (34,2%).

Pracę podjęło 903 mężczyzn (53,7%) i 779 kobiet (46,3%). W analizowanej grupie znacznie więcej było mieszkańców miast - 1.092 osoby (64,9%) niż wsi - 590 osób (35,1%).

➤ **Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy i stopnia niepełnosprawności**

Według wieku

W końcu 2008 roku wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędach pracy najczęściej było osób w wieku **45-54 lata** - **1.134**, tj. **41,0%** ogółu.

Drugą pod względem liczebności grupą byli niepełnosprawni w wieku **35-44 lata**, tj. **533 osoby (19,3%)**.

Udział bezrobotnych w wieku **25-34 lata** wyniósł **15,1%** (416 osób), w wieku **55-59 lat** - **14,6%** (404 osoby), w wieku **18-24 lata** - **8,3%** (230 osób).

Według poziomu wykształcenia

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych największy udział stanowiły osoby z **wykształceniem zasadniczym zawodowym** - **33,6%** (**929 osób**) oraz **podstawowym i podstawowym nieukończonym** - **29,5%** (**816 osób**). Łącznie udział tych dwóch grup wyniósł **63,1%** ogółu zarejestrowanych.

Kolejną pod względem liczebności grupą byli bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (**22,7%**) oraz średnim ogólnokształcącym (**8,5%**). Najmniej osób legitymowało się wykształceniem gimnazjalnym (**0,8%**) i wyższym (**4,9%**).

Według stażu pracy

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych najczęściej osób posiadało długi staż pracy od **10 do 20 lat** (**21,8%**) oraz od **20 do 30 lat** (**19,5%**). Od **1 do 5 lat** pracowało **16,1%** ogółu.

Stażu pracy nie posiadało **14,1%** bezrobotnych niepełnosprawnych.

Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec 2008 roku **1.136 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **41,1%** oczekiwało na pracę ponad rok, z tego:

- **697 osób**, tj. **25,2%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- **439 osób**, tj. **15,9%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

Bez pracy od **1 do 3 miesięcy** pozostawało **19,1%**, od **6 do 12 miesięcy** - **15,9%** i od **3 do 6 miesięcy** - **14,7%** ogółu.

Według stopnia niepełnosprawności

Rodzaj schorzenia jest jednym z głównych czynników decydujących o możliwości podjęcia pracy przez osobę niepełnosprawną.

W końcu 2008 roku liczba i udział bezrobotnych niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności kształtowały się następująco:

- znaczny - 50 osób, tj. 1,8%,
- umiarkowany - 957, tj. 34,6%,
- lekki - 1.757, tj. 63,6%.

W porównaniu do 2007 roku zwiększyła się liczba bezrobotnych niepełnosprawnych z lekkim stopniem niepełnosprawności o 313 osób, ze stopniem umiarkowanym o 216 osób i znacznym o 3 osoby.

Największy udział wśród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby:

- w wieku 45-54 lata (**41,0%**) i 35-44 lata (**19,3%**),
- z wykształceniem zasadniczym zawodowym (**33,6%**) oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym (**29,5%**),
- pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (**25,2%**) oraz od 12 do 24 miesięcy (**15,9%**),
- z lekkim stopniem niepełnosprawności (**63,6%**).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym według wieku, wykształcenia, stażu i czasu pozostawania bez pracy, przedstawiono w **Tablicach Nr 40, 41, 42, 43 i 44 Aneksu Statystycznego**.

3.4. PODSUMOWANIE

- Utrzymuje się wysoki udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi - 56,3%, co wynika głównie ze struktury demograficznej województwa (54,6% ogółu ludności to mieszkańcy wsi).
- Populację bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje niekorzystna struktura wg wieku, wykształcenia oraz czasu pozostawania bez pracy, w porównaniu do mieszkańców miast:
 - osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 54,6% (w mieście 45,3%),
 - wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe posiadało 59,0% (w mieście 47,4%),
 - udział pozostających bez pracy ponad rok wynosił 45,7% (w mieście 40,0%).
- Na przestrzeni ostatnich czterech lat udział kobiet w strukturze bezrobotnych był wyższy niż mężczyzn i na koniec 2008 roku wyniósł 54,9% (w latach 2002-2004 wśród zarejestrowanych przeważali mężczyźni).
- Kobiety, pomimo lepszego wykształcenia niż mężczyźni, mają większe trudności ze znalezieniem zatrudnienia. Wśród bezrobotnych podejmujących pracę udział kobiet wyniósł 47,3%, a mężczyzn 52,7%. Odsetek kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy był znacznie wyższy (47,3%) od analogicznego odsetek wśród mężczyzn (38,2%).
- Spośród ogółu bezrobotnych kobiet prawo do zasiłku posiadało 12,6%, zaś w grupie mężczyzn udział ten był wyższy i wynosił 18,1%.
- Osoby młode do 25 roku życia stanowiły 20,9% ogółu bezrobotnych.
- Prawie co trzeci nowo zarejestrowany bezrobotny w 2008 roku to osoba w wieku do 25 lat (39,3% napływu).
- Wzrosła liczba bezrobotnych niepełnosprawnych o 532 osoby w porównaniu do 2007 roku.
- Najwyższy udział w populacji bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby w wieku 45-54 lata (41,0%), z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym (63,1%), posiadające „lekki” stopień niepełnosprawności (63,6%).

4. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Realizując zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy wynikające z **art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (t.j. Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) Powiatowe Urzędy Pracy podejmowały szereg działań służących promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, w tym m.in.:

- ✓ udzielały pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy a pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników,
- ✓ inicjowały, organizowały oraz finansowały usługi i instrumenty rynku pracy.

4.1. OFERTY PRACY

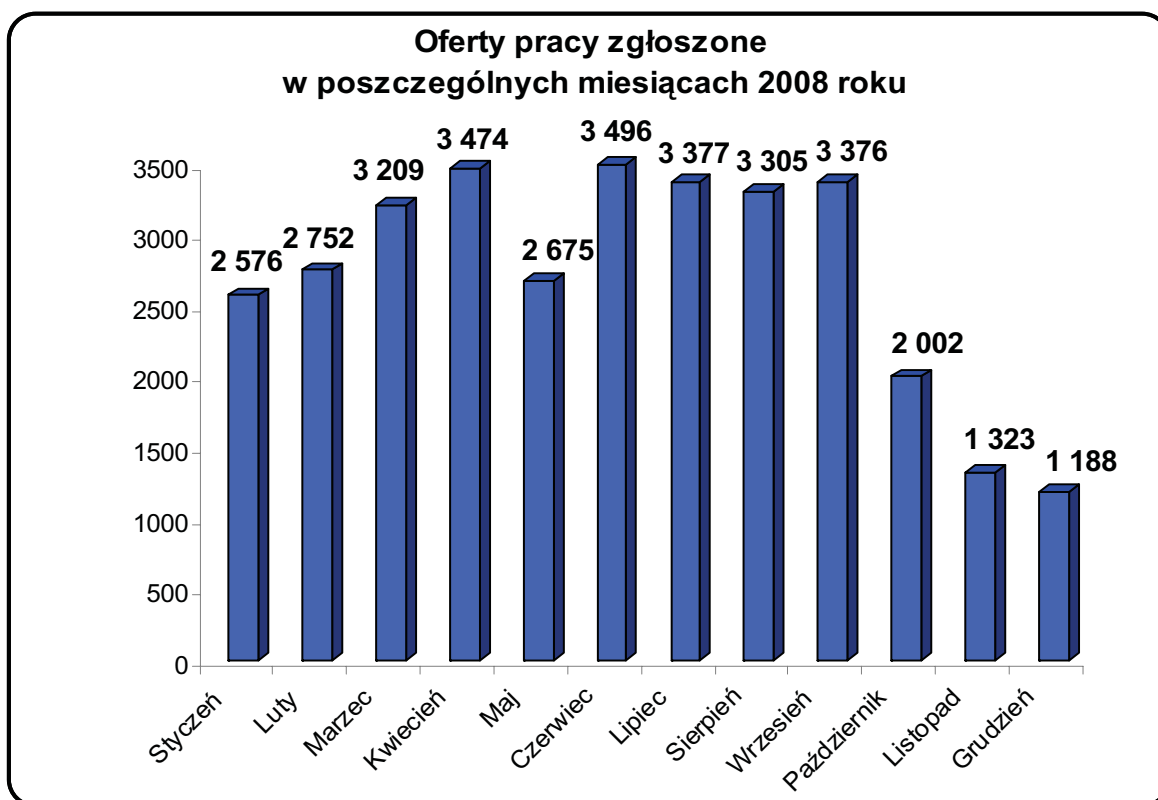
Na przestrzeni 2008 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy **32.753 oferty pracy**, tj. **o 3.701 ofert więcej (o 12,7%)** w porównaniu do 2007 roku.

Spośród propozycji zatrudnienia, które wpłynęły do urzędów **74,6% (24.447 ofert) stanowiły miejsca pracy subsydiowanej** finansowane ze środków Funduszu Pracy, PFRON, EFS (prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, miejsca przygotowania zawodowego, prace społecznie użyteczne, podjęcia działalności gospodarczej), natomiast **25,4% ofert to miejsca pracy niesubsydiowanej**.

Znaczna część zapotrzebowania dotyczyła staży - 11.725 ofert (35,8%), 5.036 to miejsca przygotowania zawodowego (15,4%), a 1.384 to prace społecznie użyteczne (4,2%).

Dla osób niepełnosprawnych przeznaczono 578 ofert (1,8%), natomiast 318 ofert (1,0%) skierowano do osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Zakłady pracy z sektora prywatnego zgłosiły **61,3%** wszystkich ofert (20.077), natomiast z publicznego - **38,7%** (12.676).



W 2008 roku najwięcej ofert wpłynęło do urzędów pracy w okresie marzec - kwiecień oraz czerwiec - wrzesień – 20.237, tj. 61,8% ogółu. Mniejsze zapotrzebowanie wystąpiło w październiku, listopadzie oraz grudniu. Należy podkreślić, iż w okresie trzech pierwszych kwartałów 2008 roku popyt na pracę był znacznie wyższy niż w analogicznym okresie 2007 roku. Natomiast sytuacja znacznie pogorszyła się w IV kwartale, kiedy w wyniku pierwszych oznak kryzysu gospodarczego pracodawcy zgłosili do urzędów o 1,9 tys. propozycji zatrudnienia mniej niż w ostatnim kwartale 2007 roku.

Największą ilością ofert pracy dysponowały Powiatowe Urzędy Pracy w: Kielcach - 8.736, Ostrowcu Św. - 3.507, Skarżysku-Kam. - 3.458, Starachowicach - 2.874, Staszowie - 2.521 oraz Końskich - 2.513.

Najmniej ofert pracy pracodawcy zgłosili do PUP w: Kazimierzy Wielkiej - 452 i Pińczowie - 789.

W 2008 roku na 1 ofertę pracy będącą w dyspozycji urzędów przypadło średniomiesięcznie 28 bezrobotnych (w kraju - 12).

Najwięcej bezrobotnych oczekujących na 1 ofertę pracy odnotowały Powiatowe Urzędy Pracy w: Kazimierzy Wielkiej - 43, Końskich - 36, Jędrzejowie - 34, Kielcach -33, Opatowie i Włoszczowie - po 30,

najmniej Powiatowe Urzędy Pracy w: Staszowie - 18, Busku-Zdroju - 19 oraz Starachowicach - 21.

Pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na:*

- **pracowników przy pracach prostych - 6.539 ofert pracy (20,5% ogółu)**, w tym dla: robotników gospodarczych - 4.167 ofert, pomocy domowych, sprzątaczek i praczek - 849, robotników: pomocniczych w górnictwie i budownictwie 712 oraz przy pracach prostych w przemyśle - 542.

Liczba ofert pracy skierowana do omawianej grupy zawodowej w 2008 roku **prawie dwukrotnie przewyższała** liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3.968 osób).

- **pracowników usług osobistych i sprzedawców - 6.148 ofert pracy (19,3%)**, w tym dla sprzedawców - 3.731 ofert oraz pracowników: usług domowych i gastronomicznych - 1.044, usług osobistych - 562, opieki osobistej - 531, usług ochrony - 254.

Na 1 miejsce pracy oczekiwało **1** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **pracowników biurowych - 5.668 ofert pracy (17,8%)**, w tym dla pracowników: obsługi biurowej - 3.866 ofert, ds. ewidencji materiałowej, transportu i produkcji - 643, pracownicy obrotu pieniężnego - 346, informatorów, pracowników biur podróży, recepcjonistów i telefonistów - 320 oraz sekretarek i operatorów maszyn biurowych - 311.

W analizowanej grupie liczba ofert pracy była ponad **trzykrotnie wyższa** od liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych (1.719 osób).

- **techników i inny średni personel - 5.241 ofert pracy (16,4%)**, w tym dla: średniego personelu biurowego - 2.549 ofert, pracowników ds. finansowych i handlowych - 901, techników - 370, pracowników pomocy społecznej i pracy socjalnej - 366, średniego personelu ochrony zdrowia - 251.

W grupie techników na 1 ofertę pracy przypadało prawie **4** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **robotników przemysłowych i rzemieślników - 4.023 oferty pracy (12,6%)**, w tym dla robotników: budowlanych robót stanu surowego, robót wykończeniowych i malarzy - 1.355 ofert, produkcji wyrobów włókienniczych i odzieży - 463, mechaników maszyn i urządzeń - 416, robotników obróbki drewna i stolarzy meblowych - 409, formierzy odlewniczych, spawaczy, blacharzy, monterów konstrukcji metalowych - 345.

Na 1 ofertę pracy oczekiwało prawie **6** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

* Zapotrzebowanie pracodawców na pracowników o określonych zawodach opracowano na podstawie półrocznej sprawozdawczości o rynku pracy Załącznik Nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy wg grup zawodów i specjalności”. Występujące różnice w liczbie ofert pracy pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPiPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali. Według omawianego załącznika liczba zgłoszonych ofert pracy wyniosła - 31.861.

- **specjalistów - 2.203 oferty pracy (6,9%)**, w tym dla: specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania - 661 ofert, nauczycieli - 396, specjalistów ochrony zdrowia - 261, pozostałych specjalistów szkolnictwa i wychowawców - 238, inżynierów i pokrewnych - 165.

Na 1 ofertę pracy przypadało **6** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **operatorów i monterów maszyn i urządzeń - 1.705 ofert pracy (5,4%)**, w tym dla: kierowców pojazdów - 619 ofert, operatorów: pojazdów wolnobieżnych - 138, maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów - 132, maszyn i urządzeń hutniczych - 115, maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru - 104.

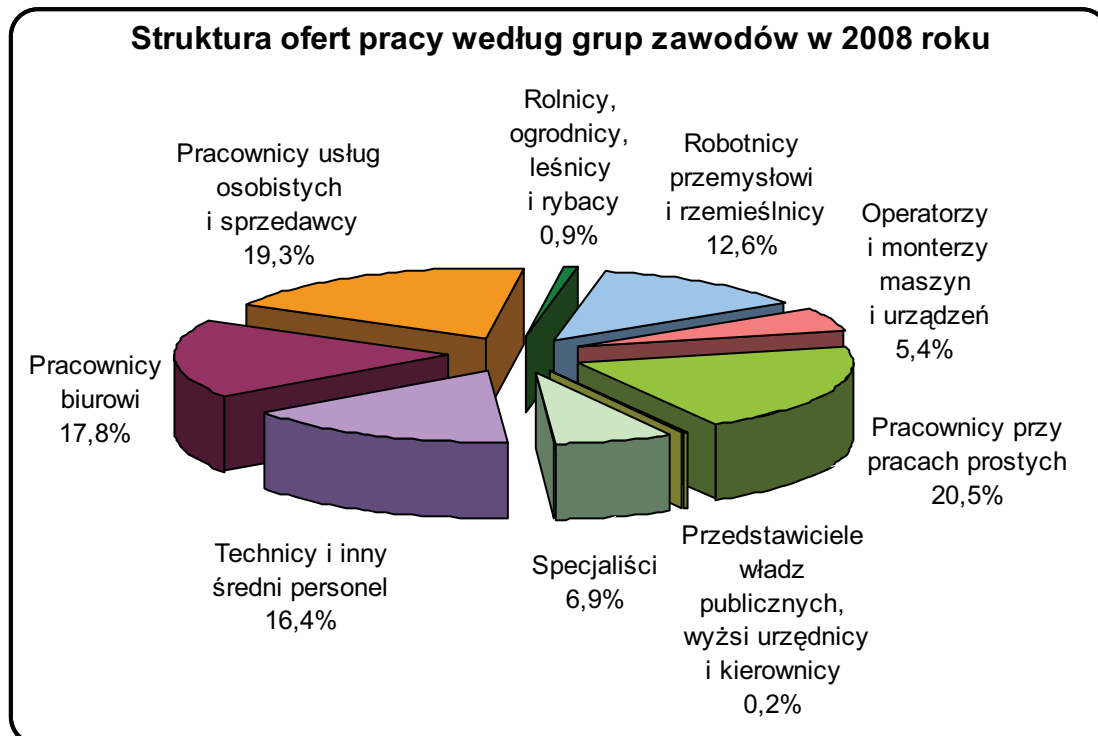
Na 1 ofertę pracy oczekiwało **1** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **rolników, ogrodników, leśników i rybaków - 280 ofert pracy (0,9%)**, w tym dla ogrodników - 240 ofert i robotników leśnych - 38.

Na 1 ofertę pracy przypadało **3** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników - 54 oferty pracy (0,2%)**.

Na 1 ofertę pracy oczekiwało **2** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.



Szczegółowe informacje dotyczące liczby zgłaszanych ofert pracy przedstawiono w **Tablicach Nr 7, 8, 10, 27, 28 i 45 Aneksu Statystycznego**.

4.2. AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W 2008 roku Powiatowe Urzędy Pracy **aktywnymi programami rynku pracy objęły 30.694 bezrobotnych**, co oznacza **wzrost o 2.257 osób**, tj. **o 7,9%** w porównaniu do 2007 roku.

Najwięcej osób skierowano na staże - 10.957, tj. 35,7% ogółu zaktywizowanych. Szkolenia rozpoczęło 4.960 bezrobotnych (16,2%), a na przygotowanie zawodowe w miejscu pracy skierowano 4.850 osób (15,8%).

Prace interwencyjne podjęły 2.792 osoby (9,1%), natomiast pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego rozpoczęły 2.232 osoby (7,3%).

Działalność gospodarczą podjęły 2.034 osoby (6,6%), przy robotach publicznych zatrudniono 1.385 osób (4,5%), natomiast do prac społecznie użytecznych skierowano 1.229 osób (4,0%).

4.2.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy

Forma aktywizacji	2007r.	2008r.		Wzrost /spadek
		Liczba osób	Udział %	
0	1	2	3	4
Ogółem z tego:	28.437	30.694	100,0	2.257
Prace interwencyjne	3.734	2.792	9,1	- 942
Roboty publiczne	1.090	1.385	4,5	295
Podjęcia działalności gospodarczej	1.648	2.034	6,6	386
Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2.158	2.232	7,3	74
Szkolenia	5.239	4.960	16,2	- 279
Stáže	9.830	10.957	35,7	1.127
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	3.133	4.850	15,8	1.717
Prace społecznie użyteczne	1.378	1.229	4,0	- 149
Inne	227	255	0,8	28

Uwaga: Dane wykazane w tabeli są zgodne ze sprawozdaniem MPiPS-01 o rynku pracy, nie uwzględniają osób kontynuujących daną formę aktywizacji z roku poprzedzającego sprawozdanie.

4.2.2. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych

- **W ramach prac interwencyjnych zatrudniono 2.792 osoby, tj. 9,1%** ogółu objętych aktywnymi programami w województwie.

Najwięcej bezrobotnych zaktywizowano w powiatach: ostrowieckim - 557 osób, staszowskim - 473, koneckim - 336, kieleckim - 293, starachowickim - 201, sandomierskim - 198, skarżyskim - 166 i jędrzejowskim - 151,

najmniej w: kazimierskim - 5, włoszczowskim - 37 i pińczowskim - 94.

Na refundację kosztów z tytułu zatrudnienia osób w ramach prac interwencyjnych z Funduszu Pracy wydatkowano **kwotę 9.335,8 tys. zł.**

- **W ramach robót publicznych zatrudniono 1.385 osób, tj. 4,5%** ogółu zaktywizowanych, czyli o 295 osób (27,1%) więcej w odniesieniu do 2007 roku.

Najwięcej bezrobotnych zatrudnionych zostało z terenu powiatów: koneckiego - 518 osób, ostrowieckiego - 237, jędrzejowskiego - 181, włoszczowskiego - 152 i kieleckiego - 117.

Na terenie powiatów: buskiego i starachowickiego nie zanotowano podjęć pracy w ramach tej formy aktywizacji.

Na refundację kosztów z tytułu zatrudnienia osób w ramach robót publicznych z Funduszu Pracy wydatkowano **kwotę 6.048,6 tys. zł.**

4.2.3. Podjęcia działalności gospodarczej

- Powiatowe Urzędy Pracy przyznały **2.034 osobom bezrobotnym** jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

Liczba bezrobotnych zainteresowanych podejmowaniem samozatrudnienia wzrosła o 386 osób (tj. o 23,4%) w porównaniu do 2007 roku.

Najwięcej bezrobotnych skorzystało z tej formy pomocy w powiatach: ostrowieckim - 354 osoby, kieleckim - 311, m. Kielce - 236, starachowickim - 217, skarżyskim - 203 i koneckim - 175,

a najmniej w: pińczowskim - 37, włoszczowskim - 44 i kazimierskim - 48.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **27.159,3 tys. zł** i były o 41% wyższe niż w 2007 roku.

4.2.4. Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego

- Pracodawcy otrzymali refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla **2.232 skierowanych bezrobotnych** w wysokości **19.770,1 tys. zł.**

Najliczniej podjęli pracę bezrobotni z powiatów: starachowickiego - 452 osoby, m. Kielce - 332, ostrowieckiego - 258, skarżyskiego - 239, staszowskiego - 209, włoszczowskiego - 207 i kieleckiego - 165. **Najmniej** bezrobotnych zatrudniono w powiatach: kazimierskim - 7 osób, opatowskim - 16 i jędrzejowskim - 17.

4.2.5. Staż u pracodawcy

- W 2008 roku do odbywania stażu u pracodawcy **zostało skierowanych 10.957 bezrobotnych (35,7% ogółu zaktywizowanych)**, tj. o 1.127 osób (11,5%) więcej niż w 2007 roku.

Ta forma aktywizacji zawodowej pozwala przeciwdziałać bezrobociu ludzi młodych do 25 roku życia oraz osób zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Doświadczenie zawodowe zdobywało **najwięcej bezrobotnych** z powiatów: kieleckiego - 2.186 osób, m. Kielce - 1.402, ostrowieckiego - 1.257, skarżyskiego - 1.063, starachowickiego - 975, opatowskiego - 834 i koneckiego - 767. **Najmniej** osób skierowano na staż w powiatach: pińczowskim - 168, kazimierskim - 219 i buskim - 305.

W 2008 roku udział w programie zakończyło **10.496 osób**, spośród których pracę podjęło **4.509**, tj. **43,0%**. Bezrobotni aktywowani byli najczęściej w następujących obszarach:

- | | |
|---|--------|
| - prace sekretarskie i biurowe | 40,2%, |
| - usługi (głównie gastronomiczne, fryzjerskie i kosmetyczne, hotelarskie) | 17,8%, |
| - sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami | 14,1%. |

Wydatki z Funduszu Pracy na stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres odbywania stażu wyniosły **57.581,6 tys. zł**, tj. o 47,0% więcej niż w 2007 roku.

4.2.6. Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy

- W 2008 roku przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, pozwalające na zdobycie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych **rozpoczęło 4.850 bezrobotnych**, tj. o 1.717 osób (54,8%) więcej niż w 2007 roku.

Najwięcej osób rozpoczęło przygotowanie zawodowe w powiatach: skarżyskim - 1.456 osób, koneckim - 527, kieleckim - 439, opatowskim - 436, m. Kielce - 353 i sandomierskim - 349, a **najmniej** w: kazimierskim - 47, pińczowskim - 56 i buskim - 107.

Spośród **4.289 osób**, które ukończyły program, pracę podjęło **2.031 bezrobotnych**, tj. **47,4%**. Przygotowanie zawodowe, podobnie jak staż, realizowane było najczęściej na stanowiskach związanych z: pracami sekretarskimi i biurowymi (22,9%), usługami (18,0%) oraz sprzedażą, marketingiem, public relations, handlem nieruchomości (14,8%).

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **22.184,0 tys. zł**, co oznacza ponad dwukrotny wzrost środków w porównaniu do 2007 roku.

4.2.7. Prace społecznie użyteczne

- Do wykonywania prac społecznie użytecznych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej w 2008 roku **zostało skierowanych 1.229 bezrobotnych**.

Najwięcej osób rozpoczęło prace społecznie użyteczne w powiatach: skarżyskim - 279 osób, ostrowieckim - 244, jędrzejowskim - 178, kieleckim - 159, włoszczowskim - 105 i opatowskim - 104. W powiatach kazimierskim i staszowskim ta forma aktywizacji nie była realizowana.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **864,4 tys. zł**.

4.2.8. Szkolenia i przekwalifikowania

Do jednej z podstawowych usług realizowanych przez powiatowe urzędy pracy należy **organizacja szkoleń**. Szkolenia to pozaszkolne zajęcia, które mają na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

W powiatowych urzędach pracy w 2008 roku na szkolenia zawodowe skierowano ogółem **5.034 osoby**, w tym 1.860 kobiet. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych szkoleniami wyniosła 5.014, a osób którym przyznano rentę szkoleniową - 16.

Szkolenia ukończyło **4.928 osób**, w tym 4.911 bezrobotnych i poszukujących pracy oraz 16 osób z rentą szkoleniową. W wyniku ukończonych szkoleń **pracę podjęły 1.494 osoby**, w tym 447 kobiet. Efektywność szkoleń zawodowych w powiatowych urzędach pracy w 2008 roku wyniosła **30,3%**.

Liczba uczestników szkoleń organizowanych w 2008 roku

Lp.	PUP	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	Liczba osób, które podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	Efektywność szkoleń w %
1	Busko-Zdrój	150	144	61	42,4
2	Jędrzejów	176	173	48	27,7
3	Kazimierza Wlk.	78	78	30	38,5
4	Kielce	2.100	2.065	589	28,5
5	Końskie	394	396	126	31,8
6	Opatów	42	42	21	50,0
7	Ostrowiec Św.	415	402	145	36,1
8	Pińczów	170	168	17	10,1
9	Sandomierz	359	353	118	33,4
10	Skarżysko-Kam.	323	316	107	33,9
11	Starachowice	321	232	94	40,5
12	Staszów	390	452	98	21,7
13	Włoszczowa	116	107	40	37,4
Ogółem:		5.034	4.928	1.494	30,3

Dane: Załącznik nr 4 do sprawozdania MPiPS-01 za rok 2008.

Liczba korzystających ze szkoleń zmniejszyła się o 307 osób w porównaniu do 2007 roku.

Najwięcej osób ukończyło kursy kierunkowe w następujących obszarach:

- usługi transportowe,
w tym kursy prawa jazdy **1.158**, spośród których zatrudniono **378**,
- rachunkowość, księgowość,
bankowość, ubezpieczenia,
analiza inwestycyjna **396**, - ” - **158**,

- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	351,	- ” -	104,
- architektura i budownictwo	209	- „ -	57,
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne	189,	- ” -	55.

Spośród organizowanych szkoleń największą efektywność zatrudnienia osiągnięto w następujących obszarach:

- ochrona własności i osób	52,8%,
- technika i handel artykułami technicznymi	48,8%,
- opieka zdrowotna	48,3%,
- górnictwo i przetwórstwo przemysłowe, w tym: przemysł spożywczy, lekki i chemiczny	40,6%,
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	39,9%.

Wydatki z Funduszu Pracy na sfinansowanie szkoleń w 2008 roku wyniosły **7.386,6 tys. zł.**

4.2.9. Poradnictwo zawodowe

W 2008 roku z **usług poradnictwa zawodowego** prowadzonego przez doradców zawodowych powiatowych urzędów pracy **skorzystały ogółem 11.372 osoby**, w tym 10.841 bezrobotnych i poszukujących pracy. Kobiety stanowiły 58,9% ogółu. Grupa osób objętych poradnictwem zawodowym zwiększyła się o 3.341, tj. o 41,6% w odniesieniu do 2007 roku.

Ze wszystkimi osobami przeprowadzono indywidualne rozmowy doradcze, natomiast **poradnictwem grupowym objęto dodatkowo 3.353 osoby**, w tym 2.026 kobiet. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy wyniosła 3.203, w tym 1.943 kobiety.

Badaniami testowymi objęto ogółem 165 osób, w tym 162 bezrobotnych i poszukujących pracy. W porównaniu z rokiem 2007 zanotowano pięciokrotny wzrost (o 138 osób), dzięki nabyciu przez doradców zawodowych uprawnień do stosowania Kwestionariusza Zainteresowań Zawodowych - narzędzia opracowanego na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Liczba osób bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego według czasu pozostawania bez pracy przedstawia się następująco:

- do 6 miesięcy	6.254,
- od 6 do 12	1.216,
- powyżej 12	3.286 osób.

W wyniku usług poradnictwa zawodowego uzyskano następujące efekty:

- 3.852 osoby podjęły pracę, w tym 2.332 kobiety,
- 1.389 osób skierowano na szkolenia zawodowe, w tym 456 kobiet,
- 422 osoby uczestniczyły w zajęciach klubów pracy, w tym 377 kobiet.

Z indywidualnej informacji zawodowej udzielanej przez doradców zawodowych skorzystały łącznie **4.173 osoby**, w tym 2.600 kobiet. Natomiast usługami **grupowej informacji zawodowej** objęto łącznie **4.348 osób**, w tym 2.665 kobiet.

4.2.10. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy jest usługą świadczoną przez publiczne służby zatrudnienia od 2005 roku. Polega na przygotowaniu osób bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności przez:

- 1) uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy według programu „Klub Pracy”,
- 2) uczestnictwo w zajęciach aktywizacyjnych,
- 3) dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

W strukturach organizacyjnych powiatowych urzędów pracy funkcjonują kluby pracy, które prowadzą zajęcia aktywizacyjne oraz szkolenia według programu określonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

W 2008 roku w **szkoleniach prowadzonych przez liderów klubów pracy** uczestniczyło **412 osób** bezrobotnych i poszukujących pracy.

Wśród uczestników szkoleń najwięcej było osób:

- w wieku 25-34 lata	133,
- z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym	145,
- pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy	339,
- bez stażu pracy	176.

W zajęciach aktywizacyjnych prowadzonych przez powiatowe urzędy pracy łącznie udział wzięły **2.283 osoby**, w tym **1.965 bezrobotnych**.

Zajęcia aktywizacyjne różnią się od szkolenia w klubie pracy, zarówno zakresem tematycznym, jak i czasem trwania. Ze względu na rodzaje omawianych zagadnień oraz dostosowanie ich do bieżących oczekiwań klientów cieszą się dużym zainteresowaniem. Najczęściej dot. tematyki związanej z poruszaniem się po rynku pracy, m.in. wiadomości nt. zasad przygotowania dokumentów aplikacyjnych, technik rekrutacji i selekcji, sposobów dokonania pomiaru potencjału zawodowego. Poza tym w trakcie zajęć uczestnicy mają możliwość wykonywania praktycznych ćwiczeń doskonalących umiejętności interpersonalne.

Uczestnicy zajęć aktywizacyjnych według:

1) poziomu wykształcenia:

- wyższe 439,
- policealne i średnie zawodowe 714,
- średnie ogólnokształcące 373,
- zasadnicze zawodowe 413,
- gimnazjalne i poniżej 344 osoby,

2) wieku:

- 18-24 984,
- 25-34 519,
- 35-44 320,
- 45 lat i więcej 460 osób,

3) czasu pozostawania bez pracy:

- do 6 miesięcy 773,
- 6 - 12 81,
- powyżej 12 1.429 osób.

4.3. PODSUMOWANIE

- Wzrosła ilość ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy o **3,7 tys.**, tj. o **12,7%** w porównaniu do 2007 roku.
- Z sektora prywatnego pochodziło **61,3%** ofert pracy, a z publicznego **38,7%** (w kraju odpowiednio: 74,7% i 25,3%).
- Prawie **75%** ogółu ofert stanowiły miejsca pracy subsydiowanej finansowane ze środków Funduszu Pracy, PFRON, EFS.
- Na 1 ofertę pracy będącą w dyspozycji urzędów pracy przypadało średniomiesięcznie 28 bezrobotnych (*w kraju - 12*).
- Wśród ofert pracy najczęściej propozycji zatrudnienia skierowano do pracowników: przy pracach prostych (20,5% ogółu), usług osobistych i sprzedawców (19,3%) oraz biurowych (17,8%).
- Ilość ofert pracy dla pracowników biurowych oraz pracowników przy pracach prostych znacznie przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tych grupach.
- Aktywnymi programami rynku pracy objęto **30.694 bezrobotnych**, tj. o **7,9% więcej** niż w 2007 roku. Najwięcej osób zaktywizowano w ramach stażu (**35,7%**), szkoleń (**16,2%**) oraz przygotowania zawodowego w miejscu pracy (**15,8%**).
- Więcej osób bezrobotnych zainteresowanych było podjęciem własnej działalności gospodarczej.
- Z usług poradnictwa zawodowego **skorzystały ogółem 11.372 osoby**, przy czym wszystkie objęte zostały poradnictwem indywidualnym, natomiast 3.353 dodatkowo poradnictwem grupowym. Z informacji zawodowej skorzystało 8.521 osób.
- Na szkolenia zawodowe **skierowano łącznie 5.034 osoby**, w tym 5.014 bezrobotnych i poszukujących pracy. Szkolenia ukończyło 4.928 osób, w tym 4.911 bezrobotnych i poszukujących pracy. Efektywność szkoleń wyniosła **30,3%**, co oznacza iż pracę podjęły 1.494 osoby.
- Najwięcej osób ukończyło kursy związane z **usługami transportowymi** (w tym kursy prawa jazdy), natomiast najwyższą efektywność zatrudnienia osiągnięto po szkoleniach w obszarze **ochrona własności i osób oraz technika i handel artykułami technicznymi**.

5. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY

Zarząd Województwa podejmował działania służące wzrostowi zatrudnienia, rozwojowi zasobów ludzkich w województwie, przeciwdziałaniu i łagodzeniu skutków bezrobocia, jak również realizował ustawowe zadania wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii, wypełniając zobowiązania nałożone przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego, szczegółowo zakreślone w:

- *Uchwale z dnia 18 czerwca 2007r. Nr VII/115/07 w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego,*
- *Uchwale z dnia 30 czerwca 2008r. Nr XVI/284/08 w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego.*

Na mocy **art. 8 ust. 3** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.), **Wojewódzki Urząd Pracy** realizował zadania **samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy** wynikające z **art. 8 ust. 1** przedmiotowej ustawy.

5.1. WSPÓŁPRACA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z SEJMIKIEM, KOMISJAMI PROBLEMOWYMI SEJMIKU I ZARZĄDEM WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Wojewódzki Urząd Pracy współpracował z **organem stanowiącym i kontrolnym, stałymi komisjami problemowymi Sejmiku** oraz **Zarządem Województwa** w realizacji zadań z zakresu polityki rynku pracy i wynikających z podjętych uchwał.

Stosownie do potrzeb **organów statutowych samorządu województwa** oraz podejmowanej tematyki posiedzeń Sejmiku, Komisji i Zarządu **Wojewódzki Urząd Pracy** przedkładał informacje, analizy, oceny, opracowania, projekty programów, propozycje podziału środków finansowych i sprawozdania dotyczące sytuacji na rynku pracy w województwie.

Pracownicy Urzędu uczestniczący w posiedzeniach prezentowali opracowane materiały oraz stosownie do potrzeb udzielali informacji i wyjaśnień.

5.1.1. Współpraca z Sejmikiem Województwa Świętokrzyskiego

⇒ **Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na Sesji w dniu 30 czerwca 2008r. podjął Uchwałę Nr XVI/284/08 w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego**, w której:

- przyjął informację przedłożoną przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego z realizacji Uchwały Nr VII/115/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 18 czerwca 2007r. w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego oraz zadań ustawowych w zakresie polityki rynku pracy,
- zobowiązał Zarząd m.in. do podejmowania działań służących wzrostowi zatrudnienia, rozwojowi zasobów ludzkich w województwie, przeciwdziałaniu i łagodzeniu skutków bezrobocia, w szczególności poprzez realizację programów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizację programów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (w zakresie działań: *2.1 Rozwój umiejętności związany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie, 2.3 Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa, 2.4 Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi*) i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki dla Działań:

6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie:*

- 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy,
- 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie,
- 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych.

6.2 *Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia.*

8.1 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie:*

- 8.1.1 Wsparcie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw,
- 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie,
- 8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności,
- 8.1.4 Przewidywanie zmiany gospodarczej.

Ponadto Sejmik zobowiązał Zarząd Województwa do wdrażania i koordynacji zadań zawartych w Świętokrzyskim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok, pozyskiwania dla województwa środków z Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych, wspierania samorządów powiatowych w ich staraniach o uzyskanie – poza przyznanym algorytmem – środków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, będących w „rezerwie” Ministra Pracy i Polityki Społecznej, koordynowania działań w zakresie kształcenia ustawicznego, szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy, organizowania i koordynowania oraz świadczenia usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijania na terenie województwa oraz opracowania i upowszechniania bieżących informacji dotyczących sytuacji na rynku pracy.

Sejmik zobligował również Zarząd do wykonywania ustawowych zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i prawa swobodnego przepływu pracowników w ramach międzynarodowego pośrednictwa pracy.

Powyższą uchwałę w imieniu Zarządu Województwa Świętokrzyskiego realizował Wojewódzki Urząd Pracy.

⇒ **Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na Sesji w dniu 15 grudnia 2008r. podjął Uchwałę Nr XXI/371/08** w sprawie ustalenia „*Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2009 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych*” obligując jednocześnie Zarząd Województwa Świętokrzyskiego do wykonania aktu.

W oparciu o przyjęte przez Sejmik „Kryteria...” Zarząd Województwa w dniu 11 lutego 2009r. dokonał podziału środków finansowych Funduszu Pracy, podejmując w tej sprawie Uchwałę Nr 1515/09.

Marszałek Województwa wystąpił w dniu 11 lutego 2009r. do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o przyznanie samorządom powiatowym, ustalonych według algorytmu, środków Funduszu Pracy na 2009 rok.

Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 20 lutego 2009r. przekazał, według Kryteriów określonych przez Sejmik Województwa, kwoty środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu oraz pozostałych zadań fakultatywnych.

5.1.2. Współpraca z komisjami problemowymi Sejmiku

➤ Komisja Samorządu Terytorialnego

Na posiedzeniu:

- w dniu 15 marca 2008r. pozytywnie zaopiniowała *Informację o realizacji zadań samorządu województwa w zakresie prowadzenia rejestru agencji zatrudnienia oraz rejestru instytucji szkoleniowych.*

➤ Komisja Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą

Na posiedzeniu:

- w dniu 27 czerwca 2008r.
 - przyjęła do akceptującej wiadomości informację o „*Stanie wdrażania działań realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*”,
 - pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego,
- w dniu 12 grudnia 2008r.
 - pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w sprawie ustalenia „*Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2009 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych*”.

➤ Komisja Budżetu i Finansów

Na posiedzeniu:

- w dniu 26 września 2008r. przyjęła do akceptującej wiadomości *Informację o realizacji planu finansowego Wojewódzkiego Urzędu Pracy za I półrocze 2008 roku.*

5.1.3. Współpraca z Zarządem Województwa Świętokrzyskiego

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego na bieżąco dokonywał oceny sytuacji na rynku pracy i koordynował realizację zadań ustawowych. Podejmowane Uchwały przekazywał do wykonania Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy.

Podjęte Uchwały dotyczyły m.in.:

- zatwierdzenia Ramowych Planów Realizacji Działań 2.1, 2.3 i 2.4 Priorytetu II ZPORR na rok 2008,

- ustalenia podziału kwot środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań, podziału kwot środków w wysokości 56.548.100,00 zł na realizację przez samorzady powiatowe w 2008r. projektów systemowych w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i pozostawienia kwoty 7.829.600,00 zł w dyspozycji samorządu województwa z przeznaczeniem na realizację w 2008r. programów regionalnych,
- udzielenia upoważnienia Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach do realizacji postanowień wynikających z umów zawieranych z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej dotyczących refundacji z Funduszu Pracy kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach, wykonujących zadania wynikające z realizacji programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,
- podziału kwoty 7.829.600,00 zł środków Funduszu Pracy pozostawionych w dyspozycji samorządu województwa na realizację w 2008r. programów regionalnych,
- przyjęcia *Sprawozdania z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2007 i Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2008,*
- przyjęcia „Informacji o sytuacji na rynku pracy w roku 2007 i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy oraz Uchwały Nr VII/115/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 18 czerwca 2007r.”,
- udzielenia pełnomocnictwa Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy do realizacji Porozumienia Nr 13/grant EURES/2008 zawartego pomiędzy Województwem Świętokrzyskim a Ministrem Pracy i Polityki Społecznej. Jego przedmiotem jest realizacja na terenie województwa działań związanych z udziałem publicznych służb zatrudnienia w sieci Europejskich Służb Zatrudnienia – EURES.

Ponadto Zarząd pozytywnie zaopiniował przedłożony przez WUP projekt uchwały Sejmiku w sprawie ustalenia „*Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2009 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych*”.

5.2. WSPÓLDZIAŁANIE WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z WOJEWÓDZKĄ RADĄ ZATRUDNIENIA

Zgodnie z **art. 22 ust. 2** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn zm.), Wojewódzka Rada Zatrudnienia jest **organem opiniodawczo - doradczym Marszałka Województwa w sprawach polityki rynku pracy.**

Realizując dyspozycję **art. 8 ust. 1 pkt 4** wyżej powołanej ustawy **Wojewódzki Urząd Pracy** na posiedzeniach Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia przedkładał m.in.: informacje, sprawozdania, analizy statystyczne, projekty programów, propozycje podziału środków, propozycje stanowisk, postulatów i wystąpień do władz centralnych.

W 2008 roku odbyły się cztery posiedzenia WRZ w dniach:

- **26.03.2008r.**

Tematykę posiedzenia Rady stanowiły następujące zagadnienia, które zostały ocenione i pozytywnie zaopiniowane:

- Projekt „*Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2008*”.
 - WRZ pozytywnie zaopiniowała projekt „*Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2008*” i w tym zakresie podjęła **Uchwałę Nr II/38/2008**.
- Rezultaty wdrażania Działań 1.2 i 1.3 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich w latach 2004 - 2007.

- **17.06.2008r.**

Przedmiotem posiedzenia było:

- dokonanie oceny działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy za 2007 rok,
 - WRZ pozytywnie oceniła działania realizowane w roku 2007 przez Wojewódzki Urząd Pracy, w szczególności w zakresie wykonywania zadań samorządu województwa w obszarze polityki rynku pracy, wykorzystania środków przedakcesyjnych i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL) i Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR), prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami UE i EOG, w tym

uczestnictwa w sieci Europejskich Służb Zatrudnienia oraz koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i w przedmiotowej sprawie podjęła **Uchwałę Nr II/39/2008**.

- zapoznanie się z „*Informacją o działalności agencji zatrudnienia w województwie świętokrzyskim w 2007r.*”,
 - WRZ przyjęła do aprobowanej wiadomości „*Informację o ...*” i podjęła **Uchwałę Nr II/40/2008**.
- przyjęcie sprawozdania z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za 2007r.,
 - WRZ przyjęła sprawozdanie z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za 2007r. i podjęła **Uchwałę Nr II/41/2008**.
- ocena racjonalności gospodarowania środkami Funduszu Pracy za rok 2007,
 - WRZ pozytywnie zaopiniowała sposób podziału i stopień wykorzystania w roku 2007 środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu i zadania fakultatywne oraz działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy na rzecz pozyskania dodatkowych środków finansowych dla samorządu województwa świętokrzyskiego, podejmując **Uchwałę Nr II/42/2008**.
- wyrażenie opinii dotyczącej utworzenia Miejskiego Urzędu Pracy w Kielcach,
 - WRZ wydała pozytywną opinię w przedmiotowym zakresie, podejmując **Uchwałę Nr II/4/2008**.

Posiedzenie połączone było z zajęciami szkoleniowymi dla członków WRZ, których tematem były:

- = jawność postępowania organów publicznych a przeciwdziałanie zjawiskom korupcyjnym,
- = omówienie projektowanych zmian w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- = nieprawidłowe stosowanie uregulowań zawartych w kodeksie postępowania administracyjnego w aspekcie ujemnych skutków prawnych dla organu oraz pracowników jednostek samorządu terytorialnego.

- **8.10.2008r.**

Tematykę posiedzenia Rady stanowiły następujące zagadnienia:

- zapoznanie się ze stanem wdrażania Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) Priorytet II „Wzmocnienie zasobów ludzkich w regionach” w ramach Działania 2.1, 2.3 i 2.4.”,
 - WRZ przyjęła do aprobowanej wiadomości podsumowanie realizacji Priorytetu II ZPORR w województwie świętokrzyskim i podjęła **Uchwałę Nr II/45/2008.**
- zapoznanie się z „*Informacją dotyczącą półrocznego sprawozdania Rb-33 z wykonanych planów finansowych funduszy celowych nie posiadających osobowości prawnej (Fundusz Pracy)*”,
 - WRZ pozytywnie zaopiniowała podział i stopień wykorzystania w I półroczu 2008 roku środków Funduszu Pracy na zadania fakultatywne oraz działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy wspierające samorządy powiatowe w pozyskiwaniu dodatkowych środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej podejmując w przedmiocie sprawy **Uchwałę Nr II/43/2008.**
- przyjęcie sprawozdania z realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy grantu EURES 2007-2008,
 - WRZ przyjęła do aprobowanej wiadomości „Sprawozdanie z realizacji grantu EURES 2007 - 2008” i podjęła **Uchwałę Nr II/44/2008.**

- **09.12.2008r.**

Przedmiotem posiedzenia WRZ było:

- zapoznanie się z Informacją o stopniu realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w zakresie działań, za wdrażanie których odpowiedzialny jest Wojewódzki Urząd Pracy,
- zaopiniowanie „*Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2009 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań*”,
 - WRZ w przedmiotowym zakresie podjęła **Uchwałę Nr II/46/2008,**

- zapoznanie się z okresowym sprawozdaniem z wykonywania zadań ustawowych przez Wojewódzki Urząd Pracy w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii,
- zapoznanie się z okresowym sprawozdaniem z wykonywania zadań ustawowych przez Wojewódzki Urząd Pracy w zakresie prowadzenia i funkcjonowania Rejestru Instytucji Szkoleniowych,
- wyrażenie opinii dotyczącej utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie *technik farmaceutyczny* w Policealnej Szkole Medycznej im. Hanny Chrzanowskiej w Morawicy,
 - WRZ pozytywnie oceniła plany utworzenia ww. kierunku kształcenia wydając **Opinię Nr II/5/2008**.

Posiedzenie w grudniu 2008r. było ostatnim posiedzeniem Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia II kadencji, obejmującej lata 2004-2008, której skład powołany został Zarządzeniem Nr 111/2004 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 15 grudnia 2004r.

W spotkaniu uczestniczył Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, który dokonał podsumowania działalności WRZ mijającej kadencji oraz podziękował zebranych członkom WRZ za zaangażowanie i aktywność w pracach Rady.

5.3. REALIZACJA WOJEWÓDZKICH PROGRAMÓW MAJĄCYCH NA CELU TWORZENIE NOWYCH MIEJSC PRACY I LIKWIDACJĘ NEGATYWNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA

5.3.1. Określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy oraz rozwoju zasobów ludzkich poprzez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia

Wojewódzki Urząd Pracy, bilansując rezultaty działań na rzecz promocji zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich zrealizowanych w roku 2007, opracował *Sprawozdanie z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2007*, przyjęte przez Zarząd Województwa Uchwałą Nr 928/08 z dnia 28 maja 2008 roku. Podstawowe cele *Świętokrzyskiego Planu...* zostały osiągnięte w stopniu większym, niż zakładano. Na koniec roku sprawozdawczego zanotowano spadek stopy bezrobocia do poziomu 15,1% (po korekcie GUS - 14,9%) oraz wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw na koniec 2007r. o 5,3% w stosunku do roku poprzedniego, a także:

- w wyniku działań aktywizacyjnych 13.491 osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia podjęło pracę,
- spośród osób długotrwale bezrobotnych pracę podjęło 23.490 osób,
- z ewidencji bezrobotnych wyrejestrowano z powodu podjęcia pracy 1.631 osób niepełnosprawnych, a 476 pracodawców uzyskało dofinansowanie wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników,
- spośród osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia 5.415 znalazło zatrudnienie,
- w wyniku wsparcia dla rozwoju przedsiębiorczości rozbudowano system doradztwa biznesowego, z którego skorzystało 1.554 przedstawicieli mikro, małych i średnich przedsiębiorstw,
- zrealizowano 28 projektów, w ramach których przyznano dotacje inwestycyjne na rozwój mikroprzedsiębiorstw,
- z dotacji na założenie działalności gospodarczej skorzystało 1.648 osób, o 165 osób więcej w stosunku do roku 2006,
- udoskonalano i upowszechniano usługi poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej i pośrednictwa pracy - z usług tych, świadczonych w systemie urzędów pracy oraz OHP, skorzystało 30.255 osób,
- ze szkoleń ukierunkowanych na rozwój zawodowy skorzystały 2.073 osoby bezrobotne oraz 6.177 osób pracujących.

Zgodnie z **art. 3 ust. 4** i w związku z **art. 8 ust. 1 pkt 1** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Wojewódzki Urząd Pracy opracował **Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2008**, określający kierunki i priorytety regionalnej polityki rynku pracy oraz zamierzenia służące promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej mieszkańców regionu. Dokument określał preferowane programy regionalne, projekty lokalne oraz grupy beneficjentów planowanych działań. Zadania uwzględnione w *Planie ...* były zgodne z *Krajowym Planem Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2008*.

Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2008 powstał w wyniku współpracy z instytucjami rynku pracy, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami biorącymi udział w kreowaniu polityki rozwoju zasobów ludzkich w województwie. Znaczną część działań wykonywały podmioty realizujące projekty na podstawie umów podpisanych ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Świętokrzyski Plan..., zgodnie z formułą przyjętą w latach ubiegłych, nie stanowił zamkniętego katalogu zadań, które zostały powierzone do wdrażania poszczególnym instytucjom, lecz miał na celu **wytyczenie kluczowych kierunków realizacji regionalnej polityki rynku pracy**, w którą zaangażowane było jak najszersze grono instytucji i podmiotów. Obok zadań sklasyfikowanych w zatwierdzonym Planie, zrealizowano również przedsięwzięcia będące własnymi inicjatywami partnerów społecznych, odpowiadającymi na bieżące potrzeby rynku.

Realizacja przyjętej przez Samorząd Województwa długofalowej strategii wzrostu zatrudnienia i ograniczania negatywnych zjawisk społecznych w roku 2008 koncentrowała się wokół **czterech kluczowych priorytetów**:

- *Inwestowanie w kapitał ludzki oraz podniesienie zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw,*
- *Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy oraz dostosowanie oferty edukacyjnej szkół do potrzeb rynku pracy,*
- *Rozwój przedsiębiorczości i promocja samozatrudnienia,*
- *Aktywizacja społeczno – zawodowa osób z grup defaworyzowanych na rynku pracy.*

Przyjęte do realizacji priorytety objęły łącznie **18 zadań**, które jednocześnie stanowiły odpowiedź na najważniejsze wyzwania regionalnego rynku pracy. Efekty zaplanowanych i wykonanych w 2008 roku zadań mają charakter długofalowy, a realizacja wielu przedsięwzięć wykracza poza ramy czasowe okresu sprawozdawczego. W wielu przypadkach okres rzeczowej realizacji umów podpisanych w roku 2008 obejmuje lata kolejne, a pełna ocena efektywności tych działań będzie możliwa dopiero po ich wykonaniu. Badanie rezultatów w ujęciu ilościowo - jakościowym stanowi kluczowy element ewaluacji projektów, od której zależeć będzie dobór zadań przyjmowanych do realizacji w kolejnych latach.

5.3.2. Pozyskiwanie dla województwa środków Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych

Wydatki z Funduszu Pracy w 2008 roku wyniosły ogółem 240.494,2 tys. zł, w tym na:

- | | |
|-----------------|-------------------------------|
| - formy aktywne | 152.431,8 tys. zł, tj. 63,4%, |
| - formy pasywne | 88.062,4 tys. zł, tj. 36,6%. |

Struktura wydatków z Funduszu Pracy w 2008 roku

(w tys. zł)

Wyszczególnienie wydatków	2008 rok	Struktura wydatków (%)
0	1	2
1. Aktywne formy	152.431,8	63,4
z tego:		
- szkolenia	7.386,6	3,1
- prace interwencyjne	9.335,8	3,9
- roboty publiczne	6.048,6	2,5
- prace społecznie użyteczne	864,4	0,4
- zatrudnienie wspierane	10,7	0,0
- refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	19.770,1	8,2
- środki na podjęcie działalności gospodarczej,	27.159,3	11,3
- stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	79.874,5	33,2
z tego za okres: <i>stażu</i>	57.581,6	23,9
<i>przygotowania zawodowego</i>	22.184,0	9,2
<i>nauki</i>	108,9	0,1
- refundacja składek na ubezpieczenie społeczne	20,8	0,0
- koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia	1.473,6	0,6
- opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	2,6	0,0
- koszty badań bezrobotnych	484,8	0,2
- inne instrumenty rynku pracy	0,0	0,0
2. Pasywne formy	88.062,4	36,6
z tego:		
- zasiłki dla bezrobotnych	74.573,5	31,0
- dodatki aktywizacyjne	1.555,6	0,6
- świadczenia integracyjne	1.201,3	0,5
- składki na ubezpieczenia społeczne rolników	7,0	0,0
- pozostałe wydatki	10.725,0	4,5
OGÓŁEM	240.494,2	100,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-02.

I. Podział środków Funduszu Pracy

Dokonany podział środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na finansowanie działań na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, uwzględniał kierunki i priorytety określone w Świętokrzyskim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2008.

- Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2008r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie, Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 1 lutego 2008r. przyznał województwu świętokrzyskiemu

kwotę **128.755,3 tys. zł** na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. W wielkości tej ujęta była kwota **64.377,7 tys. zł** pozostająca w dyspozycji samorządu województwa i przeznaczona na finansowanie programów regionalnych, w tym projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

- Na podstawie opracowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy i przyjętych przez Sejmik Uchwałą Nr XI/205/07 z dnia 27 grudnia 2007r. **Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych w roku 2008 na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych** Zarząd Województwa Uchwałą Nr 726/08 z dnia 6 lutego 2008r. dokonał podziału kwoty **64.377,7 tys. zł** stanowiącej **50% przyznanych województwu środków** z przeznaczeniem na realizację przez samorzady powiatowe aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Tą samą Uchwałą Zarząd ustalił podział środków w wysokości **56.548,1 tys. zł** na realizację przez samorzady powiatowe w roku 2008 projektów systemowych w ramach **Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki** oraz zdecydował o przeznaczeniu pozostałej kwoty **7.829,6 tys. zł** na realizację programu regionalnego.

Podział środków Funduszu Pracy dla poszczególnych samorządów powiatowych na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w roku 2008 kształtował się następująco (w tys. zł):

Lp.	Powiatowe Urzędy Pracy	Środki na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	Środki przeznaczone na realizację Działania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Środki przeznaczone na realizację programu regionalnego	Razem
1	Busko - Zdrój	2.411,2	2.117,9	1.099,3	5.628,3
2	Jędrzejów	3.910,1	3.434,5	580,0	7.924,6
3	Kazimierza Wielka	1.103,9	969,6	-	2.073,6
4	Kielce	16.740,2	14.704,2	-	31.444,4
5	Końskie	7.901,0	6.940,1	-	14.841,1
6	Opatów	4.001,2	3.514,6	-	7.515,8
7	Ostrowiec Św.	6.376,9	5.601,3	-	11.978,3
8	Pińczów	1.384,0	1.215,7	-	2.599,8
9	Sandomierz	3.493,8	3.068,9	-	6.562,8
10	Skarżysko - Kam.	6.504,5	5.713,4	2.310,6	14.528,5
11	Starachowice	4.460,2	3.917,7	2.301,4	10.679,4
12	Staszów	3.012,4	2.646,0	1.538,1	7.196,6
13	Włoszczowa	3.077,8	2.703,5	-	5.781,4
OGÓŁEM		64.377,7	56.548,1	7.829,6	128.755,3

- **Ogółem samorządy powiatowe na realizację działań w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia aktywizacji zawodowej w roku 2008 dysponowały kwotą 158.397,7 tys. zł.**

Kwoty otrzymane na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w roku 2008 były wyższe o 26.775,6 tys. zł (20,8%) w porównaniu z wysokością środków Funduszu Pracy przyznanych algorytmem w roku 2007.

- Wykorzystując środki Funduszu Pracy, **samorządy powiatowe w 2008 roku objęły wszystkimi formami wsparcia łącznie 30.694 osoby** w ramach:
 - programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
 - projektów realizowanych w ramach Działania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
 - programu regionalnego,
 - lokalnych projektów przeciwdziałania bezrobociu, realizowanych ze środków Funduszu Pracy z „rezerwy” Ministra.
- Zarząd Województwa wspierał działania samorządów powiatowych w zakresie uzyskiwania **dotychczasowych środków Funduszu Pracy z „rezerwy” Ministra z przeznaczeniem na realizację lokalnych programów przeciwdziałania bezrobociu**. Z możliwości wystąpienia o dodatkowe środki skorzystały wszystkie samorządy powiatowe, z wyjątkiem powiatu jędrzejowskiego i buskiego. Łączna kwota środków, o jakie wystąpiły samorządy powiatowe w roku 2008, wyniosła **27.213,7 tys. zł.**
- W drugim półroczu 2008r. Minister Pracy i Polityki Społecznej przeznaczył dodatkowe środki Funduszu Pracy na realizację *Programu 45/50 plus*. Udział w programie wzięło 6 powiatów: Busko-Zdrój, Kielce, Ostrowiec Świętokrzyski, Pińczów, Skarżysko-Kamienna oraz Staszów, które ogółem otrzymały dofinansowanie w kwocie **2.428,7 tys. zł.**

Łączna wysokość kwot wnioskowanych w 2008 roku w ramach *Programu 45/50 plus* oraz indywidualnych projektów przygotowanych przez powiatowe urzędy pracy wyniosła **29.642,4 tys. zł.**

Podział środków z „rezerwy” Ministra na poszczególne samorządy powiatowe w roku 2008 przedstawia się następująco:

Lp.	Powiatowe Urzędy Pracy	Kwoty FP z "rezerwy" Ministra (w tys. zł)	
		w ramach samodzielnych projektów powiatów	w ramach <i>Programu 45/50 PLUS</i>
1.	Busko-Zdrój	-	225,0
2.	Jędrzejów	-	-
3.	Kazimierza Wielka	415,7	-
4.	Kielce	7.551,9	250,0
5.	Końskie	1.335,4	-
6.	Opatów	444,0	-
7.	Ostrowiec Św.	3.030,7	676,1
8.	Pińczów	184,1	61,0
9.	Sandomierz	1.560,0	-
10.	Skarżysko- Kam	2.895,0	330,5
11.	Starachowice	6.506,7	-
12.	Staszów	2.641,0	886,0
13.	Włoszczowa	649,1	-

5.3.3. Opracowanie, realizacja i finansowanie programów regionalnych i projektów lokalnych

- a. Wojewódzki Urząd Pracy opracował założenia techniczne i realizacyjne *Regionalnego programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej mieszkańców województwa świętokrzyskiego* finansowanego ze środków Funduszu Pracy przyznanych algorytmem na rok 2008 i pozostawionych w dyspozycji samorządu województwa. Wnioski o przyznanie środków na realizację lokalnych projektów w ramach *Regionalnego programu...* złożyło **5 samorządów powiatowych**: Busko - Zdrój, Jędrzejów, Skarżysko - Kamienna, Starachowice i Staszów. WUP ocenił przedłożone wnioski biorąc pod uwagę zaplanowane wskaźniki efektywności zatrudnieniowej, koszty uczestnictwa i zatrudnienia. Zarząd Województwa w dniu 19 maja 2008r. dokonał podziału kwoty Funduszu Pracy **7.829,6 tys. zł** będącej w dyspozycji samorządu województwa pomiędzy samorządy powiatowe aplikujące o dodatkowe środki. Działania podejmowane przez samorządy powiatowe obejmowały realizację form wsparcia, które zgodnie z przeprowadzoną przez Powiatowe Urzędy Pracy diagnozą potrzeb, cieszyły się największym zainteresowaniem wśród bezrobotnych: staże,

przygotowanie zawodowe, szkolenia, prace interwencyjne, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. **Łącznie, w powiatach, które przystąpiły do realizacji Regionalnego programu... zaktywizowano 1.270 osób.**

- b. Wojewódzki Urząd Pracy uczestniczył w realizacji zainicjowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Programu „45/50 PLUS”, będącego częścią rządowego Programu „Solidarność pokoleń – 50+”. WUP zaopiniował i przekazał do MPiPS wnioski sześciu samorządów powiatowych, które wzięły udział w Programie: Busko - Zdrój, Kielce, Ostrowiec Świętokrzyski, Pińczów, Skarżysko - Kamienna i Staszów. Łączna kwota środków Funduszu Pracy z „rezerwy” Ministra pozyskana na realizację Programu w województwie wyniosła **2.428.660,00 zł**. Aktywizacją zawodową objęto **403 osoby powyżej 45 roku życia**. Schemat wsparcia każdorazowo konstruowany był w oparciu o indywidualne plany działań, a do najczęściej realizowanych form aktywizacji należały: szkolenia zawodowe, szkolenia połączone z programem przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub z przyznaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego.

5.3.4. Programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego

➤ Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

- a. Rok 2008 był ostatnim rokiem rzeczowej realizacji projektów Priorytetu 2 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego w regionie. **Termin realizacji 23 umów z Beneficjentami upłynął ostatecznie w pierwszym półroczu 2008 roku.**

Zgodnie z przyjętym systemem realizacji Programu, **Wojewódzki Urząd Pracy pełnił funkcję Instytucji Wdrażającej dla następujących Działań w ramach Priorytetu 2 „Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach”:**

- *Działanie 2.1 Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie,*
- *Działanie 2.3 Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa,*
- *Działanie 2.4 Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi.*

- b. **Beneficjentami ostatecznymi projektów realizowanych w ramach Działania 2.1 „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie” były pracujące osoby dorosłe, zgłaszające z własnej inicjatywy chęć podwyższania lub dostosowywania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy, rolnicy i domownicy, z wyłączeniem osób zarejestrowanych jako bezrobotne, zainteresowani podjęciem dodatkowej działalności zbliżonej do rolnictwa, doradcy rolniczy, studenci szkół wyższych, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) oraz pielęgniarzy i położne.**

Wsparcie w ramach Działania 2.3 „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa” adresowane było do mieszkańców obszarów wiejskich – rolników i domowników, z wyłączeniem emerytów i osób zarejestrowanych jako bezrobotne oraz innych osób zatrudnionych w rolnictwie, chcących podjąć zatrudnienie w sferze pozarolniczej (osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy u osób fizycznych i prawnych prowadzących działalność rolniczą).

Uczestnikami projektów realizowanych w ramach Działania 2.4 „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi” byli pracownicy w okresie wypowiedzenia stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, osoby zatrudnione u pracodawców wobec których ogłoszono upadłość lub były w stanie likwidacji, pracownicy sektora przemysłowego (m.in. przemysł lekki, chemiczny, cukrowniczy), a także pracownicy ochrony zdrowia oraz osoby, które utraciły pracę z przyczyn niedotyczących pracowników, zarejestrowane jako bezrobotne bądź poszukujące pracy przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

- c. **Łączna kwota, jaką dysponował Samorząd Województwa na realizację działań 2.1, 2.3, 2.4 w ramach Priorytetu 2 ZPORR na lata 2004-2006 wynosiła 16.222.709,33 Euro. W ramach alokacji 2004-2006 Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach ogłosił trzy konkursy na dofinansowanie realizacji projektów ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach ZPORR.**

Od początku realizacji Programu do Wojewódzkiego Urzędu Pracy wpłynęło łącznie 216 wniosków, w tym na:

- Działanie 2.1 – 114,
- Działanie 2.3 – 63,
- Działanie 2.4 – 39.

W wyniku weryfikacji złożonych przez beneficjentów wniosków, od początku realizacji Programu **Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy podpisał łącznie 74 umowy na dofinansowanie projektów na łączną kwotę 63.610.000 zł.** Najwięcej bo aż **46 umów zawartych zostało w ramach Działania 2.1**, nieco mniejszym zainteresowaniem cieszyło się **Działanie 2.3**, na które **podpisano 18 umów**. Pozostałe **10 umów dotyczyło realizacji projektów w Działaniu 2.4.**

- d. **Rezultatami projektów realizowanych w ramach Działania 2.1** było podniesienie kwalifikacji mieszkańców województwa i dostosowanie ich do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Pracujące osoby dorosłe korzystały z szerokiej gamy **szkoleń i kursów**. Wśród realizowanych form wsparcia znajdowały się liczne **szkolenia językowe** na wszystkich poziomach zaawansowania, **kursy z zakresu księgowości, szkolenia informatyczne, kursy zawodowe z modułem językowym** (m.in. *spawacz, barman, operator wózków widłowych, operator maszyn budowlanych, sprzedawca, pracownik obsługi klienta, etc.*), **studia zawodowe dla pielęgniarek i położnych, szkolenia doskonalące i uzupełniające kwalifikacje zawodowe** dla nauczycieli i pedagogów, policjantów, kuratorów sądowych, wychowawców placówek opiekuńczych (w zakresie pracy z młodzieżą), informatyków, kadry zarządzającej przedsiębiorstw.

Osoby odchodzące z rolnictwa oraz zagrożone procesami restrukturyzacyjnymi korzystały z form **wsparcia w ramach Działania 2.3 i 2.4 ZPORR**. Do najbardziej popularnych rodzajów pomocy należały m.in. **szkolenia zawodowe** w różnych kierunkach: budowlane, spawalnicze, dla pracowników hurtowni z obsługą wózków widłowych, operatorów stacji LPG, kursy doskonalące w zakresie technologii wykończeniowych, kursy szwalnicze, barman - kelner z językiem angielskim, pracownik małej gastronomii z językiem angielskim, przedstawiciel handlowy, pracownik administracyjno - biurowy, marketing z elementami reklamy, kadry i płace, księgowość małej firmy. Z dużym zainteresowaniem spotkały się **kursy o charakterze specjalistycznym: „Komputerowe wspomaganie prac inżynierskich”, „Projektowanie i programowanie baz danych”, „Sterowniki programowalne PLC”**, adresowane do osób o określonych potrzebach, podwyższające poziom ich kwalifikacji i zwiększające możliwości zawodowe. Zrealizowano cykl **szkoleń w zakresie przekwalifikowania nauczycieli** zagrożonych utratą zatrudnienia, mających na celu nabywanie umiejętności związanych z zarządzaniem wiedzą, e - learningiem, zdalnym nauczaniem z wykorzystaniem nowoczesnych technik informatycznych oraz towarzyszące im **usługi w zakresie pośrednictwa pracy i kompleksowego doradztwa zawodowego**. Niezwykle istotną formą wsparcia przeznaczoną dla rolników i domowników oraz osób,

które utraciły pracę w wyniku procesów restrukturyzacyjnych było **subsydiowane zatrudnienie**, dzięki któremu do końca realizacji ZPORR 97 uczestników Działania 2.3 oraz 109 beneficjentów ostatecznych Działania 2.4 znalazło zatrudnienie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw.

Łącznie wsparciem objęto 30.947 beneficjentów ostatecznych. W grupie tej 58,5% stanowiły kobiety.

- e. Wojewódzki Urząd Pracy realizował zadania w zakresie **obsługi finansowej, monitorowania i kontroli** realizacji podpisanych umów, jak również zapewniał **informację i promocję** realizowanych działań oraz unijnego źródła ich współfinansowania.

W ramach podejmowanych działań promocyjno – informacyjnych Wojewódzki Urząd Pracy zrealizował **cykl warsztatów, spotkań szkoleniowo – informacyjnych oraz konferencji dla beneficjentów**. Do udziału w spotkaniach zapraszani byli wszyscy realizatorzy projektów. Warsztaty szkoleniowe prowadzili pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy bezpośrednio odpowiedzialni za realizację poszczególnych procedur w zakresie: obsługi finansowej, monitoringu i sprawozdawczości, kontroli oraz promocji i informacji. Współpraca z realizatorami widoczna była również w aspekcie wspólnych działań promocyjno – informacyjnych. Pracownicy WUP, biorący udział w różnego rodzaju imprezach targowo – wystawienniczych w regionie dysponowali aktualną ofertą projektów realizowanych przez wszystkich Beneficjentów, jak również materiałami promocyjnymi, dostarczonymi na bieżąco przez realizatorów.

Do najważniejszych imprez targowo – wystawienniczych, w których wzięli udział przedstawiciele WUP należały: coroczne **Ogólnopolskie Targi Pracy, Skarżyskie Prezentacje** (największe lokalne prezentacje gospodarcze miasta i powiatu), **Giełdy Pracy dla Młodzieży**. Realizowane projekty, jak również unijne źródło ich współfinansowania promowano w ramach m.in. spotkań **Konwentu Starostów** oraz **Konwentu Wójtów i Burmistrzów** województwa świętokrzyskiego, **Forum Pracodawców** oraz licznych konferencji i seminariów organizowanych przez partnerów społecznych.

➤ **Program Operacyjny Kapitał Ludzki**

- a. Na mocy uchwały nr 285/07 Zarządu Województwa z dnia 16 maja 2007r. Wojewódzki Urząd Pracy pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia dla następujących Działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:
 - **6.1 „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie”** – celem działania jest podniesienie poziomu

aktywności zawodowej, zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez zatrudnienia oraz stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie. Działanie to obejmuje następujące Poddziałania:

- 6.1.1 „*Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*”,
 - 6.1.2 „*Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*”,
 - 6.1.3 „*Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*”,
 - **6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”** – celem działania jest promocja oraz wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy, przede wszystkim poprzez **wsparcie dotacyjne ułatwiające podejmowanie działalności gospodarczej**,
 - **8.1 „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie”** – celem działania jest podniesienie i dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób pracujących do potrzeb regionalnej gospodarki. Działanie to obejmuje następujące Poddziałania:
 - 8.1.1 „*Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw*”,
 - 8.1.2 „*Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*”,
 - 8.1.3 „*Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności*”,
 - 8.1.4 „*Przewidywanie zmiany gospodarczej*”.
- b. Na wdrażanie ww. Działań w latach 2007 – 2013 Wojewódzki Urząd Pracy dysponuje łączną kwotą **156.369.030 Euro**, w tym na:
- Działanie 6.1 - 81.636.960 Euro,
 - Działanie 6.2 - 17.920.310 Euro,
 - Działanie 8.1 - 56.811.760 Euro.
- c. W odpowiedzi na konkursy ogłoszone w roku 2008, do Wojewódzkiego Urzędu Pracy wpłynęło łącznie **486 wniosków o dofinansowanie projektów**, w tym:
- 134 wnioski o realizację projektów w ramach Działania 6.1.1,
 - 17 wniosków powiatowych urzędów pracy w ramach Działania 6.1.2,

- 13 wniosków powiatowych urzędów pracy o dofinansowanie projektów w trybie systemowym* Działania 6.1.3,
- 79 wniosków w ramach Działania 6.2,
- 191 wniosków o dofinansowanie w Działaniu 8.1.1,
- 50 wniosków w ramach Działania 8.1.2,
- 2 wnioski o realizację projektów w ramach Działania 8.1.3.

d. Wyniki oceny złożonych wniosków i wartość podpisanych umów o dofinansowanie projektów w trybie konkursowym.

Wszystkie wnioski zostały poddane **weryfikacji formalnej**, a następnie **ocenie merytorycznej**, dokonywanej przez **Komisję Oceny Projektów**.

Spośród 370 wniosków, które znalazły się na listach rankingowych wniosków rekomendowanych do dofinansowania, **Dyrektor WUP podpisał w roku 2008 łącznie 131 umów na realizację projektów o wartości 159.104.051,41 zł.**

Liczba i wartość zawartych umów kształtuje się następująco:

Działanie/Poddziałanie PO KL	Liczba podpisanych umów o dofinansowanie projektów	Wartość umów (w zł)
6.1.1	25	16.509.860,28
6.1.2	15	6.121.708,21
6.1.3	13	56.601.206,93
6.2	20	25.445.374,76
8.1.1	41	42.449.007,57
8.1.2	16	11.483.896,66
8.1.3	1	492.997

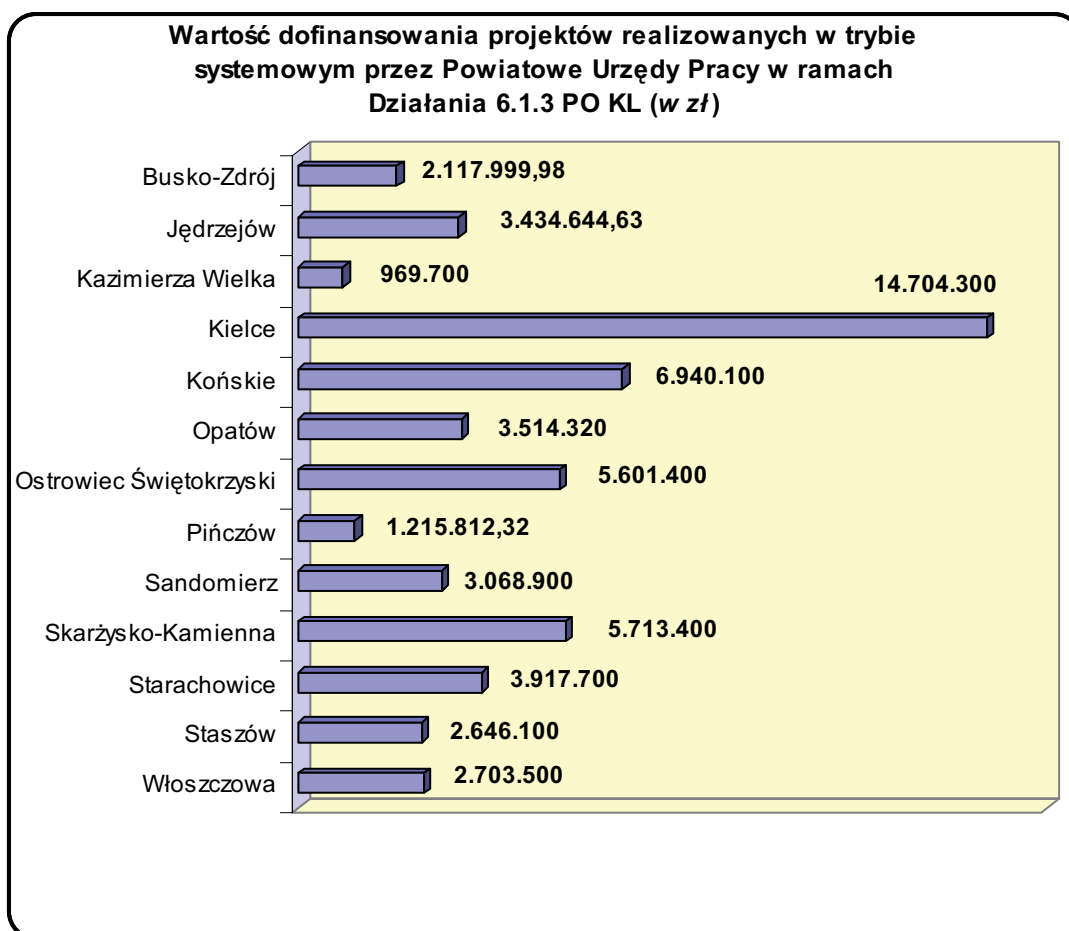
Błędy formalne, jak również negatywny wynik oceny merytorycznej spowodowały **odrzućenie łącznie 92 wniosków o dofinansowanie projektów; 10 wniosków zostało wycofanych przez Beneficjentów**. Do Wojewódzkiego Urzędu Pracy wpłynęło łącznie **40 protestów**, które po rozpatrzeniu zostały odrzucone.

e. Wszystkie powiatowe urzędy pracy złożyły wnioski na dofinansowanie projektów w trybie systemowym, realizowanych w Poddziałaniu 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”. Są to projekty ukierunkowane na realizację usług i instrumentów rynku pracy przewidzianych w *Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji*

* Projekty systemowe, o których mowa w dokumencie „Projekty systemowe Powiatowych Urzędów Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013”, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 5 stycznia 2009.

zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, realizowanych przez powiatowe urzędy pracy, w zakresie: **szkoleń zawodowych, staży i przygotowania zawodowego w miejscu pracy, prac interwencyjnych, udzielania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej** (w tym pomocy prawnej i konsultacji w tym zakresie), **doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy** dla osób bezrobotnych skierowanych do pracodawców. Ze wsparcia w ramach Poddziałania 6.1.3 korzystać mogą **wyłącznie osoby bezrobotne**, zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy, z uwzględnieniem osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienionych w art. 49 *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

- f. Na podstawie złożonych wniosków w ramach Poddziałania 6.1.3 **Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy podpisał umowy na realizację projektów w trybie systemowym ze wszystkimi powiatowymi urzędami pracy z terenu województwa. Łączna wartość dofinansowania projektów ze środków PO KL wyniosła 56.547.876,93 zł. Środki na realizację projektów w ramach Działania 6.1.3 są przekazywane Powiatowym Urzędem Pracy bezpośrednio przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z harmonogramem i zasadami realizacji projektów w trybie systemowym.**



Umowy na realizację Działania 6.1.3, podpisane w roku 2008, umożliwiają wsparcie **9,8 tys. bezrobotnych mieszkańców województwa**, zwłaszcza będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

g. **Łącznie z projektów realizowanych na podstawie zawartych umów w roku 2008 skorzysta ponad 32 tys. mieszkańców województwa, w tym:**

- **18 tys. osób pracujących,**
- **13,7 tys. osób pozostających bez zatrudnienia**, w tym 9,8 tys. osób zarejestrowanych jako bezrobotne,
- zostanie również udzielone ponad **419 dotacji** na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Ze wsparcia, w ramach wszystkich podpisanych przez Wojewódzki Urząd Pracy umów o dofinansowanie projektów, korzystają **osoby pozostające bez zatrudnienia**, w tym zarejestrowane jako **bezrobotne**, jak również **osoby pracujące** (zatrudnione na podstawie umowy o pracę, umów cywilnoprawnych i innych form świadczenia pracy) wyrażające z własnej woli chęć podwyższania kwalifikacji i dostosowywania ich do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Najczęściej występujące formy wsparcia to:

- **szkolenia zawodowe** (realizowane przede wszystkim w zawodach najbardziej poszukiwanych przez pracodawców i wymagających uzupełnienia kadr na poszczególnych poziomach specjalizacji),
- **kursy językowe** (język angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, rosyjski na różnych poziomach zaawansowania) realizowane w połączeniu z usługą indywidualnego **doradztwa zawodowego** oraz **pośrednictwa pracy**,
- **staże i praktyki zawodowe** dla osób pozostających bez zatrudnienia, w tym, zarejestrowanych jako **bezrobotne**,
- **dotacje** dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej,
- **projekty badawcze**, odnoszące się do aktualnych i przewidywanych tendencji w zakresie zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje na regionalnym i lokalnych rynkach pracy.

5.3.5. Badanie efektywności projektów lokalnych

Wojewódzki Urząd Pracy, badając efektywność realizacji projektów lokalnych na potrzeby programowania działań w obszarze promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich oraz przeciwdziałania bezrobociu, korzysta z corocznych opracowań Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej *„Efektywność projektów lokalnych realizowanych w poszczególnych województwach przez powiatowe urzędy pracy”*. Dane zawarte w przedmiotowych opracowaniach wpływają na podział środków Funduszu Pracy między samorządy powiatowe, jakiego dokonuje samorząd województwa.

5.3.6. Inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązywanie lub łagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Wojewódzki Urząd Pracy, w opracowanym i zatwierdzonym przez Instytucję Zarządzającą Planie Działania 8.1 – Poddziałania 8.1.1 *„Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw”* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, zaplanował na rok 2008 realizację projektów ukierunkowanych na wsparcie dla pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne w tworzeniu i realizacji programów zwolnień monitorowanych, które są objęte przepisami w zakresie pomocy publicznej. Projekty te uwzględniały ponadto szkolenia i doradztwo zawodowe dla przedsiębiorców.

Opóźnienia we wprowadzeniu w życie Rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL, co nastąpiło dopiero w dniu 6 maja 2008 roku, uniemożliwiły realizację tego typu projektów w roku 2008. Projekty nie dotyczące pomocy publicznej, wdrażane w ramach Poddziałania 8.1.1 do momentu wejścia w życie ww. Rozporządzenia, wyczerpały dostępną alokację środków na rok 2008.

5.4. ORGANIZOWANIE I KOORDYNOWANIE ORAZ ŚWIADCZENIE USŁUG PORADNICTWA ZAWODOWEGO I INFORMACJI ZAWODOWEJ, A TAKŻE ICH ROZWIJANIE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy usługi poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, na mocy **art. 8 ust. 1 pkt 11 i 12 oraz ust. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**, prowadzone są przez **Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej**.

Realizacja ich odbywa się zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 2 marca 2007r. w sprawie standardów usług rynku pracy (Dz. U. Nr 47, poz. 314)* oraz *Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 2 marca 2007r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy (Dz. U. Nr 47, poz. 315)*.

W celu zabezpieczenia prawidłowej realizacji i wysokiej jakości usług świadczonych przez Wojewódzki Urząd Pracy opracowano i wprowadzono wzory niezbędnych dokumentów zgodnie ze standardami usług rynku pracy.

Centrum ukierunkowane jest na różne grupy klientów w związku ze swoją otwartą formułą usług z zakresu informacji zawodowej, pomocy psychologicznej, poradnictwa zawodowego i edukacyjnego. Z pomocy Centrum korzystają osoby bezrobotne, zagrożone bezrobociem, poszukujące pracy oraz młodzież ucząca się.

1. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

W 2008 roku z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej skorzystało 637 osób.

Informacji zawodowej udzielono 567 osobom, a usługami poradnictwa zawodowego objęto 70.

W ramach usług klienci korzystali z zasobów informacyjnych w postaci m.in. programów multimedialnych, pozycji książkowych i broszur. Przed wszystkim poszukiwane były informacje o zawodach, możliwościach kształcenia, zatrudnienia, a także wskazówki dotyczące właściwego przygotowania się do wejścia na rynek pracy. W ramach współpracy przy świadczeniu usług EURES podczas spotkań informacyjnych przekazywane były informacje nt. możliwości podejmowania nauki, pracy oraz staży i praktyk w krajach Unii Europejskiej. Przed podjęciem decyzji zawodowych osoby zainteresowane korzystały z pomocy doradcy zawodowego i psychologa.

Centrum posiada dobrze wyposażoną salę informacyjną ze stanowiskami komputerowymi i dostępem do internetu oraz „kioski z pracą”. Dzięki temu

klienci mieli możliwość korzystania z poczty elektronicznej oraz elektronicznych baz danych, służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej systematycznie gromadzi, opracowuje i upowszechnia informacje zawodowe na terenie województwa. W 2008 roku wydano ulotki informacyjne dla osób bezrobotnych przydatne w procesie poszukiwania pracy. Wszystkie opracowywane materiały na bieżąco przekazywane są do powiatowych urzędów pracy oraz partnerów rynku pracy.

Na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pracownicy Centrum opracowali charakterystyki sześciu zawodów, które zostaną włączone do aktualizowanej wersji „Przewodnika po zawodach”.

2. Współpraca z partnerami rynku pracy

• Powiatowe Urzędy Pracy

Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował dla doradców zawodowych i liderów klubów pracy powiatowych urzędów pracy:

- dwa spotkania poświęcone realizacji usług poradnictwa zawodowego i pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy według standardów usług rynku pracy. Celem tych spotkań było omówienie ww. zagadnień oraz wymiana bieżących doświadczeń w prowadzeniu przedmiotowych usług. Łącznie uczestniczyło w nich 53 pracowników powiatowych urzędów pracy,
- szkolenie pn. „Kurs dla trenerów i szkoleniowców” przeprowadzone przez Ośrodek Szkolenia Kursowego i Ustawicznego w Krakowie, w którym udział wzięło 14 osób,
- szkolenie pn. „Metody rekrutacji i selekcji stosowane przez pracodawców” przeprowadzone przez Ośrodek Szkolenia Kursowego i Ustawicznego w Krakowie. Uczestniczyło w nim 14 pracowników powiatowych urzędów pracy.

Ponadto pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyli w organizowanych przez powiatowe urzędy pracy giełdach i targach pracy, podczas których udzielali informacji z zakresu poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia, możliwości korzystania z usług pośrednictwa pracy oraz szkoleń.

• Szkoły ponadgimnazjalne

Doradcy zawodowi cyklicznie prowadzili zajęcia warsztatowe dla młodzieży uczącej się. Ich tematyka dotyczyła planowania drogi edukacyjnej i zawodowej oraz zagadnień związanych z przygotowaniem do wejścia na rynek pracy. Łącznie w zajęciach uczestniczyło 231 uczniów.

- **Szkoły wyższe**

W zakresie świadczenia i rozwijania usług poradnictwa zawodowego Wojewódzki Urząd Pracy współdziała ze szkołami wyższymi, Akademickimi biurami Karier oraz organizacjami studenckimi.

- W ramach stałej współpracy z **Akademickimi biurami Karier** funkcjonującymi przy wyższych uczelniach województwa świętokrzyskiego doradcy zawodowi zorganizowali i przeprowadzili dla pracowników ABK szkolenie z zakresu obsługi osób niepełnosprawnych.
- W ramach **Projektów ENTRE** oraz „**AIESEC dla bezrobotnych**” na Politechnice Świętokrzyskiej odbyły się zajęcia warsztatowe z zakresu autoprezentacji i kreatywnego myślenia oraz szkolenie o tematyce związanej z planowaniem kariery zawodowej skierowane do studentów i absolwentów Politechniki Świętokrzyskiej oraz osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Łącznie w zajęciach uczestniczyły 73 osoby.
- Dla członków Koła Naukowego ZIPPER działającego na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Świętokrzyskiej przeprowadzono zajęcia warsztatowe pn. „Autoprezentacja – tworzenie wrażenia”.

- **Gminne Centra Informacji**

W ramach stałej współpracy pracownicy GCI uczestniczyli w zorganizowanym przez WUP szkoleniu z zakresu obsługi osób niepełnosprawnych, którego celem było uświadomienie uczestnikom znaczenia pracy w życiu niepełnosprawnych, przekazanie informacji o możliwościach rehabilitacji zawodowej oraz prowadzenia doradztwa zawodowego dla tej grupy. Przekazano również materiały informacyjne w postaci: publikacji „Kompendium przedsiębiorczości”, broszury „Warunki i możliwości podnoszenia kwalifikacji osób bezrobotnych” oraz ulotek.

- **Świętokrzyska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy**

Kontynuowana była współpraca z Centrum Edukacji i Pracy działającym przy Świętokrzyskiej Wojewódzkiej Komendzie OHP w zakresie wymiany informacji oraz promowania usług świadczonych przez Centrum poprzez uczestnictwo doradców zawodowych w organizowanych przez ŚWK OHP Ogólnopolskich Targach Pracy pn. „Twoja kariera w twoich rękach” w Wojewódzkim Domu Kultury oraz Targach Pracy w Wyższej Szkole Umiejętności w Kielcach.

- **Organizacje pozarządowe**

- W ramach współpracy z **Caritas Diecezji Kieleckiej** w Wojewódzkim Urzędzie Pracy odbyło się spotkanie informacyjne pn. „Niepełnosprawni na rynku pracy” dla doradców zawodowych pracujących w Punkcie Aktywizacji Bezrobotnych oraz w Klubach Integracji Społecznej. Było to trzecie z cyklu spotkań przeprowadzonych przez doradców zawodowych naszego Urzędu, mające na celu wymianę wiedzy i doświadczeń z zakresu obsługi osób bezrobotnych. Uczestniczyło w nim 14 osób.
- Podczas organizowanej przez **Parafialny Oddział Akcji Katolickiej przy Parafii Św. Józefa Robotnika** Giełdzie Pracy doradcy zawodowi udzielali informacji z zakresu poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia.

- **Pracodawcy**

- Dla firmy **Agroma Kielce Sp. z o.o.** zorganizowano zajęcia szkoleniowe dla handlowców i kierowników sklepów pn. „Sprzedawca doskonały”. Celem szkolenia było zapoznanie uczestników z zasadami komunikowania interpersonalnego oraz psychologicznymi mechanizmami perswazji i technikami wywierania wpływu przydatnymi w pracy sprzedawcy. Uczestnicy zapoznali się także ze sposobami prowadzenia negocjacji handlowych. W spotkaniu udział wzięło 17 pracowników.
- W ramach organizowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy spotkania dla pracodawców pn. „Polski i europejski rynek pracy” doradca zawodowy przeprowadził prezentację dot. procesu rekrutacji oraz metod selekcji pracowników.

- **Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli**

W ramach trwającej od sześciu lat współpracy z ŚCDN doradcy zawodowi wzięli udział w pracach Komisji Kwalifikacyjnej organizowanego corocznie Wojewódzkiego Konkursu dla młodzieży uczącej się pn. „Moje wymarzone miejsce pracy”. W WUP odbyły się również zajęcia z zakresu orientacji zawodowej dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych biorących udział w konkursie. Łącznie uczestniczyło w nich 163 uczniów.

- **Media**

W lokalnym radiu, prasie i telewizji systematycznie upowszechniano informacje nt. rynku pracy i usług świadczonych przez Centrum. Ponadto doradcy zawodowi prowadzili dyżur ekspercki w ramach akcji „Sobotnie Porady w Radiu Kielce” oraz brali udział w tematycznych audycjach radiowych.

5.5. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ DLA BEZROBOTNYCH

Realizacja działań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wynikała z art. 8 ust.1 pkt. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz postanowień **Uchwały Nr XVI/284/08 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 2008 roku.**

Podstawowymi aktami prawnymi koordynującymi sferę zabezpieczenia społecznego w ramach Unii Europejskiej są:

- **rozporządzenie Rady EWG nr 1408/71** z 14 czerwca 1971r. *w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin, przemieszczających się w obrębie Wspólnoty,*
- **rozporządzenie (wykonawcze) Rady EWG Nr 574/72** z dnia 21 marca 1972r. ustalające sposób wykonywania rozporządzenia Nr 1408/71.

Kwestią bezpośrednio związaną ze **swobodnym przepływem osób**, którą przyjęła Polska po wstąpieniu do Unii Europejskiej, jest przestrzeganie i realizacja zadań dotyczących **koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego** w zakresie świadczeń dla bezrobotnych z państw Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE/EOG).

1. Podstawowe zasady koordynacji

Celem przepisów wspólnotowych jest skoordynowanie krajowych systemów ubezpieczeń na wypadek bezrobocia. Oznacza to, iż na poziomie Wspólnoty funkcjonują przepisy, których zasadniczym celem jest umożliwienie obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej korzystanie z podstawowej swobody, tj. prawa do wolnego przepływu osób w obrębie Unii Europejskiej.

Koordynacja systemów zabezpieczeń społecznych opiera się na czterech głównych zasadach:

- równego traktowania,
- stosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa członkowskiego,
- sumowania okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania,
- zachowania praw nabytych.

Wojewódzki Urząd Pracy realizuje zadania Samorządu Województwa wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, a **w szczególności:**

- pełni funkcję instytucji właściwej,
- przyjmuje i rozpatruje wnioski bezrobotnych o wydanie odpowiednich zaświadczeń w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia (formularze E 301, E 302, E 303),
- wydaje decyzje w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia dla osób bezrobotnych z krajów Unii Europejskiej.

2. Obowiązujące formularze z serii E 300 stosowane w koordynacji

Formularz E 301 - dotyczy okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych.

Zasada sumowania okresów zatrudnienia i ubezpieczenia umożliwia uzyskanie świadczeń z tytułu bezrobocia obywatelowi Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego, który posiada okresy zatrudnienia i ubezpieczenia w dwóch lub więcej państwach członkowskich. **Potwierdzeniu na formularzu E 301 podlegają tylko okresy zatrudnienia i ubezpieczenia, nie uwzględnia się natomiast okresów prowadzenia działalności na własny rachunek.**

Okresy zatrudnienia i ubezpieczenia potwierdzane są przez **instytucję właściwą danego kraju**, w Polsce jest to **właściwy miejscowo wojewódzki urząd pracy**.

Prawo do zasiłku przysługuje na podstawie ustawodawstwa kraju ostatniego zatrudnienia, bądź kraju ojczystego, do którego powraca osoba bezrobotna. Osoba zainteresowana występuje z wnioskiem o wydanie formularza E 301 do instytucji właściwej w kraju, w którym była zatrudniona.

Formularz E 302 - dotyczy członków rodziny osoby bezrobotnej, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu zasiłku dla bezrobotnych. Formularz ten wydawany jest do państw, których ustawodawstwo uzależnia wysokość świadczeń z tytułu bezrobocia od liczby członków rodzin (m.in. w Austrii, Belgii, Finlandii).

Formularz E 302 **ważny jest przez okres 12 miesięcy** od daty wydania.

Formularz E 303 - dotyczy transferu zasiłku dla bezrobotnych. Osoby zamieszkujące w jednym z państw członkowskich mają prawo szukać pracy na terenie całej Unii Europejskiej/ Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Jeśli jest to bezrobotny z prawem do zasiłku, będzie mu przysługiwało prawo do kontynuacji wypłaty zasiłku w wysokości ustalonej w Polsce, wypłacanego w państwie, w którym aktualnie poszukuje pracy w przeliczeniu na jego walutę. Prawo to zachowa **maksymalnie przez 3 miesiące**.

W celu wyjazdu w poszukiwaniu pracy do krajów Unii Europejskiej należy złożyć w wojewódzkim urzędzie pracy, właściwym dla miejsca zamieszkania, wniosek o wydanie zaświadczenia E 303 i podać dokładną datę wyjazdu i kraj docelowy. Od daty wyjazdu określonej w formularzu E 303 zainteresowany ma tylko **7 dni na podróż do wybranego państwa i zarejestrowanie się** w tamtejszym urzędzie pracy. Osoby bezrobotne, w kraju w którym poszukują pracy, są **tak samo traktowane jak rodzimi bezrobotni i zobowiązane do przestrzegania tych samych praw**.

Jeżeli poszukiwania zostaną uwieńczone sukcesem i zainteresowany znajdzie pracę, zostaje automatycznie objęty ustawodawstwem danego państwa. Jeśli nie, to aby zachować swoje prawo do zasiłku w Polsce, musi wrócić do kraju przed upływem 3- miesięcznego okresu i zgłosić się w swoim urzędzie pracy. Wtedy wypłata zasiłku w Polsce zostanie wznowiona, aż do końca przysługującego okresu. **Z transferu zasiłku można skorzystać tylko jeden raz między dwoma okresami uprawniającymi do zasiłku.**

Osoba bezrobotna udająca się za granicę w celu poszukiwania pracy powinna pobrać z Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ), potwierdzającą prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych.

W roku 2008 Wojewódzki Urząd Pracy wydał:

- **405 decyzji przyznających zasiłek dla obywateli polskich, z uwzględnieniem zatrudnienia na formularzu E 301 w krajach UE/EOG (dotyczy to Polaków powracających z takich państw jak: Austria - 1, Belgia - 4, Czechy - 11, Cypr - 5, Dania - 7, Estonia - 1, Finlandia - 3, Francja - 1, Hiszpania - 22, Holandia - 18, Irlandia - 28, Islandia - 11, Niemcy - 28, Norwegia - 3, Portugalia - 2, Słowacja - 2, Szwajcaria - 2, Szwecja - 2, Węgry - 1, Wielka Brytania - 224, Włochy - 29), w roku 2007 wydano 120 decyzji przyznających prawo do zasiłku,**

- **10 decyzji odmawiających przyznania prawa do zasiłku dla osób bezrobotnych powracających z obszaru UE/EOG** w związku z niespełnieniem warunków przewidzianych w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Hiszpania - 5, Holandia - 2, Irlandia - 1, Szwajcaria - 1, Wielka Brytania - 1), w roku 2007 wydano 5 decyzji odmownych,
- **591 postanowień o zawieszeniu prowadzonych postępowań** (ze względu na nie doręczenie formularza E 301), w roku 2007 wydano 183 postanowienia,
- **369 postanowień o podjęciu z urzędu zawieszonych postępowań** (podejmowanie postępowania z urzędu następuje w przypadku dostarczenia formularza E 301), w roku 2007 wydano 126 postanowień,
- **85 decyzji umarzających prowadzone postępowanie w związku z utratą statusu osoby bezrobotnej przed terminem wpłynięcia do WUP formularza E 301**, w roku 2007 wydano 37 decyzji umarzających,

wydano także:

- **56 decyzji przyznających prawo do zasiłku transferowego** - obywatelom Polski - na podstawie przedłożonych formularzy E 303 wystawionych przez zagraniczne instytucje właściwe (Austria - 1, Finlandia - 1, Grecja - 1, Hiszpania - 4, Irlandia - 39, Islandia - 4, Niemcy - 3, Norwegia - 3), w roku 2007 wydano 7 decyzji,
- **60 formularzy E 301 dla obywateli polskich wyjeżdżających do krajów UE/EOG**, w roku 2007 wydano 26 formularzy E 301,
- **5 formularzy E 303 uprawniające polskich obywateli do zasiłku transferowego** (Irlandia - 2, Dania - 1, Islandia - 1, Norwegia - 1), w roku 2007 wydano 3 formularze.

Ponadto:

- **udzielono ponad 3.000 porad indywidualnych** - w zakresie uzyskania formularzy E 301, E 302, E 303, informacji nt. warunków życia i pracy, ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, podatków, instytucji właściwych z zakresu bezrobocia oraz nt. adresów placówek dyplomatycznych w krajach Unii Europejskiej.

Pracownicy zajmujący się koordynacją brali udział w **Targach i Gieldach Pracy**, gdzie udzielali informacji oraz przekazywali ulotki i publikacje nt. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Ponadto opracowali kompleksową informację na temat koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na internetową stronę Urzędu.

W celu usprawnienia współpracy między Powiatowymi Urzędami Pracy z województwa świętokrzyskiego a Wojewódzkim Urzędem Pracy, w sprawach z zakresu koordynacji, w dniu **27.11.2008r.** zorganizowano spotkanie dla pracowników ww. urzędów.

Wojewódzki Urząd Pracy w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego współpracuje z takimi instytucjami jak:

- **Narodowy Fundusz Zdrowia – Oddział Wojewódzki** - przesyłając informację o osobach z krajów UE/EOG podlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pobierania w Polsce zasiłku transferowego (formularz E 303/3),
- **Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – Departament Migracji (od listopada 2007 roku Departament Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego)**, pełniącą rolę Instytucji Łącznikowej - przesyłając rozliczenie pobranego zasiłku transferowego przez osoby bezrobotne - obywatele krajów UE/EOG (formularz E 303/4),
- **Powiatowe Urzędy Pracy,**
- **instytucje właściwe państw członkowskich.**

5.6. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PRAWA SWOBODNEGO PRZEPIYWU PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Realizacja działań w zakresie prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii wynikała z **art. 8 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** oraz postanowień **Uchwały Nr XVI/284/08 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 2008 roku.**

Wymiana informacji na temat rynków pracy w krajach Unii Europejskiej poprzez Europejskie Służby Zatrudnienia EURES

Program EURES został utworzony na mocy Decyzji Komisji Europejskiej z dnia 23 grudnia 2002 roku wprowadzającej rozporządzenie Rady (EWG) nr 1612/68 dotyczące obsadzania wolnych miejsc pracy i podań o pracę C (2002) 5236 (2003/8/EC). Funkcjonowanie struktur EURES warunkuje także **status EURES** stanowiący przez EUROPEJSKIE BIURO KOORDYNACJI zgodnie z art. 21 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1612/68.

Działania EURES obejmują w szczególności pośrednictwo pracy oraz doradztwo z zakresu warunków życia i pracy oraz sytuacji na rynku pracy w krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Działania EURES polegają na udzielaniu pomocy osobom bezrobotnym, poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, a pracodawcom w pozyskaniu pracowników o określonych kwalifikacjach zawodowych oraz informowanie o sytuacji na rynkach pracy w krajach Unii Europejskiej (obecnie 27 państw) i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandia, Liechtenstein, Norwegia) oraz Szwajcarii.

Sieć EURES składa się i działa w oparciu o dwa główne komponenty:

- **sieć ludzką;** posiadającą własną strukturę organizacyjną na poziomie europejskim i krajów członkowskich EURES,
- **sieć informatyczną;** istotą EURES jest zarządzany na poziomie europejskim **Europejski Portal Mobilności Zawodowej;** najważniejszy portal UE dotyczący mobilności na rynku pracy, oferujący dostęp do ofert pracy w krajach Unii; adres strony: www.eures.europa.eu .

Kadra EURES

W województwie usługi EURES świadczą publiczne służby zatrudnienia: Wojewódzki Urząd Pracy we współpracy z powiatowymi urzędami pracy. W ramach tych jednostek w 2008 roku zatrudnionych było **16 pracowników** pełniących funkcje:

- **Kierownika Linowego, 2 Doradców EURES** w Wojewódzkim Urzędzie Pracy,
- **13 Asystentów EURES** - w każdym powiatowym urzędzie pracy województwa świętokrzyskiego.

Sposób działania EURES

Każda osoba zainteresowana uzyskaniem zatrudnienia poprzez EURES w innym kraju Unii Europejskiej może uzyskać informacje o zagranicznych ofertach pracy:

- bezpośrednio przez Internet, wchodząc na stronę internetową EURES: www.eures.europa.eu zawierającą bazę danych o wolnych miejscach pracy. Oferty umieszczane w ramach sieci EURES są weryfikowane pod względem wiarygodności i na bieżąco aktualizowane,
- biorąc udział w rekrutacjach, których realizacją zajmują się doradcy i asystenci EURES zatrudnieni w urzędach pracy.

Realizacja działań EURES

Funkcjonowanie Europejskich Służb Zatrudnienia oparte jest na realizacji działań promocyjnych i doradczych dot. mobilności zawodowej w Unii Europejskiej w ramach grantów EURES zatwierdzanych przez Komisję Europejską. Realizując założenia ujęte w grantach Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził w 2008 roku **3 spotkania informacyjne/szkolenia** dla pracowników publicznych służb zatrudnienia (kadra powiatowych urzędów pracy).

Celem szkoleń było nabycie przez kadre EURES wiedzy nt. marketingu społecznego jako elementu strategii komunikacyjnej EURES oraz prezentacja zagadnień EURES, celów marketingowych i omówienie planowanych działań na lata 2009 - 2010.

W 2008 roku z usług sieci EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy skorzystało około **2,5 tys. osób** (w tym spotkania grupowe oraz poradnictwo indywidualne i na odległość).

Przeprowadzono **9 spotkań** z osobami poszukującymi pracy oraz studentami i absolwentami (w tym 3 spotkania „**Rynek pracy w Polsce i Unii Europejskiej**”, 3 spotkania „**EURES – mobilność – młodość**”, 2 spotkania „**Powiatowe Dni EURES**”, 1 spotkanie „**Aktywny na rynku pracy**”). Celem spotkań było zapoznanie uczestników z funkcjonowaniem Europejskich Służb Zatrudnienia EURES; zagadnieniem i możliwościami mobilności zawodowej w krajach UE, koordynacją systemów zabezpieczeń społecznych, warunkami życia i pracy w krajach UE. Ponadto osoby uczestniczące w ww. działaniach uzyskały wiedzę nt. sytuacji na lokalnych rynkach pracy, wymagań pracodawców odnośnie potencjalnych pracowników, dostępnych ofert pracy, wypełniania i przygotowania odpowiednich dokumentów aplikacyjnych niezbędnych w procesach rekrutacyjnych realizowanych w krajach Unii Europejskiej.

W ramach prowadzenia inicjatyw mających na celu budowanie kreatywnego marketingu społecznego kadra EURES skontaktowała się (poradnictwo na odległość, korespondencja) z **47 instytucjami zewnętrznymi** w tym: Akademickimi biurami Karier, Gminnymi Centrami Informacji oraz organizacjami pozarządowymi.

Ponadto Doradcy EURES zorganizowali **spotkanie z przedstawicielami Akademickich biur Karier**, którego celem było nawiązanie współpracy oraz zintensyfikowanie działań informacyjnych i promocyjnych EURES skierowanych do sektora absolwentów jako ważnego odbiorcy usług tej sieci.

Zorganizowano i przeprowadzono w dniu **20.03.2008r.** w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy spotkanie pn. „**Polski i europejski rynek pracy**”. W spotkaniu uczestniczyła grupa 32 pracodawców, pracowników samorządów lokalnych, pracowników zajmujących się zagadnieniami z zakresu

Europejskiego Funduszu Społecznego oraz koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych. Ideą tego spotkania było upowszechnianie mobilności zawodowej w Unii Europejskiej, promocja usług EURES dla sektora pracodawców oraz prezentacja problematyki innowacyjności rozwiązań i dostępnych form wsparcia dla sektora przedsiębiorców w regionie.

W okresie **styczeń - grudzień 2008 roku** w ramach **242 ofert pracy** nadesłanych w ramach sieci EURES dostępnych było **3.985 stanowisk pacy**. Realizując powyższe oferty przeprowadzono i wysłano do pracodawców w krajach Unii Europejskiej **80 podań o pracę**. W przypadku „ofert otwartych” osoby zainteresowane przesyłały dokumenty aplikacyjne bezpośrednio do pracodawców.

Oferty pracy pochodziły głównie z: Wielkiej Brytanii, Irlandii, Holandii, Hiszpanii, Cypru, Norwegii, Finlandii i Danii. Rekrutacje skierowane były przede wszystkim do pracowników wykwalifikowanych z wykształceniem technicznym lub wyższym inżynierskim, a także do osób poszukujących pracy w zawodach: opiekunowie do osób starszych, pracownicy branży medycznej, pracownicy hoteli i obsługi gastronomicznej, pracownicy sezonowi, kierowcy, operatorzy sprzętu oraz pracownicy przetwórstwa mięsnego. Oferty skierowane były do osób posługujących się głównie językiem angielskim w minimum podstawowym stopniu i posiadających kwalifikacje zawodowe poparte udokumentowanym stażem pracy.

W 2008 roku kadra Doradców EURES, zgodnie z ustaleniami Komisji Europejskiej, dokonała aktualizacji materiałów informacyjnych dot. następujących krajów UE: **Belgii** oraz **Grecji**. Promowano również inicjatywę Komisji Europejskiej „*Twoja Pierwsza Praca Za Granicą*” (umieszczono informacje na stronie internetowej WUP Kielce, informowano osoby podczas spotkań indywidualnych i grupowych).

Promując **Europejskie Służby Zatrudnienia** oraz idee mobilności zawodowej w Europie kadra EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyła w:

- **XI Ogólnopolskich Targach Pracy** w Centrum Targowym Kielce w dniu 7.04.2008r.,
- **Parafialnej Gieldzie Pracy** w Kielcach w dniu 11.04.2008r.,
- **Ogólnopolskich Targach Edukacji i Pracy** „*Twoja kariera w Twoich rękach*” w Kielcach w dniu 28.05.2008r.,
- **Targach - Praca Kariera Rozwój** - w Centrum Targowym Kielce w dniu 10.06.2008r.,
- **V Internetowej Gieldzie Pracy** w Kielcach w dniach 15-17.09.2008r.,
- **XVIII Gieldzie Pracy dla Młodzieży** w Kielcach w dniu 24.09.2008r.,
- **V Gieldzie Pracy** w Skarżysku-Kamiennej w dniu 10.10.2008r.

Doradcy EURES wzięli również udział w trzech inicjatywach - krajowych targach pracy:

- **Europejskich Targach Pracy** w Poznaniu w dniach 6-7.10.2008r.,
- **IV Międzynarodowych Targach Pracy** w Lublinie w dniu 28.10.2008r.,
- **V Międzynarodowych Targach Pracy** w Warszawie w dniu 29.10.2008r.

W ramach tych działań zorganizowano stanowisko EURES; udostępniono oferty pracy, materiały informacyjne nt. warunków życia i pracy w krajach UE, Europejskich Służb Zatrudnienia oraz systemów zabezpieczenia społecznego w krajach UE. Ponadto osoby mogły uzyskać informacje dotyczące sposobów poszukiwania pracy, m.in. ulotki, broszury dotyczące planowania kariery zawodowej, metod poszukiwania pracy, sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej.

W wymienionych, lokalnych inicjatywach brało udział około **12 tys. osób**, w tym osoby poszukujące pracy, bezrobotni oraz młodzież i studenci.

Ponadto kadra EURES uczestniczyła w **cyklicznych dyżurach eksperckich** poruszających problemy europejskiego rynku pracy - w siedzibie redakcji dziennika „*Echo Dnia*”. Natomiast w lokalnej prasie zamieszczono **2 artykuły promocyjne** omawiające tę tematykę.

W ramach działań promocyjnych i informacyjnych Wydział Pracy za Granicą WUP we współpracy z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej cyklicznie organizuje spotkania informacyjne dotyczące warunków życia i pracy w krajach Unii Europejskiej, redagowania dokumentów aplikacyjnych, jak również korzystania z bazy ofert pracy EURES.

Osoby zainteresowane podjęciem pracy, uzyskaniem informacji na temat wolnych miejsc pracy w krajach Unii mogą zgłaszać się do doradców EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy - *Wydział Pracy za Granicą* lub do pracowników zajmujących się zadaniami z zakresu EURES w każdym powiatowym urzędzie pracy w województwie. Możliwy jest także kontakt przez e-mail.

Zainteresowane osoby mogą skorzystać również z następujących stron EURES:

- www.eures.europa.eu
- www.eures.praca.gov.pl
- www.wup.kielce.pl/eures

5.7. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z MIĘDZYNARODOWYM PRZEPLYWEM PRACOWNIKÓW

Wakacyjne zatrudnienie studentów

Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził nabór i wstępną kwalifikację studentów polskich do pracy wakacyjnej w Niemczech, głównie w rolnictwie, hotelarstwie, gastronomii oraz w przemyśle. Nabór ten przeprowadzony został pod koniec 2008 roku, natomiast zatrudnienie studentów przypada na okres wakacyjny 2009 roku. O zatrudnienie u pracodawców niemieckich mogli ubiegać się studenci:

- studiów dziennych, zaocznych i wieczorowych z wyłączeniem ostatniego roku nauki;
- w wieku 18-35 lat;
- zamieszkali lub uczący się na terenie województwa świętokrzyskiego;
- posiadający dobrą lub bardzo dobrą znajomość języka niemieckiego, którzy udokumentują co najmniej 3-letnią naukę języka;
- deklarujący gotowość pracy przez co najmniej dwa miesiące w okresie wakacji.

Limit miejsc przyznanych dla województwa świętokrzyskiego **wynosił 35 osób**. Wojewódzki Urząd Pracy dokonał naboru **18 studentów** do wakacyjnej pracy w Niemczech.

Zaliczenie zatrudnienia za granicą

Wojewódzki Urząd Pracy - na podstawie posiadanej lub otrzymanej od zainteresowanych dokumentacji - wydaje zaświadczenia zaliczające okres pracy za granicą u pracodawców zagranicznych do okresów pracy w Polsce, w zakresie uprawnień pracowniczych (**art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**).

W okresie **od 01.01.2008r. do 31.12.2008r.** zostały wydane **24 zaświadczenia** zaliczające okresy pracy obywateli polskich w byłej NRD i CSRS.

5.8. PROWADZENIE REJESTRU AGENCJI ZATRUDNIENIA

Wojewódzki Urząd Pracy, działając w imieniu Marszałka Województwa, na mocy **art. 8 ust. 1 pkt 17, art. 18, art. 18a i art. 19 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**, przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 13 października 2005r. w sprawie wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia oraz informacji składanych przez agencje zatrudnienia (Dz. U. Nr 212, poz. 1770) prowadzi od dnia 1 listopada 2005r. **rejestr agencji zatrudnienia**.

Podstawę prawną dla prowadzenia agencji zatrudnienia stanowiły przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. Nr 173, poz. 1807 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 9 lipca 2003r. *o zatrudnianiu pracowników tymczasowych* (Dz. U. Nr 166, poz. 1608 z późn. zm.).

Wpisowi do Rejestru podlegała działalność gospodarcza polegająca na świadczeniu usług w zakresie:

- 1) pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) pośrednictwa pracy za granicą u pracodawców zagranicznych obywateli polskich,
- 3) doradztwa personalnego,
- 4) poradnictwa zawodowego,
- 5) pracy tymczasowej.

W rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. nr 173, poz. 1807, z późn. zm.) była to działalność regulowana i jako taka podlegała wpisowi do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia.

Podstawą legalnej działalności agencji zatrudnienia było uzyskanie wpisu do rejestru prowadzonego przez Marszałka Województwa. Podmiot ubiegający się po raz pierwszy o wpis do rejestru, otrzymywał zgodnie z art. 19 ust. 7 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, na okres roku, **certyfikat wstępny**, a następnie na wniosek podmiotu posiadającego certyfikat wstępny Marszałek Województwa wydawał **certyfikat** (bezterminowy).

Agencja zatrudnienia miała obowiązek przedstawić do dnia 31 stycznia każdego roku informację o działalności agencji za rok poprzedni. Marszałek Województwa przekazywał w formie elektronicznej ministrowi właściwemu ds. pracy zbiorczą informację o działalności agencji zatrudnienia w terminie do 31 marca.

Podmiot wykreślony z rejestru był zobowiązany do zwrotu certyfikatu lub certyfikatu wstępnego w ciągu miesiąca od dnia otrzymania decyzji o wykreśleniu.

Wojewódzki Urząd Pracy wykreślał agencję zatrudnienia z Rejestru na wniosek bądź na skutek likwidacji podmiotu, nie wykazania działalności w nadesłanej do 31 stycznia każdego roku informacji o funkcjonowaniu agencji, naruszenia przepisów o prowadzeniu agencji zatrudnienia oraz w przypadku złożenia przez podmiot oświadczenia lub informacji niezgodnych z prawdą.

Agencja zatrudnienia od osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, nie może pobierać kwot innych niż określone w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zabronione jest m.in. pobieranie opłat od tych osób z tytułu: przedpłat, kaucji, wynajmu lokalu, opłat eksploatacyjnych, wynagrodzenia pracowników, wyjazdów pracowników agencji, rekrutacji, usług pocztowo-telekomunikacyjnych, druków, reklam i ogłoszeń prasowych.

W 2008r. za pośrednictwem agencji zatrudnienia pracę podjęło łącznie 1.960 osób, w tym 978 kobiet.

Liczba agencji zatrudnienia w województwie świętokrzyskim wg powiatów stan na 31.12.2008r.

POWIAT	Agencja pośrednictwa pracy na terenie kraju	Agencja pośrednictwa pracy za granicą	Agencja doradztwa personalnego	Agencja poradnictwa zawodowego	Agencja pracy tymczasowej
Buski	-	1	1	1	-
Jędrzejowski	1	-	-	-	1
Kazimierski	-	-	-	-	-
Kielecki	2	1	-	-	1
m. Kielce	13	10	9	8	5
Konecki	1	1	-	-	-
Opatowski	-	-	-	-	-
Ostrowiecki	4	1	1	2	2
Pińczowski	-	-	-	-	-
Sandomierski	2	1	2	2	1
Skarżyski	1	-	-	-	2
Starachowicki	2	3	1	1	1
Staszowski	-	-	-	-	1
Włoszczowski	1	1	-	-	1
OGÓŁEM:	27	19	14	14	15

Nowe zasady funkcjonowania agencji zatrudnienia (od 01.02.2009r.)

W związku z wejściem w życie z dniem 1 lutego 2009r. ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009r. Nr 6 poz. 33) zmieniają się zasady dotyczące działalności agencji zatrudnienia.

Regulacja zakłada m.in.

- Wprowadzenie jednego dokumentu – certyfikatu – potwierdzającego dokonanie wpisu do rejestru agencji zatrudnienia i uprawniającego do świadczenia usług z zakresu pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pracy tymczasowej.
- Wprowadzenie opłaty za wydanie certyfikatu, tj. dokumentu potwierdzającego wpis do rejestru agencji zatrudnienia w wysokości 200 zł, stanowiącej dochód samorządu województwa, właściwego ze względu na siedzibę podmiotu.

Wykaz agencji zatrudnienia posiadających wpis do rejestru znajduje się w Krajowym Rejestrze Agencji Zatrudnienia i dostępny jest na stronie internetowej www.kraz.praca.gov.pl. Rejestr agencji zatrudnienia jest jawny i dostępny dla wszystkich zainteresowanych.

Wojewódzki Urząd Pracy udziela również bieżących informacji o działających na terenie kraju agencjach zatrudnienia wszystkim zainteresowanym osobom oraz dokonuje aktualizacji wykazu.

Ponadto wykaz agencji zatrudnienia zarejestrowanych na terenie województwa prowadzony jest także na stronie naszego Urzędu: www.wup.kielce.pl

5.9. PROWADZENIE REJESTRU INSTYTUCJI SZKOLENIOWYCH

Wojewódzki Urząd Pracy, na mocy **art. 8 ust. 1 pkt 13 c** oraz **art. 20 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004r. w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych (Dz. U. Nr 236, poz. 2365)** prowadzi od dnia 1 grudnia 2004r. Rejestr Instytucji Szkoleniowych.

Każda instytucja szkoleniowa oferująca szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy może uzyskać zlecenie finansowane ze środków publicznych na prowadzenie tych szkoleń po wpisie do Rejestru Instytucji Szkoleniowych.

Rejestr ułatwia służbom zatrudnienia poszukiwania wykonawców usług szkoleniowych, dostosowanie ofert programowych instytucji szkoleniowych do potrzeb rynku pracy oraz pozwala na racjonalne wydatkowanie środków publicznych przeznaczonych na szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy. Osobom zainteresowanym podniesieniem kwalifikacji zawodowych umożliwia orientację na rynku ofert szkoleniowych.

W 2008 roku do Rejestru zostało wpisanych **37 instytucji szkoleniowych**, dokonano wykreślenia 11 instytucji na skutek niedopełnienia formalności związanych z kontynuacją działalności szkoleniowej w 2008 roku. Łącznie w elektronicznym Rejestrze Instytucji Szkoleniowych na koniec grudnia 2008r. zarejestrowanych było **201 instytucji szkoleniowych**.

Elektroniczna forma Rejestru ułatwia dostęp do informacji z zakresu edukacji pozaszkolnej nieograniczonej liczbie odbiorców (www.ris.praca.gov.pl).

Wszystkie aktualne informacje dotyczące Rejestru Instytucji Szkoleniowych z terenu województwa świętokrzyskiego są na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy: www.wup.kielce.pl .

5.10. OPRACOWYWANIE ANALIZ RYNKU PRACY I BADANIE POPYTU NA PRACĘ ORAZ WSPÓLDZIAŁANIE Z ORGANIZACJAMI WŁAŚCIWYMI W SPRAWACH OŚWIATY W ZAKRESIE DOSTOSOWANIA KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO, ORGANIZOWANIA SZKOLENIA BEZROBOTNYCH Z UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB WOJEWÓDZKIEGO RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy na mocy art. 8 ust. 1 pkt 3, 13 i 16 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz postanowień **Uchwały Nr XVI/284/08** Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 2008 roku:

- opracowuje analizy i informacje o sytuacji na rynku pracy województwa,
 - prowadzi badanie popytu na pracę, w tym monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
 - diagnozuje potrzeby wojewódzkiego rynku pracy w zakresie kształcenia ustawicznego i szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy,
 - współdziała z właściwymi organami oświatowymi w harmonizowaniu ustawicznego kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy,
 - upowszechnia opracowania analityczno-statystyczne i bieżące informacje o sytuacji na wojewódzkim rynku pracy.
- Realizując powyższe zadania Wojewódzki Urząd Pracy **opracował, wydał i upowszechnił następujące materiały i publikacje:**
- **„Informacja o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie”** (comiesięczna),
 - **„Analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2007 roku”,**
 - **„Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2007 roku”,**
 - **„Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie świętokrzyskim w 2007 roku”,**
 - **„Kobiety na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2007 roku”,**
 - **Biuletyn Informacyjny nr 1 i 2** dotyczący realizacji działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Opracowane materiały, zawierające analizę zjawisk dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy, pozwalają na formułowanie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia bezrobotnych.

Prognozowanie zmian zachodzących w strukturze zawodów i kwalifikacji na regionalnym rynku pracy oraz badanie oczekiwań pracodawców umożliwia samorządom, uczelniom i instytucjom szkoleniowym planowanie **kierunków kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym, jak również określanie obszarów szkoleń i przekwalifikowań** zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Publikacje są pomocnym źródłem informacji przy wydawaniu opinii przez Wojewódzką Radę Zatrudnienia w sprawach dotyczących kierunków kształcenia i szkolenia zawodowego oraz w pracach Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego.

Biuletyny są kierowane do wszystkich podmiotów i instytucji, samorządów lokalnych i partnerów podejmujących działania zmierzające do ograniczania bezrobocia, jak również jednostek zainteresowanych udziałem w projektach finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wydane publikacje były przekazywane: samorządom powiatowym (Starostom, Naczelnikom Wydziałów Oświaty, Dyrektorom Powiatowych Urzędów Pracy) oraz Kuratorium Oświaty, szkołom wyższym, instytucjom szkoleniowym, bibliotekom i innym partnerom rynku pracy.

Opracowania analityczno - statystyczne oraz informacje o poziomie i strukturze bezrobocia są dostępne na stronie internetowej WUP www.wup.kielce.pl.

➤ **Wojewódzki Urząd Pracy w ramach współpracy z:**

• **samorządami powiatowymi**

- zgromadził informacje z poszczególnych powiatów dotyczące uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne w roku szkolnym 2007/2008, które zostały zaprezentowane w materiale analityczno - statystycznym **„Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2007 roku”**.

Publikacja zawiera zbiorcze zestawienia dla powiatów i województwa, według szkół i kierunków kształcenia, z określeniem planów uczniów w zakresie dalszej nauki lub podejmowania pracy.

- upowszechnił **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz **materiały dotyczące młodzieży, poziomu i struktury zawodowej bezrobotnych oraz zawodów deficytowych i nadwyżkowych**.

Celem opracowań była pomoc samorządom powiatowym w planowaniu kierunków kształcenia zgodnie z potrzebami występującymi na lokalnych

rynkach pracy oraz wszystkim, którzy zajmują się kreowaniem efektywnej polityki kształcenia i zatrudnienia.

- **uczelniami wyższymi**

- zebrał dane o studentach rozpoczynających i kończących naukę w roku akademickim 2007/2008 (według kierunków kształcenia) z 15 uczelni wyższych, które zostały ujęte w opracowaniu „*Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2007 roku*”.
- upowszechnił publikacje dotyczące **sytuacji na rynku pracy w zakresie bezrobocia i monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych**.

Celem opracowań była pomoc uczelniom w skorelowaniu systemu edukacyjnego z polityką zatrudnienia i umożliwienie planowania zmian kierunków kształcenia zgodnie z zapotrzebowaniem występującym na rynku pracy.

- **Kuratorium Oświaty**

- upowszechnił **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz publikacje dotyczące **młodzieży, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy oraz monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych**. Ponadto informował na bieżąco o stanie i strukturze bezrobocia w województwie.

Przedstawiona w opracowaniach struktura kształcenia uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne i studentów szkół wyższych oraz zmiany w strukturze zawodowej bezrobotnych są pomocne w planowaniu kierunków kształcenia.

- **powiatowymi urzędami pracy**

- **opracował i wydał**, na podstawie sporządzanej sprawozdawczości, **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz publikacje dotyczące **młodzieży, kobiet, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych**.

Materiały analityczno - statystyczne przekazane do powiatowych urzędów pracy zawierają dane w układzie terytorialnym w zakresie struktury kształcenia uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów szkół wyższych, struktury zawodowej bezrobotnych i zgłaszanego przez pracodawców zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.

- **samorządami gminnymi**

- przekazał dla Gminnych Centrów Informacji **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz **materiały** dotyczące **młodzieży**,

struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy oraz monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Prezentowane w opracowaniach działania powiatowych urzędów pracy w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia i zadania realizowane przez samorząd województwa w zakresie polityki rynku pracy służą rozwijaniu działalności informacyjnej na rzecz aktywizacji zawodowej społeczności lokalnych.

- W ramach działań zmierzających do osiągnięcia pozytywnych celów w zakresie harmonizowania kształcenia ustawicznego i szkolenia bezrobotnych z potrzebami rynku pracy, w **dniu 10 kwietnia 2008r. Wojewódzki Urząd Pracy we współpracy z Kuratorium Oświaty i Konwentem Starostów Województwa Świętokrzyskiego** zorganizował konferencję „**Szkolnictwo zawodowe a rynek pracy**”. Konferencja była adresowana do środowisk decydujących o kształcie szkolnictwa zawodowego w województwie świętokrzyskim. Uczestniczyło w niej około **300 osób**, w tym nauczyciele, dyrektorzy szkół zawodowych, pracodawcy, pracownicy publicznych służb zatrudnienia, przedstawiciele samorządów powiatów i województwa, w tym: Komisji Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą oraz Komisji Edukacji, Kultury i Sportu Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego oraz członkowie Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia i Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego.

W trakcie konferencji omówiono zmiany występujące na regionalnym rynku pracy oraz przedstawiono wyniki badań prowadzonych przez powiatowe urzędy pracy i Narodowy Bank Polski. Zaprezentowano także „Mapę Monitorującą Szanse na Pracę absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych województwa świętokrzyskiego” opracowaną przez ekspertów z Centrum Doradztwa Strategicznego w Krakowie.

Wzajemne relacje pomiędzy szkolnictwem zawodowym a rynkiem pracy omawiali w swoich wystąpieniach zarówno przedstawiciele środowiska pracodawców jak też oświaty. **Ryszard Zbróg – Prezydent Staropolskiej Izby Przemysłowo- Handlowej w Kielcach** przedstawił „Prognozę popytu na pracę w opinii pracodawców” a **Anna Michalska - Dyrektor Wydziału Kształcenia Ponadgimnazjalnego i Ustawicznego Kuratorium Oświaty** omówiła „Stan i kierunki rozwoju szkolnictwa zawodowego w województwie”.

Temat konferencji rozwinął w swoim referacie **prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski - Przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk** a zarazem **Ekspert Międzynarodowej Organizacji Pracy**.

O wyzwaniach edukacyjnych w kontekście potrzeb rynku pracy i Europejskiej Strategii Zatrudnienia mówił **dr Zdzisław Sadowski – Radca Ministra Pracy i Polityki Społecznej**.

Do uczestników konferencji z listem zwrócił się także **Zbigniew Włodkowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej**. Zapowiedział powołanie zespołu opiniotawczo-doradczego do spraw kształcenia zawodowego, który zajmie się opracowaniem docelowej koncepcji zmian organizacyjnych i programowych w szkolnictwie zawodowym, w tym tworzeniem sprzyjających warunków dla zaangażowania edukacyjnego pracodawców.

Dyrektorzy szkół z zainteresowaniem przyjęli informację o możliwościach podnoszenia atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego w województwie w oparciu o środki Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zaprezentowaną przez **Adriana Adamskiego ze Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego**.

Wszyscy uczestnicy konferencji otrzymali wydawnictwa Wojewódzkiego Urzędu Pracy pomocne przy planowaniu rozwoju szkolnictwa zawodowego w regionie.

- Wojewódzki Urząd Pracy, w ramach realizacji Działania 6.1 „*Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, podpisał umowę na realizację przez BD Center Consulting Rzeszów **projektu badawczego „Podniesienie efektywności wsparcia dla bezrobotnych długotrwale poprzez zapewnienie instytucjom rynku pracy dostępu do informacji”**. Celem badań było dokonanie analizy aktualnej sytuacji społeczno – ekonomicznej województwa ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania rynku pracy w świetle najważniejszych dokumentów oraz zaprogramowanie najbardziej efektywnych działań mających na celu rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.

W wyniku przeprowadzonego badania **Wojewódzki Urząd Pracy otrzymał następujące raporty:**

- *Analiza dokumentów dotyczących bezrobocia w województwie świętokrzyskim,*
- *Byli długotrwale bezrobotni na rynku pracy województwa świętokrzyskiego,*
- *Sytuacja osób długotrwale bezrobotnych w opinii pracowników publicznych służb zatrudnienia,*
- *Katalog dobrych praktyk w zakresie niwelowania poziomu bezrobocia długotrwałego,*
- *Osoby długotrwale bezrobotne na rynku pracy województwa świętokrzyskiego,*

- *Pracodawcy województwa świętokrzyskiego wobec długotrwałego bezrobocia,*
- *Raport ze wskaźnikowej analizy statystycznej danych na temat efektywności form aktywizowania bezrobotnych.*

Otrzymane raporty zostały podane do publicznej wiadomości, a informacje w nich zawarte będą na bieżąco wykorzystywane na potrzeby programowania działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu (m.in. w Planach Działań realizowanych przez WUP w kolejnych latach programowania PO KL, publikacjach analityczno – statystycznych, w procesie weryfikacji wniosków o dofinansowanie projektów i wyboru projektów do dofinansowania).

- **Realizując Poddziałanie 6.1.2 PO KL „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie”,** Wojewódzki Urząd Pracy podpisał 2 umowy na realizację projektów badawczych z **Powiatowymi Urzędami Pracy w Skarżysku – Kamiennej oraz Ostrowcu Świętokrzyskim**. Celami projektów była analiza lokalnych rynków pracy w powiatach skarżyskim i ostrowieckim pod kątem dostosowania oferty szkoleniowej publicznych służb zatrudnienia do aktualnych i przewidywanych potrzeb pracodawców w zakresie kwalifikacji pracowników.
 - **Projekt „Wiedzieć więcej – działać skuteczniej”,** realizowany przez PUP Ostrowiec Św., objął badaniem 300 lokalnych przedsiębiorców. Wyniki badania zostały zawarte w publikacji „*Ostrowiecki rynek pracy okiem przedsiębiorców*” (nakład 500 egz.), którą przekazano regionalnym instytucjom rynku pracy, podmiotom edukacyjnym, władzom samorządowym i innym jednostkom mającym wpływ na politykę kształcenia i zatrudnienia.
 - **Projekt „Mapa lokalnego rynku pracy”,** realizowany przez PUP Skarżysko – Kam. polegał na przeprowadzeniu badań i analizy rynku pracy w powiecie skarżyskim w celu opracowania katalogu najbardziej adekwatnych do potrzeb lokalnego rynku pracy zawodów i kwalifikacji pracowniczych. Raport z badań został podany do wiadomości publicznej, a upowszechnieniu jego wyników służyło zorganizowanie konferencji informującej opinię publiczną o sytuacji na lokalnym rynku pracy.

5.11. WSPÓŁDZIAŁANIE Z PARTNERAMI RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy współdziałał z szeregiem instytucji i organizacji realizujących zadania w obszarze rynku pracy.

1. Kierownictwo i pracownicy Urzędu uczestniczyli w wielu posiedzeniach, naradach i spotkaniach organizowanych m.in. przez:

- **Ministerstwo Rozwoju Regionalnego**
 - w spotkaniu dla kadry kierowniczej Instytucji Pośredniczącej poświęconemu wdrażaniu PO KL, w dniu 27 maja 2008r.,
- **Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej**
 - w konferencji poświęconej problematyce naliczania samorządom województw i powiatów środków Funduszu Pracy i zasadom ich gospodarowania, która odbyła się w dniach 21-22 października 2008r.,
- **Marszałka i Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego**
 - w dniach 05-06 czerwca 2008r. w szkoleniu obronnym z zakresu organizowania i funkcjonowania przygotowań obronnych w jednostkach samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego,
 - w konferencji otwierającej Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 - 2013,
- **Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego**
 - w konferencji nt. „*Program Operacyjny Kapitał Ludzki - wsparcie dla projektów edukacyjno - oświatowych w woj. świętokrzyskim*” w dniu 5 lutego 2008r.,
- **Wojewódzki Sztab Wojskowy w Kielcach**
 - w spotkaniu dotyczącym problematyki rekonwersji na terenie województwa świętokrzyskiego,
- **Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.**
 - w Konferencji Regionalne Forum Innowacji w dniu 28 marca 2008r.,
- **Świętokrzyską Wojewódzką Komendę OHP**
 - w Ogólnopolskich Targach Edukacji i Pracy w dniu 28 maja 2008r.,
 - w spotkaniu Rady Programowej przy ŚWK OHP, w dniu 16 września 2008r.,
- **Kieleckie Partnerstwo na Rzecz Rozwoju**
 - w konferencji w dniu 18 marca 2008r. upowszechniającej rezultaty projektu „Twarzą w twarz z rynkiem pracy - model zatrudnienia przejściowego”,

- **Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli**
 - w dniu 27 czerwca 2008r. w spotkaniu pn. „*Współpraca podstawą sukcesu*”,
- **Konwent Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy**
 - w dniu 11 czerwca 2008r. w Krzyżanowicach,
 - w dniu 27 października 2008r. we Włoszczowe,
- **Wojewódzką Komisję Dialogu Społecznego**
uczestnicząc m.in. w posiedzeniach w dniach:
 - 29 stycznia 2008r.,
 - 20 maja 2008r.,
 - 26 sierpnia 2008r.,
 - 21 listopada 2008r.

2. Kierownictwo Wojewódzkiego Urzędu Pracy czynnie uczestniczy w posiedzeniach Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy.

W 2008 roku odbyło się pięć posiedzeń Konwentu w dniach: 23 - 24 stycznia, 10 - 12 marca, 28 - 30 maja, 02 - 04 września oraz 11 - 12 grudnia.

Przedmiotem obrad było omówienie m.in.:

- barier instytucjonalnych i legislacyjnych, na które napotykają publiczne służby zatrudnienia przy realizacji zadań z zakresu polityki rynku pracy,
- głównych kierunków zmian zawartych w nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- uwag dotyczących realizacji PO KL,
- zagadnień związanych z finansowaniem PO KL,
- poziomu wykorzystania środków z Funduszu Pracy przyznanych w związku z realizacją umów zawartych pomiędzy MPiPS a samorządami województw w sprawie refundacji kosztów wynagrodzenia pracowników WUP wykonujących zadania związane z realizacją Poddziałania 6.1.2 i 6.1.3 POKL,
- zakończenia pomocy w ramach II Priorytetu ZPORR.

Konwent wypracował i przekazał do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej stanowiska w sprawie:

- projektu nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- pobierania opłaty skarbowej za wydawanie certyfikatów.

3. Kierownictwo Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyło również:

- w inauguracjach roku akademickiego kieleckich wyższych uczelni,
- w Ogólnopolskich Targach Edukacji i Pracy,
- w Giełdach Pracy dla Młodzieży.

4. Przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy biorą udział w pracach:

- Zespołu Oceny Merytoryczno - Technicznej projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, działającego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego,
- Świętokrzyskiej Grupy Roboczej ds. Przeciwdziałania i Zwalczania Nieprawidłowości w zakresie wykorzystania funduszy unijnych.

5. Wojewódzki Urząd Pracy wraz z Kuratorium Oświaty i Konwentem Starostów Województwa Świętokrzyskiego zorganizował *konferencję nt. „Szkolnictwo zawodowe a rynek pracy”*, która odbyła się w dniu 10 kwietnia 2008r.

6. W ramach stałych kontaktów z organizacjami związków zawodowych i organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i urzędami działającymi w obszarze rynku pracy – Wojewódzki Urząd Pracy współpracował m.in. z:

- Radą Województwa Świętokrzyskiego OPZZ,
- Zarządem Regionalnym NSZZ „Solidarność”,
- Zarządem Wojewódzkim Forum Związków Zawodowych,
- Wojewódzkim Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- Zarządem Wojewódzkim ZZR „Samoobrona”,
- Pełnomocnikiem Rady Krajowej NSZZ RI „Solidarność”,
- Zarządem Okręgowym Związku Pracowników Rolnictwa RP,
- Zarządem Świętokrzyskiego Związku Pracodawców Prywatnych,
- Forum Gospodarczym Województwa Świętokrzyskiego,
- Konfederacją Pracodawców Prywatnych,
- Kielecką Lożą Business Center Club,
- Izbą Rzemieślników i Przedsiębiorców,
- Konwentem Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Świętokrzyskiego,
- Staropolską Izbą Przemysłowo – Handlową,

- Zakładem Doskonalenia Zawodowego,
- Świętokrzyską Izbą Rolniczą,
- Świętokrzyską Wojewódzką Komendą OHP,
- Wojewódzkim Sztabem Wojskowym,
- Cechem Rzemieślników i Przedsiębiorców w Staszowie,
- Wyższą Szkołą Handlową w Kielcach,
- EPRD Biuro Polityki Gospodarczej i Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. w Kielcach,
- Szkołą Zarządzania Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- Szkołą Zarządzania i Marketingu Sp. z o.o. w Kielcach,
- Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Księgowych Oddział w Kielcach.

7. Współpraca z Winnickim Obwodowym Centrum Pracy

Wypełniając postanowienia umowy o współpracy międzyregionalnej zawartej między Województwem Świętokrzyskim i Obwodem Winnickim z dnia 23 czerwca 1996r. Wojewódzki Urząd Pracy współdziała z Winnickim Obwodowym Centrum Pracy.

W ramach realizacji powyższej umowy odbyły się **2 wizyty studyjne**:

- **w dniach 22 - 26 września 2008r.** przedstawiciele publicznych służb zatrudnienia województwa świętokrzyskiego przebywali w Obwodzie Winnickim.

Podczas wizyty **uzgodniono i podpisano deklarację o współpracy pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Kielcach i Winnickim Obwodowym Centrum Pracy.**

Ustalono, iż celem współpracy służb zatrudnienia będzie między innymi:

- wymiana doświadczeń i poglądów z zakresu metod likwidacji bezrobocia,
- wymiana materiałów szkoleniowych i promocyjnych związanych z funkcjonowaniem rynku pracy i likwidacji bezrobocia,
- upowszechnianie nowoczesnych narzędzi i platform komunikacyjnych w procesie poszukiwania pracy, orientacji zawodowej, doradztwa zawodowego, przygotowania i doskonalenia zawodowego,
- wymiana doświadczeń z zakresu świadczonych usług na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców,
- wymiana informacji o możliwościach zatrudnienia obywateli Ukrainy w Polsce oraz Polaków na Ukrainie.

- w dniach 3 - 7 listopada 2008r. przebywała w województwie świętokrzyskim delegacja publicznych służb zatrudnienia Obwodu Winnickiego.

W trakcie wizyty strona ukraińska zapoznała się ze strukturą organizacyjną i zadaniami służb zatrudnienia naszego regionu. Goście poznali funkcjonowanie powiatowych urzędów pracy w Skarżysku -Kam. i Starachowicach oraz spotkali się z kadrą kierowniczą Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Podczas spotkania z Konwentem Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy wymieniano doświadczenia z zakresu metod ograniczania bezrobocia, usług świadczonych na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców.

Zakład Doskonalenia Zawodowego zaprezentował delegacji ukraińskiej bazę dydaktyczno – szkoleniową w Starachowicach oraz Ośrodek Szkolenia Spawalniczego w Kielcach.

Delegacja z Winnicy zapoznała się również z funkcjonowaniem Starachowickiego Inkubatora Przedsiębiorstw i Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Starachowicach oraz warunkami pracy w Hucie Szkła Gospodarczego w Staszowie.

W ramach wizyty zorganizowano ponadto spotkania z producentami owoców miękkich w Gminie Bieliny oraz z przedstawicielami Związku Sadowników w Sandomierzu. Podczas spotkań przedstawiono możliwości sezonowego zatrudnienia obywateli Ukrainy w polskim rolnictwie. Goście zwiedzili także Zakład Przetwórstwa Owoców „Sambor” Sp. z o.o. w Samborcu oraz gospodarstwa sadownicze.

8. Współdziałanie ze środkami społecznej informacji

Wojewódzki Urząd Pracy współpracował z mediami w zakresie popularyzacji problematyki rynku pracy.

W ramach bieżących kontaktów z dziennikarzami regionalnych gazet, rozgłośni radiowych, oddziału telewizji publicznej i sieci kablowych Wojewódzki Urząd Pracy:

- przekazywał redakcjom okresowe informacje o sytuacji na rynku pracy województwa,
- udostępniał dziennikarzom opracowane przez Wojewódzki Urząd Pracy materiały dotyczące rynku pracy,
- Kierownictwo i pracownicy Urzędu udzielali wywiadów radiowych i wypowiedzi dla potrzeb regionalnych gazet o sytuacji na rynku pracy oraz podejmowanych działaniach na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy,

- prowadzono stałą popularyzację działań w ramach realizacji programów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, przede wszystkim Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL), doradztwa zawodowego oraz funkcjonowania sieci Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES). Realizatorzy usług przekazywali regionalnym mediom ogłoszenia i informacje zapewniające powszechny dostęp mieszkańców województwa do udziału w programie.

Wojewódzki Urząd Pracy upowszechniał w regionalnych mediach informacje o:

- naborze studentów do praktyk wakacyjnych w Niemczech,
- zasadach obowiązujących w zakresie podejmowania pracy przez obywateli polskich poza granicami kraju oraz warunkach życia i pracy w krajach Unii Europejskiej,
- ofertach pracy za granicą,
- działalności prowadzonej przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, całorocznej ofercie szkoleń i warsztatów oraz sposobach aktywnego poszukiwania pracy,
- konkursach dla realizatorów działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

5.12. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE SŁUŻBY ZASTĘPCZEJ

Na podstawie *ustawy o służbie zastępczej* z dnia 28.11.2003r. (art. 4 ust. 1, Dz. U. z 2003r. Nr 223, poz. 2217 z późn. zm.) Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy z upoważnienia Marszałka Województwa Świętokrzyskiego realizował zadania w zakresie służby zastępczej.

Poborowi przeznaczeni do odbycia zasadniczej służby wojskowej, których przekonania religijne lub zasady moralne pozostają w sprzeczności z obowiązkami żołnierza odbywającego służbę wojskową, mogli wykonywać obowiązek służby wojskowej, określony ustawą z dnia 21.11.1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, w ramach służby zastępczej.

Służba zastępcza polegała na **wykonywaniu prac na rzecz ochrony środowiska, ochrony przeciwpożarowej, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, opieki nad osobami niepełnosprawnymi albo bezdomnymi, administracji publicznej i wymiaru sprawiedliwości.**

Służba zastępcza organizowana była w **państwowych i samorządowych jednostkach organizacyjnych, publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz organizacjach pożytku publicznego.**

Czas trwania służby zastępczej wynosił **18 miesięcy**, natomiast w **przypadku absolwentów szkoły wyższej 6 miesięcy**. Po odbyciu służby zastępczej poborowi byli przenoszeni do rezerwy w trybie określonym w przepisach *ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej*.

Komisja Wojewódzka do spraw Służby Zastępczej w Kielcach, powołana w 2004 roku przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, wydawała orzeczenia o przeznaczeniu do służby zastępczej.

Zadaniem Komisji było rozpatrywanie wniosków złożonych przez poborowych ubiegających się o przeznaczenie do odbycia służby zastępczej.

Poborowy, który został skierowany do odbycia zasadniczej służby wojskowej albo przeszkolenia wojskowego mógł złożyć wniosek o przeznaczenie do służby zastępczej do Komisji Wojewódzkiej za pośrednictwem właściwego wojskowego komendanta uzupełnień najpóźniej w dniu doręczenia mu karty powołania.

Obsługę Komisji Wojewódzkiej w sprawach organizacyjnych oraz administracyjnych wykonywał Wojewódzki Urząd Pracy.

Komisja Wojewódzka w 2008r. odbyła 16 posiedzeń. Do rozpatrzenia wpłynęły ogółem **33 wnioski** od poborowych o przeznaczenie do służby zastępczej. Komisja wydała **16 orzeczeń przeznaczających** poborowych do odbycia służby zastępczej.

Odwolania od orzeczeń Komisji Wojewódzkiej do Komisji, powołanej przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, złożyło **2 poborowych**.

Na przestrzeni **2008 roku** służbę zastępczą **odbywało** ogółem **57 poborowych w 21 zakładach pracy** województwa świętokrzyskiego.

W ramach realizowanych zadań w 2008 roku Wojewódzki Urząd Pracy:

1) **współpracował z:**

- podmiotami, u których była odbywana służba zastępcza,
- podmiotami zainteresowanymi przyjęciem poborowych celem odbycia służby zastępczej,
- wojskowymi komendami uzupełnień,
- Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim,
- innymi Wojewódzkimi Urzędami Pracy w zakresie służby zastępczej,
- Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej,

- 2) **przyjmował comiesięczne wnioski od pracodawców**, u których poborowi odbywali służbę zastępczą w sprawie refundacji wypłaconych poborowym świadczeń pieniężnych z tytułu pełnienia służby oraz dokonywał refundacji tych należności - ogółem przyjęto **208 not księgowych** wraz z kompletem załączników,
- 3) **przyjął do ewidencji 17 poborowych**, którzy otrzymali orzeczenia przeznaczające do odbycia służby zastępczej,
- 4) **wydał skierowania 26 poborowym** do odbycia służby zastępczej w podmiotach posiadających zgodę Ministra Pracy i Polityki Społecznej,
- 5) **wydał 1 decyzję zwalniającą poborowego** z odbywania służby zastępczej na okres 1 roku z powodu konieczności sprawowania przez poborowego bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny wspólnie z nim zamieszkałym,
- 6) przekazał **1 wniosek** do Ministra Pracy i Polityki Społecznej **o zawieszenie odbywania służby zastępczej** - Minister Pracy i Polityki Społecznej, po rozpoznaniu sprawy, zawiesił odbywanie służby zastępczej poborowemu,
- 7) **przekazał** wg właściwości do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej **2 wnioski poborowych** zwracających się do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego **o zwolnienie z odbywania pozostałego okresu służby zastępczej** z powodu trudnych warunków życiowych.

Na podstawie przepisów *ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej* **do rezerwy zostało przeniesionych 24 poborowych**, którzy zakończyli odbywanie służby zastępczej.

Na dzień **31.12.2008r.** w ewidencji Wojewódzkiego Urzędu Pracy było **70 poborowych**, w tym **30 odbywających służbę zastępczą**.

W dniu 05.08.2008r. na posiedzeniu Rada Ministrów przyjęła „**Program profesjonalizacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2008-2010**”. Jednym z jej założeń jest zawieszenie obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej, co jest równoznaczne z zawieszeniem możliwości pełnienia – zamiast niej – służby zastępczej. Zgodnie z ww. Programem **ostatni poborowi do odbycia służby zastępczej zostali skierowani w grudniu 2008 roku**.

5.13. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE SYSTEMU AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy audyt wewnętrzny wdrożony został w roku 2004 wraz z powierzeniem Urzędowi roli Instytucji Wdrażającej działania finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Audytor wewnętrzny podlega bezpośrednio Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy, który zapewnia organizacyjną odrębność wykonywanych przez niego zadań.

System audytu wewnętrznego Urzędu działa na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych, zgodnie z ustalonymi normami etyki zawodowej, powszechnie uznawanymi standardami audytu wewnętrznego, w tym w szczególności Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego, opracowanymi przez Instytut Auditorów Wewnętrznych oraz w oparciu o obowiązujące przepisy prawa polskiego i wspólnotowego.

Audyt wewnętrzny przeprowadza się na podstawie rocznego planu audytu opartego na analizie ryzyka.

W wyniku przeprowadzonej, na etapie planowania rocznego, analizy ryzyka w zakresie działania Urzędu wyodrębnione zostały jako **obszary audytu z jednej strony działania wynikające z realizacji podstawowych zadań Urzędu**, a z drugiej obszary dotyczące **realizacji zadań związanych z okresem programowania środków Unii Europejskiej 2004 -2006 oraz 2007-2013**.

Do podstawowych zadań zrealizowanych w 2008 roku przez audytora wewnętrznego należały:

- *opracowanie i przedstawienie Dyrektorowi Urzędu oraz Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego rocznego sprawozdania z realizacji zadań audytowych w roku 2007,*
- *przeprowadzenie zadań audytowych w zakresie wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy Działań 2.1, 2.3 i 2.4 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz Działań 6.2, 8.1.2 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013,*
- *przygotowanie sprawozdań z przeprowadzonych zadań audytowych,*
- *wsparcie merytoryczne podczas prac nad wprowadzeniem procedury weryfikacji raportów z audytów zewnętrznych projektów realizowanych w ramach Priorytetu 2 ZPORR,*
- *opracowanie i przesłanie do Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczącej sprawozdań półrocznych z realizacji zadań audytowych, dotyczących obszarów związanych z SPO RZL i ZPORR,*
- *współdziałanie w zespole weryfikującym raporty z audytów zewnętrznych projektów realizowanych w ramach Priorytetu 2 ZPORR pod kątem zgodności z „Wytocznymi Instytucji Zarządzającej ZPORR na temat audytu zewnętrznego projektów realizowanych w ramach ZPORR”,*
- *przygotowanie w porozumieniu z Dyrektorem Urzędu planu audytu wewnętrznego na rok 2009 i przekazanie kopii do Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczącej oraz Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego.*

5.14. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE ORGANIZOWANIA, PROWADZENIA I FINANSOWANIA SZKOLEŃ KADRY PUBLICZNYCH SŁUŻB ZATRUDNIENIA

1. Realizując postanowienie art. 8 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował i sfinansował następujące szkolenia dla kadry publicznych służb zatrudnienia:

- *szkolenia wspólne dla pracowników Wojewódzkiego oraz Powiatowych Urzędów Pracy*
 - 25-27.06.2008r. – „Metody rekrutacji i selekcji stosowane przez pracodawców”,
 - 26-27.06.2008r. – „Marketing społeczny - jako element strategii komunikacji EURES”,
 - 08-12.09.2008 r. – kurs dla trenerów i szkoleniowców,
- *szkolenia dla pracowników Powiatowych Urzędów Pracy*
 - 15.02.2008r. – „Zasady opracowywania i realizacji projektów systemowych w ramach Priorytetu 6 PO KL”,
 - 19.06.2008r. – szkolenie dotyczące realizacji usług poradnictwa zawodowego i pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
 - 01.07.2008r. – szkolenie dotyczące szczegółowego omówienia zagadnień dot. realizacji usług poradnictwa zawodowego i pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
 - 07.10.2008r. – spotkanie szkoleniowo - informacyjne dla przedstawicieli wszystkich Powiatowych Urzędów Pracy z terenu województwa świętokrzyskiego dot. bieżących problemów związanych z realizacją projektów systemowych w ramach PO KL,
 - 30.10.2008r. – „Europejskie Służby Zatrudnienia - partner w kształtowaniu mobilności rynku pracy”,
 - 27.11.2008r. – szkolenie z zakresu stosowania przepisów koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - 12.12.2008 r. – „Europejskie Służby Zatrudnienia EURES - cele marketingowe i planowane działania na lata 2009 - 2010”.

2. Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy zostali skierowani:

- **na ponad 120 różnorodnych form podnoszenia kwalifikacji** (szkolenia, narady, konferencje, warsztaty oraz spotkania grup roboczych), których organizatorami były zarówno urzędy administracji publicznej, instytuty

i uczelnie, jak również profesjonalne instytucje szkoleniowe. Zakres tematyczny obejmował zagadnienia niezbędne w realizacji zadań poszczególnych komórek organizacyjnych. Pracownicy mieli możliwość zdobycia nowych wiadomości, poszerzenia posiadanej wiedzy merytorycznej oraz wymiany doświadczeń zawodowych m.in. w zakresie:

- koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- udzielania zamówień publicznych,
- zasad przygotowania i realizacji projektów finansowych z funduszy strukturalnych w nowym okresie programowania 2007 - 2013, w tym w szczególności wdrażania PO KL,
- zarządzania funduszami strukturalnymi Unii Europejskiej,
- rozliczania środków pochodzących z Unii Europejskiej,
- współpracy agencji zatrudniania z publicznymi służbami zatrudniania,
- prowadzenia badań z zastosowaniem tzw. *Matrycy Kurcmana*,
- modelu zrównoważonej aktywizacji kobiet i mężczyzn opiekujących się osobami zależnymi,
- upowszechnianie rotacji i walidacji kompetencji,
- strategii informacyjnej i komunikacyjnej EURES,
- organizacji i funkcjonowania sekretariatu i kancelaria w administracji publicznej,
- pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- wizerunku urzędu, etyki urzędniczej oraz odpowiedzialność pracowników publicznych służb zatrudnienia za naruszenie zasad etycznych,
- gospodarowania środkami trwałymi,
- zasad rachunkowości budżetowej oraz sprawozdawczości finansowej j.s.t.,
- funkcjonowania służby zastępczej w świetle rządowego Programu Profesjonalizacji Sił Zbrojnych RP na lata 2008 - 2010,
- bezpieczeństwa teleinformatycznego,
- samorządowego prawa pracy.

➤ **do udziału w zagranicznych spotkaniach i wizytach studyjnych:**

- **17-19.09.2008 r. Amsterdam (Holandia)** – „EURES Advanced PES Trainig 2008”. Celem spotkania było:
 - pogłębienie wiedzy na temat koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i systemów podatkowych w UE/EOG oraz ich wpływ na mobilność pracowniczą,
 - poprawa jakości usług świadczonych pracownikom i pracodawcom przez doradców EURES,

- wymiana doświadczeń na temat projektów z zakresu mobilności pracowniczej prowadzonych w różnych krajach Wspólnoty,
 - wymiana doświadczeń na temat projektów rekrutacyjnych i dobrych praktyk,
 - pogłębienie wiedzy na temat zarządzania projektami,
 - poprawa współpracy w ramach sieci EURES (łącznie z narzędziami informatycznymi).
- **26-28.09.2008r. Bruksela (Belgia)** – Europejskie Targi Pracy zorganizowane przez KE. Celem wizyty było:
 - = promowanie rynku pracy w Polsce oraz usług EURES, jako efektywnego narzędzia poszukiwania pracy,
 - = pobudzanie mobilności zawodowej w Europie,
 - = pogłębienie wiedzy na temat systemów zatrudnienia w UE/EOG oraz ich wpływu na mobilność pracowniczą,
 - = pozyskanie przez pracodawców osób zainteresowanych podjęciem zatrudnienia.
 - **12-15.11.2008 r. Budapeszt (Węgry)** – Szkolenie dla doradców EURES „EURES Advanced Trainig 2008 – Project Managment”. Celem spotkania było:
 - = pogłębienie wiedzy na temat wykorzystywania technik z zakresu zarządzania projektami [SMART, „out of the box”],
 - = poprawa jakości usług świadczonych pracownikom i pracodawcom przez doradców EURES,
 - = wymiana doświadczeń na temat zrealizowanych projektów,
 - = nabycie umiejętności wykorzystania efektywnych strategii użytecznych w zarządzaniu projektami.
- 3. Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy podwyższali swe **kwalifikacje zawodowe także poprzez udział w kursach językowych i studiach podyplomowych**, dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.**
- kursy językowe rozpoczęło łącznie **9 pracowników** (język angielski i język niemiecki),
 - studia podyplomowe podjęło **2 pracowników**. Zakres tematyczny studiów obejmuje: pozyskiwanie i zarządzanie funduszami Unii Europejskiej oraz controlling i finanse przedsiębiorstw.

5.15. PODSUMOWANIE

Wydatki z Funduszu Pracy

- Województwo świętokrzyskie na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2008 roku dysponowało kwotą **128.755,3 tys. zł**, przyznana algorytmem, z czego 64.377,7 tys. zł przeznaczono na finansowanie programów regionalnych w tym projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Dodatkowe środki Funduszu Pracy pozyskane z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej wyniosły **29.642,4 tys. zł**.

Wojewódzkie programy rynku pracy

- Zakończono realizację Działań w ramach Priorytetu 2 „Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach” Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Łączna wartość wszystkich **74 umów** na dofinansowanie projektów podpisanych od początku wdrażania Programu wyniosła **63.610,0 tys. zł**. Z projektów skorzystało prawie **31 tys. mieszkańców** województwa - osób pracujących, chcących podnosić kwalifikacje zawodowe, osób odchodzących z rolnictwa oraz zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi.
- Wojewódzki Urząd Pracy, pełniący rolę Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, rozpoczął realizację projektów w ramach następujących Działań:
 - 6.1 „*Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*”,
 - 6.2 „*Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia*”,
 - 8.1 „*Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*”.

Podpisano łącznie **131 umów** na realizację projektów na łączną kwotę **159.104,1 tys. zł**. Projekty te umożliwiły objęcie wsparciem **ponad 32 tys. mieszkańców** regionu: 18 tys. osób pracujących oraz 13,7 tys. osób pozostających bez zatrudnienia, w tym 9,8 tys. osób zarejestrowanych jako bezrobotne, ponadto udzielono 419 dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Poradnictwo zawodowe

- W ramach usług informacji zawodowej osoby bezrobotne, poszukujące pracy oraz młodzież ucząca się korzystały z zasobów informacyjnych niezbędnych w procesie rozwoju kariery zawodowej, zwłaszcza z zakresu edukacji, zatrudnienia oraz rynku pracy.
- W trakcie porad grupowych i indywidualnych udzielano klientom pomocy w wyborze zawodu, zmianie kwalifikacji, podjęciu lub zmianie zatrudnienia poprzez stosowanie różnorodnych form wsparcia.
- Dla kadry Powiatowych Urzędów Pracy - doradców zawodowych i liderów klubów pracy, a także pracowników Akademickich Biur Karier oraz Gminnych Centrów Informacji zorganizowano i przeprowadzono zajęcia informacyjno - szkoleniowe.
- Współpracowano w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej z partnerami rynku pracy oraz organizacjami pozarządowymi.

Europejskie Służby Zatrudnienia EURES

- Funkcjonowanie Europejskich Służb Zatrudnienia oparte jest na realizacji działań promocyjnych i doradczych dot. mobilności zawodowej w Unii Europejskiej w ramach grantów EURES zatwierdzanych przez Komisję Europejską. Realizując założenia ujęte w grantach Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził w 2008 roku **3 spotkania informacyjne/szkolenia** dla pracowników publicznych służb zatrudnienia (kadra Powiatowych Urzędów Pracy). Celem szkoleń było nabycie przez kadre EURES wiedzy nt. marketingu społecznego jako elementu strategii komunikacyjnej EURES oraz prezentacja zagadnień EURES, celów marketingowych i omówienie planowanych działań na lata 2009-2010.
- W 2008 roku z usług sieci EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy skorzystało około **2.500 osób** (w tym spotkania grupowe oraz poradnictwo indywidualne i na odległość). Przeprowadzono **9 spotkań** z osobami poszukującymi pracy oraz studentami i absolwentami (w tym **3 spotkania „Rynek pracy w Polsce i Unii Europejskiej”**, **3 spotkania „EURES – mobilność – młodość”**, **2 „Powiatowe Dni EURES”**, **1 spotkanie „Aktywny na rynku pracy”**). Celem spotkań było zapoznanie uczestników z funkcjonowaniem Europejskich Służb Zatrudnienia EURES; zagadnieniem i możliwościami mobilności zawodowej w krajach UE, koordynacją systemów zabezpieczeń społecznych, warunkami życia i pracy w krajach UE. Ponadto osoby uczestniczące w ww. działaniach uzyskały wiedzę nt. sytuacji

na lokalnych rynkach pracy, wymagań pracodawców odnośnie potencjalnych pracowników, dostępnych ofert pracy, wypełniania i przygotowania odpowiednich dokumentów aplikacyjnych niezbędnych w procesach rekrutacyjnych realizowanych w krajach Unii Europejskiej.

- W ramach prowadzenia inicjatyw mających na celu budowanie kreatywnego marketingu społecznego kadra EURES skontaktowała się (poradnictwo na odległość, korespondencja) z **47 instytucjami zewnętrznymi** w tym: Akademickimi biurami Karier, Gminnymi Centrami Informacji oraz organizacjami pozarządowymi. Ponadto Doradcy EURES zorganizowali **spotkanie z przedstawicielami Akademickich Biur Karier**, którego celem było nawiązanie współpracy oraz zintensyfikowanie działań informacyjnych i promocyjnych EURES skierowanych do sektora absolwentów, jako ważnego odbiorcy usług sieci EURES. Zorganizowano i przeprowadzono w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy spotkanie pn. „**Polski i europejski rynek pracy**”. W spotkaniu uczestniczyła grupa **32 pracodawców, pracowników samorządów lokalnych**.
- Promując Europejskie Służby Zatrudnienia EURES oraz idee mobilności zawodowej w Europie kadra EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyła w **7 lokalnych giełdach/targach pracy** (XI Ogólnopolskich Targach Pracy, Parafialnej Giełdzie Pracy, Ogólnopolskich Targach Edukacji i Pracy, Targach - Praca Kariera Rozwój, V Internetowej Giełdzie Pracy, XVIII Giełdzie Pracy dla Młodzieży, V Giełdzie Pracy w Skarżysku-Kamiennej) oraz w **3 inicjatywach krajowych**.
- W **2008 roku** w ramach **242 ofert pracy** nadesłanych w ramach sieci EURES dostępnych było **3.985 stanowisk pracy**. Realizując powyższe oferty przeprowadzono i wysłano do pracodawców w krajach Unii Europejskiej **80 podań o pracę**. W przypadku „ofert otwartych” osoby zainteresowane przesyłały dokumenty aplikacyjne bezpośrednio do pracodawców. Oferty pracy pochodziły głównie z: Wielkiej Brytanii, Irlandii, Holandii, Hiszpanii, Cypru, Norwegii, Finlandii i Danii. Rekrutacje skierowane były przede wszystkim do pracowników wykwalifikowanych z wykształceniem technicznym lub wyższym inżynierskim, a także do osób poszukujących pracy w zawodach: opiekunowie do osób starszych, pracownicy branży medycznej, pracownicy hoteli i obsługi gastronomicznej, pracownicy sezonowi, kierowcy, operatorzy sprzętu oraz pracownicy przetwórstwa mięsnego. Oferty skierowane były do osób posługujących się głównie językiem angielskim w minimum podstawowym stopniu i posiadających kwalifikacje zawodowe poparte udokumentowanym stażem pracy.

Współpraca z partnerami rynku pracy

- Współdziałano z administracją samorządową, rządową, uczelniami wyższymi oraz instytucjami szkoleniowymi w planowaniu i podejmowaniu przedsięwzięć w zakresie kształcenia zawodowego oraz organizowania szkolenia bezrobotnych z uwzględnieniem potrzeb wojewódzkiego rynku pracy.
- Współpracowano z instytucjami i organizacjami (zrzeszeniami pracodawców, związkami zawodowymi, społeczno - zawodowymi organizacjami rolników) realizującymi zadania w obszarze rynku pracy.
- Popularyzowano problematykę rynku pracy na łamach regionalnych gazet, poprzez audycje radiowe, programy emitowane w telewizji publicznej i kablowej.

6. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ŚWIĘTOKRZYSKĄ WOJEWÓDZKĄ KOMENDĘ OHP

6.1. ZATRUDNIENIE OBYWATELI POLSKICH ZA GRANICĄ¹¹

Zgodnie z decyzją Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20.11.2006r., **zadania wynikające z umów i uzgodnień bilateralnych o wzajemnym zatrudnianiu obywateli od 1 stycznia 2007r. przejęła Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy (Biuro Programów Europejskich i Współpracy Międzynarodowej), wykonująca je za pośrednictwem Wojewódzkich Komend OHP.**

Wyjazdy do krajów, z którymi zostały zawarte umowy bilateralne, realizowane są w dwóch formach:

1) Praca sezonowa

Większość Polaków zainteresowanych pracą w Niemczech znajduje zatrudnienie przy niewymagających kwalifikacji pracach sezonowych:

- ✓ w rolnictwie, ogrodnictwie, produkcji rolnej i gospodarce leśnej (zatrudnienie do 4 miesięcy w roku kalendarzowym),
- ✓ w hotelarstwie i gastronomii (praca do 6 miesięcy w roku kalendarzowym),
- ✓ w sektorze usług wystawienniczych i organizacji objazdowych imprez widowiskowych bądź kiermaszowych (do 9 miesięcy w roku kalendarzowym).

Centralne Biuro Pośrednictwa Pracy (Zentralstelle für Arbeitsvermittlung - ZAV) w Bonn przesyła oferty pracy w języku niemieckim do Komendy Głównej OHP. Pracownicy Biura KG OHP tłumaczą oferty i przesyłają je do Wojewódzkich Komend lub Centrów Edukacji i Pracy Młodzieży (CEiPM).

CEiPM przyjmują podania osób zainteresowanych podjęciem pracy sezonowej oraz prowadzą bazy danych kandydatów.

W przypadku zatrudnienia sezonowego umowy nie określają formalnych wymogów kwalifikacyjnych, jednakże z dotychczasowych doświadczeń wynika, że pracodawcy preferują osoby w wieku nie przekraczającym 35 lat, sprawne fizycznie, posiadające elementarną znajomość języka obcego. Wymogi są zależne od konkretnych ofert pracy i oczekiwań pracodawców.

Zatrudnienie sezonowe nie jest limitowane. Uzależnione jest natomiast od stopnia zapotrzebowania na polskich pracowników zgłaszanych przez pracodawców w poszczególnych krajach.

¹¹ Źródło: Świętokrzyska Wojewódzka Komenda OHP.

2) Staże zawodowe (pracownik - gość)

Celem wyjazdów w charakterze „pracowników - gości” jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych i językowych.

Wymogi stawiane kandydatom:

- wiek do 40 lat,
- zgodność oferty pracy niemieckiego pracodawcy z doświadczeniem zawodowym, bądź wykształceniem kandydata.

Stażyści mogą pracować za granicą od 12 do 18 miesięcy. Zatrudnienie jest limitowane i wynosi rocznie:

- we Francji i Niemczech 1.000,
- w Belgii 250,
- w Szwajcarii 150,
- w Hiszpanii 50,
- w Luksemburgu 30 osób.

Z danych Świątokrzyskiej Wojewódzkiej Komendy OHP wynika, iż w **2008 roku pracą za granicą zainteresowanych było 477 kandydatów**, z tego w:

- o Niemczech 361,
- o Francji 13,
- o Hiszpanii 103 osoby.

Dokumenty **262 osób** spełniających kryteria pracodawców zagranicznych przesłane zostały do Komendy Głównej OHP i dotyczyły pracy w:

- o Niemczech 146 (praca sezonowa 130, pomoc domowa 8, pracownicy goście 8),
- o Francji 13 (praca sezonowa),
- o Hiszpanii 103 osoby (praca sezonowa).

Ilość otrzymanych umów o pracę obrazuje poniższa tabela.

<i>KRAJ</i>	<i>ZAWÓD</i>	<i>ILOŚĆ KANDYDATÓW</i>
NIEMCY	Rolnictwo, gastronomia	38
	Pomoce domowe	66
	Pracownicy goście	8
FRANCJA	Zbiór jagód	3
HISZPANIA	Zbiór truskawek	10
RAZEM		125

3) Praktyki zawodowe

OHP w porozumieniu z Centralnym Biurem Pośrednictwa Pracy w Bonn (ZAV) realizuje program organizacji praktyk u pracodawców niemieckich dla uczniów i studentów. Głównym celem tego programu jest umożliwienie młodzieży rozwoju w ramach integracji europejskiej oraz wspierania mobilności.

Organizacja praktyk zawodowych dotyczy:

- uczniów szkół rolniczych (grupy z opiekunem),
- uczniów szkół hotelarskich (indywidualne praktyki uczniów),
- studentów kierunków studiów dziennych turystycznych i nauk rolniczych (indywidualne praktyki studentów).

Praktyki odbywają się wyłącznie w okresach wakacji i okresie zimowym, i nie mogą trwać dłużej niż 3 m-ce i krócej niż 4 tygodnie w roku kalendarzowym.

W związku z rozszerzeniem porozumienia z ZAV dotyczącego możliwości odbywania praktyk zawodowych uczniów szkół zawodowych i techników rolniczych, w 2008 roku Świętokrzyska Wojewódzka Komenda OHP dokonała naboru uczniów szkół rolniczych z terenu województwa świętokrzyskiego. Chęć wyjazdu zgłosiło 50 uczniów.

Umowy o pracę z pracodawcą niemieckim na odbycie praktyk zawodowych w czasie wakacji otrzymało 6 uczniów ze Szkoły Rolniczej w Cudzynowicach.

7. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ ADMINISTRACJĘ RZĄDOWĄ W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM

7.1. ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW¹²

Zgodnie z art. 87 i 88 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹³, organem właściwym do wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców jest Wojewoda.

W 2008 roku pracodawcy z terenu województwa złożyli:

- ✓ **223 wnioski** o wydanie zezwoleń na pracę cudzoziemców,
- ✓ **23 wnioski** o wydanie zezwoleń na pracę cudzoziemców oddelegowanych przez pracodawcę zagranicznego w celu realizacji usługi eksportowej.

¹² Źródło: Świętokrzyski Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej.

¹³ Po nowelizacji Ustawy: art. 87, art. 88 oraz art. 88a-88k.

W ramach zatrudnienia indywidualnego udzielono 217 przyrzeczeń wydania zezwoleń na pracę cudzoziemców oraz wydano 182 zezwolenia.

W 3 przypadkach odmówiono udzielenia zezwolenia na pracę.

Zatrudnieni obcokrajowcy pochodzili z 15 krajów. Większość wydanych zezwoleń na pracę uzyskały osoby z krajów europejskich - 96 (najwięcej z Ukrainy 73). Pozostali to mieszkańcy Azji - 83 (w tym 47 dla obywateli Chin) i Ameryki Południowej - 3.

W Polsce cudzoziemcy najczęściej podejmowali pracę jako robotnicy wykwalifikowani (123 osoby) oraz przedstawiciele kadry kierowniczej, doradcy i eksperci (45).

Według sekcji PKD najwięcej cudzoziemców zatrudniono w przetwórstwie przemysłowym - 85 osób, najmniej w edukacji - 1.

Cudzoziemcy najczęściej podejmowali pracę w przedsiębiorstwach zatrudniających od 10 do 49 pracowników (73 osoby) oraz powyżej 250 pracowników (57).

Zezwolenia na pracę wydawane były najczęściej na okres powyżej 3 miesięcy (179).

W ramach usługi eksportowej wydano 101 zezwoleń na pracę cudzoziemców (81 dla obywateli Tajlandii i 20 dla obywateli Mongolii) na stanowiska robotnicze w przetwórstwie przemysłowym.

7.2. KONTROLA LEGALNOŚCI ZATRUDNIENIA¹⁴

Zgodnie z *ustawą z dnia 13 kwietnia 2007r. o Państwowej Inspekcji Pracy* (Dz. U. z 2007r., Nr 89, poz. 589) **zadania w zakresie kontroli legalności zatrudnienia, od 1 lipca 2007 roku, realizuje Państwowa Inspekcja Pracy.**

A. Kontrola legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich

W okresie od 01.01.2008r. do 31.12.2008r. inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Kielcach przeprowadzili 745 kontroli legalności zatrudnienia obywateli polskich u 745 przedsiębiorców.

Skontrolowani przedsiębiorcy zatrudniali łącznie 19.205 osób, w tym 17.495 pracowników (5.145 kobiet, 253 młodocianych). W niemal co drugim z kontrolowanych podmiotów stwierdzono naruszenie przepisów prawa z zakresu legalności zatrudnienia, tj. 358 przypadków na 745 kontroli (48%).

W 387 kontrolowanych podmiotach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie legalności zatrudnienia (52%).

¹⁴ Źródło: Okręgowy Inspektorat Pracy w Kielcach.

I. Stwierdzone nieprawidłowości

1. Kontrola wykonywania działalności gospodarczej

- ✓ Na 682 kontrole w tym zakresie nie stwierdzono prowadzenia działalności gospodarczej bez uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo do Ewidencji Działalności Gospodarczej.
- ✓ Nie stwierdzono prowadzenia działalności bez wymaganej koncesji, wpisu do rejestru działalności regulowanej.

2. Legalność zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej

- ✓ Zawieranie umów o pracę oraz zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego - zbadano 4.705 osób, brak zgłoszenia stwierdzono w 63 przypadkach, w tym 10 dotyczyło bezrobotnych.
- ✓ Nie potwierdzenie na piśmie, najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy, rodzaju umowy o pracę i jej warunków - zbadano 4.218 pracowników, brak potwierdzenia umowy stwierdzono w 53 przypadkach, natomiast w 42 nie dotrzymano terminu, 7 przypadków dotyczyło bezrobotnych.
- ✓ Świadczenie pracy, której charakter był niezgodny z rodzajem umowy - stwierdzono w 24 przypadkach, z czego 3 dotyczyły bezrobotnych, zbadano 1.626 osób.
- ✓ Nie zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego osób zatrudnionych lub wykonujących inną pracę zarobkową - zbadano 4.375 osób, brak zgłoszenia stwierdzono w 28 przypadkach, natomiast nie zachowanie terminu w 193 (6 przypadków dotyczyło bezrobotnych).
- ✓ Stwierdzono 1.096 przypadków zatrudnienia lub powierzenia innej pracy zarobkowej bez uzyskania pisemnego oświadczenia o pozostawaniu lub nie pozostawaniu w rejestrze bezrobotnych i poszukujących pracy - zbadano 4.349 osób.
- ✓ Nie powiadomienie przez pracodawcę i/lub bezrobotnego powiatowego urzędu pracy o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub pozarolniczej działalności przez osoby zarejestrowane jako bezrobotne - zbadano 2.378 bezrobotnych, stwierdzono 129 takich przypadków, z czego 24 dotyczyły bezrobotnych pobierających zasiłek.
- ✓ 173 pracodawców nie zawiadomiło powiatowego urzędu pracy o zatrudnieniu pracownika, natomiast 100 dokonało tego bez zachowania ustawowego terminu (zbadano 2.140 bezrobotnych), 24 przypadki dotyczyły bezrobotnych pobierających zasiłek.
- ✓ Brak powiadomienia przez bezrobotnego powiatowego urzędu pracy o podjęciu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej stwierdzono w 191 przypadkach, natomiast powiadomienia po terminie dokonało 59 osób (zbadano 2.383 bezrobotnych), 9 przypadków dotyczyło bezrobotnych pobierających zasiłek.

3. Opłacanie składek na Fundusz Pracy

- ✓ Zgłaszanie do ZUS wymaganych i prawdziwych danych mających wpływ na wymiar składek na Fundusz Pracy - badaniem objęto 4.946 osób, brak zgłoszenia stwierdzono w 14 przypadkach co skutkowało kwotą 201 zł, natomiast w 4 przypadkach zgłoszenie skorygowano.
- ✓ Po zbadaniu 5.603 osób stwierdzono nie opłacanie składek na Fundusz Pracy w 781 przypadkach na łączną kwotę 90.364 zł, natomiast nieterminowe opłacenie składek stwierdzono w stosunku do 164 osób (ogółem zbadano 5.603 osoby).

4. Dyskryminacja w zatrudnieniu

W zakresie przestrzegania zasad równego traktowania przy zatrudnieniu zbadano 1.678 osób, stwierdzono 1 uchybienie.

5. Działania podjęte przez Inspektorów Pracy

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych w zakresie legalności zatrudnienia, inspektorzy pracy skierowali do pracodawców 358 wystąpień zawierających 570 wniosków.

Nieprawidłowości objęte wnioskami dotyczyły:

- ✓ zatrudnienia lub powierzenia innej pracy zarobkowej bez uzyskania pisemnego oświadczenia o pozostawaniu lub nie pozostawaniu w rejestrze bezrobotnych i poszukujących pracy - 254 wnioski,
- ✓ nie powiadomienia przez pracodawcę w formie pisemnej właściwego powiatowego urzędu pracy o zatrudnieniu osoby zarejestrowanej jako bezrobotna lub powierzeniu jej wykonywania innej pracy zarobkowej - 71 wniosków,
- ✓ nieterminowego powiadomienia przez pracodawcę powiatowego urzędu pracy o zatrudnieniu osoby zarejestrowanej jako bezrobotna - 50 wniosków,
- ✓ nie powiadomienia przez pracodawcę powiatowego urzędu pracy o powierzeniu wykonywania bezrobotnemu innej pracy zarobkowej - 6 wniosków,
- ✓ nie zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego osoby wykonującej inną pracę zarobkową - 4 wnioski,
- ✓ nieterminowego zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego osoby zatrudnionej - 71 wniosków,
- ✓ niedopełnienia obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy - 8 wniosków,

- ✓ nieterminowego opłacania składek na Fundusz Pracy - 32 wnioski,
- ✓ nieterminowego zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego osoby wykonującej inną pracę zarobkową - 12 wniosków,
- ✓ nieterminowego powiadomienia przez pracodawcę powiatowego urzędu pracy o powierzeniu bezrobotnemu wykonywania innej pracy zarobkowej - 11 wniosków,
- ✓ nie potwierdzenia na piśmie rodzaju zawartej umowy o pracę oraz jej warunków - 8 wniosków,
- ✓ nieterminowego potwierdzenia na piśmie rodzaju zawartej umowy o pracę oraz jej warunków - 7 wniosków,
- ✓ niezgodności rodzaju umowy z charakterem świadczonej pracy (umowa cywilna zamiast umowy o pracę) - 5 wniosków,
- ✓ dyskryminacji przy kształtowaniu wynagrodzenia za pracę - 1 wniosek.

Ujawniono 126 wykroczeń, w tym 116 określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz 10 w związku z naruszeniem przepisów kodeksu pracy:

- skierowano 31 wniosków o ukaranie do sądu,
- zastosowano 84 wnioski wychowawcze w stosunku do bezrobotnych, którzy nie powiadomili właściwego powiatowego urzędu pracy o podjęciu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- nałożono 7 mandatów kredytowych.

II. Współdziałanie z innymi organami

Lp.	Wyszczególnienie organu	Kontrola wspólna	Kontrola na wniosek organu	Liczba powiadomień
1	Marszałek Województwa	-	-	1
2	Starosta	2	-	82
3	Powiatowy Urząd Pracy	-	4	3
4	ZUS	-	-	16
5	US/UKS	-	1	2
6	Policja	7	10	3
7	Służba Celna	-	1	-
8	Straż Miejska	-	-	1

III. Efekty działań pokontrolnych

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób	Wartość (zł)
1	Legalizacja zatrudnienia ogółem	34	x
	- w tym zawarte umowy o pracę	27	x
2	Opłacone zaległe składki na Fundusz Pracy	112	13.630,05
3	Opłacone zaległe składki na ubezpieczenie społeczne	6	2.220,80
4	Decyzje o pozbawieniu statusu bezrobotnego	22	x
	- w tym bezrobotnego z prawem do zasiłku	0	x
5	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków, świadczeń, itd.	3	339,51
	Ogółem	X	16.190,36

B. Kontrola legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców

1. Stwierdzone nieprawidłowości

W okresie od 01.01.2008r. do 31.12.2008r. inspektorzy pracy przeprowadzili 35 kontroli w zakresie kontroli legalności zatrudnienia oraz wykonywania innej pracy zarobkowej przez cudzoziemców w zakładach zatrudniających łącznie 203 cudzoziemców, w tym 79 wobec których było wymagane zezwolenie na pracę.

Kontrole wykazały naruszenie przepisów prawa z zakresu legalności zatrudnienia dotyczące opłacania składek na Fundusz Pracy, terminowości odprowadzania składek na Fundusz Pracy i terminowości zgłaszania pracowników do ubezpieczenia społecznego.

Nieprawidłowości stwierdzono w 4 skontrolowanych zakładach pracy.

2. Działania podjęte przez Inspektorów Pracy

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości skierowano 4 wystąpienia zawierające łącznie 5 wniosków.

Nieprawidłowości objęte wnioskami dotyczyły:

- terminowego zgłoszenia cudzoziemców do ubezpieczenia społecznego - 2 wnioski,
- obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy - 2 wnioski,
- obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy w przewidzianym przepisami terminie - 1 wniosek.

W jednym przypadku Inspektor Pracy w stosunku do pracodawcy skierował do Sądu Grodzkiego wniosek o ukaranie.

3. Efekty działań kontrolnych

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób	Wartość (zł)
1	Legalizacja zatrudnienia ogółem	0	x
	- w tym zawarte umowy o pracę	0	x
2	Opłacone zaległe składki na Fundusz Pracy	1	295
3	Opłacone zaległe składki na ubezpieczenia społeczne	0	0
4	Decyzje o uchyleniu zezwolenia na pracę cudzoziemca	0	x
5	Decyzje o zobowiązaniu cudzoziemca do opuszczenia Polski lub o wydaleniu cudzoziemca	0	x
	Ogółem	x	295

7.3. Zadania wynikające z ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy¹⁵

W latach 2007 - 2008 dzięki dobrej koniunkturze gospodarczej w województwie, podobnie jak w całym kraju, do sądów gospodarczych wpłynęło niewiele wniosków o ogłoszenie upadłości przedsiębiorców, stąd podmiotów zainteresowanych pomocą Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych było mniej w porównaniu do lat poprzednich.

W roku 2007 do Biura Terenowego FGŚP w Kielcach wpłynęło łącznie **319 wniosków**, z czego 302 to wnioski indywidualne złożone przez wnioskodawców indywidualnych, stanowiące 94,7% wszystkich złożonych wniosków o wypłatę świadczeń, pozostałe 17 (5,3%) to wykazy zbiorcze i uzupełniające składane przez pracodawców, likwidatorów lub syndyków. Stosunkowo duża ilość wniosków indywidualnych, które wpłynęły w 2007r. wiązała się z wprowadzeniem do *ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy* (Dz. U. Nr 158, poz. 1121) przejściowej regulacji (art. 43), pozwalającej Funduszowi na zaspokojenie roszczeń pracowniczych w przypadkach, gdy osoba będąca pracownikiem, byłym pracownikiem lub członkiem rodziny zmarłego byłego pracownika pomimo prawomocnego wyroku sądowego przeciwko zlikwidowanemu czy upadłemu pracodawcy, lub który zakończył swój byt

¹⁵ Źródło: Biuro Terenowe Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Kielcach.

prawny związana była z niezaspokojonymi roszczeniami pracowniczymi z lat poprzednich (tzw. świadczenia zaległe). Wnioskodawcy ci w terminie do 30.06.2007r. mogli wystąpić z wnioskiem o wypłatę tych świadczeń ze środków Funduszu.

W roku 2008 liczba składanych wniosków zmniejszyła się. Łącznie zostały złożone **52 wnioski**, z czego 39 to wnioski indywidualne, stanowiące 75,0% wszystkich złożonych wniosków o wypłatę świadczeń ze środków FGŚP, a 13 (25,0%) to wykazy.

Rodzaj i ilość złożonych wniosków w latach 2007 - 2008

Rodzaj wniosków	Ilość wniosków złożonych w 2007r.	Ilość wniosków złożonych w 2008r.
Wnioski indywidualne	302	39
Wykazy, w tym:	17	13
- wykaz zbiorczy	6	5
- wykaz uzupełniający	11	8
Razem	319	52

Ilość pracodawców i osób, którym wypłacono świadczenia

Lata	Ilość pracodawców	Ilość osób, którym wypłacono świadczenia	Liczba świadczeń objętych wypłatą	Kwota wypłacona (w zł)
2007	12	1.003	2.154	6.055.000,58
2008	4	219	396	743.258,82
Razem	16	1.222	2.550	6.798.259,40

W oparciu o złożone wnioski i wykazy **w 2007 roku** dokonano łącznie wypłaty na kwotę 6.055.000,58 zł, dla 1.003 osób, które były zatrudnione w 12 zakładach pracy.

Natomiast **w 2008 roku** wypłacono ze środków Funduszu kwotę 743.258,82 zł dla 219 osób, zatrudnionych u 4 pracodawców.

Przedsiębiorstwa korzystające ze środków FGŚP wg wielkości

Lata	Firmy małe zatrudniające do 20 osób	Firmy średnie zatrudniające od 21 do 100 osób	Firmy duże zatrudniające pow. 100 osób	Łącznie
2007	6	5	1	12
2008	-	4	-	4
Razem	6	9	1	16

W 2007 roku z ogólnej liczby pracodawców, których pracownicy skorzystali ze środków Funduszu, połowa należała do grupy przedsiębiorców zatrudniających do 20 osób, tj. do tzw. firm małych.

W 2008 roku wszyscy pracodawcy, których pracownicy korzystali z pomocy Funduszu należeli do grupy firm średnich, zatrudniających od 21 do 100 osób.

Kwoty wypłaconych świadczeń z wyszczególnieniem tytułu należności

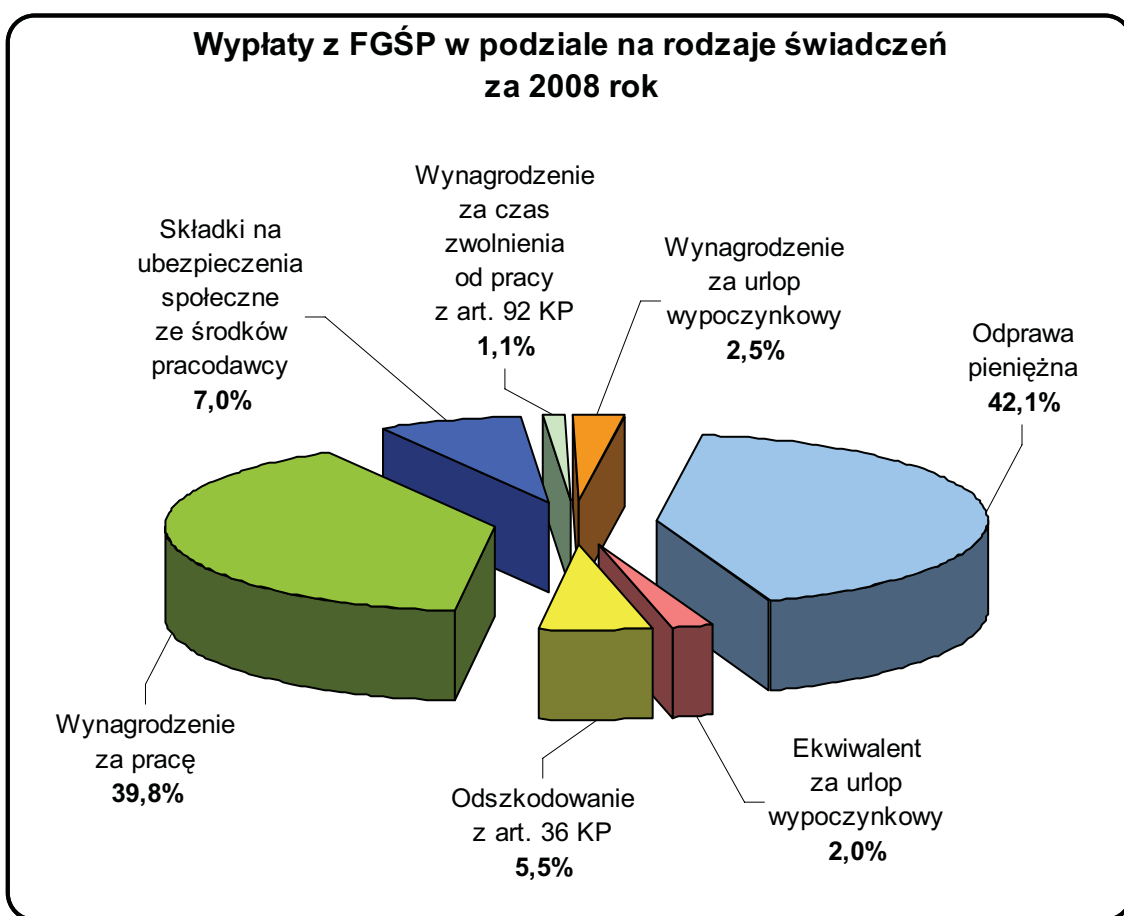
Tytuły należności pracowniczych	2007 rok		2008 rok	
	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń
Wynagrodzenie za pracę	1.453.771,05	518	295.733,64	122
Wynagrodzenie za czas niezawinionego przestoju	4.524,74	32	-	-
Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wskutek choroby	73.083,13	103	8.014,60	14
Wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego	135.800,20	263	18.314,14	33
Odprawa pieniężna	2.992.458,11	464	313.259,79	69
Ekwiwalent za urlop wypoczynkowy	17.657,31	21	14.671,33	17
Odszkodowanie z art. 36 ¹ § 1 KP	1.091.190,56	231	40.853,98	12
Składki ZUS	286.515,48	522	52.411,34	129
RAZEM	6.055.000,58	2.154	743.258,82	396

Z wypłaconych ogółem świadczeń w 2007r. na kwotę 6.055.000,58 zł największy udział (49,4%) stanowiły odprawy pieniężne w kwocie prawie 3 mln złotych przysługujące na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników.

Wynagrodzenia za pracę stanowiły 24,0%, zaś odszkodowania, o których mowa w art. 36¹ § 1 Kodeksu Pracy - 18,0%.

W ogólnej kwocie wypłaconych świadczeń ze środków Funduszu najmniejszy procent stanowiły wypłaty z tytułu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, należny za rok kalendarzowy, w którym ustał stosunek pracy - 0,3% i wynagrodzenia za czas niezawinionego przez pracownika przestoju, za czas niewykonywania pracy i za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy - 0,1%.

W 2008 roku, podobnie jak w 2007r., największy procent w ogólnej kwocie wypłaconych świadczeń stanowiły wypłaty z tytułu odprawy pieniężnej - 42,1% i wynagrodzenia za pracę - 39,8%. Najmniej zostało zaspokojonych świadczeń z tytułu ekwiwalentu za urlop 2,0% i wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby, o którym mowa w art. 92 Kodeksu Pracy - 1,1%.



W związku ze złożonymi w 2007r. wnioskami indywidualnymi, Biuro Terenowe Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Kielcach udzieliło 214 odmów wypłaty świadczeń, z tego:

- 212 odmów dotyczyło tzw. wniosków zaległych, tj. złożonych w trybie art. 43 ustawy z 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń (...). Wartość niezaspokojonych z tego tytułu roszczeń to kwota **916.645,59 zł**.
- 2 odmowy dotyczyły tzw. bieżących wniosków, złożonych w trybie art. 16 ww. ustawy. Wartość niezaspokojonych z tego tytułu roszczeń to kwota **6.363,42 zł**.

Łącznie w 2007 roku odmówiono wypłaty ze środków FGŚP świadczeń na kwotę 923.009,01 zł. Najczęściej występującym powodem odmów był brak przesłanki niewypłacalności pracodawcy w świetle przepisów poprzednio obowiązującej ustawy o ochronie roszczeń (...), co stanowiło 55,1% oraz występowanie ograniczeń czasowych do korzystania ze środków Funduszu, co stanowiło 37,3% wszystkich odmów wypłaty świadczeń w 2007 roku.

Przyczyny i wartość odmów wypłaty świadczeń z wniosków złożonych w trybie art. 43 i 16 ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych (...) za rok 2007

Lp.	Przyczyny udzielonych odmów (wg kategorii przyczyn)	Ilość wniosków	Wartość udzielonych odmów
1.	Brak przesłanek niewypłacalności pracodawcy w świetle przepisów ustawy	118	498.824,70 zł
2.	Występowanie o przyznanie świadczeń nie mieszczących się w tzw. Katalogu świadczeń	3	12.020,81 zł
3.	Występowanie o przyznanie świadczeń za okresy wykraczające poza okresy wymienione w ustawie	4	15.995,31 zł
4.	Występowanie ograniczeń czasowych do korzystania ze świadczeń	80	358.143,01 zł
5.	Brak załączonych dokumentów wymaganych przepisami	2	8.165,96 zł
6.	Pracodawca nie spełnia definicji pracodawcy w rozumieniu przepisów ustawy	1	6.570,00 zł
7.	Wnioskodawca nie był pracownikiem w rozumieniu przepisów ustawy	1	3.500,00 zł
8.	Przekroczenie terminu złożenia stosownych wniosków o wypłatę świadczeń	5	19.789,22 zł
Razem		214	923.009,01 zł

W 2008 roku spośród 39 wniosków indywidualnych:

- 36 rozpatrzono negatywnie (35 wniosków złożonych było w 2008r., natomiast 1 wniosek w 2007r.),
- 3 zostały przesłane do realizacji wg właściwości miejscowej do innych Biur Terenowych.

Ponadto 1 wniosek niekompletny nie został rozpatrzony w 2008 roku.

Łączna wartość odmów wynosiła 361.427,25 zł.

Przyczyny i wartość odmów wypłaty świadczeń z wniosków złożonych w trybie art. 43 i 16 ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych (...) za rok 2008

Lp.	Przyczyny udzielonych odmów (według kategorii przyczyn)	Ilość wniosków	Wartość udzielonych odmów
1.	Brak przesłanek niewypłacalności pracodawcy w świetle przepisów ustawy	3	36.000,00 zł
2.	Przekroczenie terminu złożenia stosownych wniosków o wypłatę świadczeń	19	104.942,83 zł
3.	Wypłata na podstawie wykazów	13	172.002,80 zł
4.	Brak załączonych dokumentów wymaganych przepisami	1	48.481,62 zł
Razem		36	361.427,25 zł

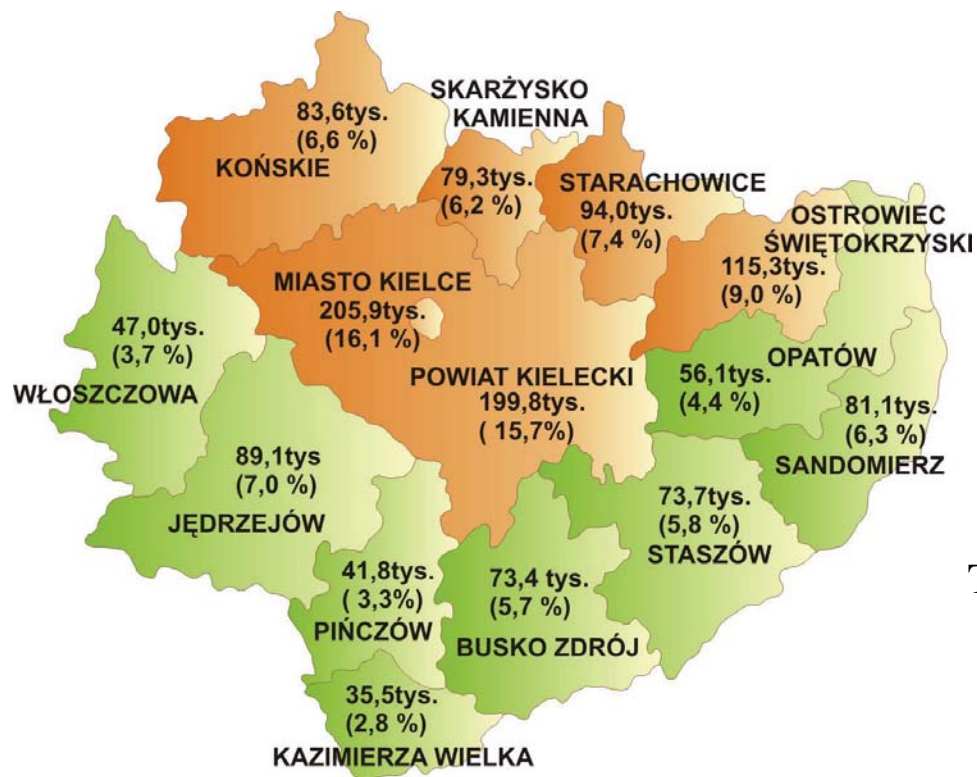
W 2008 roku, z 36 wniosków rozpatrzonych negatywnie, 19 odmów obejmujących roszczenia pracownicze na kwotę 104.942,83 zł spowodowanych było przekroczeniem terminu złożenia stosownych wniosków o wypłatę świadczeń (52,8% wszystkich odmów).

Natomiast 36,1% stanowiły odmowy z powodu wcześniejszego zaspokojeniem ze środków Funduszu roszczeń tych pracowników na podstawie złożonych przez uprawnione podmioty – pracodawcę, syndyka, likwidatora na podstawie wykazów zbiorczych i uzupełniających.

W związku z przekroczeniem terminu do złożenia wniosków w 2007r. udzielono 5 odmów na kwotę 19.789,22 zł. Natomiast w 2008r. udzielono 19 odmów na kwotę 104.942,83 zł.

Charakterystyka województwa świętokrzyskiego

Ludność (w tys.) według stanu na 31.12.2007 roku



**Terytorium: 13 powiatów ziemskich
i 1 powiat grodzki (Kielce);
102 gminy**

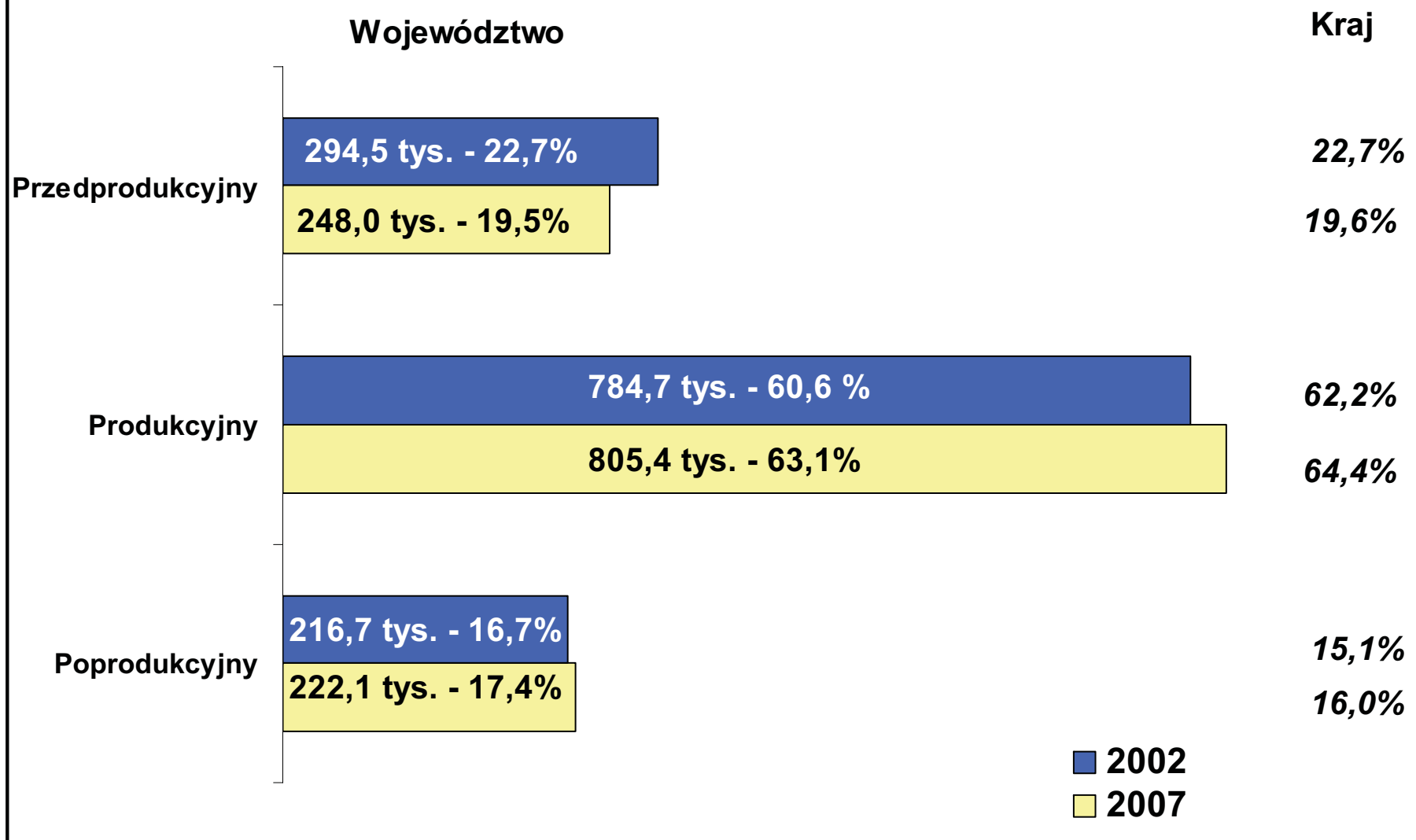
• powierzchnia	11.710 km²	3,7%	15 miejsce w kraju
• liczba ludności	1.275,6 tys.	3,3%	13 miejsce w kraju
• ludność miejska		45,4%	w kraju 61,2%
• ludność wiejska		54,6%	w kraju 38,8%
• udział kobiet		51,3%	w kraju 51,7%

Podział na podregiony dla potrzeb rynku pracy obowiązuje od stycznia 2008 roku

Podregion kielecki (powiaty: kielecki, konecki, ostrowiecki, skarżyski, starachowicki oraz m. Kielce)

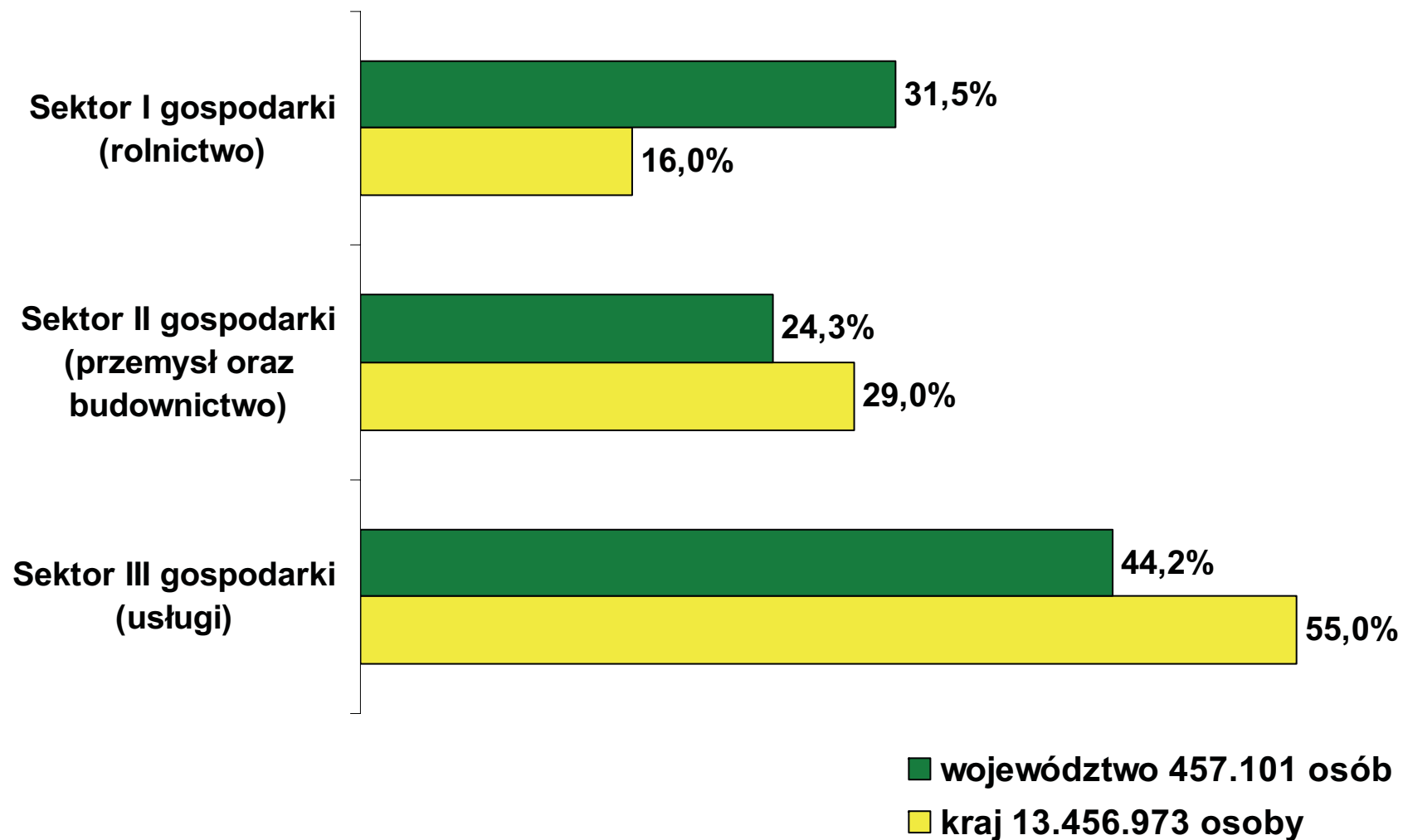
Podregion sandomiersko - jędrzejowski (powiaty: buski, jędrzejowski, kazimierski, opatowski, pińczowski, sandomierski, staszowski oraz włoszczowski)

Wykres 1. Ludność województwa świętokrzyskiego według wieku



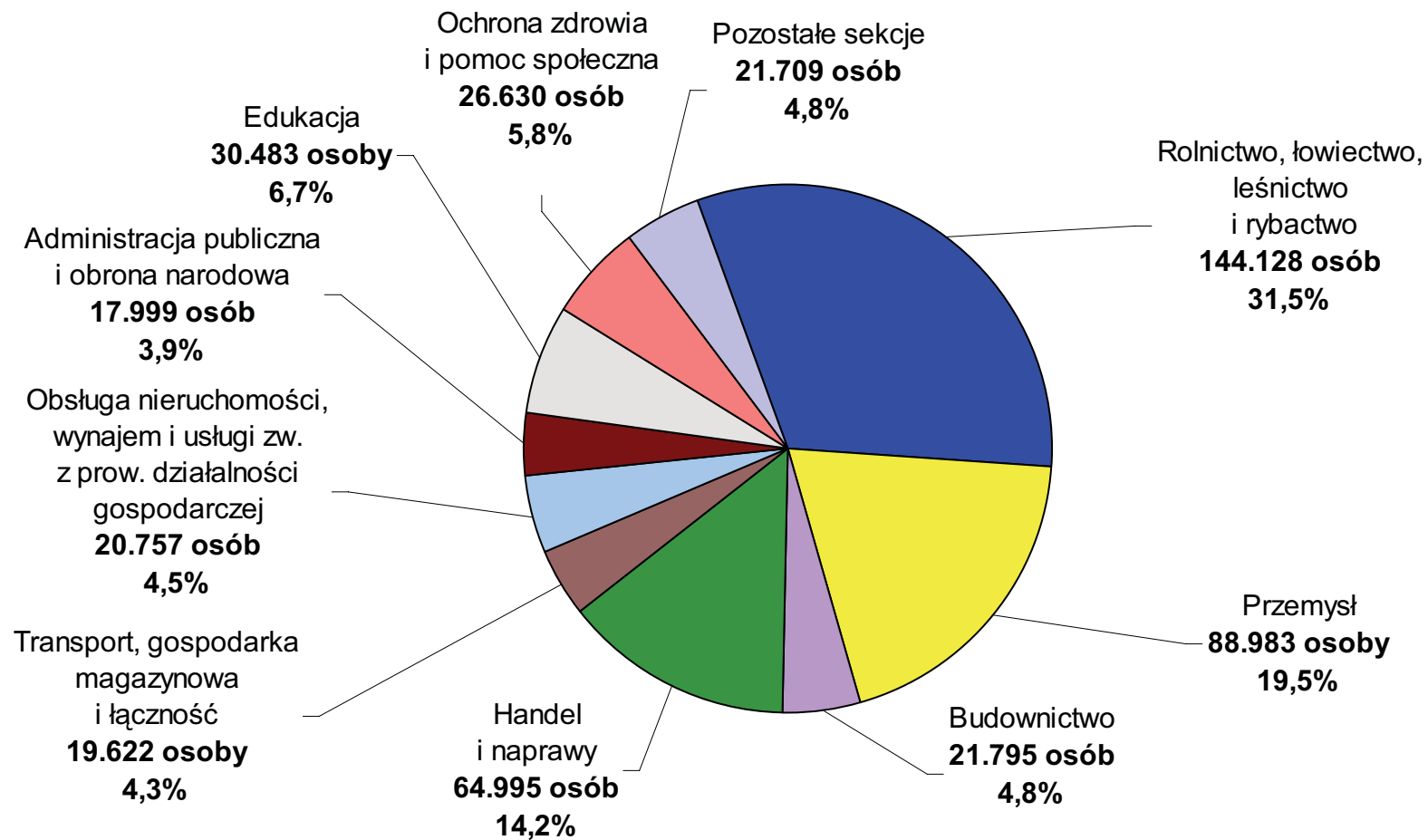
Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach

Wykres 2. Pracujący według sektorów w województwie i kraju w 2007 roku



Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach

**Wykres 3. Pracujący w województwie świętokrzyskim
wg sekcji PKD w 2007 roku**



Źródło: Roczne Tablice Wynikowe, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, Wrzesień 2008r.

**Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
w woj. świętokrzyskim w latach 1999 - 2008**

Rok	Ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
1999	143 902	33 965	109 937
2000	129 859	29 579	100 280
2001	122 724	26 124	96 600
2002	108 065	23 209	84 856
2003	103 220	20 415	82 805
2004	101 791	17 678	84 113
2005	103 267	17 159	86 108
2006	106 100	15 036	91 064
2007	111 772	14 961	96 811
2008	116 637	14 999	101 638
Spadek 2008 do 1999	-27 265	-18 966	-8 299
%	-18,9%	-55,8%	-7,5%
Wzrost do 2007	4 865	38	4 827
%	4,4%	0,3%	5,0%

* Źródło: „Komunikat o sytuacji społeczno - gospodarczej województwa świętokrzyskiego”,
Grudzień 1999 - 2008, Urząd Statystyczny w Kielcach.

**TABLICA 2. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W LATACH 1999 - 2008**

- 1999 rok z tego:	88 zakładów pracy zwolniło <u>5.940 osób,</u>	
	43 zakłady z sektora publicznego zwolniły	3.978 osób,
	45 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.962 osoby.
- 2000 rok z tego:	102 zakłady pracy zwolniły <u>4.333 osoby,</u>	
	35 zakładów z sektora publicznego zwolniło	1.613 osób,
	67 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	2.720 osób.
- 2001 rok z tego:	146 zakładów pracy zwolniło <u>6.126 osób,</u>	
	42 zakłady z sektora publicznego zwolniły	2.674 osoby,
	104 zakłady z sektora prywatnego zwolniły	3.452 osoby
- 2002 rok z tego:	101 zakładów pracy zwolniło <u>5.476 osób,</u>	
	28 zakładów z sektora publicznego zwolniło	3.180 osób,
	73 zakłady z sektora prywatnego zwolniły	2.296 osób.
- 2003 rok z tego:	99 zakładów pracy zwolniło <u>3.144 osoby,</u>	
	48 zakładów z sektora publicznego zwolniło	1.174 osoby,
	51 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.970 osób.
- 2004 rok z tego:	44 zakłady pracy zwolniły <u>1.161 osób,</u>	
	18 zakładów z sektora publicznego zwolniło	348 osób,
	26 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	813 osób.
- 2005 rok z tego:	25 zakładów pracy zwolniły <u>1.170 osób,</u>	
	6 zakładów z sektora publicznego zwolniło	69 osób,
	19 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.101 osób.
- 2006 rok z tego:	14 zakładów pracy zwolniło <u>511 osób,</u>	
	2 zakłady z sektora publicznego zwolniły	32 osoby,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	479 osób.
- 2007 rok z tego:	14 zakładów pracy zwolniło <u>733 osoby,</u>	
	2 zakłady z sektora publicznego zwolniły	52 osoby,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	681 osób.
- 2008 rok z tego:	19 zakładów pracy zwolniło <u>806 osób</u>	
	6 zakłady z sektora publicznego zwolniły	29 osoby,
	13 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	777 osób.

TABLICA 3. JEDNOSTKI OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ I POZOSTAŁE JEDNOSTKI GOSPODARKI NARODOWEJ

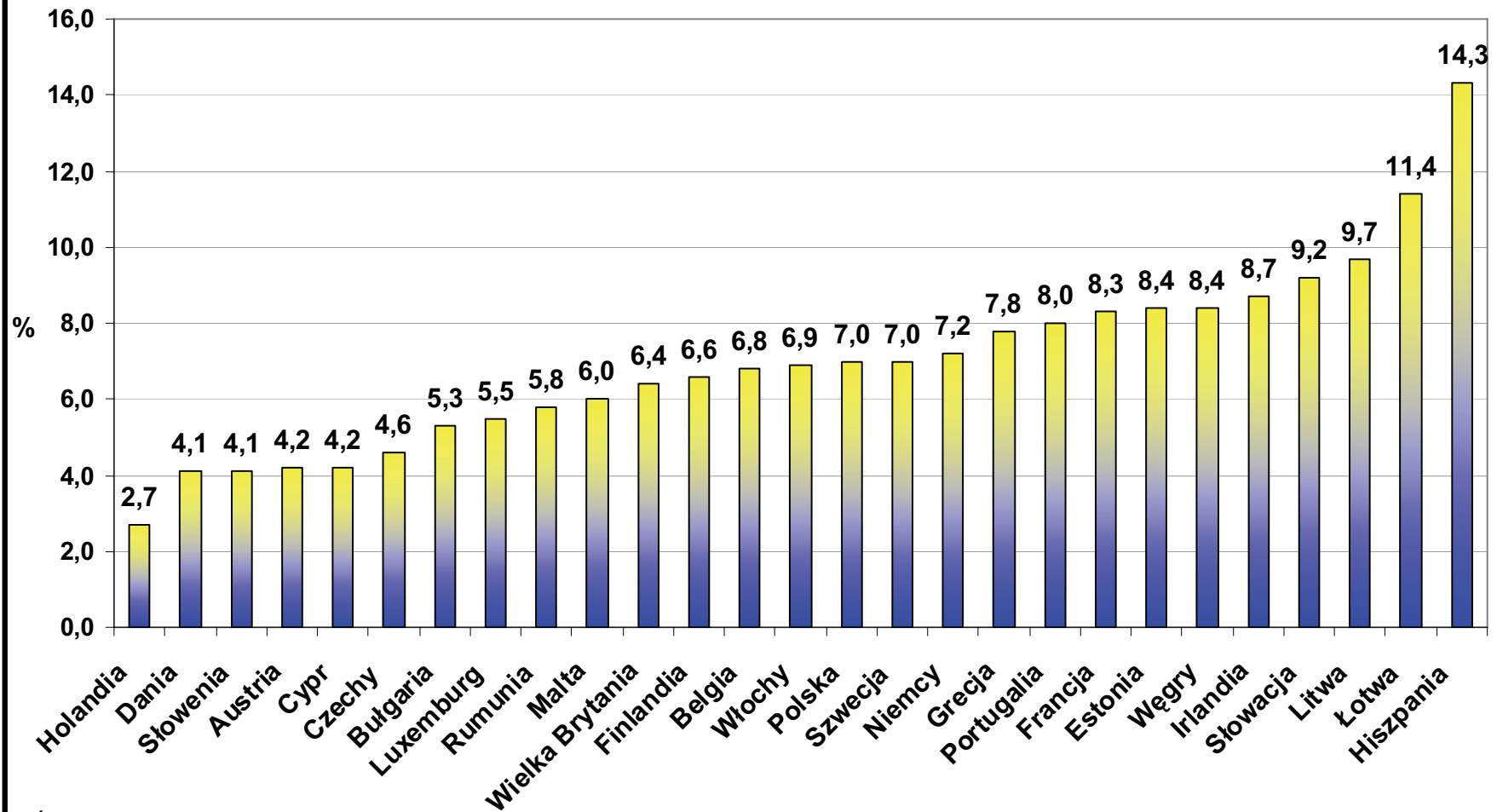
Sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności	Ogółem	z tego:	
		jednostki osób fizycznych	pozostałe jednostki*
31.12.2008r.			
OGÓŁEM	108 399	87 202	21 197
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1 726	1 310	416
Rybacktwo	13	6	7
Górnictwo	102	55	47
Przetwórstwo przemysłowe	10 056	7 943	2 113
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	152	32	120
Budownictwo	13 344	12 011	1 333
Handel i naprawy	39 852	34 940	4 912
Hotele i restauracje	2 851	2 366	485
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	7 649	7 035	614
Pośrednictwo finansowe	3 870	3 659	211
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi zw. z prow. działalności gospodarczej	12 781	9 441	3 340
Administracja publiczna i obrona narodowa	1 275	0	1 275
Edukacja	2 770	1 066	1 704
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4 808	4 120	688
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	7 148	3 217	3 931
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	1	1	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	0	1

* Pozostałe jednostki - osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej.

TABLICA 4. JEDNOSTKI OSÓB PRAWNYCH I JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE NIE MAJĄCE OSOBOWOŚCI PRAWNEJ

Wyszczególnienie	31.12.2008r.
Ogółem	21 197
z tego	
Sektor publiczny	3 566
własność państwowa	263
własność samorządowa	2 680
własność mieszana	623
Sektor prywatny	17 631
własność krajowa	16 313
własność zagraniczna	382
własność mieszana	936

Wykres 4. Zharmonizowana stopa bezrobocia w krajach Unii Europejskiej
za grudzień 2008 roku



Źródło: EUROSTAT
EURO-INDICATORS
News Release 45/2009

Unia Europejska (27 państw)
- 7,6%

Stopa bezrobocia po wejściu Polski do UE
- stan na koniec maja 2004r. - 19,5%

**TABLICA 5. LICZBA BEZROBOTNYCH W GRUDNIU 2007 ROKU
i W GRUDNIU 2008 ROKU WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Liczba bezrobotnych w tys. osób	
	31 grudnia 2007r.	31 grudnia 2008r.
Dolnośląskie	127,5	113,9
Kujawsko - Pomorskie	123,2	110,3
Lubelskie	118,1	101,6
Lubuskie	52,3	46,3
Łódzkie	123,1	99,2
Małopolskie	112,6	97,8
Mazowieckie	219,9	178,0
Opolskie	43,3	35,7
Podkarpackie	126,4	115,6
Podlaskie	48,8	45,8
Pomorskie	86,9	67,8
Śląskie	166,0	122,7
Świętokrzyskie	83,3	77,7
Warmińsko - Mazurskie	99,0	87,4
Wielkopolskie	112,8	91,4
Zachodniopomorskie	103,2	82,5
KRAJ	1 746,6 *	1 473,8 *

* ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, w rubrykach nie zachodzą zgodności matematyczne.

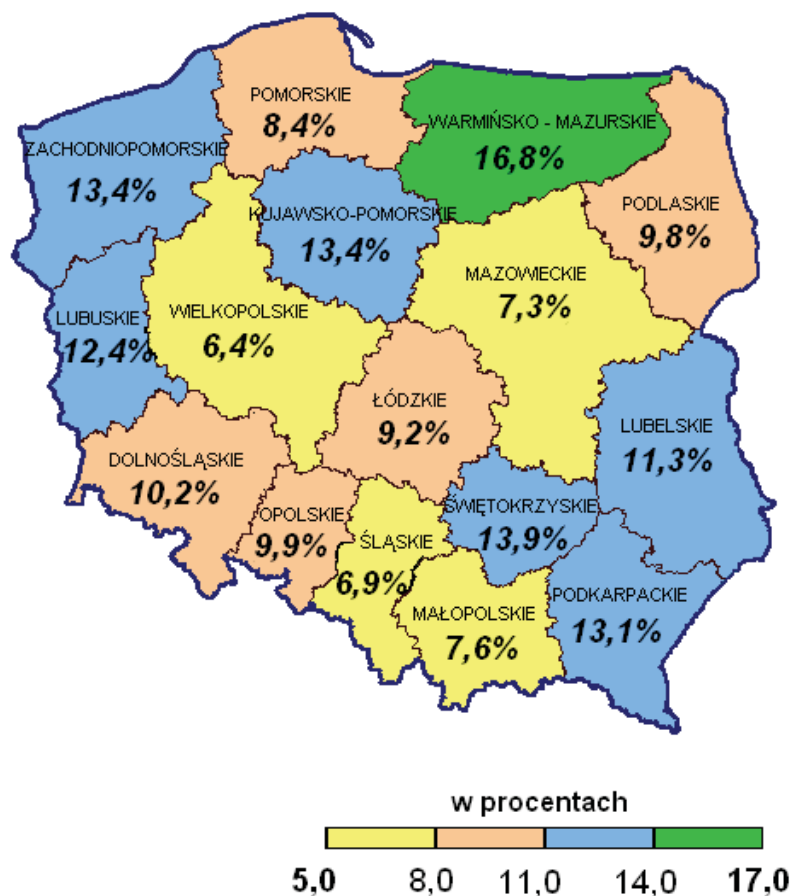
**TABLICA 6. STOPA BEZROBOCIA W GRUDNIU 2007 ROKU
i W GRUDNIU 2008 ROKU WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2007r.*	Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2008r.
Dolnośląskie	11,4	10,2
Kujawsko - Pomorskie	14,9	13,4
Lubelskie	13,0	11,3
Lubuskie	14,0	12,4
Łódzkie	11,2	9,2
Małopolskie	8,7	7,6
Mazowieckie	9,0	7,3
Opolskie	11,9	9,9
Podkarpackie	14,2	13,1
Podlaskie	10,4	9,8
Pomorskie	10,7	8,4
Śląskie	9,2	6,9
Świętokrzyskie	14,9	13,9
Warmińsko - Mazurskie	18,7	16,8
Wielkopolskie	7,8	6,4
Zachodniopomorskie	16,4	13,4
KRAJ	11,2	9,5

* Korekta stopy bezrobocia.

STOPA BEZROBOCIA W POLSCE WEDŁUG WOJEWÓDZTW

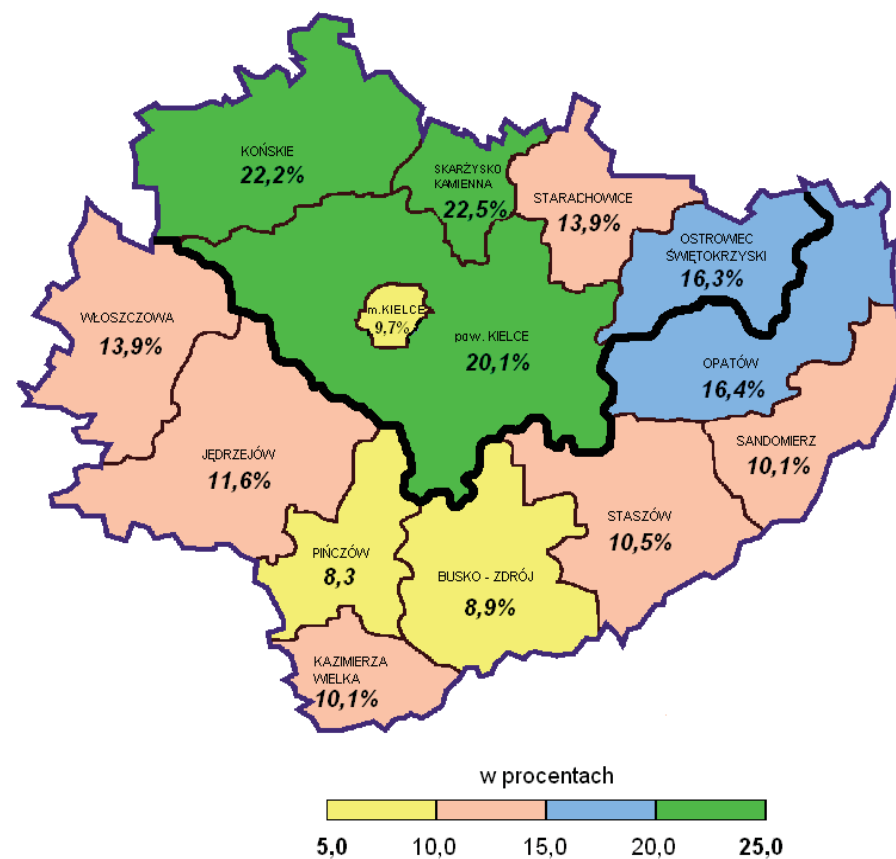
Stan w dniu 31 grudnia 2008r.



POLSKA - 9,5%

STOPA BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM WEDŁUG POWIATÓW

Stan w dniu 31 grudnia 2008r.



WOJEWÓDZTWO - 13,9%

podregion kielecki – 15,9% (powiaty: kielecki, konecki, ostrowiecki, skarżyski, starachowicki oraz m. Kielce),

podregion sandomiersko - jędrzejowski – 11,2%

(powiaty: buski, jędrzejowski, kazimierski, opatowski, pińczowski, sandomierski, staszowski oraz włoszczowski).

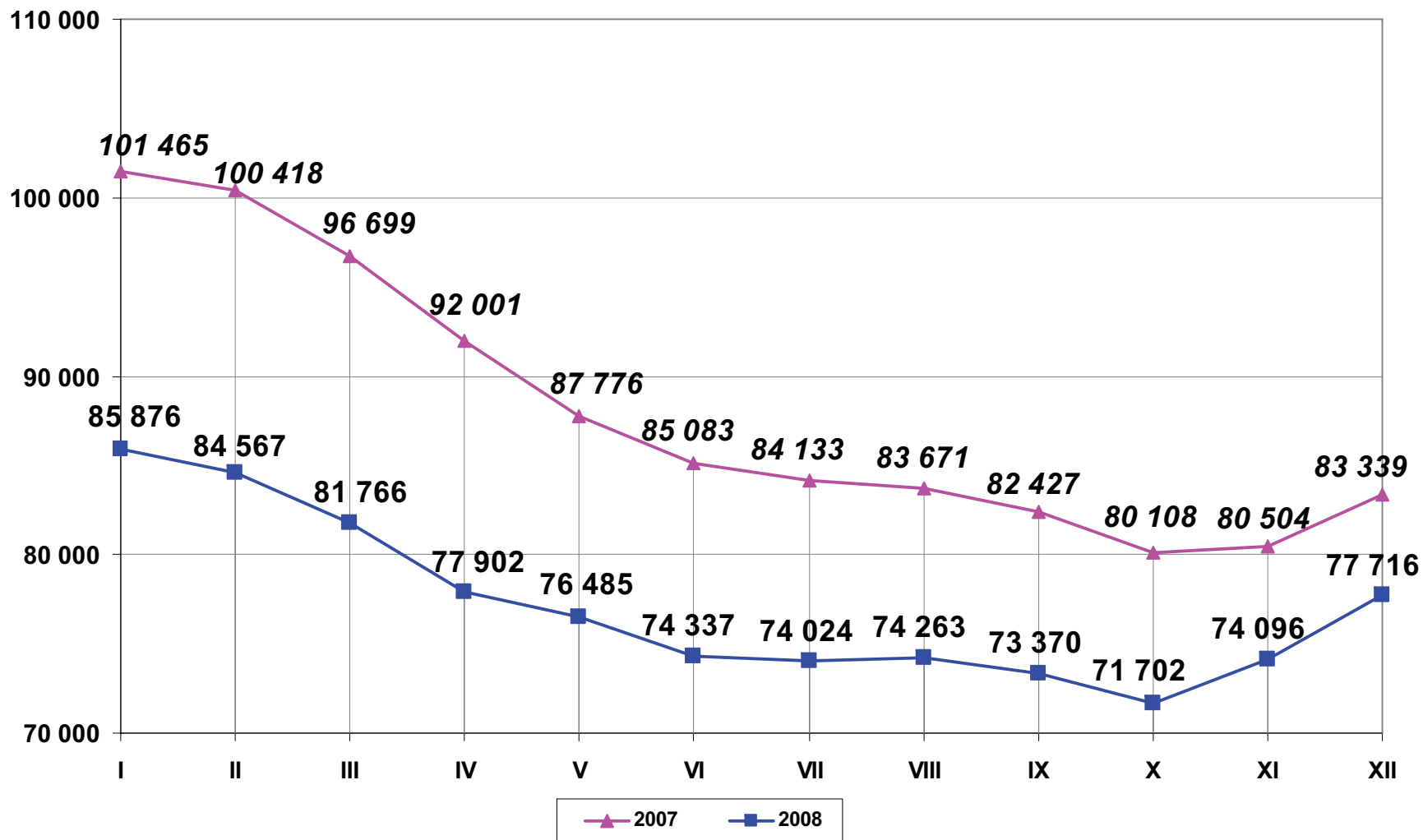
**TABLICA 7. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE W LATACH 2007 - 2008
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Oferty pracy zgłoszone w roku: (w tys.)	
	2007r.	2008r.
Dolnośląskie	105,7	95,6
Kujawsko - Pomorskie	79,9	65,0
Lubelskie	55,1	52,9
Lubuskie	54,8	47,0
Łódzkie	89,3	78,6
Małopolskie	81,3	73,8
Mazowieckie	128,2	126,5
Opolskie	35,8	39,3
Podkarpackie	49,3	51,0
Podlaskie	28,0	26,5
Pomorskie	96,0	86,7
Śląskie	168,7	159,6
Świętokrzyskie	29,1	32,8
Warmińsko - Mazurskie	55,7	52,4
Wielkopolskie	111,7	85,9
Zachodniopomorskie	73,6	69,1
KRAJ	1 242,2	1 142,7

**TABLICA 8. ŚREDNIA LICZBA BEZROBOTNYCH PRZYPADAJĄCYCH
NA 1 OFERTĘ PRACY W LATACH 2002 - 2008
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Średnia liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy						
	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.	2007r.	2008r.
Dolnośląskie	69	48	41	31	20	12	8
Kujawsko - Pomorskie	61	48	46	36	25	16	18
Lubelskie	70	52	49	40	32	24	21
Lubuskie	45	35	32	28	17	12	10
Łódzkie	46	38	38	31	21	14	12
Małopolskie	62	45	36	32	20	12	10
Mazowieckie	63	53	49	42	28	19	13
Opolskie	62	42	45	41	24	12	9
Podkarpackie	75	51	48	44	35	27	24
Podlaskie	72	47	45	38	27	21	19
Pomorskie	46	39	36	28	17	11	7
Śląskie	68	44	31	24	18	10	6
Świętokrzyskie	92	58	68	56	46	33	28
Warmińsko - Mazurskie	68	47	47	38	29	23	20
Wielkopolskie	52	40	33	29	19	12	10
Zachodniopomorskie	68	51	40	32	23	16	13
KRAJ	61	46	40	33	23	15	12

Wykres 5. Liczba bezrobotnych w latach 2007 - 2008



**TABLICA 9. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ORAZ STOPA BEZROBOCIA
WEDŁUG POWIATÓW**

Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni zarejestrowani			Stopa bezrobocia w % (wskaźnik liczby bezrobotnych do liczby czynnych zawodowo)		
	2007 rok	2008 rok	Wzrost / spadek	2007 rok*	2008 rok	spadek
WOJEWÓDZTWO	83 339	77 716	-5 623	14,9	13,9	-1,0
Buski	3 219	3 212	-7	9,0	8,9	-0,1
Jędrzejowski	4 532	4 285	-247	12,3	11,6	-0,7
Kazimierski	1 819	1 684	-135	10,9	10,1	-0,8
Kielce, z tego:	25 037	24 767	-270	-	-	-
- kielecki	14 296	14 298	2	20,2	20,1	-0,1
- m. Kielce	10 741	10 469	-272	10,0	9,7	-0,3
Konecki	8 326	7 973	-353	23,1	22,2	-0,9
Opatowski	4 546	4 490	-56	16,7	16,4	-0,3
Ostrowiecki	8 645	7 331	-1 314	18,8	16,3	-2,5
Pińczowski	1 776	1 576	-200	9,3	8,3	-1,0
Sandomierski	4 826	3 875	-951	12,3	10,1	-2,2
Skarżyski	7 844	6 567	-1 277	25,9	22,5	-3,4
Starachowicki	5 268	5 357	89	13,9	13,9	0,0
Staszowski	4 328	3 586	-742	12,4	10,5	-1,9
Włoszczowski	3 173	3 013	-160	14,6	13,9	-0,7

* Korekta stopy bezrobocia.

**TABLICA 10. BEZROBOTNI, OFERTY PRACY, PODJĘCIA PRACY ORAZ PODMIOTY GOSPODARCZE
W WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIM W LATACH 1999 - 2008**

WYSZCZEGÓLNIENIE	01.01.1999r.	1999r.	2000r.	2001r.	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.	2007r.	2008r.
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Liczba bezrobotnych ogółem: (stan na koniec okresu sprawozdawczego)	84 824	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716
w tym: kobiety	47 877	56 982	62 820	67 047	64 740	61 699	62 839	60 387	53 421	45 985	42 663
<i>(% udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych)</i>	56,4	53,0	53,0	51,1	49,3	48,8	49,7	51,3	53,7	55,2	54,9
zamieszkali na wsi	47 960	59 636	65 319	71 466	71 310	69 086	69 190	64 856	55 190	46 792	43 725
<i>(% udział zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych)</i>	56,5	55,5	55,1	54,5	54,3	54,6	54,8	55,1	55,5	56,1	56,3
Oferty pracy zgłoszone w okresie sprawozdawczym		19 664	19 183	13 398	16 445	25 762	20 988	24 318	27 251	29 052	32 753
Podjęcia pracy		41 970	42 315	40 283	46 606	48 724	49 782	49 704	53 428	48 678	41 958
Podmioty gospodarcze	73 870	81 112	89 129	95 598	99 538	103 652	103 116	104 416	106 312	106 904	108 399

TABLICA 11. LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIM W LATACH 1999 - 2008

Stan w końcu miesiąca

miesiąc \ rok	Liczba bezrobotnych									
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
styczeń	93 121	112 296	123 558	136 224	135 216	131 608	128 989	121 149	101 465	85 876
luty	97 419	114 382	125 406	137 604	135 798	132 192	128 934	120 623	100 418	84 567
marzec	99 616	114 377	126 162	136 734	135 386	131 996	127 432	118 672	96 699	81 766
kwiecień	97 917	112 638	125 258	133 782	131 095	128 914	122 601	113 496	92 001	77 902
maj	95 664	110 667	123 236	126 533	126 948	126 413	119 417	109 048	87 776	76 485
czerwiec	96 434	109 753	122 761	127 788	125 043	125 481	117 449	104 870	85 083	74 337
lipiec	98 387	110 797	123 152	128 326	125 299	124 587	116 095	103 286	84 133	74 024
sierpień	98 109	111 160	123 593	127 800	123 949	124 038	116 439	102 652	83 671	74 263
wrzesień	100 120	111 651	123 347	127 532	121 970	122 969	115 322	101 243	82 427	73 370
październik	99 591	111 957	123 162	127 362	121 276	121 292	112 967	98 120	80 108	71 702
listopad	102 911	114 392	127 061	128 852	123 473	122 720	114 503	97 530	80 504	74 096
grudzień	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716

TABLICA 12. POZIOM BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W LATACH 1999 - 2008

Powiaty	Liczba bezrobotnych w roku:									
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Buski	4 056	4 600	4 904	4 573	4 488	4 446	4 327	3 808	3 219	3 212
Jędrzejowski	5 857	6 531	7 410	7 540	6 962	6 953	6 948	5 713	4 532	4 285
Kazimierski	1 655	1 878	2 133	2 234	2 290	2 394	2 188	2 079	1 819	1 684
Kielce z tego:	30 341	33 947	38 489	39 732	38 140	38 105	35 487	29 484	25 037	24 767
- kielecki	-	19 515	21 868	22 440	21 574	21 378	20 132	16 797	14 296	14 298
- m. Kielce	-	14 432	16 621	17 292	16 566	16 727	15 355	12 687	10 741	10 469
Konecki	10 679	11 882	12 847	12 911	12 553	12 428	11 401	9 794	8 326	7 973
Opatowski	4 797	5 094	5 495	5 440	5 500	5 634	5 461	5 103	4 546	4 490
Ostrowiecki	10 876	12 384	14 316	14 260	14 075	13 551	12 132	10 446	8 645	7 331
Pińczowski	2 621	2 927	3 335	3 146	3 167	3 186	3 048	2 351	1 776	1 576
Sandomierski	6 422	6 723	7 034	6 942	6 772	6 722	6 446	5 467	4 826	3 875
Skarżyski	7 424	8 671	9 849	10 331	10 394	10 717	9 962	8 789	7 844	6 567
Starachowicki	11 491	11 809	12 120	11 461	10 455	10 291	9 459	7 099	5 268	5 357
Staszowski	6 557	6 978	7 439	6 951	6 089	6 375	5 906	5 237	4 328	3 586
Włoszczowski	4 696	5 045	5 758	5 745	5 653	5 520	4 989	4 036	3 173	3 013
WOJEWÓDZTWO	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716

TABLICA 13. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ("NAPŁYW")

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartaly				w %
		I	II	III	IV	
		w liczbach bezwzględnych				
	2008r.					
Nowo zarejestrowani bezrobotni - "napływ"	99 710	22 135	22 544	26 791	28 240	100,0
z tego powracający do rejestracji :						
- po raz pierwszy	18 620	3 409	5 595	5 591	4 025	18,7
- po raz kolejny (od 1990r.)	81 090	18 726	16 949	21 200	24 215	81,3
w tym powracający do rejestracji :						
- po pracach interwencyjnych	1 360	377	232	341	410	1,4
- po robotach publicznych	659	102	65	241	251	0,7
- po stażu	10 769	1 831	2 101	2 809	4 028	10,8
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	4 280	648	849	1 299	1 484	4,3
- po szkoleniu	4 869	437	1 058	1 501	1 873	4,9
- po pracach społecznie użytecznych	1 300	160	231	347	562	1,3
Wyrejestrowani bezrobotni - "odpływ"	105 333	23 708	29 973	27 758	23 894	100,0
z powodu :						
- podjęcia pracy	41 958	10 133	12 210	10 699	8 916	39,8
z tego :						
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	33 260	8 521	9 234	8 447	7 058	31,6
w tym: pracy sezonowej	708	149	327	165	67	0,7
- <i>pracy subsydiowanej</i>	8 698	1 612	2 976	2 252	1 858	8,2
w tym:						
- prac interwencyjnych	2 792	683	911	687	511	2,7
- robót publicznych	1 385	188	739	276	182	1,3
- podjęcia działalności gospodarczej	2 034	304	638	583	509	1,9
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2 232	378	620	645	589	2,1
- inne	255	59	68	61	67	0,2
- rozpoczęcia szkolenia	4 960	715	1 791	1 086	1 368	4,7
- rozpoczęcia stażu	10 957	2 732	3 170	3 477	1 578	10,4
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	4 850	1 298	1 394	1 429	729	4,6
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 229	266	551	263	149	1,2
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	26 048	5 405	7 049	6 711	6 883	24,7
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	4 661	1 127	1 426	1 227	881	4,4
- podjęcia nauki	767	13	2	99	653	0,7
- ukończenia 60/65 lat	156	52	34	35	35	0,2
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	508	106	131	139	132	0,5
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	360	99	98	89	74	0,4
- z innych przyczyn	8 879	1 762	2 117	2 504	2 496	8,4

TABLICA 14. BEZROBOTNI, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008r.				
	ogółem	kwartały			
		I	II	III	IV
Ogółem	41 958	10 133	12 210	10 699	8 916
kobiety	19 839	4 519	5 251	5 388	4 681
mężczyźni	22 119	5 614	6 959	5 311	4 235
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:					
- osoby poprzednio pracujące	32 723	7 939	9 832	8 397	6 555
w tym:					
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	510	120	123	157	110
- osoby dotychczas niepracujące	9 235	2 194	2 378	2 302	2 361
			w %		
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
kobiety	47,3	44,6	43,0	50,4	52,5
mężczyźni	52,7	55,4	57,0	49,6	47,5
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:					
- osoby poprzednio pracujące	78,0	78,3	80,5	78,5	73,5
w tym:					
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1,2	1,2	1,0	1,5	1,2
- osoby dotychczas niepracujące	22,0	21,7	19,5	21,5	26,5

Tablica 15. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej

Podjęcia pracy	2008 rok	Udział %
Prace subsydiowane	8 698	20,7
z tego:		
<i>prace interwencyjne</i>	2 792	6,7
<i>roboty publiczne</i>	1 385	3,3
<i>podjęcie działalności gospodarczej</i>	2 034	4,8
<i>podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego</i>	2 232	5,3
<i>inne</i>	255	0,6
Prace niesubsydiowane	33 260	79,3
Ogółem	41 958	100,0

TABLICA 16. "NAPŁYW" I "ODPŁYW" BEZROBOTNYCH, W TYM OSOBY KTÓRE PODJĘŁY PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ)	Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ)	w tym osoby, które podjęły pracę	Wskaźnik płynności rynku pracy (3:1)* 100%
	2008r.			
0	1	2	3	4
WOJEWÓDZTWO	99 710	105 333	41 958	42,1
Buski	3 748	3 755	1 716	45,8
Jędrzejowski	4 807	5 054	2 101	43,7
Kazimierski	1 533	1 668	570	37,2
Kielce, z tego:	28 468	28 738	11 269	39,6
- kielecki	15 428	15 426	6 145	39,8
- m. Kielce	13 040	13 312	5 124	39,3
Konecki	9 412	9 765	4 321	45,9
Opatowski	4 623	4 679	1 345	29,1
Ostrowiecki	11 855	13 169	5 254	44,3
Pińczowski	2 015	2 215	804	39,9
Sandomierski	5 092	6 043	1 770	34,8
Skarżyski	9 650	10 927	4 023	41,7
Starachowicki	9 117	9 028	4 336	47,6
Staszowski	5 842	6 584	2 776	47,5
Włoszczowski	3 548	3 708	1 673	47,2

TABLICA 17. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007 rok	2008 rok	Wzrost / spadek w 2008r.	w % 2008=100
Ogółem	83 339	77 716	-5 623	-6,7
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	60 264	56 455	-3 809	-6,3
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 667	1 473	-194	-11,6
- osoby dotychczas niepracujące	23 075	21 261	-1 814	-7,9
Kobiety	45 985	42 663	-3 322	-7,2
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	32 027	29 742	-2 285	-7,1
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 047	1 052	5	0,5
- osoby dotychczas niepracujące	13 958	12 921	-1 037	-7,4
Mężczyźni	37 354	35 053	-2 301	-6,2
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	28 237	26 713	-1 524	-5,4
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	620	421	-199	-32,1
- osoby dotychczas niepracujące	9 117	8 340	-777	-8,5

TABLICA 18. BEZROBOTNI Z PRAWEM I BEZ PRAWA DO ZASIŁKU WEDŁUG POWIATÓW

Lp.	Powiat	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wg stanu na koniec		Procentowy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2008r.	Liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku wg stanu na koniec		Procentowy udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2008r.
		2007 roku	2008 roku		2007 roku	2008 roku	
	0	1	2	3	4	5	6
1	Buski	317	343	10,7	2 902	2 869	89,3
2	Jędrzejowski	357	435	10,2	4 175	3 850	89,8
3	Kazimierski	65	81	4,8	1 754	1 603	95,2
4	Kielce, z tego:	2 257	3 073	12,4	22 780	21 694	87,6
	- kielecki	1 295	2 100	14,7	13 001	12 198	85,3
	- m.Kielce	962	973	9,3	9 779	9 496	90,7
5	Konecki	1 669	1 636	20,5	6 657	6 337	79,5
6	Opatowski	247	442	9,8	4 299	4 048	90,2
7	Ostrowiecki	1 370	1 439	19,6	7 275	5 892	80,4
8	Pińczowski	142	161	10,2	1 634	1 415	89,8
9	Sandomierski	250	352	9,1	4 576	3 523	90,9
10	Skarżyski	1 029	1 188	18,1	6 815	5 379	81,9
11	Starachowicki	1 274	1 587	29,6	3 994	3 770	70,4
12	Staszowski	427	538	15,0	3 901	3 048	85,0
13	Włoszczowski	222	438	14,5	2 951	2 575	85,5
	Woj. świętokrzyskie	9 626	11 713	15,1	73 713	66 003	84,9
	Kraj	250 633	271 269	18,4	1 495 940	1 202 483	81,6

TABLICA 19. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2007r.		stan na 31.12.2008r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	83 339	100,0	77 716	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	16 453	19,7	16 234	20,9
25 - 34	24 572	29,5	23 058	29,6
35 - 44	16 280	19,5	14 607	18,8
45 - 54	19 883	23,9	17 547	22,6
55 - 59	5 223	6,3	5 350	6,9
60 lat i więcej	928	1,1	920	1,2

**TABLICA 20. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2007r.		stan na 31.12.2008r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	83 339	100,0	77 716	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	7 292	8,8	8 096	10,4
- policealnym i średnim zawodowym	20 133	24,2	19 111	24,6
- średnim ogólnokształcącym	8 374	10,0	8 599	11,1
- zasadniczym zawodowym	25 690	30,8	22 768	29,3
- gimnazjalnym i poniżej	21 850	26,2	19 142	24,6

TABLICA 21. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2007r.		stan na 31.12.2008r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	83 339	100,0	77 716	100,0
z tego				
do 1 roku	11 494	13,8	10 907	14,0
1 - 5	15 924	19,1	15 573	20,0
5 - 10	11 028	13,2	10 151	13,1
10 - 20	12 307	14,8	11 115	14,3
20 - 30	8 010	9,6	7 236	9,3
30 lat i więcej	1 501	1,8	1 473	1,9
bez stażu	23 075	27,7	21 261	27,4

**TABLICA 22. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU,
WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na 31.12.2008 roku							
Ogółem	77 716	7 026	14 916	11 111	11 076	11 507	22 080
Wiek w latach							
18 - 24	16 234	2 053	5 039	3 318	2 458	2 073	1 293
25 - 34	23 058	2 067	4 350	3 415	3 629	3 728	5 869
35 - 44	14 607	1 176	2 382	1 973	1 897	2 213	4 966
45 - 54	17 547	1 343	2 419	1 895	2 328	2 562	7 000
55 - 59	5 350	343	647	455	673	777	2 455
60 i więcej	920	44	79	55	91	154	497
Wykształcenie							
- wyższe	8 096	841	2 062	1 520	1 306	1 153	1 214
- policealne i średnie zawod.	19 111	1 757	3 829	2 933	2 916	2 838	4 838
- średnie ogólnokształcące	8 599	810	2 144	1 485	1 309	1 247	1 604
- zasadnicze zawodowe	22 768	2 024	3 987	3 002	3 071	3 388	7 296
- gimnazjalne i poniżej	19 142	1 594	2 894	2 171	2 474	2 881	7 128
Staż pracy							
do 1 roku	10 907	1 128	2 138	1 668	1 534	1 630	2 809
1 - 5	15 573	1 582	3 000	2 385	2 331	2 317	3 958
5 - 10	10 151	913	1 756	1 397	1 535	1 564	2 986
10 - 20	11 115	877	1 802	1 388	1 508	1 611	3 929
20 - 30	7 236	658	1 188	845	1 086	1 115	2 344
30 lat i więcej	1 473	186	325	197	315	195	255
bez stażu	21 261	1 682	4 707	3 231	2 767	3 075	5 799

TABLICA 23. STRUKTURA "WIEKOWA" BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Wiek w latach		WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiaty													
			Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielce	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski	Starachowicki	Staszowski	Włoszczowski
RAZEM	2007r.	83 339	3 219	4 532	1 819	14 296	10 741	8 326	4 546	8 645	1 776	4 826	7 844	5 268	4 328	3 173
	2008r.	77 716	3 212	4 285	1 684	14 298	10 469	7 973	4 490	7 331	1 576	3 875	6 567	5 357	3 586	3 013
	Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
18 - 24	2007r.	16 453	909	1 112	629	2 780	1 337	1 340	1 206	1 648	438	1 107	1 358	877	1 044	668
	2008r.	16 234	956	1 064	586	3 149	1 478	1 359	1 252	1 300	438	918	1 078	1 028	944	684
	Udział % w bezrobot. ogółem	20,9	29,8	24,8	34,8	22,0	14,1	17,0	27,9	17,7	27,8	23,7	16,4	19,2	26,3	22,7
25 - 34	2007r.	24 572	1 065	1 451	563	4 355	2 964	2 298	1 394	2 504	540	1 672	2 162	1 317	1 320	967
	2008r.	23 058	1 038	1 376	526	4 299	2 969	2 103	1 384	2 181	496	1 395	1 821	1 429	1 141	900
	Udział % w bezrobot. ogółem	29,6	32,3	32,1	31,2	30,1	28,4	26,4	30,8	29,8	31,5	36,0	27,7	26,7	31,8	29,9
35 - 44	2007r.	16 280	452	747	250	3 025	2 155	1 873	821	1 685	289	857	1 628	1 064	824	610
	2008r.	14 607	428	696	220	2 766	1 952	1 743	762	1 473	229	664	1 354	1 076	680	564
	Udział % w bezrobot. ogółem	18,8	13,3	16,2	13,1	19,3	18,7	21,9	17,0	20,1	14,5	17,1	20,6	20,1	19,0	18,7
45 - 54	2007r.	19 883	562	890	265	3 242	3 204	2 176	867	2 213	374	889	2 117	1 527	887	670
	2008r.	17 547	555	801	241	3 073	2 871	2 069	803	1 808	286	662	1 780	1 382	622	594
	Udział % w bezrobot. ogółem	22,6	17,3	18,7	14,3	21,5	27,4	25,9	17,9	24,7	18,1	17,1	27,1	25,8	17,3	19,7
55 - 59	2007r.	5 223	198	279	91	769	904	543	224	525	106	238	496	413	214	223
	2008r.	5 350	205	294	93	861	1 018	607	250	493	104	196	469	362	167	231
	Udział % w bezrobot. ogółem	6,9	6,4	6,9	5,5	6,0	9,7	7,6	5,5	6,7	6,6	5,1	7,2	6,7	4,7	7,7
60 lat i więcej	2007r.	928	33	53	21	125	177	96	34	70	29	63	83	70	39	35
	2008r.	920	30	54	18	150	181	92	39	76	23	40	65	80	32	40
	Udział % w bezrobot. ogółem	1,2	0,9	1,3	1,1	1,1	1,7	1,2	0,9	1,0	1,5	1,0	1,0	1,5	0,9	1,3

TABLICA 24. POZIOM WYKSZTAŁCENIA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Wykształcenie		WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiaty													
			Buski	Jędrze- jowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielce	Konecki	Opato- wski	Ostro- wiecki	Pińczo- wski	Sandomie- rski	Skarżyski	Staracho- wicki	Staszo- wski	Włosz- czowski
RAZEM	2007r.	83 339	3 219	4 532	1 819	14 296	10 741	8 326	4 546	8 645	1 776	4 826	7 844	5 268	4 328	3 173
	2008r.	77 716	3 212	4 285	1 684	14 298	10 469	7 973	4 490	7 331	1 576	3 875	6 567	5 357	3 586	3 013
	Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
wyższe	2007r.	7 292	289	436	76	1 003	1 685	439	261	718	185	532	630	425	399	214
	2008r.	8 096	322	478	104	1 209	1 926	502	297	713	212	541	621	499	421	251
	Udział % w bezrobot. ogółem	10,4	10,0	11,2	6,2	8,5	18,4	6,3	6,6	9,7	13,5	14,0	9,5	9,3	11,7	8,3
policjalne i średnie zawodowe	2007r.	20 133	874	1 284	625	3 004	2 901	1 721	853	2 112	521	1 168	2 138	1 272	955	705
	2008r.	19 111	909	1 243	554	3 230	2 811	1 666	847	1 673	453	967	1 826	1 385	858	689
	Udział % w bezrobot. ogółem	24,6	28,3	29,0	32,9	22,6	26,9	20,9	18,9	22,8	28,7	24,9	27,8	25,9	23,9	22,9
średnie ogólno- kształcące	2007r.	8 374	252	442	163	1 200	1 199	774	548	913	202	377	887	578	493	346
	2008r.	8 599	314	441	178	1 391	1 258	835	623	803	221	329	679	633	487	407
	Udział % w bezrobot. ogółem	11,1	9,8	10,3	10,6	9,7	12,0	10,5	13,9	11,0	14,0	8,5	10,3	11,8	13,6	13,5
zasadnicze zawodowe	2006r.	25 690	1 015	1 206	516	4 689	2 627	2 807	1 632	2 495	491	1 574	2 518	1 725	1 437	958
	2007r.	22 768	924	1 089	453	4 393	2 336	2 672	1 520	2 142	400	1 169	2 077	1 684	1 089	820
	Udział % w bezrobot. ogółem	29,3	28,8	25,4	26,9	30,7	22,3	33,5	33,8	29,2	25,4	30,2	31,6	31,4	30,4	27,2
gimnazjalne i poniżej	2006r.	21 850	789	1 164	439	4 400	2 329	2 585	1 252	2 407	377	1 175	1 671	1 268	1 044	950
	2007r.	19 142	743	1 034	395	4 075	2 138	2 298	1 203	2 000	290	869	1 364	1 156	731	846
	Udział % w bezrobot. ogółem	24,6	23,1	24,1	23,4	28,5	20,4	28,8	26,8	27,3	18,4	22,4	20,8	21,6	20,4	28,1

TABLICA 25. STAŻ PRACY BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Staż pracy w latach		WOJEWÓDZTWO RAZEM														
			Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielce	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski	Starachowski	Staszowski	Włoszczowski
RAZEM	2007r.	83 339	3 219	4 532	1 819	14 296	10 741	8 326	4 546	8 645	1 776	4 826	7 844	5 268	4 328	3 173
	2008r.	77 716	3 212	4 285	1 684	14 298	10 469	7 973	4 490	7 331	1 576	3 875	6 567	5 357	3 586	3 013
	Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
do 1 roku	2007r.	11 494	420	623	215	1 946	1 646	925	567	1 311	243	654	973	726	651	594
	2008r.	10 907	421	655	190	1 896	1 641	965	536	1 111	246	595	856	709	562	524
	Udział % w bezrobot. ogółem	14,0	13,1	15,3	11,3	13,3	15,7	12,1	11,9	15,2	15,6	15,3	13,0	13,2	15,7	17,4
1 - 5	2007r.	15 924	678	952	284	2 496	1 842	1 805	881	1 745	288	882	1 483	1 011	970	607
	2008r.	15 573	654	972	270	2 634	1 804	1 775	928	1 621	269	751	1 305	1 125	831	634
	Udział % w bezrobot. ogółem	20,0	20,4	22,7	16,0	18,4	17,2	22,3	20,7	22,1	17,1	19,4	19,9	21,0	23,2	21,0
5 - 10	2007r.	11 028	330	516	146	1 966	1 427	1 447	472	990	172	511	1 068	970	634	379
	2008r.	10 151	329	456	139	1 880	1 325	1 328	480	873	140	357	970	1 012	496	366
	Udział % w bezrobot. ogółem	13,1	10,2	10,6	8,3	13,1	12,6	16,7	10,7	11,9	8,9	9,2	14,8	18,9	13,8	12,1
10 - 20	2007r.	12 307	417	587	147	2 037	1 566	1 461	475	1 448	233	512	1 376	1 043	600	405
	2008r.	11 115	381	543	136	1 975	1 472	1 415	438	1 184	200	406	1 165	1 007	439	354
	Udział % w bezrobot. ogółem	14,3	11,9	12,7	8,1	13,8	14,1	17,7	9,8	16,2	12,7	10,5	17,7	18,8	12,2	11,8
20 - 30	2007r.	8 010	230	368	85	1 192	1 378	822	276	986	137	256	991	761	301	227
	2008r.	7 236	218	329	73	1 101	1 248	811	257	850	118	224	831	712	241	223
	Udział % w bezrobot. ogółem	9,3	6,8	7,7	4,3	7,7	11,9	10,2	5,7	11,6	7,5	5,8	12,7	13,3	6,7	7,4
30 lat i więcej	2007r.	1 501	65	65	24	206	344	109	45	175	41	54	169	98	39	67
	2008r.	1 473	61	71	17	197	324	114	41	186	30	45	140	112	67	68
	Udział % w bezrobot. ogółem	1,9	1,9	1,6	1,0	1,4	3,1	1,4	0,9	2,5	1,9	1,2	2,1	2,1	1,9	2,3
bez stażu	2007r.	23 075	1 079	1 421	918	4 453	2 538	1 757	1 830	1 990	662	1 957	1 784	659	1 133	894
	2008r.	21 261	1 148	1 259	859	4 615	2 655	1 565	1 810	1 506	573	1 497	1 300	680	950	844
	Udział % w bezrobot. ogółem	27,4	35,7	29,4	51,0	32,3	25,4	19,6	40,3	20,5	36,3	38,6	19,8	12,7	26,5	28,0

TABLICA 26. CZAS OCZEKIWANIA BEZROBOTNYCH NA PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Czas pozostawania bez pracy w miesiącach		WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiaty													
			Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielce	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski	Starachowicki	Staszowski	Włoszczowski
RAZEM	2007r.	83 339	3 219	4 532	1 819	14 296	10 741	8 326	4 546	8 645	1 776	4 826	7 844	5 268	4 328	3 173
	2008r.	77 716	3 212	4 285	1 684	14 298	10 469	7 973	4 490	7 331	1 576	3 875	6 567	5 357	3 586	3 013
	Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
do 1 miesiąca	2007r.	6 891	345	395	87	1 107	1 109	578	250	765	167	325	512	488	511	252
	2008r.	7 026	285	377	97	1 003	833	659	307	880	186	431	601	569	504	294
	Udział % w bezrobot. ogółem	9,0	8,9	8,8	5,8	7,0	7,9	8,3	6,8	12,0	11,8	11,1	9,2	10,6	14,0	9,8
1 - 3	2007r.	12 864	565	731	228	1 905	1 560	1 234	617	1 365	301	802	1 388	977	804	387
	2008r.	14 916	633	729	257	2 303	1 928	1 206	990	1 521	289	846	1 525	1 320	942	427
	Udział % w bezrobot. ogółem	19,2	19,7	17,0	15,3	16,1	18,4	15,1	22,1	20,8	18,4	21,8	23,2	24,6	26,3	14,2
3 - 6	2007r.	10 916	416	466	232	1 899	1 465	1 107	634	1 138	225	511	1 040	875	581	327
	2008r.	11 111	507	614	240	1 845	1 320	956	517	1 234	287	580	1 081	1 006	540	384
	Udział % w bezrobot. ogółem	14,3	15,8	14,3	14,2	12,9	12,6	12,0	11,5	16,8	18,2	15,0	16,5	18,8	15,1	12,7
6 - 12	2007r.	11 287	369	481	213	1 994	1 554	1 108	557	1 356	189	613	1 183	886	479	305
	2008r.	11 076	415	522	227	2 056	1 462	1 286	516	1 175	229	531	961	817	436	443
	Udział % w bezrobot. ogółem	14,3	12,9	12,2	13,5	14,4	14,0	16,1	11,5	16,0	14,5	13,7	14,6	15,3	12,1	14,7
12 - 24	2007r.	11 884	468	560	320	1 876	1 516	1 204	660	1 410	211	591	1 320	755	551	442
	2008r.	11 507	412	555	233	2 439	2 050	1 277	571	987	200	483	828	765	386	321
	Udział % w bezrobot. ogółem	14,8	12,8	13,0	13,8	17,1	19,6	16,0	12,7	13,5	12,7	12,5	12,6	14,3	10,8	10,6
powyżej 24 miesięcy	2007r.	29 497	1 056	1 899	739	5 515	3 537	3 095	1 828	2 611	683	1 984	2 401	1 287	1 402	1 460
	2008r.	22 080	960	1 488	630	4 652	2 876	2 589	1 589	1 534	385	1 004	1 571	880	778	1 144
	Udział % w bezrobot. ogółem	28,4	29,9	34,7	37,4	32,5	27,5	32,5	35,4	20,9	24,4	25,9	23,9	16,4	21,7	38,0

TABLICA 27. BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W 2008 ROKU

Grupy zawodów		Zarejestrowani bezrobotni													Oferty pracy		
symbol grupy	nazwa grupy	w 2008 roku				na koniec grudnia 2008 roku										zgłoszone w 2008r.*	na koniec grudnia 2008r.
		ogółem	kobiety	osoby do 12 mies. od dnia ukończenia nauki		ogółem	kobiety	osoby do 12 mies. od dnia ukończenia nauki		poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach							
				razem	kobiety			razem	kobiety	do 1		1 - 12		pow. 12			
										razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
OGÓŁEM		99 710	50 616	16 960	10 856	77 716	42 663	4 213	2 651	5 344	2 047	26 398	13 335	24 713	14 360	31 861	437
Bez zawodu		28 589	15 894	8 276	5 441	19 223	10 818	1 865	1 237	811	294	3 662	1 786	3 829	1 988	0	0
Bezrobotni posiadający zawód		71 121	34 722	8 684	5 415	58 493	31 845	2 348	1 414	4 533	1 753	22 736	11 549	20 884	12 372	31 861	437
0	Siły zbrojne	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	108	50	0	0	92	42	0	0	9	3	45	22	37	16	54	2
2	Specjaliści	12 758	8 892	4 484	3 168	7 165	5 201	1 058	711	450	286	2 677	1 896	1 556	1 217	2 203	37
3	Technicy i inny średni personel	18 813	9 737	2 547	1 411	14 253	8 514	758	402	1 013	421	5 045	2 839	4 245	2 934	5 241	67
4	Pracownicy biurowi	1 719	1 221	86	71	1 702	1 354	26	23	127	80	673	506	771	657	5 668	56
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	8 012	6 873	781	633	7 654	6 949	269	219	466	383	3 068	2 714	3 123	2 955	6 148	57
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	838	476	10	5	1 122	737	4	2	69	39	325	191	469	314	280	15
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	22 656	5 260	756	125	20 246	6 256	227	55	1 855	377	8 255	2 347	7 796	2 801	4 023	49
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2 247	434	20	2	2 086	610	6	2	211	39	919	199	824	290	1 705	78
9	Pracownicy przy pracach prostych	3 968	1 779	0	0	4 173	2 182	0	0	333	125	1 729	835	2 063	1 188	6 539	76

(*) Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2008r. wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną - Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności".

Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPiPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

**TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2007 I 2008 ROKU
ORAZ ILOŚĆ OFERT PRACY WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani			Oferty pracy zgłoszone *	
		w 2007r.	w 2008r.		w	w
		ogółem	ogółem	kobiety	2007r.	2008r.
	0	1	2	3	4	5
	Ogółem	96 371	99 710	50 616	28 486	31 861
	Bez zawodu	25 350	28 589	15 894	0	0
	Bezrobotni posiadający zawód	71 021	71 121	34 722	28 486	31 861
"0"	SIŁY ZBROJNE	2	2	0	0	0
011	Żołnierze zawodowi	2	2	0	0	0
"1"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	80	108	50	27	54
111	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	1	0	0	0	0
121	Dyrektorzy generalni, wykonawczy, prezesi i ich zastępcy	13	22	4	2	4
122	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej	19	12	7	2	14
123	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych	21	33	12	12	17
131	Kierownicy małych przedsiębiorstw	26	41	27	11	19
"2"	SPECJALIŚCI	12 340	12 758	8 892	1 816	2 203
211	Fizycy, chemicy i pokrewni	196	193	144	39	35
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	30	36	30	18	26
213	Informatycy	357	342	66	50	59
214	Inżynierowie i pokrewni	1 476	1 499	582	161	165
221	Specjaliści nauk biologicznych	132	130	109	19	13
222	Specjaliści nauk rolniczych i pokrewni	241	271	169	24	17
223	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych)	431	595	484	212	261
224	Pielęgniarki i położne	341	332	330	65	55
231	Nauczyciele szkół wyższych	9	7	4	1	1
232	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	1 160	1 219	852	68	126
233	Nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli	391	376	347	193	247
234	Nauczyciele szkół specjalnych	18	16	12	19	22
235	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy	310	326	284	209	238
241	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	4 024	3 921	2 915	484	661
242	Prawnicy	240	253	138	28	24
243	Archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	86	83	68	44	79
244	Specjaliści nauk społecznych i pokrewnych	2 270	2 458	1 907	100	85
245	Specjaliści kultury i sztuki	125	108	74	52	38
246	Duchowni	1	0	0	1	0
247	Specjaliści administracji publicznej	502	593	377	29	51
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	19 489	18 813	9 737	4 377	5 241
311	Technicy	8 911	8 019	1 733	378	370
312	Techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni	434	380	130	111	116
313	Operatorzy sprzętu optycznego i elektronicznego	36	46	20	19	23

**TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2007 I 2008 ROKU
ORAZ ILOŚĆ OFERT PRACY WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani			Oferty pracy zgłoszone *	
		w 2007r.	w 2008r.		w 2007r.	w 2008r.
		ogółem	ogółem	kobiety		
	0	1	2	3	4	5
314	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	12	19	1	1	2
315	Inspektorzy bezpieczeństwa i jakości	83	122	59	51	71
321	Technicy nauk biologicznych i rolniczych	3 090	3 109	2 117	63	59
322	Średni personel ochrony zdrowia	422	451	371	208	251
331	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	22	26	14	52	72
341	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych	5 416	5 534	4 395	587	901
342	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi	64	70	47	26	49
343	Średni personel biurowy	532	586	490	2 334	2 549
344	Urzędnicy do spraw podatków, ceł i pokrewni	10	11	7	21	36
345	Policjanci, funkcjonariusze Służby Więziennej i ochrony państwa	20	10	0	7	20
346	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	221	255	221	306	366
347	Pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	186	142	102	73	163
348	Pracownicy archiwów, bibliotek i informacji naukowej	30	33	30	140	193
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	1 570	1 719	1 221	5 018	5 668
411	Sekretarki i operatorzy maszyn biurowych	54	54	53	253	311
412	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	140	132	116	80	163
413	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej, transportu i produkcji	378	400	123	511	643
414	Pracownicy poczty i pokrewni	32	31	13	11	19
419	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	721	821	686	3 720	3 866
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	95	119	98	187	346
422	Informatorzy, pracownicy biur podróży, recepcjoniści i telefoniści	150	162	132	256	320
"5"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	7 452	8 012	6 873	4 798	6 148
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	31	29	11	21	26
512	Pracownicy usług domowych i gastronomicznych	2 130	2 283	1 771	753	1 044
513	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	211	191	171	384	531
514	Pozostali pracownicy usług osobistych	1 172	1 412	1 364	329	562
515	Pracownicy usług ochrony	239	249	35	154	254
522	Sprzedawcy i demonstratorzy	3 669	3 848	3 521	3 157	3 731
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	885	838	476	248	280
611	Rolnicy produkcji roślinnej	278	253	145	0	1
612	Hodowcy zwierząt i pokrewni	22	30	16	0	0
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	182	170	109	0	0
621	Ogrodnicy	230	226	157	200	240
631	Robotnicy leśni i pokrewni	125	113	21	48	38
632	Rybacy śródlądowi	7	3	0	0	1
641	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	41	43	28	0	0

**TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2007 I 2008 ROKU
ORAZ ILOŚĆ OFERT PRACY WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani			Oferty pracy zgłoszone *	
		w 2007r.	w 2008r.		w 2007r.	w 2008r.
		ogółem	ogółem	kobiety		
	0	1	2	3	4	5
"7"	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	23 284	22 656	5 260	3 527	4 023
711	Górnicy i robotnicy obróbki kamienia	231	204	2	20	46
712	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	2 784	2 589	27	544	716
713	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	1 505	1 436	47	335	425
714	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	738	711	71	128	214
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	1 061	954	40	268	345
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3 725	3 562	420	419	316
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	4 976	4 654	188	379	416
724	Elektrycy	1 765	1 742	75	191	223
725	Monterzy elektronicy i pokrewni	219	212	11	20	26
731	Robotnicy produkcji wyrobów precyzyjnych z metalu i materiałów pokrewnych	196	197	105	5	9
732	Ceramicy, szklarze i pokrewni	241	292	217	30	24
733	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	8	6	5	0	0
734	Robotnicy poligraficzni i pokrewni	82	87	42	68	52
741	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym	2 022	1 937	825	331	292
742	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	905	838	95	308	409
743	Robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni	2 461	2 817	2 732	461	463
744	Robotnicy obróbki skóry	365	418	358	20	47
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 211	2 247	434	1 252	1 705
811	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i pokrewni	58	48	6	86	91
812	Operatorzy maszyn i urządzeń hutniczych i pokrewni	127	140	26	35	115
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni	36	40	12	12	21
814	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	26	25	7	50	104
815	Operatorzy urządzeń przemysłu chemicznego	31	38	18	12	8
816	Operatorzy urządzeń energetycznych i pokrewni	133	140	4	55	60
817	Operatorzy zautomatyzowanych linii produkcyjnych i robotów przemysłowych w przemyśle elektromaszynowym	1	0	0	0	3
821	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów	305	274	60	105	132
822	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	2	7	3	0	11
823	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	33	21	4	49	64

**TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2007 I 2008 ROKU
ORAZ ILOŚĆ OFERT PRACY WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani			Oferty pracy zgłoszone *	
		w 2007r.	w 2008r.		w	w
		ogółem	ogółem	kobiety	2007r.	2008r.
<i>0</i>		<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
824	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	5	8	0	11	25
825	Operatorzy maszyn poligraficznych i papierniczo-przetwórczych	43	48	12	28	59
826	Operatorzy maszyn w przemyśle włókienniczym	38	19	17	19	35
827	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	199	188	144	17	16
828	Monterzy	292	323	60	91	65
829	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	43	32	8	86	80
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	72	88	27	1	58
832	Kierowcy pojazdów	545	597	2	475	619
833	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	218	207	24	120	138
834	Marynarze i pokrewni	4	4	0	0	1
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	3 708	3 968	1 779	7 423	6 539
911	Sprzedawcy uliczni i pokrewni	5	5	5	1	1
912	Czyściciele butów i inni świadczący usługi na ulicach	7	3	0	2	1
913	Pomoce domowe, sprzątaczk i praczk	906	997	866	668	849
914	Gospodarze budynków, zmywacze szyb i pokrewni	700	762	298	4 920	4 167
915	Gońcy, багаżowi, portierzy i pokrewni	223	240	80	158	183
916	Ładowacze nieczystości i pokrewni	202	222	55	50	18
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	31	23	11	3	5
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	893	861	62	875	712
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	622	701	362	702	542
933	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	119	154	40	44	61

(*) Liczba ofert pracy zgłoszonych w ciągu 2007 i 2008 roku wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz oferty pracy według grup zawodów i specjalności".

Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPiPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2007 i 2008 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec:			
		2007 roku		2008 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
	Ogółem	83 339	45 985	77 716	42 663
	Bez zawodu	20 171	11 293	19 223	10 818
	Bezrobotni posiadający zawód	63 168	34 692	58 493	31 845
"0"	SIŁY ZBROJNE	1	0	0	0
011	Żołnierze zawodowi	1	0	0	0
"1"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	91	42	92	42
111	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	2	0	0	0
121	Dyrektorzy generalni, wykonawczy, prezesi i ich zastępcy	16	5	22	4
122	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej	17	7	10	5
123	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych	27	13	25	9
131	Kierownicy małych przedsiębiorstw	29	17	35	24
"2"	SPECJALIŚCI	6 800	5 016	7 165	5 201
211	Fizycy, chemicy i pokrewni	107	89	109	81
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	13	9	18	16
213	Informatycy	151	38	155	28
214	Inżynierowie i pokrewni	710	264	726	267
221	Specjaliści nauk biologicznych	55	43	59	52
222	Specjaliści nauk rolniczych i pokrewni	141	89	162	94
223	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych)	150	121	224	187
224	Pielęgniarki i położne	270	267	255	251
231	Nauczyciele szkół wyższych	7	4	3	2
232	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	588	408	649	461
233	Nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli	371	351	344	321
234	Nauczyciele szkół specjalnych	7	7	8	6
235	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy	186	163	217	191
241	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2 455	1 978	2 480	1 935
242	Prawnicy	99	54	121	61
243	Archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	62	57	61	53
244	Specjaliści nauk społecznych i pokrewnych	1 088	836	1 234	966
245	Specjaliści kultury i sztuki	56	38	50	34
247	Specjaliści administracji publicznej	284	200	290	195
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	15 216	9 296	14 253	8 514
311	Technicy	6 169	1 877	5 768	1 695
312	Techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni	236	113	232	101
313	Operatorzy sprzętu optycznego i elektronicznego	44	23	48	22

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2007 i 2008 ROKU**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec:			
		2007 roku		2008 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
314	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	8	0	13	2
315	Inspektorzy bezpieczeństwa i jakości	96	61	102	61
321	Technicy nauk biologicznych i rolniczych	2 855	2 175	2 565	1 947
322	Średni personel ochrony zdrowia	280	245	276	237
331	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	20	15	23	15
341	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych	4 623	4 041	4 381	3 727
342	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi	49	42	45	32
343	Średni personel biurowy	475	433	460	410
344	Urzędnicy do spraw podatków, cel i pokrewni	9	7	6	5
345	Policjanci, funkcjonariusze Służby Więziennej i ochrony państwa	9	0	9	0
346	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	171	150	175	154
347	Pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	147	92	126	84
348	Pracownicy archiwów, bibliotek i informacji naukowej	25	22	24	22
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	1 901	1 556	1 702	1 354
411	Sekretarki i operatorzy maszyn biurowych	59	56	52	50
412	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	203	190	158	144
413	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej, transportu i produkcji	418	219	356	164
414	Pracownicy poczty i pokrewni	41	24	34	15
419	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	878	794	843	750
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	120	111	110	100
422	Informatorzy, pracownicy biur podróży, recepcjoniści i telefoniści	182	162	149	131
"5"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	8 560	7 843	7 654	6 949
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	34	18	28	12
512	Pracownicy usług domowych i gastronomicznych	2 501	2 259	2 269	1 987
513	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	267	251	235	221
514	Pozostali pracownicy usług osobistych	1 163	1 132	1 078	1 056
515	Pracownicy usług ochrony	161	23	156	30
522	Sprzedawcy i demonstratorzy	4 434	4 160	3 888	3 643
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 381	906	1 122	737
611	Rolnicy produkcji roślinnej	426	291	347	225
612	Hodowcy zwierząt i pokrewni	48	33	42	28
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	300	203	247	174
621	Ogrodnicy	374	296	304	245

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2007 i 2008 ROKU**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec:			
		2007 roku		2008 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
631	Robotnicy leśni i pokrewni	166	33	126	27
632	Rybacy śródlądowi	4	0	3	0
633	Rybacy morscy	1	0	0	0
641	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	62	50	53	38
"7"	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	22 398	6 909	20 246	6 256
711	Górnicy i robotnicy obróbki kamienia	230	2	190	2
712	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	2 587	60	2 246	47
713	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	1 255	17	1 160	29
714	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	726	124	674	106
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	898	68	785	58
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3 725	619	3 363	538
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	4 119	265	3 707	243
724	Elektrycy	1 518	144	1 397	127
725	Monterzy elektronicy i pokrewni	152	22	150	14
731	Robotnicy produkcji wyrobów precyzyjnych z metalu i materiałów pokrewnych	222	154	208	139
732	Ceramicy, szklarze i pokrewni	337	272	328	262
733	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	5	5	6	6
734	Robotnicy poligraficzni i pokrewni	69	35	70	40
741	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym	1 827	1 095	1 651	944
742	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	683	140	591	117
743	Robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni	3 501	3 408	3 216	3 139
744	Robotnicy obróbki skóry	544	479	504	445
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 308	766	2 086	610
811	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i pokrewni	60	8	49	9
812	Operatorzy maszyn i urządzeń hutniczych i pokrewni	123	32	107	30
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni	46	24	45	18
814	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	42	30	28	17
815	Operatorzy urządzeń przemysłu chemicznego	42	20	31	13
816	Operatorzy urządzeń energetycznych i pokrewni	119	13	114	8

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2007 i 2008 ROKU**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec:			
		2007 roku		2008 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
817	Operatorzy zautomatyzowanych linii produkcyjnych i robotów przemysłowych w przemyśle elektromaszynowym	1	1	0	0
821	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów	256	97	226	78
822	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	4	0	5	0
823	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	33	19	29	14
824	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	3	1	5	1
825	Operatorzy maszyn poligraficznych i papierniczo-przetwórczych	55	28	48	20
826	Operatorzy maszyn w przemyśle włókienniczym	44	40	27	26
827	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	332	303	261	236
828	Monterzy	269	67	258	76
829	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	31	12	20	5
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	73	32	77	30
832	Kierowcy pojazdów	499	4	507	2
833	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	273	35	246	27
834	Marynarze i pokrewni	3	0	3	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	4 512	2 358	4 173	2 182
911	Sprzedawcy uliczni i pokrewni	7	6	6	5
912	Czyściciele butów i inni świadczący usługi na ulicach	6	1	1	0
913	Pomoce domowe, sprzątaczk i praczki	1 211	1 120	1 153	1 076
914	Gospodarze budynków, zmywacze szyb i pokrewni	787	363	727	321
915	Gońcy, bagażowi, portierzy i pokrewni	292	108	250	94
916	Ładowacze nieczystości i pokrewni	319	119	292	111
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	29	16	26	14
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	889	89	813	72
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	825	507	767	455
933	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	147	29	138	34

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2008 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujący się w 2008r.		na koniec grudnia 2008 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
OGÓŁEM		16 960	10 856	4 213	2 651
BEZ ZAWODU		8 276	5 441	1 865	1 237
BEZROBOTNI POSIADAJĄCY ZAWÓD		8 684	5 415	2 348	1 414
"2"	SPECJALIŚCI	4 484	3 168	1 058	711
211	Fizycy, chemicy i pokrewni	87	74	21	17
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	18	15	3	3
213	Informatycy	152	25	33	5
214	Inżynierowie i pokrewni	666	299	175	73
221	Specjaliści nauk biologicznych	70	63	22	22
222	Specjaliści nauk rolniczych i pokrewni	116	79	28	14
223	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych)	329	272	78	68
224	Pielęgniarki i położne	77	76	24	23
232	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	399	314	92	65
233	Nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli	58	54	11	9
234	Nauczyciele szkół specjalnych	3	3	1	1
235	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy	85	77	23	21
241	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	1 074	815	229	167
242	Prawnicy	123	71	29	19
243	Archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	27	23	6	6
244	Specjaliści nauk społecznych i pokrewnych	943	745	218	159
245	Specjaliści kultury i sztuki	33	26	7	6
247	Specjaliści administracji publicznej	224	137	58	33
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	2 547	1 411	758	402
311	Technicy	806	130	242	38
312	Techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni	61	18	20	4
313	Operatorzy sprzętu optycznego i elektronicznego	2	2	1	1
314	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	1	0	1	1
315	Inspektorzy bezpieczeństwa i jakości	12	6	3	2
321	Technicy nauk biologicznych i rolniczych	431	301	143	98
322	Średni personel ochrony zdrowia	150	120	41	32
331	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	1	1	0	0
341	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych	927	704	256	185
342	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi	11	4	5	3
343	Średni personel biurowy	73	59	26	21

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2008 ROKU**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujący się w 2008r.		na koniec grudnia 2008 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
345	Policjanci, funkcjonariusze Służby Więziennej i ochrony państwa	1	0	1	0
346	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	44	43	14	13
347	Pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	24	20	4	3
348	Pracownicy archiwów, bibliotek i informacji naukowej	3	3	1	1
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	86	71	26	23
411	Sekretarki i operatorzy maszyn biurowych	1	1	0	0
412	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	6	4	1	0
413	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej, transportu i produkcji	8	3	2	1
414	Pracownicy poczty i pokrewni	1	1	1	1
419	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	39	35	17	16
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	5	5	3	3
422	Informatorzy, pracownicy biur podróży, recepcjoniści i telefoniści	26	22	2	2
"5"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	781	633	269	219
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	4	1	1	0
512	Pracownicy usług domowych i gastronomicznych	258	163	97	66
513	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	8	8	1	1
514	Pozostali pracownicy usług osobistych	302	290	91	88
515	Pracownicy usług ochrony	24	5	10	4
522	Sprzedawcy i demonstratorzy	185	166	69	60
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	10	5	4	2
611	Rolnicy produkcji roślinnej	1	1	1	1
612	Hodowcy zwierząt i pokrewni	1	1	0	0
621	Ogrodnicy	8	3	3	1
"7"	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	756	125	227	55
712	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	47	0	11	0
713	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	87	2	22	0
714	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	18	0	9	0
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	39	0	9	0
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	24	1	10	1
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	170	2	43	1
724	Elektrycy	108	1	31	2

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2008 ROKU**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujący się w 2008r.		na koniec grudnia 2008 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
725	Monterzy elektronicy i pokrewni	16	0	3	0
732	Ceramicy, szklarze i pokrewni	2	2	1	1
734	Robotnicy poligraficzni i pokrewni	7	2	2	0
741	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym	170	80	56	29
742	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	29	1	8	1
743	Robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni	39	34	22	20
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	20	2	6	2
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni	1	0	1	0
814	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	2	0	0	0
821	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów	4	0	2	0
827	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	2	0	0	0
828	Monterzy	5	1	1	1
829	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	0	0
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	1	1	1	1
832	Kierowcy pojazdów	1	0	0	0
833	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	3	0	1	0

TABLICA 31. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI "NAPŁYW" I "ODPŁYW"

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartały				w %
		I	II	III	IV	
		w liczbach bezwzględnych				
	2008r.					
Nowo zarejestrowani bezrobotni - "napływ"	50 784	11 082	11 468	13 504	14 730	100,0
z tego powracający do rejestracji :						
- po raz pierwszy	10 007	1 792	3 033	3 055	2 127	19,7
- po raz kolejny (od 1990r.)	40 777	9 290	8 435	10 449	12 603	80,3
w tym powracający do rejestracji :						
- po pracach interwencyjnych	704	176	139	167	222	1,4
- po robotach publicznych	393	66	41	126	160	0,8
- po stażu	6 001	1 052	1 163	1 482	2 304	11,8
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	2 172	327	428	644	773	4,3
- po szkoleniu	2 394	221	558	715	900	4,7
- po pracach społecznie użytecznych	654	83	89	165	317	1,3
Wyrejestrowani bezrobotni - "odpływ"	53 851	12 063	15 967	14 012	11 809	100,0
z powodu :						
- podjęcia pracy	21 244	5 074	6 517	5 250	4 403	39,5
z tego :						
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	16 862	4 336	4 851	4 154	3 521	31,3
w tym: pracy sezonowej	477	97	223	111	46	0,9
- <i>pracy subsydiowanej</i>	4 382	738	1 666	1 096	882	8,2
w tym:						
- prac interwencyjnych	1 527	339	529	373	286	2,8
- robót publicznych	921	108	534	163	116	1,7
- podjęcia działalności gospodarczej	903	122	303	269	209	1,7
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	948	147	276	276	249	1,8
- inne	83	22	24	15	22	0,2
- rozpoczęcia szkolenia	2 481	405	847	532	697	4,6
- rozpoczęcia stażu	6 029	1 437	1 815	1 989	788	11,2
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	2 455	635	747	720	353	4,6
- po pracach społecznie użytecznych	620	143	334	89	54	1,2
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	13 021	2 734	3 614	3 306	3 367	24,2
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	2 602	661	836	637	468	4,8
- podjęcia nauki	400	7	1	52	340	0,7
- ukończenia 60/65 lat	69	24	12	15	18	0,1
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	242	52	66	72	52	0,4
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	146	42	36	36	32	0,3
- z innych przyczyn	4 542	849	1 142	1 314	1 237	8,4

**TABLICA 32. REJESTROWANE BEZROBOCIE NA WSI W 2008 ROKU
"NAPŁYW", "ODPŁYW" ORAZ PODJĘCIA PRACY**

Okresy	Bezrobotni nowo zarejestrowani "napływ"	w tym kobiety	Bezrobotni wyrejestrowani "odpływ"	w tym		Wskaźnik płynności ryнку pracy (5:1)* 100%
				kobiety	podjęcia pracy	
0	1	2	3	4	5	6
<i>Ogółem</i>	99 710	50 616	105 333	53 938	41 958	42,1
<i>Miasta</i>	48 926	24 556	51 482	26 354	20 714	42,3
Wieś	50 784	26 060	53 851	27 584	21 244	41,8
I kwartał	11 082	5 059	12 063	6 028	5 074	45,8
styczeń	4 696	2 097	3 339	1 731	1 447	30,8
luty	3 513	1 619	4 141	2 066	1 626	46,3
marzec	2 873	1 343	4 583	2 231	2 001	69,6
II kwartał	11 468	6 043	15 967	7 801	6 517	56,8
kwiecień	3 700	1 832	6 140	2 928	2 566	69,4
maj	3 916	2 057	4 842	2 282	2 040	52,1
czerwiec	3 852	2 154	4 985	2 591	1 911	49,6
III kwartał	13 504	7 760	14 012	7 513	5 250	38,9
lipiec	4 526	2 594	4 874	2 514	1 683	37,2
sierpień	4 044	2 347	3 842	2 032	1 482	36,6
wrzesień	4 934	2 819	5 296	2 967	2 085	42,3
IV kwartał	14 730	7 198	11 809	6 242	4 403	29,9
październik	4 903	2 624	5 632	3 003	1 854	37,8
listopad	4 571	2 051	3 171	1 627	1 284	28,1
grudzień	5 256	2 523	3 006	1 612	1 265	24,1

TABLICA 33. REJESTROWANE BEZROBOCIE NA WSI WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni nowo zarejestrowani na wsi (napływ) w 2008r.	Bezrobotni wyrejestrowani na wsi (odpływ) w 2008r.	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi - stan na koniec:			
			31.12.2007r.		31.12.2008r.	
			liczba bezrobotnych	udział % do ogółu bezrobot.	liczba bezrobotnych	udział % do ogółu bezrobot.
Buski	2 645	2 632	2 361	73,3	2 374	73,9
Jędrzejowski	2 938	3 078	2 812	62,0	2 672	62,4
Kazimierski	1 040	1 130	1 323	72,7	1 233	73,2
Kielecki	14 270	14 392	13 284	92,9	13 162	92,1
Konecki	6 345	6 600	5 970	71,7	5 715	71,7
Opatowski	3 443	3 490	3 530	77,7	3 483	77,6
Ostrowiecki	3 384	3 860	2 768	32,0	2 292	31,3
Pińczowski	1 156	1 302	1 146	64,5	1 000	63,5
Sandomierski	3 165	3 883	3 271	67,8	2 553	65,9
Skarżyski	2 762	3 197	2 656	33,9	2 221	33,8
Starachowicki	3 508	3 552	2 241	42,5	2 197	41,0
Staszowski	3 639	4 157	2 956	68,3	2 438	68,0
Włoszczowski	2 489	2 578	2 474	78,0	2 385	79,2
RAZEM	50 784	53 851	46 792	56,1	43 725	56,3

TABLICA 34. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI OGÓŁEM, W TYM ZAMIESZKALI NA WSI

Powiaty	Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12.2008r.		
	OGÓŁEM	w tym zamieszkali na wsi	
		osoby	udział %
Kielecki	14 298	13 162	92,1
Włoszczowski	3 013	2 385	79,2
Opatowski	4 490	3 483	77,6
Buski	3 212	2 374	73,9
Kazimierski	1 684	1 233	73,2
Konecki	7 973	5 715	71,7
Staszowski	3 586	2 438	68,0
Sandomierski	3 875	2 553	65,9
Pińczowski	1 576	1 000	63,5
Jędrzejowski	4 285	2 672	62,4
WOJEWÓDZTWO	77 716	43 725	56,3
POLSKA	1 473 752	670 434	45,5
Starachowicki	5 357	2 197	41,0
Skarżyski	6 567	2 221	33,8
Ostrowiecki	7 331	2 292	31,3
Miasto Kielce	10 469	0	0,0

TABLICA 35. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2007 roku		koniec 2008 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	46 792	100,0	43 725	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	10 644	22,8	10 579	24,2
25 - 34	14 398	30,8	13 289	30,4
35 - 44	9 190	19,6	8 233	18,8
45 - 54	9 651	20,6	8 665	19,8
55 - 59	2 453	5,2	2 499	5,7
60 lat i więcej	456	1,0	460	1,1

**TABLICA 36. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2007 roku		koniec 2008 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	46 792	100,0	43 725	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	2 997	6,4	3 402	7,8
- policealnym i średnim zawodowym	10 313	22,0	10 136	23,2
- średnim ogólnokształcącym	4 048	8,7	4 385	10,0
- zasadniczym zawodowym	15 678	33,5	13 865	31,7
- gimnazjalnym i poniżej	13 756	29,4	11 937	27,3

TABLICA 37. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2007 roku		koniec 2008 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	46 792	100,0	43 725	100,0
z tego				
do 1 roku	6 463	13,8	6 035	13,8
1 - 5	9 134	19,5	8 944	20,5
5 - 10	6 098	13,0	5 599	12,8
10 - 20	6 331	13,5	5 748	13,1
20 - 30	3 447	7,4	3 162	7,2
30 lat i więcej	534	1,2	594	1,4
bez stażu	14 785	31,6	13 643	31,2

**TABLICA 38. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU,
WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na 31.12.2008 roku							
Ogółem	43 725	3 787	7 960	5 992	5 995	6 371	13 620
Wiek w latach							
18 - 24	10 579	1 224	3 127	2 163	1 629	1 418	1 018
25 - 34	13 289	1 096	2 250	1 788	1 967	2 101	4 087
35 - 44	8 233	634	1 187	1 010	988	1 235	3 179
45 - 54	8 665	654	1 081	810	1 071	1 224	3 825
55 - 59	2 499	157	285	191	297	321	1 248
60 i więcej	460	22	30	30	43	72	263
Wykształcenie							
- wyższe	3 402	356	874	646	530	496	500
- policealne i średnie zawod.	10 136	928	2 118	1 635	1 507	1 463	2 485
- średnie ogólnokształcące	4 385	409	1 109	790	691	613	773
- zasadnicze zawodowe	13 865	1 155	2 266	1 695	1 834	2 042	4 873
- gimnazjalne i poniżej	11 937	939	1 593	1 226	1 433	1 757	4 989
Staż pracy							
do 1 roku	6 035	596	1 078	919	803	877	1 762
1 - 5	8 944	896	1 632	1 270	1 322	1 330	2 494
5 - 10	5 599	497	943	716	810	842	1 791
10 - 20	5 748	427	867	656	761	837	2 200
20 - 30	3 162	295	511	329	464	480	1 083
30 lat i więcej	594	82	136	81	129	72	94
bez stażu	13 643	994	2 793	2 021	1 706	1 933	4 196

**TABLICA 39. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA ZAREJESTROWANI "NAPŁYW"
I WYREJESTROWANI "ODPŁYW" W 2008 ROKU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	udział %
	2008 rok	
Nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	39 171	100,0
z tego powracający do rejestracji :		
- po raz pierwszy	13 016	33,2
- po raz kolejny (od 1990r.)	26 155	66,8
w tym powracający do rejestracji :		
- po pracach interwencyjnych	266	0,7
- po robotach publicznych	32	0,1
- po stażu	9 503	24,3
- po odbyciu przygotowania zawodowego		
- w miejscu pracy	1 063	2,7
- po szkoleniu	1 270	3,2
- po pracach społecznie użytecznych	46	0,1
Wyrejestrowani bezrobotni "odpływ"	36 634	100,0
z powodu :		
- podjęcia pracy	10 858	29,6
z tego :		
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	9 218	25,1
w tym: pracy sezonowej	201	0,5
- <i>pracy subsydiowanej</i>	1 640	4,5
w tym:		
- prac interwencyjnych	629	1,7
- robót publicznych	69	0,2
- podjęcie działalności gospodarczej	335	0,9
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	580	1,6
- inne	27	0,1
- rozpoczęcia szkolenia	1 265	3,5
- rozpoczęcia stażu	10 401	28,4
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 298	3,5
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	55	0,2
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	8 142	22,2
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1 185	3,2
- podjęcia nauki	755	2,1
- z innych przyczyn	2 675	7,3

TABLICA 40. NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI NA KONIEC 2007 i 2008 ROKU

Lp.	Powiat	Bezrobotni niepełnosprawni				Udział [w %] bezrobotnych niepełnospr. w ogólnej liczbie bezrobotnych	Niepełnosprawni poszukujący pracy na koniec 2008 roku	
		stan na koniec 2007 roku		stan na koniec 2008 roku			ogółem	kobiety
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety			
0		1	2	3	4	5	6	7
1	Buski	65	27	69	32	2,1	30	9
2	Jędrzejowski	92	48	98	49	2,3	54	13
3	Kazimierski	12	4	17	6	1,0	4	2
4	Kielce, z tego:	821	424	1 039	516	4,2	330	149
	- kielecki	271	138	330	171	2,3	119	50
	- m. Kielce	550	286	709	345	6,8	211	99
5	Konecki	131	55	171	74	2,1	50	22
6	Opatowski	52	28	68	33	1,5	26	13
7	Ostrowiecki	404	188	537	260	7,3	89	30
8	Pińczowski	32	9	56	30	3,6	6	4
9	Sandomierski	51	22	55	27	1,4	9	2
10	Skarżyski	186	78	213	89	3,2	49	20
11	Starachowicki	225	95	265	127	4,9	71	32
12	Staszowski	120	59	135	80	3,8	29	11
13	Włoszczowski	41	19	41	18	1,4	37	12
Razem		2 232	1 056	2 764	1 341	3,6	784	319

TABLICA 41. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2008r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	w %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	w %
Ogółem	2 764	100,0	784	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	230	8,3	39	5,0
25 - 34	416	15,1	135	17,2
35 - 44	533	19,3	152	19,4
45 - 54	1 134	41,0	229	29,2
55 - 59	404	14,6	157	20,0
60 lat i więcej	47	1,7	72	9,2

TABLICA 42. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2008r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	w %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	w %
Ogółem	2 764	100,0	784	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	136	4,9	77	9,8
- policealnym i średnim zawodowym	628	22,7	216	27,6
- średnim ogólnokształcącym	234	8,5	67	8,5
- zasadniczym zawodowym	929	33,6	247	31,5
- gimnazjalnym	21	0,8	2	0,3
- podstawowym i podstawowym nieukończonym	816	29,5	175	22,3

TABLICA 43. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2008r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	w %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	w %
Ogółem	2 764	100,0	784	100,0
z tego				
do 1 roku	321	11,6	79	10,1
1 - 5	444	16,1	100	12,7
5 - 10	347	12,6	69	8,8
10 - 20	603	21,8	110	14,0
20 - 30	538	19,5	79	10,1
30 lat i więcej	120	4,3	13	1,7
bez stażu	391	14,1	334	42,6

**TABLICA 44. BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI
WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

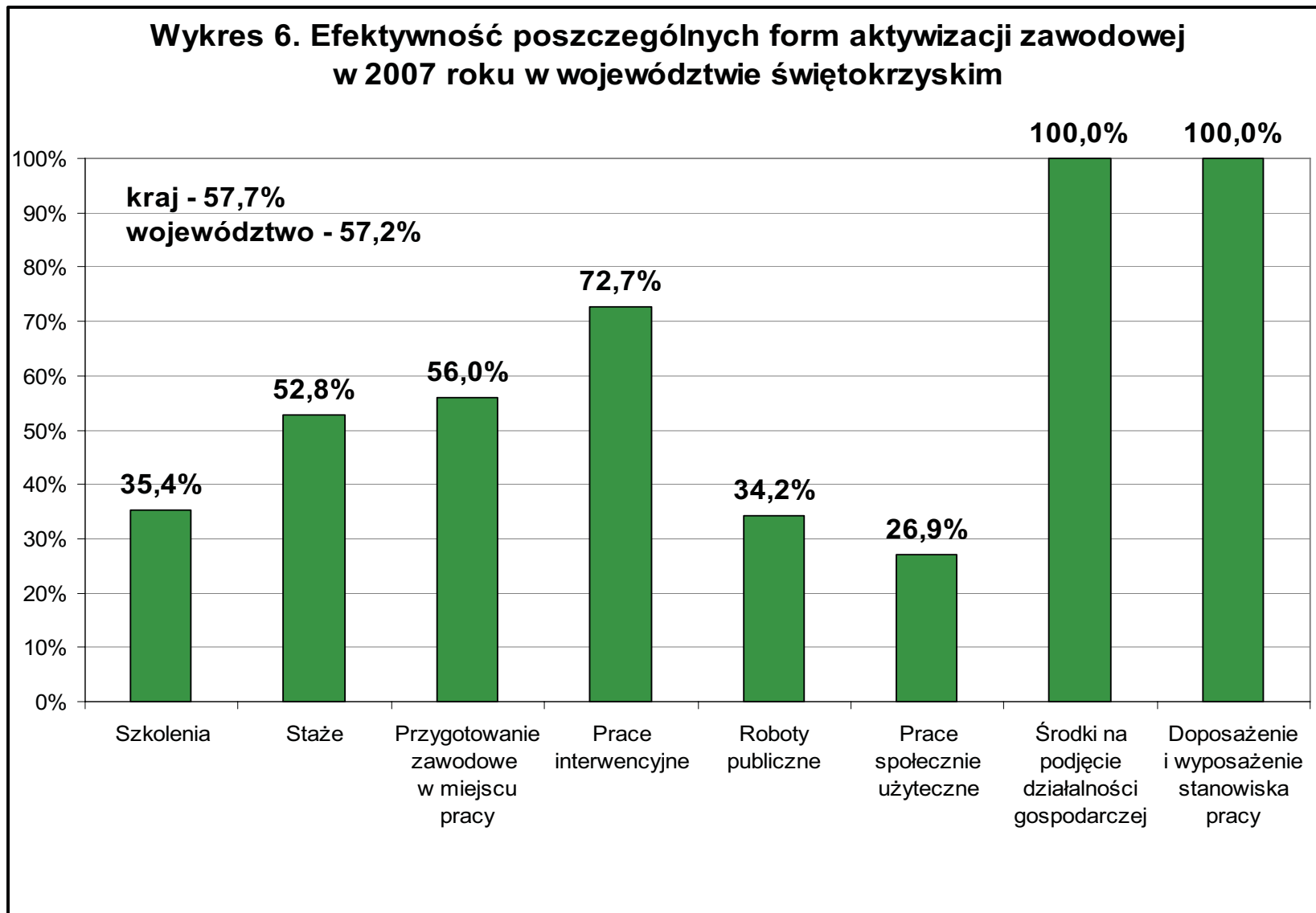
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na koniec 31.12.2008r.							
Ogółem	2 764	255	528	406	439	439	697
Wiek w latach							
18 - 24	230	39	59	51	37	28	16
25 - 34	416	52	92	63	68	70	71
35 - 44	533	46	105	83	87	93	119
45 - 54	1 134	88	205	157	182	168	334
55 - 59	404	29	64	47	58	71	135
60 i więcej	47	1	3	5	7	9	22
Wykształcenie							
- wyższe	136	18	35	26	20	13	24
- policealne i średnie zawod.	628	62	141	86	103	91	145
- średnie ogólnokształcące	234	20	56	43	39	32	44
- zasadnicze zawodowe	929	97	171	134	128	146	253
- gimnazjalne	21	2	4	6	4	5	0
- podstawowe i podstawowe nieukończone	816	56	121	111	145	152	231
Staż pracy							
do 1 roku	321	25	61	35	51	54	95
1 - 5	444	56	85	63	66	66	108
5 - 10	347	33	69	59	44	56	86
10 - 20	603	49	109	88	102	105	150
20 - 30	538	45	104	78	99	82	130
30 lat i więcej	120	17	29	20	21	13	20
bez stażu	391	30	71	63	56	63	108

TABLICA 45. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W 2008 ROKU

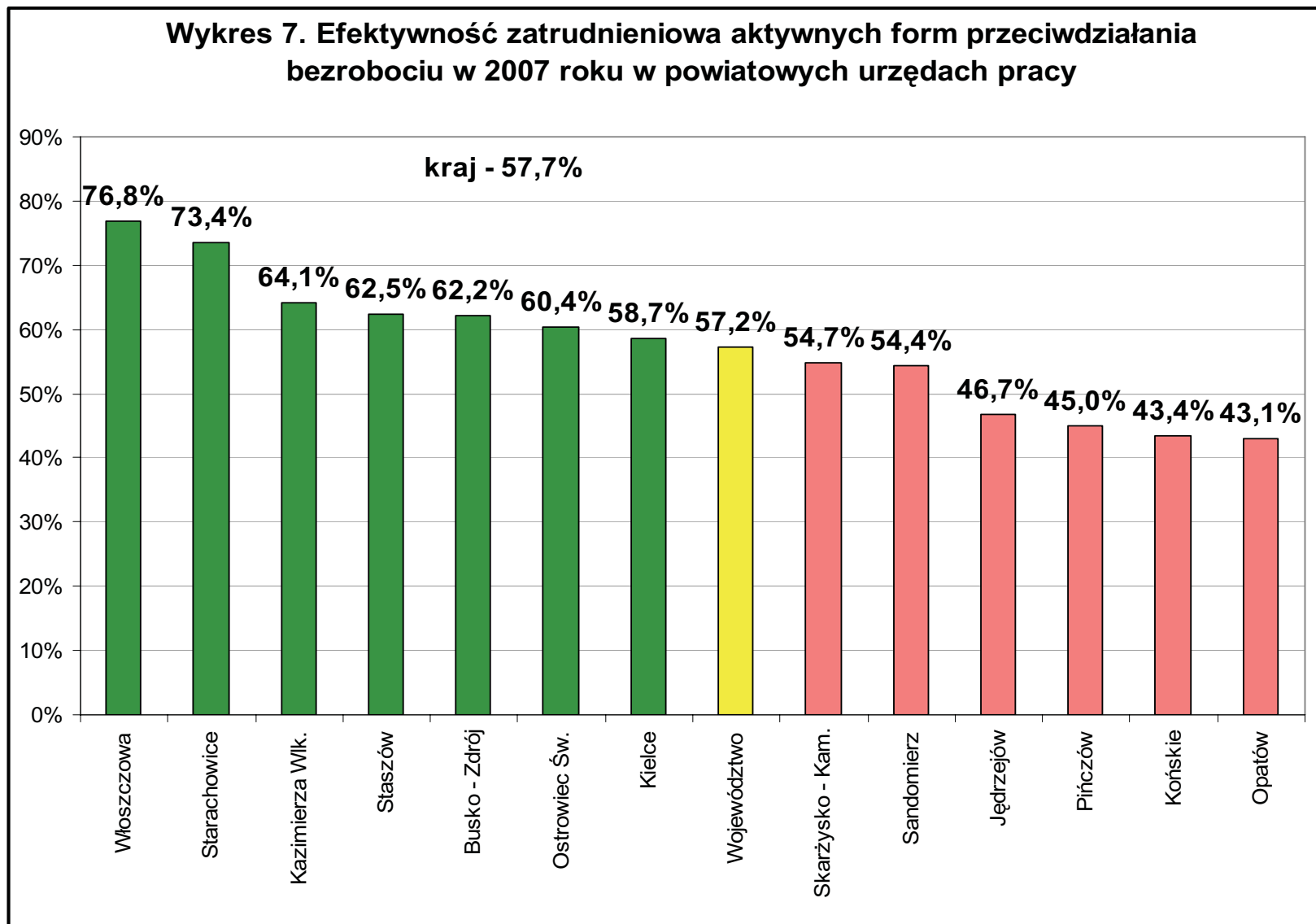
Lp.	Powiatowe Urzędy Pracy	2008 rok															
		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Ogółem	w tym:		
															oferty pracy subsydio- wanej	z sektora prywatnego	% do ogółu ofert
1.	Busko - Zdrój	178	175	165	182	187	202	152	107	82	82	41	55	1 608	732	1 270	79,0
2.	Jędrzejów	43	78	203	293	130	233	93	89	160	120	55	54	1 551	1 243	663	42,7
3.	Kazimierza Wlk.	70	50	66	33	39	20	67	48	29	8	5	17	452	314	255	56,4
4.	Kielce	813	752	852	750	610	924	999	1 038	1 039	471	240	248	8 736	5 810	5 935	67,9
5.	Końskie	102	198	163	271	232	413	400	225	207	204	61	37	2 513	2 293	1 179	46,9
6.	Opatów	109	113	113	255	294	235	168	128	197	53	10	32	1 707	1 487	790	46,3
7.	Ostrowiec Św.	213	284	284	301	280	342	336	363	389	312	239	164	3 507	3 000	1 932	55,1
8.	Pińczów	53	138	71	68	126	110	68	39	47	27	13	29	789	442	476	60,3
9.	Sandomierz	148	104	117	271	193	148	208	184	206	109	75	81	1 844	1 406	1 127	61,1
10.	Skarżysko - Kam.	292	292	463	356	209	298	403	315	310	206	150	164	3 458	3 326	2 102	60,8
11.	Starachowice	281	269	286	268	127	283	266	328	279	172	157	158	2 874	1 856	2 157	75,1
12.	Staszów	197	158	311	256	128	186	124	320	353	161	210	117	2 521	1 428	1 527	60,6
13.	Włoszczowa	77	141	115	170	120	102	93	121	78	77	67	32	1 193	1 110	664	55,7
Ogółem		2 576	2 752	3 209	3 474	2 675	3 496	3 377	3 305	3 376	2 002	1 323	1 188	32 753	24 447	20 077	61,3

TABLICA 46. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2008 ROKU WEDŁUG POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

Lp.	Powiatowe Urzędy Pracy	Aktywne formy ogółem	Osoby, które podjęły pracę:					Osoby, które rozpoczęły:			
			prace interwencyjne	roboty publiczne	podjęcia działalności gospodarczej	w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	inne	szkolenie	staż	przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	pracę społecznie użyteczną
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Busko - Zdrój	877	113	0	67	124	1	147	305	107	13
2	Jędrzejów	1 469	151	181	63	17	16	176	487	200	178
3	Kazimierza Wlk.	425	5	21	48	7	0	78	219	47	0
4	Kielce	8 091	334	123	547	497	2	2 047	3 588	792	161
	<i>z tego powiat:</i>										
	- kielecki	4 698	293	117	311	165	2	1 026	2 186	439	159
	- m. Kielce	3 393	41	6	236	332	0	1 021	1 402	353	2
5	Końskie	2 852	336	518	175	132	0	386	767	527	11
6	Opatów	1 642	127	23	58	16	2	42	834	436	104
7	Ostrowiec Św.	3 600	557	237	354	258	155	411	1 257	127	244
8	Pińczów	637	94	20	37	37	0	170	168	56	55
9	Sandomierz	1 599	198	40	87	37	3	359	497	349	29
10	Skarżysko - Kam.	3 774	166	18	203	239	28	322	1 063	1 456	279
11	Starachowice	2 388	201	0	217	452	12	316	975	165	50
12	Staszów	2 084	473	52	134	209	33	390	484	309	0
13	Włoszczowa	1 256	37	152	44	207	3	116	313	279	105
WOJEWÓDZTWO		30 694	2 792	1 385	2 034	2 232	255	4 960	10 957	4 850	1 229



Źródło: Departament Funduszy MPiPS, Warszawa, czerwiec 2008r.



Źródło: Departament Funduszy MPiPS, Warszawa, czerwiec 2008r.

**TABLICA 47. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW
NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA
I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ**

Rok	Środki przyznane algorytmem	Dodatkowe środki przyznane z rezerwy Ministra	Pozostałe środki	RAZEM
2002	24 059 500	-	-	24 059 500
2003	45 931 000	1 071 400	18 710 900 *	65 713 300
2004	48 114 100	2 297 400	4 143 900 *	54 555 400
2005	72 181 200	8 681 300	-	80 862 500
2006	79 637 600	14 154 200	-	93 791 800
2007	101 979 700	13 863 100	-	115 842 800
2008	128 755 300	29 642 400	-	158 397 700
RAZEM	500 658 400	69 709 800	22 854 800	593 223 000

* Dodatkowe środki przekazane przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa na konto Funduszu Pracy.

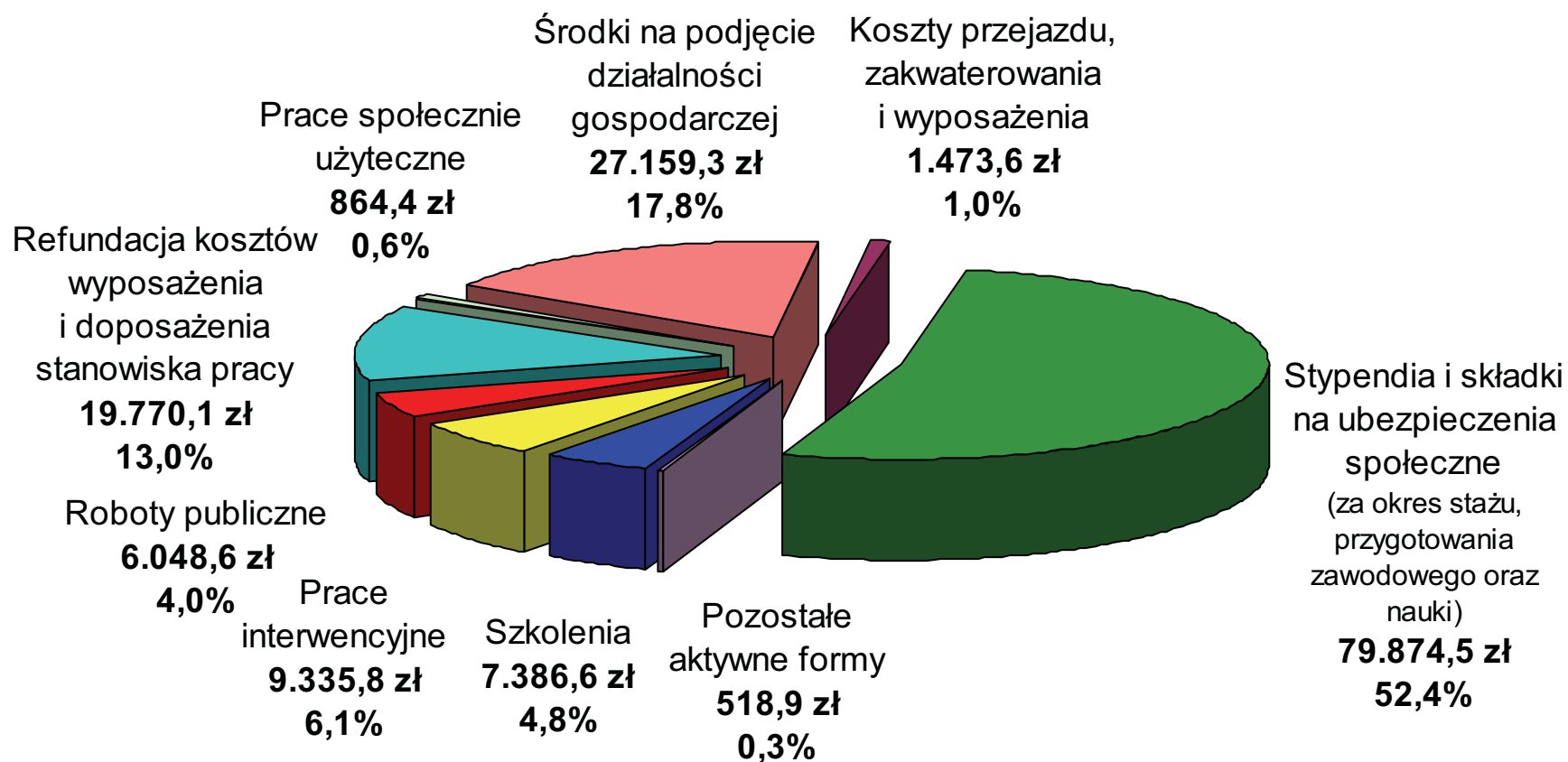
TABLICA 48. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY PONIESIONE NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2008 ROKU

w tys. zł

Wyszczególnienie	Powiatowe Urzędy Pracy													Razem
	Busko-Zdrój	Jędrzejów	Kazimierza Wik.	Kielce	Końskie	Opatów	Ostrowiec Św.	Pińczów	Sandomierz	Skarżysko -Kam.	Starachowice	Staszów	Włoszczowa	
Aktywne formy ogółem	5 749,7	7 924,6	2 454,6	38 667,7	15 829,7	7 966,0	14 965,7	2 831,1	8 051,5	17 623,1	13 440,5	10 631,2	6 296,4	152 431,8
Koszty szkoleń	216,0	413,5	118,5	2 448,8	561,3	74,0	802,7	150,3	473,9	628,5	620,7	661,6	216,8	7 386,6
Prace interwencyjne	445,8	523,1	21,2	1 291,4	1 245,4	486,9	1 629,0	358,0	759,6	582,0	534,5	1 330,3	128,6	9 335,8
Roboty publiczne	0,0	1 369,8	149,6	548,4	2 231,2	122,2	729,2	57,4	131,9	42,8	0,0	94,2	571,9	6 048,6
Prace społecznie użyteczne	12,2	165,8	0,0	225,0	7,2	55,2	98,7	47,2	29,7	87,3	57,7	0,0	78,4	864,4
Zatrudnienie wspierane	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	0,0	10,7
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	1 007,0	124,5	53,5	4 504,6	1 267,4	300,0	3 068,8	269,4	535,4	1 800,8	3 130,5	2 161,9	1 546,3	19 770,1
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	884,1	817,5	666,4	7 563,2	2 795,1	765,0	3 474,6	526,7	1 180,0	2 878,9	3 185,4	1 819,1	603,3	27 159,3
Stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne z tego:	3 137,8	4 280,7	1 383,0	21 933,8	7 541,5	6 161,6	5 056,3	1 364,0	4 540,9	11 352,1	5 724,2	4 293,4	3 105,2	79 874,5
- za okres stażu	2 510,1	3 410,9	1 121,4	18 227,2	4 634,0	4 143,1	4 613,7	1 040,8	2 896,2	5 297,8	5 007,7	2 931,5	1 747,2	57 581,6
- za okres przygotowania zawodowego	592,4	869,0	252,4	3 694,4	2 907,5	2 011,4	437,2	323,2	1 643,3	6 033,5	710,2	1 356,1	1 353,4	22 184,0
- za okres nauki	35,3	0,8	9,2	12,2	0,0	7,1	5,4	0,0	1,4	20,8	6,3	5,8	4,6	108,9
Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3	0,0	0,0	0,0	20,8
Koszty przejazdu zakwaterowanie i wyposażenie	31,1	222,9	43,4	148,7	72,5	1,1	56,2	44,1	353,3	122,8	111,4	243,8	22,3	1 473,6
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	2,6
Koszty badań bezrobotnych	15,7	6,8	19,0	3,1	100,6	0,0	43,4	14,0	46,8	113,1	76,1	22,6	23,6	484,8
Inne instrumenty rynku pracy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Wykres 8. Struktura wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2008 roku

Ogółem: 152.431,8 tys. zł



TABLICA 49. PODSTAWOWE DANE O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Stan na 31.12.2007r. i na 31.12.2008r.

Powiatowy Urząd Pracy	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasiłkobiорcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
		31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
BUSKO - ZDRÓJ	Busko-Zdrój	1 608	1 582	765	770	33	24	156	168	1 129	1 121	750	684
	Gnojno	189	184	106	107	2	1	7	9	159	152	102	79
	Nowy Korczyn	241	225	112	115	3	2	15	18	187	172	121	101
	Pacanów	280	261	126	126	2	2	23	20	229	208	128	112
	Solec-Zdrój	185	212	95	121	1	1	23	10	148	167	94	90
	Stopnica	339	341	148	162	2	3	54	64	283	285	145	128
	Tuczepy	155	159	75	81	2	2	26	31	121	128	67	63
	Wiślica	222	248	110	129	1	4	13	23	170	189	117	115
	RAZEM	3 219	3 212	1 537	1 611	46	39	317	343	2 426	2 422	1 524	1 372
JĘDRZEJÓW	Jędrzejów	1 633	1 516	979	933	122	109	136	174	1 130	1 046	884	700
	Sędziszów	680	672	483	482	58	56	35	53	487	484	397	345
	Imielno	222	207	129	128	11	10	17	22	179	163	124	108
	Małogoszcz	647	614	454	441	49	40	55	61	471	443	357	295
	Nagłowice	270	259	147	158	13	14	26	25	219	204	112	101
	Oksa	196	189	121	122	9	9	16	15	155	154	103	80
	Słupia Jędrz.	177	172	117	117	6	6	11	10	145	146	88	76
	Sobków	381	351	235	230	38	22	36	47	270	264	219	176
	Wodzisław	326	305	185	191	18	16	25	28	254	232	175	162
	RAZEM	4 532	4 285	2 850	2 802	324	282	357	435	3 310	3 136	2 459	2 043
KAZIMIERZA WIELKA	Kazimierza W.	983	930	543	509	26	16	43	50	746	708	565	446
	Skalbmierz	347	304	195	190	7	6	3	9	281	246	205	182
	Bejsce	167	162	82	91	3	0	9	7	150	142	99	78
	Czarnocin	157	145	71	71	3	3	6	8	130	121	100	80
	Opatowiec	165	143	70	65	1	1	4	7	135	115	90	77
	RAZEM	1 819	1 684	961	926	40	26	65	81	1 442	1 332	1 059	863

TABLICA 49

c.d.

Powiatowy Urząd Pracy	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasiłkobiорcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
		31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
KIELCE	Kielce	10 741	10 469	5 753	5 442	167	108	962	973	6 456	6 399	5 053	4 926
	Bieliny	673	663	381	363	3	2	76	94	523	531	338	322
	Bodzentyn	809	818	408	413	11	10	50	111	603	629	406	359
	Chęciny	1 027	1 184	589	664	45	41	69	213	666	779	531	608
	Chmielnik	974	1 003	469	476	6	7	128	185	653	678	555	572
	Daleszyce	1 167	1 215	642	649	21	18	107	173	848	899	643	594
	Górno	967	907	505	479	7	3	102	118	716	665	503	471
	Łagów	498	513	254	233	2	2	28	53	383	404	245	256
	Łopuszno	692	661	401	380	20	23	65	88	503	463	367	347
	Masłów	567	510	302	269	11	12	50	78	394	351	265	242
	Miedziana Góra	652	618	386	341	10	5	64	103	464	443	317	276
	Mniów	1 068	1 047	604	592	6	5	52	138	762	765	635	573
	Morawica	649	655	366	371	7	3	66	98	470	469	345	291
	Nowa Słupia	875	846	516	481	4	3	56	98	620	595	481	423
	Piekoszów	1 086	1 045	571	534	20	9	112	164	782	748	497	484
	Pierzchnica	325	364	139	163	3	4	27	57	230	255	186	205
	Raków	479	491	240	255	4	4	22	38	337	343	227	237
	Sitkówka-Nowiny	411	393	231	217	3	3	49	70	292	275	173	162
	Strawczyn	617	573	349	321	8	6	65	82	461	429	292	274
Zagnańsk	760	792	430	427	9	5	107	139	453	493	385	395	
RAZEM		25 037	24 767	13 536	13 070	367	273	2 257	3 073	16 616	16 613	12 444	12 017
KOŃSKIE	Końskie	3 225	3 135	1 837	1 797	37	43	673	699	2 110	2 054	1 596	1 465
	Stąporków	2 118	2 092	1 300	1 228	19	14	360	399	1 352	1 311	1 072	900
	Fałków	480	411	285	253	3	2	102	58	320	260	269	242
	Gowarczów	501	504	287	300	5	3	133	113	348	323	259	263
	Radoszyce	972	904	541	514	6	7	176	163	669	630	574	529
	Ruda Maleniecka	374	336	206	178	3	3	100	99	236	196	180	166
	Słupia Konecka	200	178	103	83	1	1	27	31	156	135	111	91
	Smyków	456	413	270	249	2	0	98	74	320	296	238	210
	RAZEM		8 326	7 973	4 829	4 602	76	73	1 669	1 636	5 511	5 205	4 299

TABLICA 49

c.d.

Powiatowy Urząd Pracy	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasiłkobiорcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
		31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
OPATÓW	Opatów	1 002	987	448	467	5	6	70	106	742	730	505	435
	Ożarów	924	893	547	503	5	3	49	76	664	658	552	456
	Bačkowice	321	344	145	158	0	1	16	29	269	291	138	138
	Iwaniska	746	742	341	330	4	1	43	93	578	578	424	353
	Lipnik	553	551	250	261	7	5	21	50	414	401	339	316
	Sadowie	255	248	127	127	3	2	14	19	205	197	131	117
	Tarłów	455	424	239	226	3	3	21	45	325	305	245	208
	Wojciechowice	290	301	145	142	2	1	13	24	224	238	154	137
	RAZEM	4 546	4 490	2 242	2 214	29	22	247	442	3 421	3 398	2 488	2 160
OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI	Ostrowiec Św.	5 320	4 546	3 149	2 562	243	161	853	886	3 490	3 002	2 458	1 520
	Čmielów	638	558	324	290	29	16	97	105	432	399	315	201
	Kunów	879	756	483	408	24	17	151	167	608	506	360	251
	Bałtów	278	240	138	132	16	5	60	50	209	179	122	72
	Bodzechów	1 112	889	649	470	36	25	161	172	752	590	566	357
	Waśniów	418	342	232	181	15	5	48	59	346	278	200	120
	RAZEM	8 645	7 331	4 975	4 043	363	229	1 370	1 439	5 837	4 954	4 021	2 521
PIŃCZÓW	Pińczów	945	856	570	515	3	4	88	93	655	606	406	265
	Działoszyce	279	237	138	118	1	1	9	11	184	168	201	134
	Kije	215	180	132	117	1	1	18	23	149	133	115	72
	Michałów	190	184	119	121	1	1	18	22	163	157	85	67
	Złota	147	119	71	58	1	0	9	12	116	99	87	47
	RAZEM	1 776	1 576	1 030	929	7	7	142	161	1 267	1 163	894	585
SANDOMIERZ	Sandomierz	1 307	1 080	693	547	36	20	96	121	858	734	660	389
	Dwikozy	554	416	290	210	18	8	28	38	400	314	307	160
	Klimontów	724	589	340	277	16	13	27	43	568	473	392	233
	Koprzywnica	462	378	252	201	10	8	13	37	382	313	237	146
	Łoniów	418	320	226	181	11	7	27	38	336	263	236	123
	Obrazów	376	298	190	153	3	1	14	23	308	244	208	121
	Samborzec	504	378	255	189	8	3	23	24	418	315	268	158
	Wilczyce	210	185	112	87	3	2	6	12	177	150	118	75
	Zawichost	271	231	131	128	4	3	16	16	189	171	149	82
	RAZEM	4 826	3 875	2 489	1 973	109	65	250	352	3 636	2 977	2 575	1 487

TABLICA 49

c.d.

Powiatowy Urząd Pracy	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasiłkobiорcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
		31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
SKARŻYSKO KAMIENNA	Skarżysko-Kam.	4 294	3 574	2 219	1 904	88	76	569	643	2 738	2 253	1 854	1 135
	Skarż. Kościelne	727	670	354	342	14	13	94	146	498	450	349	257
	Suchedniów	1 106	955	613	498	28	20	139	162	735	631	601	411
	Bliżyn	1 225	953	690	550	20	12	160	156	835	635	635	390
	Łączna	492	415	283	226	12	11	67	81	342	284	282	206
	RAZEM	7 844	6 567	4 159	3 520	162	132	1 029	1 188	5 148	4 253	3 721	2 399
STARACHO- WICE	Starachowice	2 854	2 986	1 632	1 677	35	136	643	859	1 592	1 830	1 078	890
	Brody	731	727	421	442	12	43	205	232	481	502	292	249
	Mirzec	461	459	284	271	8	29	111	150	320	337	188	136
	Pawłów	777	757	464	475	7	42	225	236	590	592	296	220
	Wąchock	445	428	248	241	7	28	90	110	275	272	188	150
	RAZEM	5 268	5 357	3 049	3 106	69	278	1 274	1 587	3 258	3 533	2 042	1 645
STASZÓW	Staszów	1 459	1 174	760	678	17	10	137	181	1 027	874	604	352
	Połaniec	685	614	472	416	9	3	61	92	500	464	308	188
	Osiek	661	519	410	310	6	2	78	55	492	402	320	195
	Rytwiany	389	344	235	232	5	4	39	47	282	252	176	110
	Bogoria	487	383	240	210	7	7	28	56	366	308	274	156
	Łubnice	177	152	95	82	0	1	10	16	145	134	80	40
	Oleśnica	239	225	119	111	0	1	56	67	197	185	98	64
	Szydłów	231	175	106	91	0	0	18	24	179	146	93	59
	RAZEM	4 328	3 586	2 437	2 130	44	28	427	538	3 188	2 765	1 953	1 164
WŁOSZCZOWA	Włoszczowa	1 330	1 204	806	692	10	7	108	191	901	835	762	528
	Kluczewsko	386	363	224	213	7	3	24	46	282	267	262	183
	Krasocin	765	749	488	470	8	5	42	90	552	549	473	407
	Moskorzew	220	208	116	103	3	0	15	25	167	157	123	108
	Radków	142	122	78	65	1	1	10	12	111	92	76	67
	Secemin	330	367	179	194	2	3	23	74	232	248	206	172
	RAZEM	3 173	3 013	1 891	1 737	31	19	222	438	2 245	2 148	1 902	1 465
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO	83 339	77 716	45 985	42 663	1 667	1 473	9 626	11 713	57 305	53 899	41 381	33 587	

ADRESY URZĘDÓW PRACY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KIELCACH

ul. Witosa 86, tel. 041 36 41 600, fax 041 36 41 666

- **MIEJSKI URZĄD PRACY W KIELCACH**
ul. Szymanowskiego 6, tel. 041 340 60 55, fax 041 340 60 80;
zasięgiem działania obejmuje miasto Kielce.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W BUSKU - ZDROJU**
ul. Różana 2, tel. 041 378 80 55, tel./ fax 041 378 30 54;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Busko - Zdrój, Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów,
Solec - Zdrój, Stopnica, Tuczepy, Wiślica.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W JĘDRZEJOWIE**
ul. Okrzei 49B, tel. 041 386 54 92, tel./ fax 041 386 38 93;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Jędrzejów, Imielno, Małogoszcz, Nagłowice, Oksa,
Sędziszów, Słupia Jędrzejowska, Sobków, Wodzisław.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KAZIMIERZY WIELKIEJ**
ul. Partyzantów 29, tel. 041 352 29 91, fax 041 352 20 14;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Kazimierza Wielka, Bejsce, Czarnocin, Opatowiec,
Skalbmierz.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KIELCACH**
ul. Kolberga 4, tel. centr. 041 367 11 00, 041 367 11 07, fax 041 367 11 99;
zasięgiem działania **obejmuje:** Bieliny, Bodzentyn, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce,
Górno, Łagów, Łopuszno, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Nowa Słupia,
Piekoszów, Pierzchnica, Raków, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KOŃSKICH**
ul. Spółdzielcza 3, tel. 041 372 63 63, 041 372 22 47, tel./ fax 041 372 67 01;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Końskie, Fałków, Gowarczów, Radoszyce,
Ruda Maleniecka, Słupia Konecka, Smyków, Stąporków.
Powiatowy Urząd Pracy w Końskich posiada filię:
- w Stąporkowie, ul. Piłsudskiego 132a, tel. 041 374 03 90, fax 041 374 11 53.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W OPATOWIE**
ul. Partyzantów 13, tel. 015 868 03 00, fax 015 868 03 13;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Opatów, Baćkowice, Iwaniska, Lipnik, Ożarów,
Sadowie, Tarłów, Wojciechowice.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**
Al. 3-go Maja 36, tel. 041 265 42 08/09, 041 265 44 57, fax 041 263 33 40;
zasięgiem działania obejmuje miasto Ostrowiec Św. i gminy: Bałtów, Bodzechów,
Ćmielów, Kunów, Waśniów.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W PIŃCZOWIE**
ul. Złota 7, tel. 041 357 26 40, fax 041 357 52 88;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Pińczów, Działoszyce, Kije, Michałów, Złota.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W SANDOMIERZU**
ul. Mickiewicza 34, tel. 015 644 14 45/46, 015 644 14 49/50, fax 015 644 15 05;
zasięgiem działania obejmuje miasto Sandomierz i gminy: Dwikozy, Klimontów,
Koprzywnica, Łonów, Obrazów, Samborzec, Wilczyce, Zawichost.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W SKARŻYSKU - KAMIENNEJ**
ul. 1-go Maja 105, tel. 041 251 73 00, fax 041 251 73 06;
zasięgiem działania obejmuje miasto Skarżysko-Kam. i gminy: Skarżysko Kościelne,
Bliżyn, Łączna, Suchedniów.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W STARACHOWICACH**
ul. Radomska 76, tel. 041 273 62 00, fax 041 273 62 60;
zasięgiem działania obejmuje miasto Starachowice i gminy: Brody, Mirzec, Pawłów,
Wąchock.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W STASZOWIE**
ul. Szkolna 4, tel. 015 864 38 85, 015 864 26 76, fax 015 864 25 06;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Staszów, Bogoria, Łubnice, Oleśnica, Osiek,
Połaniec, Rytwiiany, Szydłów.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY WE WŁOSZCZOWIE**
ul. Strażacka 11, tel. 041 394 35 40, tel./ fax 041 394 37 65;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Włoszczowa, Kluczewsko, Krasocin, Moskorzew,
Radków, Secemin.